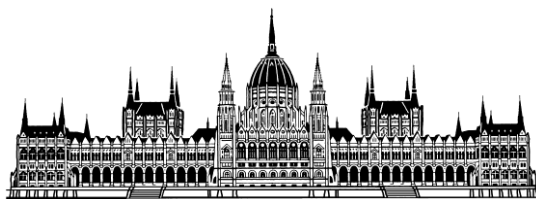

Országgyűlési Napló

*Dr. Hiller István, Jakab István,
dr. Latorcai János és Sneider Tamás*
elnöklete alatt

Jegyzők: *Gelencsér Attila, Hiszékeny Dezső,
Szávay István, dr. Szűcs Lajos*

Az ülésnap megnyitása.....	31353
A közoktatás helyzetéről? című politikai vita	31353
A vita menetének ismertetése:	
Hiszékeny Dezső jegyző	31353
A vita időkeretének ismertetése:	
Hiszékeny Dezső jegyző	31353
Dr. Palkovics László emberi erőforrások minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	31354
Felszólalók:	
Kucsák László , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	31365
Dr. Hiller István , az MSZP képviselőcsoportja részéről	31370
Dr. Hoffmann Rózsa , a KDNP képviselőcsoportja részéről	31374
Dúró Dóra , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	31378
Ikotity István , az LMP képviselőcsoportja részéről	31382
Szabó Szabolcs (független).....	31386
Dr. Palkovics László emberi erőforrások minisztériumi államtitkár	31389
Dömötör Csaba , a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára	31394
Ikotity István (LMP).....	31395
Dr. Palkovics László emberi erőforrások minisztériumi államtitkár	31396
Dr. Pószán László (Fidesz)	31397
Gógös Zoltán (MSZP).....	31398
Dr. Palkovics László emberi erőforrások minisztériumi államtitkár	31399
Dr. Pószán László (Fidesz)	31400
Dömötör Csaba , a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára	31402
Dr. Varga László (MSZP).....	31403
Dr. Palkovics László emberi erőforrások minisztériumi államtitkár	31407
Dr. Hoffmann Rózsa (KDNP)	31408
Farkas Gergely (Jobbik)	31410
Simon Róbert Balázs (Fidesz)	31413
Sallai R. Benedek (LMP).....	31415
Kucsák László (Fidesz)	31420
Ikotity István (LMP).....	31421
Dr. Hoffmann Rózsa (KDNP)	31422
Dr. Hiller István (MSZP)	31423
Dúró Dóra (Jobbik).....	31423
Dr. Palkovics László emberi erőforrások minisztériumi államtitkár	31424
Czunyiné dr. Bertalan Judit (Fidesz)	31425
Szabó Sándor (MSZP).....	31430
Dr. Palkovics László emberi erőforrások minisztériumi államtitkár	31432
Dr. Vinnai Győző (Fidesz)	31433
Hegedűs Lorántné (Jobbik)	31436
Kucsák László (Fidesz)	31438
Ikotity István (LMP).....	31439
Dr. Hoffmann Rózsa (KDNP)	31443
Dr. Palkovics László emberi erőforrások minisztériumi államtitkár	31444
Dunai Mónika (Fidesz)	31445
Kunhalmi Ágnes (MSZP)	31448
László Tamás (Fidesz)	31453
Ander Balázs (Jobbik).....	31456
Révész Máriusz (Fidesz).....	31458
Kunhalmi Ágnes (MSZP)	31459
Horváth László (Fidesz).....	31459
Teleki László (MSZP)	31462
Vantara Gyula (Fidesz).....	31467
Vágó Sebestyén (Jobbik).....	31469
Heringes Anita (MSZP)	31471

Kucsák László (Fidesz)	31473
Heringes Anita (MSZP)	31474
Dr. Rétvári Bence (KDNP).....	31475
Magyar Zoltán (Jobbik).....	31476
Tukacs István (MSZP)	31476
Dr. Rétvári Bence emberi erőforrások minisztériumi államtitkár	31479
Dr. Palkovics László emberi erőforrások minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza.....	31479

A férfiak 40 év munkaviszony utáni nyugdíjba vonulási lehetőségének biztosítása című

politikai vita	31483
----------------------	-------

A vita menetének ismertetése:

Dr. Szűcs Lajos jegyző	31483
-------------------------------------	-------

A vita időkeretének ismertetése:

Dr. Szűcs Lajos jegyző	31484
-------------------------------------	-------

Dr. Rétvári Bence emberi erőforrások minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	31484
--	-------

Felszólalók:

Dömötör Csaba , a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára	31490
Dr. Selmeczi Gabriella , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	31493
Korózs Lajos , az MSZP képviselőcsoportja részéről	31497
Soltész Miklós , a KDNP képviselőcsoportja részéről	31501
Sneider Tamás , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	31503
Schmuck Erzsébet , az LMP képviselőcsoportja részéről	31508
Dr. Selmeczi Gabriella (Fidesz)	31512
Tukacs István (MSZP)	31513
Schmuck Erzsébet (LMP)	31514
Sneider Tamás (Jobbik)	31514
Soltész Miklós (KDNP)	31515
Dr. Rétvári Bence emberi erőforrások minisztériumi államtitkár	31515
Csőbör Katalin (Fidesz).....	31518
Dr. Rétvári Bence emberi erőforrások minisztériumi államtitkár	31520
Tukacs István (MSZP)	31520
Dömötör Csaba , a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára	31523
Csizi Péter (Fidesz).....	31524
Egyed Zsolt (Jobbik).....	31526
Csizi Péter (Fidesz).....	31528
Schmuck Erzsébet (LMP)	31529
Soltész Miklós (KDNP)	31530
Tukacs István (MSZP)	31530
Vágó Sebestyén (Jobbik).....	31531
Dr. Rétvári Bence emberi erőforrások minisztériumi államtitkár	31532
Boldog István (Fidesz)	31533
Dr. Józsa István (MSZP)	31536
Dunai Mónika (Fidesz)	31538
Vágó Sebestyén (Jobbik).....	31543
Dr. Rétvári Bence emberi erőforrások minisztériumi államtitkár	31545
Soltész Miklós (KDNP)	31546
Sneider Tamás (Jobbik)	31547
Schmuck Erzsébet (LMP)	31548
Csizi Péter (Fidesz).....	31549
Dr. Rétvári Bence emberi erőforrások minisztériumi államtitkár	31549
Dr. Kovács József (Fidesz).....	31551
Teleki László (MSZP)	31553
Czunyiné dr. Bertalan Judit (Fidesz)	31555
Dr. Rétvári Bence emberi erőforrások minisztériumi államtitkár	31557
Z. Kárpát Dániel (Jobbik).....	31560
Dr. Rétvári Bence emberi erőforrások minisztériumi államtitkár	31564
Soltész Miklós (KDNP)	31565
Korózs Lajos (MSZP)	31566

Sneider Tamás (Jobbik)	31567
Kovács Sándor (Fidesz)	31568
Ander Balázs (Jobbik)	31570
Korózs Lajos (MSZP)	31573
Dr. Selmeczi Gabriella (Fidesz)	31574
Pintér Tamás (Jobbik)	31574
Kovács Sándor (Fidesz)	31576
Rig Lajos (Jobbik)	31576
Dr. Rétvári Bence emberi erőforrások minisztériumi államtitkár	31578
Soltész Miklós (KDNP)	31580
Dr. Lukács László György (Jobbik)	31580
Dr. Selmeczi Gabriella (Fidesz)	31582
Bana Tibor (Jobbik)	31583
Csizi Péter (Fidesz)	31584
Kulcsár Gergely (Jobbik)	31585
Mirkóczki Ádám (Jobbik)	31586
Soltész Miklós (KDNP)	31587
Ander Balázs (Jobbik)	31588
Csizi Péter (Fidesz)	31588
Sneider Tamás (Jobbik)	31589
Dr. Selmeczi Gabriella (Fidesz)	31589
Soltész Miklós (KDNP)	31591
Dr. Rétvári Bence emberi erőforrások minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza	31592
Napirend utáni felszólaló:	
Z. Kárpát Dániel (Jobbik)	31593
Szávay István (Jobbik)	31595
Bejelentés az Országgyűlés következő üléséről	31597
Az ülés bezárása	31598

Az ülésen jelen voltak:

DÖMÖTÖR CSABA, a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára, CSERESNYÉS PÉTER nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár, LEPSÉNYI ISTVÁN államtitkár, DR. RÁKOSSY BALÁZS államtitkár, DR. PALKOVICS LÁSZLÓ emberi erőforrások minisztériumi államtitkár, DR. RÉTVÁRI BENCE államtitkár, SOLTÉSZ MIKLÓS államtitkár.

Az Országgyűlés őszi ülészakájának
27. ülésnapja
2016. november 29-én, kedden
(9.02 óra - Elnök: Sneider Tamás
Jegyző: Hiszékeny Dezső)

ELNÖK: *(A teremben lévők felállnak, és ezzel köszöntik a választópolgárok közösségét. Amikor az ülést vezető elnök helyet foglal, a teremben lévők is leülnek.)* Tisztelt Képviselőtársaim! Kérem, foglalják el helyüket. Az Országgyűlés őszi ülészakájának 27. **ülésnapját megnyitom.** Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Gelencsér Attila és Hiszékeny Dezső jegyző urak lesznek segítségemre.

Köszöntöm a kedves megjelent vendégeket és mindenkit, aki ma figyelemmel kíséri munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik „**A közoktatás helyzetéről?**” című politikai vita, amelyet Tóth Bertalan és képviselőtársai kezdeményeztek. A politikai vita kezdeményezésére irányuló indítványt V/12909. számon kapták kézhez.

Tisztelt Országgyűlés! Felkérem Hiszékeny Dezső jegyző urat, hogy ismertesse a politikai **vita menetét.**

HISZÉKENY DEZSŐ jegyző: Tisztelt Országgyűlés! Engedjék meg, hogy ismertessem a vita menetét. Elsőként a kormány képviselőjének nyilatkozatára kerül sor 40 perces időtartamban. Ezt követően az egyes képviselőcsoportok vezérszónokainak felszólalása következik 15-15 percben, majd az elsőként jelentkezett független képviselő szólhat. Ezután a további képviselői felszólalásokra van lehetőség a hátralévő időkeretben. Végül a kormány képviselője 20 percben válaszol a vitában elhangzottakra.

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Engedjék meg, hogy emlékeztessem önöket az időkeretes vita fontosabb szabályaira. A vita közben felszólaló kormánytag beszédideje a kormánypárti frakciók idejébe számít bele. Vita közben a kétperces felszólalásokat a személyes érintettségekre történő reagálás kivételével bele kell számítani az időkeretbe. Az ügyrendi felszólalásokat nem számítjuk be az időkeretbe. Az üléstermi információs táblán az érdeklődők folyamatosan figyelemmel kísérhetik az időkeretek felhasználását.

Mielőtt megkezdénénk a vitát, felkérem ismét Hiszékeny Dezső jegyző urat, ismertesse az egyes időkereteket.

HISZÉKENY DEZSŐ jegyző: Tisztelt Országgyűlés! Bejelentem, hogy a Fidesz, az MSZP és az LMP képviselőcsoportja kezdeményezte az időkeretének kettőszerősére emelését, így az időkeret megoszlása a következő: a Fidesz képviselőcsoportjának 164 perc, az MSZP képviselőcsoportjának 92 perc, a KDNP képviselőcsoportjának 38 perc, a Jobbik képviselőcsoportjának 41 perc, az LMP képviselőcsoportjának 48 perc, a független képviselőknek pedig 9 perc áll rendelkezésre. A frakciók részére biztosított

időkeretek magukban foglalják a 15-15 perces vezérszónoki felszólalások idejét is.

ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Először a kormány vitaindítójára kerül sor 40 perces időkeretben. Megadom a szót Palkovics László úrnak, az Emberi Erőforrások Minisztériuma államtitkárnak.

DR. PALKOVICS LÁSZLÓ, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Kedves Vendégeink! Köszönjük a lehetőséget, hogy ma, kilenc hónappal március 1-je után, amikor is egy hasonló vitanapot tartotunk, lehetőséget kapunk arra, hogy a magyar köznevelés ügyeiről beszélhetünk. Én azt gondolom, hogy a kilenc hónap akár szimbolikus jelentőségű is lehet, hiszen ennyi idő alatt születik meg egy kisgyerek. Kilenc hónap nagyon hosszú idő, én azt hiszem, hogy nagyon sok minden olyan dolgot lehet tenni, ami az oktatás rendszerében mérhető az előző dolog fontosságához.

Nem tudom az egyetemi oktatói múltamat itt teljes mértékben félretenni, bár ezzel többen vagyunk így. Miután 40 perc áll rendelkezésre az eddigi tevékenységünk értelmezésére, illetve ennek az eredménynek az elmondására, ezért megpróbálom ezt egy bizonyos struktúrába tenni.

Elsőként röviden szeretnék arról beszélni, hogy amikor oktatási rendszerről van szó, milyen kihívásokkal szembesülünk, és ezek a kihívások miben különböznek attól, ami mondjuk, 20 évvel ezelőtt az oktatási rendszer előtt állt.

Ha megnézzük azt, és nagyon sok elemzés, statisztika áll rendelkezésre, hogy a ma iskolába járó vagy az éppen az iskolát ma kezdő gyerekek milyen munkakörben fognak dolgozni akkor, amikor majd kikerülnek akár a szakképzés, akár a köznevelés, akár az egyetemi oktatás rendszeréből, akkor meg kell állapítanunk, hogy kétharmaduk, tehát akik ma kezdték el az iskolát, kétharmaduk nagy valószínűséggel olyan munkakörben fog dolgozni, ami ma még nem létezik. Ha megnézzük, hogy mik ezek a munkakörök, nagyon sok kutató foglalkozik ezzel a területtel, hiszen a világ olyan mértékben felgyorsult, aminek néha még igazán a nevét, a címét, a tartalmát sem értjük. Az elkövetkező időszak feladata lesz az, hogy ezek meghatározásra kerüljenek.

Ami az oktatási rendszer szempontjából viszont nagyon fontos, hogy egy ilyen bizonytalan jövőre vagy nem is bizonytalan, általunk nem ismert jövőre vonatkozóan kell olyan oktatási rendszert, olyan oktatási struktúrát kialakítanunk, amiben aztán az ebből kikerült tanulók majd boldogulni tudnak.

Ha meg kell fogalmazni azt, hogy mit várunk el az oktatási rendszerünkől, akkor nagyon nehéz feladat előtt állunk. Ha ezt a feladatot egyszerűsíteni akarjuk, és nem akarunk hibát elkövetni, akkor valószínűleg ez valahogy úgy hangzik, és egyébként ez egybeesik az OECD megfogalmazásával, hogy azt kell tudnunk az iskolában elérni, hogy a gyerekeink megértsék azt,

elfogadják azt, hogy meg tudnak tanulni különböző dolgokat, ezt a tudást tudják alkalmazni, és életük során ezt bármikor meg tudják tenni, hiszen a tanulási folyamat nem ér véget azzal, hogy az iskolát elvégeztük és kikerültünk az iskolából.

Arról, hogy a körülöttünk lévő világ bonyolultsága, társadalmi rendszereink, technológiáink milyen gyorsan változnak, azt gondolom, hogy itt ebben a körben erről nem kell beszélni. Vannak olyan ügyek, amik két éve nem léteztek, ma tematizálják az életünket; olyan technológiák jelennek meg, amikre néhány évvel ezelőtt úgy tudtuk, hogy nem lesz releváns, majd valamikor száz év múlva, ezek ma pedig itt vannak, és ezeket a technológiákat valamilyen módon kezelni kell.

Ha meg kell határoznunk azt, hogy melyek azok a fő kritériumok, amelyek egy eredményes oktatási rendszert meghatároznak, akkor szeretnék hivatkozni McKenzie-nek egy 2007-es és egyébként azóta nagyjából alapműnek tekintett tanulmányára, ami azt mondja, hogy sok minden más mellett, de a három legfontosabb eleme közül egy jó iskolának elsősorban a jó képességű tanár. Gondolom, ezzel nem mondtam senkinek újat, hiszen jó képességű, elhivatott tanárok nélkül az iskolarendszer nem jól működik.

A második a tanárok módszertani felkészültsége. Nem fontos a módszertanra helyezni a hangsúlyt, hiszen az adott diszciplínaismeret feltétel, de az, hogy milyen módon tudjuk ezt a tudást a gyerekeink irányába megjeleníteni, egy nagyon fontos kérdés, egyre fontosabbá válik, ahogy egyébként változik a körülöttünk lévő környezet.

A harmadik, és ez az, ami, azt hiszem, hogy az egyik kulcseleme minden oktatási rendszernek, így különösen a magyarnak, ami nem tipikusan ezt helyezi előtérbe: az egyenlőség, az egyenlő oktatás, szemben a méltányos oktatással. Elnézést ezért, angolul jobban hangzik, ez az equality instead - vagy versus - equity, tehát nem mindenkinek azonos mértékű támogatásra van szüksége az iskolában, hanem mindenkinek olyan mértékű támogatásra van szüksége, hogy a képességeit figyelembe véve, de ugyanazt a célt tudja elérni, ugyanúgy tudjon viszonyulni a körülöttünk lévő világ dolgaihoz.

Tulajdonképpen az oktatási rendszer alakítása ennek a három fő szempontnak a figyelembevételét fogja követni.

Ha egy nagyon rövid értékelést kell tennünk a jelenlegi helyzetet illetően, én csak két dolgot szeretnék kiemelni, nagyon sok mindent el lehetne mondani, de két dolgot szeretnék kiemelni. Az egyik tulajdonképpen a tudással kapcsolatos, azzal a tudással, amit az iskolában szerzünk. Említenék egy példát, csak azért, hogy itt a volt műszaki háttérmet egy kicsit próbáljam meg pozicionálni. A szegedi egyetemen tettek föl egy zh-kérdést informatikus hallgatóknak, jó gimnáziumból odakerült informatikus hallgatóknak, hogy mi a másodperc definíciója. Sok mindent lehet mondani, hogy mi a másodperc: az órák mutatója, az egyet arrébb megy, atomóra, üt egyet az ingája. Vagy lehet elmondani azt, hogy ez

milyen céziumatom 133-as izotópjának két energiaszint közötti változásakor kibocsátott energiahullám hullámhosszának valahányszorososa. Szóval, sok mindent el lehet mondani, de amit erre írt a hallgató, na, azt nem. Ő azt írta, hogy az egy másodperc konkrétan egységnyi utat 3,6 méter/szekundum sebességgel egységnyi idő alatt tesz meg.

(9.10)

Ez nem azért nem jó, mert nem jó, hanem nincs értelme, tehát egyszerűen értelmetlen dolgot írt le egy jó gimnáziumból származó, műegyetemre járó hallgató. Tehát ez azt jelenti, hogy gondjaink vannak ezzel - ez az egyik.

A másik kérdés, amivel szembesülünk, az, hogy hol is szerezzük meg ezt a tudást. Ha megnézzük az Oktatási Hivatal kompetenciamérésének az eredményeit, és azt gondolom, önök ezt szokták tanulmányozni, egyébként egy nagyon jó mérés, nagyon sok mérésünk van, PISA, TIMSS, PIRLS, de van az Oktatási Hivatalnak egy saját mérési rendszere, ez egy kompetenciamérés, ahol matematikából, szövegértésből nézzük meg minden hallgatónak iskolatípusonként a kompetenciáit. Ez a kompetenciamérés azt mutatja, hogy tulajdonképpen az, hogy ennek a szintje hogyan változott - kicsit csökkent, kicsit nőtt -, egy tény, ez látszik az eredményekből. Ami a nagyobb probléma, hogy van egy erőteljes szakadék az eredményekben a fővárosi és a nagyvárosi iskolák és az összes többi között. Ez azt mutatja, hogy a tudáshoz való hozzáférés nem biztos, hogy ugyanolyan, attól függően egyébként, hogy hol járunk iskolába. Ez az a harmadik elem, tehát a méltányosság, illetve az egyenlő támogatás. Ezek azok, amikkel a rendszerünkkel szemben szembesülünk.

Hogyan látjuk ezt a rendszert belülről? Az elmúlt időszakban nagyon sok vélemény jelent meg az oktatási rendszerrel kapcsolatban. Szeretnék mindenkit emlékeztetni a valamikor februárban végrehajtott... - 2 ezer iskola tanárait kérdeztük meg arról, hogy hol látják az iskolai rendszerrel kapcsolatos problémákat. Megjelent nagyon sok vélemény, a pedagógus-szakszervezet 25 pontja, a civil szervezetek különböző véleményei, ezeket mind figyelembe véve összeraktuk, hogy tulajdonképpen hova is kapcsolódnak ezek a problémakörök, és ezekből az jött ki, abszolút visszaigazolván azt, amit a bevezetőben mondtam, miszerint jó tanár nélkül nincs jó iskola, az ügyek jelentős része a tanárokkal kapcsolatos, a tanárok tudásával, jóérzésével kapcsolatos ügyeket jelenti. A második - és megint visszaigazoljuk azt, amit említettem - a tartalmi kérdésekkel, főleg tartalmi-módszertani kérdésekkel kapcsolatos megjegyzések voltak, és a harmadik helyre szorult az iskolák működtetésével kapcsolatos kérdéskör. Ezeket dolgoztuk fel az elmúlt időszakban. Nem akarnék ennek a részleteiről túlzottan sokat beszélni, hiszen erről nagyon sok szó volt itt a parlamentben is, illetve különböző egyéb fórumokon.

Ami a köznevelési kerekasztal - és ez indokolta a létrehozását - elé került, gyakorlatilag minden ilyen típusú kérdés. Itt gyakorlatilag az egyes, legtöbb pontszámot kapott vagy legtöbbet említett ügyek a tanulói óraszám, a tanulói különbség csökkentése, a pedagógus-óraszámok, az intézmények önálló gazdálkodási joga, a pedagógusminősítési rendszerrel kapcsolatos felvetések, a különböző pótlékok, adminisztrációs terhek, egyes munkavállalói csoportok jövedelmi viszonyainak a kérdései, tankönyvekkel kapcsolatos kérdések, tehát ezek voltak azok, amelyekkel az elmúlt időszakban foglalkoztunk.

Erre jött létre, ahogy említettem, a köznevelési kerekasztal, ami alapvetően ezeket az ügyeket négy témakörbe sorolta, elsősorban a gyermekek tanulói életútjával kapcsolatos ügyeket vizsgálta egy munkacsoport, a pedagógusok szakmai stratégiájával kapcsolatos kérdéseket egy másik, egy sor szervezeti ügyet kezeltünk, illetve különböző tartalmi kérdéseket, tehát idetartozik a Nemzeti alaptanterv és egyéb más.

Itt olyan más kérdések merültek fel, mint a digitális kompetencia, különböző módszertani kérdések, az esélyegyenlőség, tehetség gondozás, lexikális tananyag, képesség-, készségfejlesztés, kompetencia, végzettség nélküli iskolaelhagyás kérdései. Tehát ezek azok az ügyek, amelyek bemenetként jelentek az elmúlt időszakban, de persze megjelentek a különböző szervezeti kérdések is, legyen itt szó az állami iskolafenntartóról, a működtetés kérdéseiről, hogy néz ki az irányítás rendszere, az Oktatási Hivatal, Oktatáskutató Intézet, pedagógusképzés, pedagógus-előmeneteli rendszernek a problémái - ezekkel foglalkoztunk.

Hova jutottunk, és hogyan látszik egyébként ez az egész rendszer kívülről? Szeretnék néhány, alapvetően megkérdésezésen alapuló statisztikát említeni. Az egyik ilyen kérdés az volt, hogy hogyan ítéli meg a lakosság a felsőoktatás, illetve a köznevelés helyzetét. Tulajdonképpen ez egy közepes megítélést kapott, a felsőoktatás megítélése egy kicsit magasabb, de lényegesen a kettő nem tér el egymástól.

Arról a kérdésről, hogy a tanárok túlterheltek-e, megoszlanak a vélemények. A válaszadók fele azt mondta, hogy igen, úgy érzékelik, hogy a tanárok túlterheltek, ez tulajdonképpen visszaigazolta azokat az ügyeket, amiket az előzőekben említettem.

Feltettük azt a kérdést, hogy a társadalom a további pedagógusbér-emelések helyett mit támogatna. Itt egyértelműen az volt a vélemény, hogy a kormány azon szándékának, ami 2013-ban megfogalmazódott, hogy elsőként rendeztük a pedagógusok jövedelmi szintjét, úgy tűnik, ilyen értelemben a társadalmi elfogadottsága magas, most már azt látja mindenki, hogy az egyéb csoportokra kell áttérni.

A diákok túlterhelése volt az egyetlen olyan kérdés, amire a válasz az volt, hogy igen, a diákok az iskolában túlterheltek. Persze, egy ilyen megkérdésből nagyjából a szülők véleményét lehet megérteni, ezt persze pontosan meg kell tudni, hogy mit is jelent ténylegesen ez a túlterhelés.

Ami egy fontos dolog, és itt a lexikális tudás, kompetencia-, képességfejlesztés kérdéskörét próbáltuk megtudni: itt egyértelműen az látszik, hogy a kompetenciafejlesztés elsődleges társadalmi igényként jelenik meg, a műveltség-tudásanyag nagyjából 40 százalékban, és a maradékban pedig a kompetencia fejlesztését jelölték meg.

Ami szintén érdekes kérdés volt, hogyan látják kívülről a magyar oktatási rendszert. Erőteljesen, nagyjából 90 százalék fölötti arányban erősítették meg azt, hogy a gyakorlat, a gyakorlati tudás, az iskolában megszerezhető gyakorlati tudás nem jellemző a magyar köznevelés rendszerére, és ezt mindenképpen erősíteni kell. Ennek egy következménye - arra a kérdésre, hogy a középfokú szakképzést erősíteni kell - egyértelműen elvárás, 60 százalékában a megkérdettek azt mondták, hogy ezt mindenképpen erősíteni kell, hiszen mindenki szembesül azokkal a gazdasági problémákkal, amelyek alapvetően a képzett munkaerőre, illetve a szakemberekre vezethetők vissza. A jelenlegi intézményfenntartó, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ munkáját elég összetetten ítélték meg. Itt a válaszadók fele nem pozitívnak, közepesnek ítélte ezt a munkát, viszont megkérdtük azt, hogy hogyan is néz ez majd ki a következő, tehát az iskolákhoz lényegesen közelebb hozott szervezetben, az 58 tankerületi központban; itt a vélemények egészen máshogy néztek ki, itt a válaszadók jelentős része inkább pozitívnak ítélte meg ezt az átalakítást.

Nagyon röviden így látják az oktatási rendszerünket kívülről. Majd a későbbiekben, a vita során egy kicsit rátérnék az oktatási rendszerünk nemzetközi elhelyezkedésére, illetve ennek az eredményességére. Azért is jó, hogy ma van ez a politikai vita, hiszen a TIMSS-mérésnek az eredményei ma 10 órákor válnak nyilvánossá, tehát ha majd erre itt a vita során sort tudunk keríteni, akkor szívesen bemutatatom ennek az eredményeit.

Mi is történt az elmúlt időszakban, részben a felvetett problémákat, részben a társadalom oldaláról megjelenő ügyeket hogyan, milyen formában foglalmaztuk meg, és mi is történt? Az egyik a gyerekek terhelése. Nyilvánvalóan a terhelés csökkentésére végleges megoldást a Nemzeti alaptanterv egyáltalán környezetének az átalakítása okozhat. Itt kapkodni nem nagyon lehet, hiszen az, hogy hogyan nézzen ki az úgynevezett, most már NAT 5-nek elnevezett Nemzeti alaptanterv, egy hosszas folyamat eredménye lesz.

Ennek ellenére arra, hogy valamilyen formában tudjuk csökkenteni az iskolai terhelést, tettünk javaslatot. A rendelet módosításával olyan rugalmas tanmenetajánlásokat hoztunk létre, amelyekkel a tanárok élhetnek, és mondhatják azt, hogy egyébként a NAT szempontjait figyelembe véve, de az adott tudáscsoportból nem kell minden területet azonos módon súlyozni, elhagyhatnak területeket, alulsúlyozhatnak, vagy választhatnak egy sor dolog között.

Az, hogy ez hány százalékban történő eltérést jelent a jelenlegi 10 százaléktól, azt nehéz megbecsülni.

ni. Ha mindenképpen számot kell mondani, 30-40 százalékban biztos, hogy el lehet ettől térni. Amit fontos kiemelni, hogy az iskolában a tanárok számára ez egy olyan lehetőség, amivel - s bízom abban, hogy szeptember óta, amióta ez a lehetőség létezik - ők élnek annak érdekében, hogy látva a saját osztályuk, a saját tanulósoportjuk előrehaladását, tudnak a tudás elmélyítésén dolgozni, és nem szükségszerűen a tananyag minden határon túli megtanítását helyezik előtérbe. Ennek volt egy, az első-második osztályra vonatkozó specifikus része, amikor azt mondtuk, hogy nem a tanóra hossza, hanem az adott tanórán elsajátítandó tudás 30 percnyi idő-kíméletet jelent. Ezt persze nehéz így megfogalmazni. Nyilván a tanítók ezt tették eddig is, aki tette; aki nem, annak most megjelent ez a lehetőség, aki pedig tette, annak meg azt mondjuk, hogy ez így nagyon rendben van.

(9.20)

A szakképzési rendszer átalakításáról a múlt héten a munkaerőpiaci vitanapon nagyon sok szó esett. Itt a szakgimnáziumok kerettantervei megjelentek. Ebben nyilván volt néhány olyan pont, ami nagyon gyorsan jelent meg, ilyen a komplex természettudományos tantárgypár, bár a komplexet annyira nem hangsúlyoznám. Itt arról van szó, hogy építve az alapszciplinákra, a matematikára, a fizikára, a kémiára, a biológiára, a földrajra, legyen olyanfajta tantárgy, ami eddig nincs a magyar oktatás rendszerében, ami az adott jelenséget próbálja bemutatni és más módon írja le, hiszen jelenséggel szembesülünk és nem a fizikával, az egy leírási eszköz. Ez persze nem azt jelenti, hogy ezeket nem kell megtanulni, ezeket ugyanúgy meg kell tanulni. Ez egy kiegészítő lehetőséget jelent, ami elsősorban itt jelent meg.

Valóban elég gyorsan történt ennek a tantárgynak a megjelenése, de bízunk abban, hogy megfelelő támogatással az iskolákban tanítók ezt a problémát tudják kezelni. Pont a múlt héten volt egy konferencia erről, ahol az összes kritika mellett megjelentek a megoldások is. Ezeket a megoldásokat támogatjuk és fejlesztjük együtt az oktatásfejlesztési kutató intézet által létrehozott „fejlesszük együtt” megoldással, ahol mindenki fölteheti a saját anyagait, és le is vehet anyagokat egy felületről. Egyre bővülnek ezek az anyagok. Itt ki fog alakulni egy olyan új dolog, ami eddig a magyar oktatás rendszerében nem volt.

Egy fontos elem az állami intézményfenntartó központ átalakítása. A KLIK-et az a kritika érte, hogy túlccentralizált, túl nagy a szervezet, túl messze van az iskola a döntéshozatal helyétől. Minden szervezetet lehet működtetni. Az iskolák szempontjából mindenképpen egy jobb megoldást jelent az, hogy maga a fenntartó szervezet, amely egy önálló költségvetési szerv, önálló jogi személy, lényegesen közelebb került az iskolához. Az új konstrukcióban november 30-án létrejönnek a tankerületi központok, amelyek a tényleges működésüket január 1-jétől kezdik meg. Itt valóban arról van szó, hogy az iskola igazgatója és

a tankerületi központ vezetője között ne legyen köztes szint, az ügyeket közvetlenül tudják egymással egyeztetni, megbeszélni. Ez feltételezi persze azt is, hogy az iskolaigazgatók lényegesen jobban pozicionáltak, az iskola vezetői tudnak lenni. Mindenképpen ezt szeretnénk, hiszen az iskolában az iskolaigazgató az, aki meg kell hogy határozza, mi történik, de utána ezzel a jogával kell hogy éljen. Az összes vizsgálat azt mutatja, hogy az iskola egy sajátos szervezet, nem cég és nem vállalat, ahol egyik oldalról az iskolai közösség autonómiaja a szakmai döntésekben mindenképpen fontos, viszont az iskolaigazgató szerepét abban, hogy irányítsa az iskoláját, meg kell teremteni. Ehhez nyilván nagyon sok minden kell, szándék és környezet. Azt gondolom, hogy a környezetet megteremtettük.

Szeretném kiemelni az iskolarendszer finanszírozását. Ebben az évben 91,5 milliárd forinttal növelte meg a kormány a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ költségvetését; ez nagyjából 20 százalékos növekedést jelentett. Ha megnézzük az elmúlt nyolc-három hónapban az iskolák működését, azt látjuk, hogy a finanszírozással kapcsolatos ügyek megszűntek, a Klebelsberg Központnak nincs kifizetetlen számlája. Operatív számlatömege, amit abban a pillanatban még nem fizetett ki, nyilván mindig lesz, de a februári 17 milliárd forintot, ki nem fizetett lejárt tartozásállományhoz hasonló ma nincs a Klebelsberg Központnak. Ez részben annak köszönhető, hogy az említett forrás megjelent, részben pedig az intézményfenntartó működése a helyére állt, és ugyanezt a működést várjuk el január 1-jétől az új rendszertől is. 106 milliárd forinttal növekedett az idei célélő-irányzathoz képest a Klebelsberg Intézményfenntartó Központtal tartozó tankerületeknek a költségvetése.

Nagyon fontos megemlíteni, hogy a költségvetés tervezése iskolai szinten, egész pontosan feladatellátási szinten történik, és ebből számítjuk ki azt, hogy mennyi a teljes állami intézményfenntartó éves költségvetése. Ez a folyamat megtörtént, november 30-ával feltöltésre kerültek az NMI-költségvetések, ahogy említettem, iskolai szinten. Az iskolaigazgatók, illetve a tankerületi központvezetők együttműködésében valósult meg, és ez nem egy kicsi feladat.

A pedagógusok neveléssel, oktatással lekötött munkaideje, illetve a státuszszámítás ügyében is történt egy sor dolog. A 22-26 órára vonatkozó jelenlegi szabályozást megtartottuk. Azt gondoljuk, hogy ez a szabályozás elegendően jó arra, hogy az iskolát irányítani lehessen. Viszont van egy sor terület, ahol szükség volt módosításokra. Ilyen például az, hogy bizonyos funkciókban - munkaközösség-vezető, osztályfőnök, diákönkormányzatot segítő, ellátó pedagógus - beszámítható, illetve plusz órakeretet biztosítottunk arra, hogy ezt a feladatot jobban el lehessen végezni. S az is fontos, hogy a kötött munkaidő, tehát a 32 óra irányítását, ellenőrzését egyértelműen az intézményvezető hatáskörébe utaltuk. Azt gondolom, abban soha nem volt vita köztünk, hogy az iskolában lehet a gyerekekkel foglalkozni. Azt pedig, hogy mi-

lyen, a törvényben nem rögzített megoldások jelennek meg félórás felbontással a munkaidőt követni, az intézmény igazgatójára bíztuk.

Ha kívülről nézünk rá nemzetközi kitekintéssel a magyar oktatási rendszerre: a diák-tanár arányban a magyar iskolák kifejezetten jól állnak. Az OECD-országok rangsorában ötödikként nálunk a legalacsonyabb az egy tanárra jutó gyerekszám. Ez jelenthetné azt is, hogy kisebb csoportban jobban tudunk foglalkozni a gyerekekkel, de ez nem tükröződik vissza az eredményekben. Ennek persze indoka van. Ennek az az indoka, hogy az eloszlás nem egyenletes. Egy nagyvárosi nagy iskolában ez az arány lényegesen magasabb, és ez azt a vélelmezést, hogy nagy osztályban nem lehet jól tanítani, abszolút cáfolja. A múlt héten az OECD oktatási igazgatója is ugyanezt állapította meg. Tehát egy nagy város nagyobb iskolájában ez az arány ilyen értelemben rosszabb, holott jobb eredményeket produkál, míg a kisebb települések kisebb iskoláiban ez az arány lefelé tolódik. Ez mutatja azt a fajta egyenlőtlenséget, ami a különböző iskolák, iskolatípusok között van. Ezzel komolyan kell foglalkoznunk, hogy hogyan tudunk erre megoldást találni. Itt megint az a cél, hogy mindenki a jó oktatáshoz férjen hozzá, és ennek a biztosítása a feladat.

Az még egy kicsit a finanszírozáshoz tartozik, hogy egy sor olyan ügyet oldottunk meg, illetve tettünk rá javaslatot, amely részben a szakszervezetekkel való tárgyalásokból, részben pedig a köznevelési kerekasztalból jött ki. Ilyen a pótlékok differenciálása, az, hogy az erre vonatkozó forrást úgy határoztuk meg, hogy az valóban differenciáló legyen. Elkezdtünk foglalkozni - bár ebben még nem jutottunk végleges megoldásra - a nyugdíjas pedagógusok továbbfoglalkoztatásának a kérdéseivel. Az egy valós igény, hogy az adott pedagógiai szakasz végéig tudjon maradni az a pedagógus kolléga, aki akar maradni, hogy ne zavarjuk meg az oktatás folyamatát; a területi és diszciplináris szempontok figyelembevételével legyen lehetőség a továbbfoglalkoztatásra; a nyugdíjas kort elérő szakértőket továbbra is tudjuk alkalmazni érettségi, illetve szakmai vizsgaelnöki feladatokra, valamint a minősítési rendszer elemeiként.

Több megjegyzés, kritika érte a tanfelügyeleti rendszert. Ezen már a tavasz folyamán lényegesen módosítottunk, lényegesen egyszerűsítettük. Az intézményi önértékelés két év helyett ötévente lesz kötelező. Azok a pedagógusok, akik sikeres minősítésen estek át, három évre mentesülnek a tanfelügyelet alól. Ezek a módosítások mind megtörténtek. Szintén a köznevelési kerekasztal által meghatározott feladatként elkezdtünk az intézményi önértékelés rendszerével foglalkozni. Ebben a pedagógus jelenik meg mint az értékelés eleme, de ezt valamilyen módon majd át kell vinnünk az intézményekre, hiszen az intézményt tudjuk kívülről látni, nem csak az egyes pedagógust. A kettő persze összefügg.

Ennek a feladatnak az ellenőrzéséhez hozzákezdünk, ez aztán nagyon sok mindent fog majd

jelenteni. A minőségi munkavégzés díjazása fölmerült többször kritikaként, meg az is, hogy az életpálya illetén történő bevezetése nem eléggé motiváló. Ebben tulajdonképpen egyet is értünk. Emiatt azt a javaslatot tettük, és egyébként a köznevelési törvény módosításába ez beírásra került, hogy a 2017. szeptember 1-jei béremelés esetében az iskola igazgatója dönthet úgy, hogy ezt a korábbi szabályoknak megfelelően egyezően mindenkinek odaadja, de dönthet úgy is, hogy itt olyan tényezőt, teljesítménykompetenciát vesz figyelembe, amitől aztán ez a korábbi módszertől eltérően egyes pedagógusok esetén magasabb bért jelent, egyes pedagógusok esetén nem jelent ilyen mértékű béremelést. Ezt az iskola igazgatójára bíztuk, hiszen ő az, aki a legjobban tudja azt, hogy mi is történik az iskolájában, és ha el akarja látni az igazgatói, vezetői pozícióját, akkor ez egy olyan támogatás a számára, amivel élhet, de ahogy mondtam, dönthet úgy is, hogy a '17. évi béremelési rész automatikusan megjelenik.

(9.30)

Az, hogy - megint egy kicsit kívülről ránézve a pedagógusbérekre - mi is történt 2013 óta: 2013-ban az OECD-átlag nagyjából 80 százalék volt, a pedagógusbérek és az egyéb diplomásbérek között. Magyarországon ez 53 százalék volt. 2017 szeptemberében 82 százalékát kapják a magyar pedagógusok a magyar diplomás-átlagbéreknek, ez az OECD-átlag fölé került. Ha megnézzük az OECD jelentését, ez kiemelésre került. Azt hiszem, ez megint azt mutatja, hogy a magyar közösségnek mennyire fontos a magyar pedagógustársadalom.

A 2017. évben 35 ezer pedagógus számára biztosítottunk lehetőséget a minősítésre való jelentkezésre. Ez a jelentkezés lassan lezárult, ezt a számot nem értük el, de mindenképpen növekvő tendenciát mutat a jelentkezések száma. Szintén azon pedagógusok számára, akik hét évvel a nyugdíj előtt állnak és nem vettek részt minősítési folyamatban, automatikusan január 1-jétől a pedagógus II. fokozatba kerültek, és ugyanez igaz egyébként az ideiglenesen a pedagógus II.-ben minősítés nélkül maradtakra ebben a fokozatban. Itt is lényeges egyszerűsítéseket hajtottunk végre.

Nagyon fontos elemei az átalakításoknak a szakszolgálati átalakítások, ezen belül is a szakemberek biztosítása. Itt alapvetően gyógypedagógiai szakemberekről beszélünk. Ennek a költségvetési fedezete rendelkezésre áll. Itt azzal a problémával szembesülünk, hogy annak ellenére egyébként, hogy évek óta emeljük a gyógypedagógiai képzésre felvehető hallgatók számát, még mindig nem elégséges. Ennek a felgyorsítására további gyógypedagógiai képzéseket fogunk létrehozni Debrecenben, Pécsen, hogy ezt a számot lényegesen gyorsabban tudjuk emelni.

Nagyon fontos résztvevői a magyar oktatási rendszernek az oktatási munkát segítőik, az ő tevékenységük. Emiatt 2016-ban kétszer 35 ezer nettó forint béren kívüli juttatást biztosítottunk minden-

kinek, illetve január 1-jétől pedig 10 százalékkal nő az úgynevezett noks-területen dolgozók jövedelme. Ebből 7 százalék automatikusan, 3 százalék megint azt az elvet követve, hogy az iskola igazgatója az iskolában a vezető, ő látja, hogy mi történik ott, 3 százalék pedig differenciáltan kerül ezekhez a kollégákhoz. Itt még egy sor feladatunk van; alapvetően ennek a támogatói szakmának a mélyebb beágyazása az oktatási rendszerbe. Nagyon sok külföldi példa és tapasztalat van. Ezeket vizsgáljuk, és ennek a rendszernek a további fejlesztésére fogunk javaslatot tenni.

Nagyon fontos eleme a január óta folyó folyamatoknak, bár nem új eleme, a pedagógusképzés, illetve a pedagógus-továbbképzés rendszerének átalakítása. Ahogy itt látszott a bevezetőben is, jó tanár nélkül nincs jó iskola. De a világ gyorsan változik, tehát arra a tudásra, amit az egyetemen megszereztünk, nem lehet életünk végéig alapozni, ezért aztán a tanártovábbképzés rendszere lényeges átalakításra kerül. Ennek van egy szakmai és van egy szervezési tartalma.

Szakmai tartalmát illetően az a munkacsoport, aki ezzel foglalkozik, megállapodásra jutott, hogy mit is tartalmaz a pedagógus-továbbképzési rendszer. És van egy szervezési eleme, hogy hol jöjjön létre ez a továbbképzés. 900 cég van Magyarországon, aki tanártovábbképzéssel foglalkozik. Ha kiszámoljuk azt, hogy hányan értenek ehhez az országban, valószínűleg 900 szakember nincs. Ezért aztán azt gondoltuk, hogy az egyetemek lennének az alkalmas területei annak, hogy a tanártovábbképzés rendszerét más alapokra helyezzük.

Természetesen ennek van egy sor másik eleme. Egyik eleme az, hogy ne hozzuk a tanárokat abba a helyzetbe, hogy akkor tudjon elmenni egy továbbképzésre, ha egyébként erre saját magának van pénze, van forrása. Ezért aztán ezt megszüntetnénk. A tanártovábbképzés nem olyan dolog, ami választható és akkor lehet, ha valaki ezt éppen úgy gondolja. A tanártovábbképzésre annak és ott van szüksége, akinek valamilyen mérésből a számára ez nyilvánvalóvá válik, milyen kompetenciahiánnyal, milyen tudáshiánnyal rendelkezik, és azt a továbbképzést biztosítsuk, de ne kerüljön ez se a tanárnak, se a tankerületi központnak pénzébe, ezért az egyetemekre tervezzük ezt. Ez nem jelenti persze azt, hogy azok a képzések, amelyek ma folynak és egyébként értékesek, egy megfelelő akkreditáció után ebbe ne tudnának bekapcsolódni, de ezt mindenképpen egyetemi környezetben szeretnénk tenni. Erről nagyon hosszasan lehetne beszélni, nem is szeretnék.

Egy dolgot szeretnék csak kiemelni, ami tulajdonképpen egy módszertani kérdés. Elkezdtünk több olyan projektet, ahol a tanárok, a nehezebb körülmények között tanító tanárok számára kívánunk olyan módszertani támogatást nyújtani, hogy hogy is kell egy olyan osztályban tanítani, ahol a gyerekek összetétele nem homogén, hanem különböző képességgel, különböző családi háttérből származó gyerekeket kell együttesen tanítani. Ezt a programot Kóalának hívják, a kis állatról meg lehet jegyezni.

Ennek nagyon sok eleme van. Az egyik eleme a komplex instrukciós program, amit már sikerrel alkalmazunk különösen hátrányos környezetben működő iskolák esetén, de idetartoznak olyanok, mint művészeti fejlesztőprogramok, logikai játékos fejlesztőprogramok, digitális lehetőségek használata, tehát hogy egy kicsit más módon közelítsük meg.

A Nemzeti alaptanterv koncepciójának kialakítása folyik. 2017. december végéig a koncepció maga elkészül. Erről hosszasan fogunk vitatkozni. Itt a cél az, hogy 2019 szeptemberétől már az új Nemzeti alaptanterv szerint kezdődjön meg az oktatás, természetesen felmenő rendszerben. Itt kerülnek aztán majd azok a kérdések megvizsgálásra, hogy akkor hogy is nézzen ki ténylegesen az iskolaszervezet, mit jelentenek az alapképzések, mit kell tenni az óvodában, mit kell tenni az iskolában, mi a helyzet az átmenettel, mi történjen a két képzési típus között.

Meg kell határoznunk azokat a nemzeti szten-derdeket, amelyek az első szakasz, tehát a 4. osztály után, aztán a 8. osztály után szükségesek. Nagyon fontos valamilyen formában az érettségintől egy másik struktúrát létrehozni. A NAT foglalkozni fog az oktatás eszközeivel, különböző módszertani elemekkel, és ami a leginkább kiemelt téma, ahogy említettem, a harmadik elem a jó iskola jellemzői között, a méltányos oktatás, hogy hogyan tudunk olyan ügyeket kezelni, mint az egyénre szabott oktatás különös figyelmet igénylő gyerekek esetén: sni-s, gyerekek, hhh-s gyerekek, illetve tehetséges gyerekek esetén.

Itt fogjuk megvizsgálni a 9. osztály kérdéskörét, hogy egyáltalán erre szükség van-e, ha szükség, akkor hol, milyen kontextusban, milyen szerepet szánunk neki. Itt lehet azokkal az ügyekkel foglalkozni. Nagyon sok minden fölmerült ebből, ami az iskolaidő hosszát jelenti, tehát ezek az ügyek együtt kezelendők, erre koncentrálnunk az elkövetkező időszakban.

Néhány olyan testület, amire javaslatot tett a kerakasztal: az egyik a Köznevelés-politikai Érdekegyeztető Tanács. Ez egy olyan szervezet, a miniszter tanácsadó szervezete, ami tulajdonképpen azokat a funkciókat tartalmazza, amiket a kerakasztal lekepezett. Ezt fogjuk egy szabályozott formában megjeleníteni. Erről még egyeztetünk, részben a tartalmáról, részben a résztvevőiről.

Illetve egy másik nagyon fontos szervezet, amit meg szeretnék említeni, a tankerületi központ tanácsa. Az egyik feladatunk most azoknál az önkormányzatoknál, ahol az iskolák működtetését eddig ők végezték, ennek a működtetésnek az átvétele. Konkrétan tényleg arról van szó, hogy ki biztosítja azt a feltételrendszert, hogy az iskola jól tudjon működni, ki fizeti a világítást, fűtést, illetve az iskola egyéb ügyeit.

Ennek ellenére az, hogy az iskola a helyi közösséghez nagyobb mértékben kapcsolódjon, ezért tettünk javaslatot a Tankerületi Központ Tanácsa létrehozására. Itt lehet azokat az ügyeket rendezni, ahol a közösség elmondja, hogy mit vár az iskolától, beleszól az iskola ügyeibe, és megérti az iskola problémá-

it, és ebben megpróbál majd eljárni. Ez a két új terület létre fog jönni.

Miután az időm lassan lejár, röviden összefoglalva, hogy melyek azok a területek, amelyekről eddig beszéltem és az elkövetkező időszak tevékenységét meghatározzák.

(9.40)

Elsősorban - és ez tulajdonképpen prioritási sorrendet is jelent - a tanárképzéssel, a tanártovábbképzéssel kapcsolatos kérdések kezelése. Ami nagyon fontos, hogy az iskolarendszer különböző elemei, a köznevelési rendszer, illetve az egyetemek ne váljanak el egymástól, lehetőség teremtődött ennek a kapcsolatnak az erősítésére.

A második a tartalmi, illetve a módszertani fejlesztések, a Nemzeti alaptanterv, módszertani ügyek, mérési eszközök fejlesztése, illetve bevezetése, a harmadik a fenntartói környezet változása, továbbfejlesztése, a negyedik pedig az a struktúra- és infrastruktúra-fejlesztési program, amely az elkövetkező időszakban lényegesen fel fog gyorsulni. Ez végső soron annak a hármas kritériumrendszernek a fejlesztéséhez fog vezetni, amit az elején elmondtam. Ennek a részleteiről, azt gondolom, többet nem akarnék mondani, ezt majd a vitában kifejtem. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypárti pad-sorokból.)*

ELNÖK: Köszönjük. Tisztelt Országgyűlés! Mielőtt folytatnánk munkánkat, ülésvezetési kérdésben kell dönteni az Országgyűlésnek. Hiller István alelnök úr fel kíván szólalni a mai vita során. Az alelnök képviselői felszólalása esetén csak akkor vezetheti az ülést, ha ehhez az Országgyűlés hozzájárul.

Kérdezem tehát a tisztelt Országgyűlést, hogy hozzájárul-e ahhoz, hogy Hiller István alelnök úr a politikai vita tárgyalása során vezethesse az ülést. Kérem, kézfelemeléssel jelezzék! *(Szavazás.)*

Megállapítom, hogy az Országgyűlés látható többsége elfogadta az indítványt.

Most a képviselői felszólalások következnek. Ezek első körében a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Kucsák Lászlónak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

KUCSÁK LÁSZLÓ, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Államtitkár úr expozéjából elhangzott, hogy nagyjából háromnegyed évvel ezelőtt volt a legutóbbi, oktatásüggyel foglalkozó vitanap. Államtitkár úr pedig kimerítve az időkeretet, részletgazdagon beszámolt arról, hogy az előző időszakban és hangsúlyosan az elmúlt kilenc hónapban milyen fejlemények történtek. Nagyon bízom benne, hogy képviselőtársaim valóban figyelemmel kísérték ezt, és ily módon lényegesen kevesebb nyitott kérdés maradt számukra. Én magam is érdeklődéssel várom, hogy hogyan alakul a vita itt a parlamentben.

Szeretném tisztelettel köszönteni ezúttal is a szocialisták mögött helyet foglaló szakmai és érdekképviselői szervezetek képviselőit. *(Taps az MSZP soraiból.)* Ha már egy politikai vitanapról van szó, akkor engedjék meg, hogy a Fidesz nevében néhány fontos elemet ismét megemlítek azért, hogy aztán a továbbiakban a politikai és szakmapolitikai kérdések egyaránt terítéken lehessenek. Tehát szeretném ismét tájékoztatni a tisztelt jelenlévőket és a nyilvánosságot ezúton is, hogy a kormány és a kormánypártok számára az első a gyermek.

A kormány- és a kormánypártok célja, hogy a magyar diákok versenyképes tudást szerezzenek, a pedagógusok pedig megbecsülést kapjanak mindennapi munkájukhoz. Ezért is tartjuk fontos eredménynek, hogy az új életpályamodell bevezetésével jelentősen emelkedtek a pedagógusok bérei. Több mint félezer iskola újult meg az elmúlt időszakban, és további 210 milliárd forint értékben indítunk újabb iskolafejlesztéseket. A szülők terheit is minden eszközzel igyekszünk csökkenteni. A rendszerváltás óta soha ennyi gyermek nem volt részese az ingyenes gyermekétkeztetésnek és az ingyenes tankönyvellátásnak, mint most. A köznevelés átalakításával járó feladatok, tennivalók azonban még nem értek véget.

Ha megengedik, hadd emlékeztessem önöket arra, hogy miért is alakult úgy, hogy 2010-ben - amit a kezdeményező szocialisták igen sokszor kifogásolnak - jelentős változtatásokat kellett eszközölni a köznevelés, közoktatás területén is. Emlékezzünk rá, hogy 2010-ben olyan helyzetben vette át a Fidesz-KDNP-kormány az ország vezetését, amikor ezt az országot minden szinten eladósították. Eladósították az egyén szintjén - emlékszünk a devizahiteles problémára és annak sürgős kezelésére -, eladósították a kis- és nagyobb közösségek szintjén, emlékeztetek itt most kifejezetten az önkormányzatok adósságállományára és arra is, hogy ezt az adósságállományt, ami közel 1300 milliárd forintos tétel volt, a kormány átvállalta, ezzel lélegzetvételhez juttatva a települési önkormányzatokat. Rendkívül fontos, hogy eladósították az országot állami szinten is, hihetetlen mértékben emelkedett az államadósság. Ezek azért fontos tényezők, mert 2010 után ilyen gazdasági helyzetben, ilyen körülmények között kellett minden egyes területen továbbvinni, továbbépíteni a politikát.

Milyen okok vezettek még oda, hogy változtatásra volt szükség? Említettük már, de akkor ismételjük meg, hogy fontos, hogy rendkívül szétaprózott volt az iskolarendszer. Említettem már, hogy az önkormányzati fenntartók jelentős része nagyon magas adóssággal küzdött és küszködött. Szintén volt már róla szó, hogy földrajzi és gazdasági körülmények között is rendkívül nagy különbségek voltak az országon belül, és ne hagyjuk figyelmen kívül, hogy a korábbi oktatási kormányzatoknak és irányzatoknak igen jelentős kudarcai is megjelentek. Mivel a szocialistáknak nem erőssége sem az emlékezetpolitika, sem a politikai emlékezet, ezért néhány ilyen konkrét kérdésre magam és képviselőtársaim is majd rá fo-

gunk világitani. Éppen ezért a mondandómban néhány kiemelten fontos területre térek ki, aztán a képviselőtársaim a szakpolitikai területekre rá fognak kanyarodni a rendes felszólalások során. Ezt fogom majd tenni én magam is.

Elsőként talán a béremelés kérdése. A kormány 2013-ban indította el a pedagógusok számára a rendszerváltás utáni legnagyobb béremelési programot, amely 2017 szeptemberéig tart, és amelynek köszönhetően öt év alatt átlagosan 50 százalékkal emelkedik a pedagógusok fizetése.

Akkor emlékezzünk a régiokról! Itt szeretném a tisztelt kezdeményező szocialista frakció jelen lévő tagjainak figyelmébe ajánlani, hogy 2002-ben önök Medgyessy Péter ígéretének és vállalásának megfelelően életbe léptették az úgynevezett 50 százalékos béremelést a közalkalmazotti szférában, de az életpályaprogram és ezzel a teljesítményen, minőségen alapuló differenciált javadalmazás lekerült ezzel egyidejűleg a napirendről.

A költségvetésben csak 2002 végéig biztosították az ehhez szükséges fedezetet. Ennek folyománya, hogy iskolabezárási hullám indult el részben és hangsúlyosan erre az okra visszavehetően, és természetesen tudjuk, hogy a gyermeklétszám is csökkent, tehát volt ebben egy érthető, megmagyarázható indok is. De rendkívül fontos, hogy ezek a gazdasági megszorítások, amelyek 2002-től éveken keresztül tartottak, odavezettek például, hogy nagyságrendileg 100 milliárd forint hiányzott rögtön 2003-ban a pedagógusbérek kifizetéséhez. Aztán 2004-ben az akkori hírek szerint nagyságrendileg 150-200 milliárd forintnyi összeg hiányzott a biztonságos működéshez az önkormányzati fenntartóknál. Ez tehát a különbség. Mi biztosítottuk ehhez a feltételeket, önök pedig mindösszesen három hónapra biztosították, utána pedig rábízták az önkormányzatokra.

Az állam a pedagógusok bérére 2012-höz képest 2013-ban 32,5 milliárd forinttal, 2013-hoz képest 2014-ben 120,9 milliárd forinttal, 2015-ben 2014-hez képest 38,5 milliárd forinttal költött többet pedagógusbérre, 2016-ban pedig további 34 milliárd forinttal költött többet az állam a központi költségvetésből, mint 2015-ben. Az emelés 2017-ben sem áll meg, és összesen hozzávetőleg 50 százalékkal nőnek majd a bérek.

Nemcsak a pedagógusok, hanem a nem pedagógus végzettségű nevelést, oktatást segítő dolgozók bérrendezése is megkezdődik, ahogy államtitkár úr is utalt erre. Ők idén két alkalommal 35-35 ezer forintos pluszjuttatásban részesültek, az állami fenntartásban dolgozók, és jövőre 7 százalékos általános, mindenkit megillető és 3 százalékos munkáltatói döntésen alapuló béremelést kapnak. Ezen intézkedés nem jogszabály alapján, hanem a köznevelési kerekasztal, valamint a Nemzeti Pedagógus Kar szakmai javaslatai alapján történt, a kormányzati tárgyalások kézzelfogható eredményeként valósult meg. Itt is utalnék arra, amit elmondtam kilenc hónappal ezelőtt is, hogy ezúton is bátorítanék min-

den szakmai és egyéb szervezetet arra, hogy vegyenek részt ebben a közös munkában.

A felsőfokú végzettséggel rendelkező bölcsődei nevelők ma már a pedagóguséletpálya-program részesei. Nekik idén januárban egy lépésben 40-60 ezer forinttal emelkedett a bérük, és mostantól a pedagógusokéval egy ütemben emelkedik.

(9.50)

Az ingyentankönyv kérdésköréről: a diákok kétharmada, minden alsó tagozatos gyermek és a szociálisan rászoruló felsősök, vagyis összesen több mint 733 ezren - 733 ezren! - ingyenesen kapták, kapják a tankönyvcsomagot szeptembertől, az idei tanévkezdéstől.

Itt is emlékeztetnék arra, hogy annak idején - és megint csak a szocialistákhoz fordulok, hiszen ők kezdeményezték a mai vitánapot - Medgyessy Péter azt is megígérte, hogy ingyenes tankönyvet biztosít. Nézzük akkor az erről szóló korabeli feljegyzéseket! Tanévkezdés után a Fidesz a közoktatásról szóló törvény módosítását kezdeményezi az általános iskolai és középiskolai tankönyvek ingyenessége érdekében. A javaslat Medgyessy Péternek a választási kampányban tett ígéretére reflektál, amely szerint személyes felelősséget vállal arra, hogy az iskola és a lakóhely közötti utazás és az étkeztetés mellett az általános iskolai tankönyveket is ingyenessé teszi - szó, szó, szó, emlékszünk rá.

Folytatva: a 2016-2017-es tanévben az 1-4. évfolyam kapta ingyenesen a tankönyveket, valamint a nemzetiségi, a gyógypedagógiai nevelésben-oktatásban részesülők, és továbbra is ingyenesen kapják a normatív kedvezményre jogosultak. 2013-ban még 15 milliárd forintba került a tankönyvellátás, ebből 7,3 milliárd terhelte a családokat és 7,7 milliárd az államháztartást. 2016-ra 12,4 milliárdra csökkent a tankönyvellátás költsége, amelyből már csupán 5,1 milliárd forint terheli a családok pénztárcáját, és 7,3 milliárd pedig állami finanszírozásból történik. A tankönyvellátás költségeinek csökkentésével az elmúlt évek intézkedéseinek legnagyobb nyertesei a családok, amelyeknél több mint 2 milliárd forint maradt 2013-hoz képest, KELLO-adatok alapján. A kormány tankönyvellátási politikája a tankönyvárak két évtizedes áremelkedési tendenciáját törte meg, 2014-től folyamatosan csökkent a tankönyvek ára.

Ingyenes étkeztetés. A gyermekeknek, gondolom, ebben talán egyetértünk, csak akkor van esélyük kitörni a szegénységből, ha a szülők dolgoznak, segély helyett munkából élnek és a családok terhei csökkennek. Számunkra első a gyermek, ezért minden eszközzel segítjük a gyermekeket nevelő családok megélhetését.

Magyarország ma egy olyan egyedülálló európai ország, ahol a kisgyermekek 90 százaléka óvodáskortól naponta háromszor állami forrásból enni kap. Míg 2015-ig 92 ezer bölcsődés és óvodás gyermek kapott ingyenes ellátást, addig 2015. szeptember 1-jétől 270 ezer. A gyermekétkeztetésre fordított

összeget 2010-2015 között megdupláztuk, 29 milliárd forintról 61,08 milliárd forintra emeltük, idén pedig tovább, 71,7 milliárd forintra.

A kormány a hároméves kortól kötelező óvodáztatás bevezetésével egyidejűleg 2015. szeptember 1-jétől lényegesen kiterjesztette az ingyenesen étkező gyermekek körét. Ingyenes étkezésre váltak jogosulttá azon egy vagy két gyermeket nevelő szülők bölcsődés vagy óvodás gyermekei, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér nettó összegének 130 százalékát.

2015 szeptemberéből a bölcsődések és az óvodások 90 százaléka már ingyen étkezik; 92 ezerről 318 ezerre nőtt az ingyenesen étkező kisgyermek száma, köztük vannak a tartósan beteg és a fogyatékos gyermekek egészséges testvérei is. Fontos, hogy egy családnak se kelljen bizonygatni a szegénységét ahhoz, hogy támogatást kapjon.

A magyar kormány elkötelezett a legrászorultabb gyermekek támogatásában. Nemcsak iskolaidőben, hanem az iskolai szünetekben is gondoskodunk a gyermekek étkeztetéséről, a nyári szociális gyermekétkeztetésre 25 százalékkal több pénzt fordítottunk 2015-ben. A tavalyi 3 milliárd forint helyett idén 5,3 milliárdot fordítunk a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek tavaszi, nyári, őszi és téli tanítási szünetekben, összesen 70 szüninapon át történő étkeztetésére. Jövőre ez az összeg tovább nő 6,7 milliárd forintra.

Fejlesztések: idén 91,5 milliárd forinttal, jövőre pedig az eredeti célirányozathoz képest további 130 milliárd forinttal többet költ a magyar állam a köznevelési és oktatási intézmények infrastruktúrájának fejlesztésére. Erre majd a rendes felszólalásomban igyekszem kitérni, hogy konkrét tapasztalatokat is el tudjak mondani az Önök számára. A felsőoktatás finanszírozására a 2017-es büdzsében az idei 197 milliárd forinttal szemben várhatóan mintegy 240 milliárd forint áll majd rendelkezésre. A köznevelés-közoktatás feladatainak ellátására a jövő évben mintegy 100 milliárd forinttal jut több a tervek szerint. Több mint 5 milliárd forintot fordít a kormány a tanodaprogram folytatására, amely képzett szakemberek segítségével hátrányos helyzetű gyermekeknek nyújt iskolaidő utáni többletfoglalkozást, több mint 250 tanodával.

Minden eddigénél több, 90 ezer gyermek üdülhetett az Erzsébet-táborokban; 4,4 milliárd forintos költségvetési támogatással valósultak meg a programok, jövőre pedig közel 20 százalékkal több forrást, mintegy 5,2 milliárd forint központi támogatást fordít a kormány a gyermekek táboroztatására és egyéb programok lebonyolítására.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Képviselőtársaim! Ahogy említettem, az államtitkári expozé részletgazdagon kitért rengeteg területre. Én igyekeztem néhány olyan elemet felvillantani, amelyekről egyébként kilenc hónappal ezelőtt is szó volt itt, a parlamenti patkóban, és azóta igen sokszor mindazok számára, akik figyelemmel kísérték és részt vettek ezekben a parlamenti és bizottsági vitákban.

Én abban bízom, hogy ez az újabb kezdeményezés egy évben belül másodszor nem a politikai hekkelés motivációjából született meg, hanem az együttműködés, az őszinte helyzetértékelés szempontjából. Ez néhány óra múlva ki fog derülni. Ebbéli reményemben köszönöm meg a figyelmüket, és kívánok mindenkinek eredményes munkát. *(Taps a kormányzó pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Most megadom a szót Hiller Istvánnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. HILLER ISTVÁN, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Képviselő Asszonyok és Képviselő Urak! Tisztelt Országgyűlés! Mindenekelőtt az MSZP frakciója nevében szeretném megköszönni azon ellenzéki frakciók támogatását, amelyekkel együtt lehetővé vált a mai, oktatással kapcsolatos vitanap megrendezése. Egyszersmind tisztelettel köszöntöm a páholyunkban helyet foglaló szakszervezeti érdekvédelmi és szakmai szervezetek képviselőit, vezetőit. Őszintén örülök, hogy itt vannak. *(Taps.)*

A parlamenti vitanap mint műfaj, valljuk meg őszintén, lassan a teljes érdektelenség műfajába és fázisába csúszik. Ez nemcsak az oktatás ügyének, hanem általában a parlamenti vitanapoknak az ilyen értelmű leértékelése, és ezért egyértelműen önkéntes felelőssé, tisztelt kormányzó többség. Ez a politika elbutításának és lebutításának egy jeles eszöke. Sikerül ezt úgy kommentálni, úgy bevezetni és olyan véleményeket mondani, amelyek ezt a parlamenti, egyébként fontos és valóban jeles műfajt, ami lehetőséget adna a napi politikai csatározásokon túl érdemi és hosszabb távú kérdések megvitatására, önkéntes szónak nem a jogi, de politikai értelmében gyakorlatilag ellehetetlenítik.

Például azt hallom ma reggel, nem a kormány, hanem a pártjuk, a Fidesz szóvivőjétől, ezt szeretném idézni: „Ma viszont az oktatásban nyugalom van. A pedagógusok megbecsültek. A gyerekek egyre inkább versenyképes tudást szereznek, ezért kérdéses, hogy van-e alapja a keddi oktatási vitanapnak.” *(Dr. Varga László: Melyik országban?)* Szép lassan már csak fel kéne állni és ütemes tapsal köszönteni ezt a bejelentést, ami mégiscsak előhírnöke volt a mai napnak.

Ha azonban már a kormányzó többség is ilyen szép számmal megjelent, ugyan néhány perccel ezelőtt még valamivel kevesebben voltak, mint az ellenzék, ez a jövőt jól mutatja *(Derűtlenség az ellenzéki pártok padsoraiban. - L. Simon László: Csak szeretnéd!)*, de mégiscsak szeretnék komoly témákról és irányokról beszélni, arra kérve önöket, hogy ebben az általunk kezdeményezett vitában érdemi módon vegyenek részt. Az elkövetkező órákban próbáljuk a magyarországi oktatás ügyéről a vitákat, a nézetek különbözőségének összeütöközését úgy produkálni, hogy ez az oktatás ügyét előbbre vigye.

Ezért én szeretnék ezekről az irányokról, tendenciákról és tendenciákról beszélni, szeretnék arról a

profilról beszélni, amit meglátásom szerint önök az oktatásban képviselnek. Szeretnék arról a finanszírozási helyzetről beszélni, amiről az előbb szép, ám hamis szavakat hallottunk, a foglalkoztatás kérdéséről az oktatáson, ezen belül a közoktatáson belül, és utána azokat az ajánlatokat megtenni, amelyeket az MSZP képvisel, és amelyek meggondolására kérem önöket - 2018 után már, remélem, nem.

(10.00)

Először is, önök éveken keresztül, az elmúlt fél évtizeden belül tagadták, hogy a korábbi önkormányzati fenntartású intézmények teljes államosítása fog megtörténni. Ebben a Házban, itt a teljes nyilvánosság előtt, számos vitán, tévékben, rádiókban, interpellációkra válaszolva kategorikusan kijelentették, hogy nem igaz, hogy államosítás történik a 2011. évi, a köznevelésről elnevezett gyalázatos törvény értelmében, hanem egész egyszerűen egy olyan lépés, ami az addigi szétszórtan nevezett oktatási szerkezetet összébb hozza. Ehhez képest 2017. január 1-jétől az államosítás utolsó lépcsőjén is fellépnek: elszakítják az oktatási intézményeket a fenntartó önkormányzattól, a helyi közösségektől, az utolsó összekötőkapcsot is ezzel szétverve, teljes és totális államosítást hajtanak végre, és nemcsak infrastruktúrában, hiszen az önkormányzatok által számos esetben felújított épületet is elveszik most, hanem a tankönyvpiactól kezdődően az oktatás és nevelés minden részletéig egy és kizárólag egy hatalmi érdek megnyilvánulását hajtják végre a magyar közoktatás egészében.

Ehhez képest tűnhetett érdekesnek és felvetésben is meggondolandónak mindaz, amit a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter a közelmúltban tett, miszerint megállapítás alapján úgy gondolja, hogy az oktatás, a közoktatás legértékesebb részei az egyházi iskolák. Azt javasolom, bár többen csodálkozássuknak adtak hangot, mások megdöbbenek, hogy vitassuk meg részletesebben ezt a kérdést. Én egyáltalán nem voltam meglepve, teljesen logikusnak tartom azt a kijelentést, amelyet a miniszter úr tett, annak ismeretében, hogy egyébként milyen utat követnek. Azt állítom önöknek, ahogy eddig tagadták, hogy önök a magyar közoktatás teljességét államosítják, már úgy gondolom, az önkormányzati teljességét államosítják, most nem készülnek másra, mint hogy az államosított oktatás jelentős részét az egyházak fenntartásába fogják adni, így annak az előkészítése történt egy politikai kijelentéssel, amit önök a korábbiakban tagadtak.

A helyzet az, hogy erről az ügyről a Magyar Országgyűlésben durván 120 évvel ezelőtt jelentős vita folyt már, aminek eredményeként a polgári állam egyik alapja, az állam és egyház szétválasztása megtörtént. Úgy gondolom, ez a kijelentés nem egyszerűen az oktatásügyre vonatkozik. Önök azt fontolgatják, hogy a 120 évvel ezelőtti alapokat megváltoztatják, az állam és egyház viszonyát kívánják újraszabályozni, még akkor is, ha néhány képviselőjük erről

nem tud, de az államosításról sem tudtak kezdetben, aztán mégis megcsinálták.

Nem mintha a történelem tapasztalata bármit is mondana, de azért elevenítsük fel azt a bizonyos 120 évvel ezelőtti vitát, az úgynevezett egyházpolitikai reformokat, amelyeknek élén gróf Csáky Albin állt, egy családjára nézve és egész politikai karrierjére nézve hithű katolikus ember, a miniszterelnököt meg Wekerle Sándornak hívták, és bár nem kizárólag az oktatásüggyel foglalkozó, de egy öt törvényből álló csomagban az állam és egyház viszonyát egyértelműen szétválasztva szabályozták.

Kérem, hallgassanak meg néhány gondolatot arról, hogy elődeink hogyan vélekedtek erről. Idézem: „A főrendiház ugyan leszavazta kezdetben a törvényjavaslatot, s a király megtagadta a főrendek tömeges kinevezését az elfogadás érdekében, de amikor a sikert elérve Wekerle Bécsből visszajött Budapestre, az egyetemi ifjúság kifogta lovait, és diadalmenetben vontatta kocsiját.” Herczeg Ferenc azt írja az emlékezéseiben: „Budapest kész lett volna meghalni, hogy győzelemre segítse azt, amit akkor haladásnak és felvilágosodásnak neveztek. Az emberek azt mondták, elég volt a középkorból, és akkora lelkesedést sem azelőtt, sem azóta senki nem látott.” - 1896.

Akkor önök 120 év után ezt a kérdést újból napirendre hozzák, jelzem, hogy nem az oktatási vitanap keretében, de én, mi erre a vitára készen állunk. Ha önök az állam és egyház szétválasztását felrúgni kívánják, a polgári állam egyik alapvető pillérét megváltoztatni, akkor ebből érdemi és valós vitát kezdeményezzenek. Én mindenesetre nemcsak a pártoknak, nemcsak az egyfajta gondolkodás híveinek, hanem azoknak az egyházakban jelen lévő gondolkodóknak a támogatását és szövetségét is kérem, akik mélyen hisznek abban, hogy az állam és egyház szétválasztva jó és eredményes, és nem abba a sötét középkorba visszavinni, amire önök itt készülnek.

A finanszírozás kérdéséről. Minthogy van egy elvarratlan vitánk a miniszter úrral, ugyanis sikerült önöknek azt a nagyszerű javaslatot a Kulturális bizottság ülésén elfogadni, hogy a miniszter éves beszámolóján a képviselő egy alkalommal és összesen három percben beszélhet, önök sem tudták betartani, a következőt szeretném az Eurostat adatai alapján elmondani. 2014-ben kétségtelenül nőtt az oktatásra fordított összeg, a GDP-hányad 4,9 százalék volt. Ez azonban nem más, mint az önök erőteljesen megkurított költségvetéséhez képesti emelkedés, mert 2013-ban valóban 4,6 százalékra süllyesztették vissza. Ehhez képest a 4,9 százalék kétségtelenül emelkedés, de el se éri a 2010-es 5,5 százalékot, és meg sem közelíti a 2006-os 5,9 százalékot. Úgyhogy kérem szépen, minthogy nem különböző adatokról, hanem egy európai, az Eurostat által kiadott finanszírozási statisztikáról beszélünk, tisztelettel kérem, a győzelmi jelentések mellett néha a számokkal is foglalkozzanak.

Szeretnék a foglalkoztatás és az érdekegyeztetés kérdéseiről beszélni, mert úgy látom, ellentétben a ma reggeli interjúval, hogy az oktatáson belül finoman fogalmazva nincs minden rendben. Azt szeret-

ném megkérdezni önöktől, tisztelettel kérem, válaszoljanak, hogy milyen teret gondolnak a közfoglalkoztatásnak a magyar oktatáson és közoktatáson belül.

Úgy látom ugyanis, hogy a közmunkásokat nem egyszerűen arra a célra kívánják szolgálni és használni, hogy munkanélküliségben lévő embereknek munkát juttatnak, hanem ellenkezőleg: munkával rendelkező embereknek megváltoztatják a jogviszonyát, majd közmunkásként visszafoglalkoztatják őket számos nevelési és oktatási intézményben. Ez ma még a nevelési intézmények és elsősorban a bölcsődék, óvodák körében, a kisegítő személyzet és segítő személyzet esetében kezd tipikussá válni, de az iskolák esetében számos, nem pedagógus munkakörben foglalkoztatott dolgozó attól tart, hogy megszüntetve vagy megváltoztatva a jelenlegi jogviszonyukat, az államosítás befejezése után közmunkásként foglalkoztatják őket vissza.

(10.10)

Azt szeretném világosan, tisztelettel, szemtől szemben kérdezni öntől, önöktől, van-e ilyen szándékuk, közmunkásokat akarnak-e csinálni a jelenleg más munkaviszonyban dolgozó oktatási dolgozókból, nem pedagógus körben dolgozó munkatársakból. *(Gógös Zoltán: Ha nem, akkor miért csinálják?)*

Az érdekegyeztetést, amiről az előbbiekben már szó volt, én érdemi érdekegyeztetésnek nem tudom nevezni. Először is, az érdekegyeztetés törvénybe foglalt formációit önök 2010-11-ben szétverték, teljesen feleslegesen megszüntették a közoktatás-politikai tanácsot, az Országos Köznevelési Tanács jogköreit megnyirbálták, megszüntették a felsőoktatásban a felsőoktatási kerekasztalt, majd három és fél-négy évvel később - látva a tavalyi, tavalyelőtti pedagógus- és nem pedagógus megmozdulások erejét -, 2014-től így vagy úgy megpróbálják ezt helyrekalapálni. Jelenlente önöknek, hogy egyelőre nem sikerült.

Tisztelettel szeretném megkérdezni önöket, mire való az a bizonyos 150 központ, amelyet most kijelölni kívánnak, ahol pedagógusok, iskolák és helyi szülői és más munkacsoportok véleménye szerint az alsó tagozatot helyben meghagyva a felső tagozatokat kívánják összevonva megtartani. Ezt egyelőre nem vitatni kívánom, csak hogy világosan lássunk, szeretném megkérdezni, van-e ilyen szándékuk, hogy 150 tankerületi központba koncentrálják a felső tagozatot.

Azt is szeretném megkérdezni - lehetőleg név szerint, mert mégiscsak nyilván tudós és hozzáértő emberek munkája ez -, hogy kik írják a NAT-ot, kik azok a személyek, munkacsoportok, amelyek az ország számára ezt a fontos dokumentumot készítik.

Hogyha ezekre kérdésekre választ kapunk, akkor bizvást jobb képet tudunk alkotni arról az oktatáspolitikáról, amiről a véleményünk jelenleg az, hogy csapnivaló. Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiból.)*

ELNÖK: Köszönjük. Most megadom a szót Hoffmann Rózsának, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. HOFFMANN RÓZSA, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Vendégeink! Éppen öt évvel ezelőtt, 2011 novemberében kezdte tárgyalni az Országgyűlés azt a törvényt, amely köznevelési törvény lett, és amelyet 2011. december 19-én hajnalban, igen nagy többséggel fogadott el az Országgyűlés. A törvény elfogadása után nagyon gyors ütemben több mint 120 jogszabályt alkottunk meg 2014 nyaráig, azóta pedig további jogszabályok szolgálták azt a célt, amit a köznevelési törvény a bevezetőjében is értelmezett, hogy keretjellegű a törvény és a kereteket egyéb jogszabályokkal kell kitölteni, hiszen a részleteket nyilvánvalóan nem törvény szabályozza a modern jogállamokban.

(Gelencsér Attila elfoglalja helyét a jegyzői székben.)

A törvény elfogadásával tulajdonképpen befejeződött az a munka, amellyel leraktuk egyértelműen a szilárd alapjait egy új köznevelési rendszernek, és ezt a köznevelési rendszert a céljai és a hozzá megtett út minősítik. Ezeket a célokat nem vitatta senki a vitában, és a mostani vita sem a célokról zajlik, ahogy látom, hanem inkább a végrehajtásnak egyik-másik helyes vagy helytelen lépéséről. Ezért semmiképpen sem tudom értelmezni azt, hogy miért léptek fel ebben az év tavaszán azzal a jelszóval, hogy vonjuk vissza a törvényt, forduljunk vissza a régi helyzethez, ami itt ma nem hangzott el, de látenszen mégiscsak az előttem szóló Hiller István képviselő szavaiban benne volt, aki gyalázatosnak nevezte ezt a törvényt és az egész oktatáspolitikát pocséknak. Mi több, idehozta Herczeg Ferencet is, a több mint száz évvel ezelőtti képviselőt, író, aki A gótikus ház című munkájában valóban leírta ezeket a sorokat, de azt is leírta, hogy 14 év alatt hogyan tette tönkre az ellenzék az obstrukció intézményével azt a szándékot, hogy Magyarország felépítése tovább folytatódjék.

Ezért tehát kiragadni persze sok mindent ki lehet, de forduljunk el a múlttól, én inkább a jelenről és a jövőről szeretnék röviden szólni. Arról tudniillik, hogy miért helyes ez a köznevelési törvény, ha - hozzáteszem, sosem titkoltam, én sosem tagadtam - a hozzávezető útnak a módszerei, pedagógiai eljárásai esetleg vitathatók, és azért van egy demokratikus társadalmunk, azért van sok szakmai intézményrendszerünk és részben politikai intézményrendszer is, hogy ezeket megvitassuk. Hozzáteszem, hogy ezeknek a vitáknak a nagy része meglátásom szerint inkább az egyetemi szférába, a konferenciákra tartozna, mert nagyon sok olyan van közöttük, ami nem politikai kérdés, természetesen bármit be lehet hozni a parlamentbe.

Nos tehát, miért nem lehet szó arról, hogy ezt a köznevelési törvényt helytelennek ítéljük? 2010 előtt

az akkori törvényben a gyerekek mindenekfelett való érdeke ellenére olyan közoktatási helyzetet eredményezett az akkori kormányzat, amit elég részletesen jellemzett az előttem szóló Kucsák László úr, fideszes képviselő. Mindazonáltal megismétlem ennek a korábbi köznevelési rendszernek néhány jellemzőjét: szétaprózott volt; egyenetlen volt minden tekintetben; óriási különbségeket eredményezett település-település, iskola-iskola között; a műveltséghez való hozzáférés esélyei is nagyon különbözők voltak; az esélyek romlottak; az iskolákban mindennapos gyakorlattá váltak a normaszegések, a fegyelmezetlenségek, mi több, olyan oktatáspolitikai környezet vette körül az iskolákat, amelyben sokszor a normaszegőknek adtak igazat; a nevelők megbecsülése mélypontra jutott; pénzkivonás történt az oktatásból; az egyenlő bánásmód hiánya pedig megmutatkozott az állami, az önkormányzati, a magán- és az egyházi iskolák között, ami egy demokratikus társadalomban lehetetlen dolog; iskolabezárások voltak, érettségi botrányok és így tovább.

Ezért nézzük meg, hogy hogyan határozta meg a köznevelési törvény az oktatási rendszer céljait, amit - még egyszer elmondom - soha senki nem vitatott, sem politikai, sem szakmai erő. Itt most idézek az öt évvel ezelőtt elhangzott vezérszónoklatból: „A törvény célja egy olyan köznevelési rendszer megalakítása, amely elősegíti a rábízott gyermekek, fiatalok harmonikus testi, lelki és értelmi fejlődését, készségeit, képességeit, ismereteit, jártasságait, érzelmi és akarati tulajdonságait életkori sajátosságaiknak megfelelő, tudatos fejlesztése révén, és ezáltal erkölcsös, önálló életvitelre, a magánérdeket a köz érdekeivel összeegyeztetni képes embereket, felelős állampolgárokat nevel.

Kiemelt célja a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetség-gondozás. A köznevelési törvény tehát az embernevelést tűzi alapvető céljául az iskolarendszernek, a nevelést a szó teljes értelmében, ezen belül is a teljes személyiség és általa a közösség, a család, a nemzet, az egyház, emberiség fejlődésének szolgálatába állítja.” A szöveg utánakereshető az országgyűlési dokumentációban.

Én arról szeretnék beszélni, hogy az eltelt időben ezek a célok hogyan kezdtek megvalósulni, mit tettünk annak érdekében, hogy ezeket a célokat elérjük. Először is tehát, mit tettünk a gyerekekért és a nevelés eredményessége érdekében. Az egyik legfontosabb újítás volt, amit pozitívan értékelhetünk egyértelműen, a hároméves kortól kötelező óvodáztatás bevezetése volt. Megjegyzem, azért a neveléstörténetünkben sok érték van, egyebek mellett 1891-ben Csáky Albin javaslatára született meg az első óvodai törvényünk, amely hároméves kortól ajánlotta, illetve tette bizonyos esetben kötelezővé az óvodát. Miért olyan fontos ez? Mert orvosolhatja vagy hozzájárulhat annak orvoslásához, hogy korán kiessenek a gyerekek az iskolából, és elősegítheti azt, hogy aki 3-6 éves korig közösségben nevelkedik, annak sokkal kevesebb problémát fog jelenteni az iskolába lépés.

(10.20)

Megjegyzem: csak 2015-től lépett érvénybe ez a jogszabály, tehát az eredményeit még nem mérhetjük fel. Négy-öt év múlva láthatjuk majd, és remélhetjük, hogy csökkenni fog azoknak a gyerekeknek a száma jelentős mértékben, akik hároméves kortól óvodába jártak és megtanulják, mi az a rend, mi az, hogy alkalmazkodni, együttműködni a többi gyerekkel, bizonyos feladatokat teljesíteni. Azt is tudjuk, hogy 2015-16-ban már 3,7 százalékkal nőtt a hároméves korú gyerekek száma, akik óvodába jártak, és minden életkorban bizonyos növekedést tudtunk felmutatni. Ezt az állam mindenféle eszközzel segítette, óvodai férőhelyekkel és így tovább.

Nem ismétlem meg, mert elhangzott, bár szívesen megtenném, hogy a gyerekek fejlődésének érdekében anyagi eszközökkel hogy járult hozzá a kormány, tankönyv, étkeztetés és így tovább. Csak ismételné tudnám azt, ami már elhangzott. De még mindig a nevelésnél maradván, bevezettük választhatóan a hit- és erkölcsoktatását. Erre óriási szükség volt egy olyan világban, ahol a gyerekek fogalmai és a társadalom fogalmai erkölcsi kérdésekben több mint meglazultak; problémamentesen zajlik. Rendelkeztünk arról, hogy egész nap nyitva legyen az iskola a gyerekek érdekében. Ez a cél jó, senki nem vitatta. A hozzá vezető utat csiszolgatni kellett és csiszolgatni kell, mert nagyon sokan félreértették, iskolák, politikusok és így tovább. A lényeg az, hogy a gyerekekkel pedagógusok, nevelők, szakemberek foglalkozzanak délután 4-ig, ha kell, 5-ig, mert jobb nekik, mintha egyedül kallódnak az utcán.

Bevezettük a mindennapos testnevelést. Senki nem vitatta a célokat, és nagyon jó eredmények vannak, már látszik az első tesztvizsgálatok eredményében is, bár ez is hosszú távon értékelhető csak. Tudom, ezt sem tagadtuk soha, hiszen tény, hogy az infrastruktúra nem megfelelő még, de óriási erővel folynak a tornaterem- és uszodaépítések, hogy meglegyen az infrastruktúra, addig pedig a pedagógusok találékonysága nagyon sok helyen, nagyon ügyesen megoldja a gondokat.

A művészeti nevelés óraszámát emeltük meg egyedül az új Nemzeti alaptantervben, ami megint csak a gyerekek lelki, esztétikai, érzelmi fejlődését segíti, az alsó tagozaton egy órával megemelkedett a művészeti óra. Bizony, ennek a célját megint csak nem vitathatja senki. Még egy intézkedés, ami vadoztatúj a törvényben: a középiskolák közösségi munkája, amelynek eredményei iránt direkt érdeklődtem az elmúlt napokban. Továbbra is folytatódik az a tendencia, hogy pozitívak az eredményei, a pályaválasztást segítő, a gyerekek mentalitását fejlesztő tevékenységről van szó, amelynek a kezdeti nehézkes adminisztratív terhei csökkennek, és a pedagógusok megtalálták az utat.

Tehát ezt az utat folytatni kell, essék több szó arról, hogy a nevelés mennyire fontos. Idézhetnék megint sokat, van néhány kiírt idézetem, de az időm nagyon szalad, ezért a másik nagyon fontos terület-

ről beszélnek csak a vezérszónoklat keretei között, ez pedig a nevelők, a tanárok megbecsülése.

A nevelést, az iskolát közszolgálatnak tekintjük, az egész iskolaügyet. Ez szerepel a törvény bevezetőjében, a magyarzatában. Ez azóta sem változott. Közszolgálat, vagyis a nevelésen, az iskolán keresztül gyakorolja a társadalom, a közösség és az egyén érdekében a nevelés tevékenységét. Ebből következik nagyon sok minden változás. A leglényegesebb az, hogy olyan helyzetbe kerüljenek a pedagógusok mindenütt, szerte az országban, hogy a megbecsülésüket ne csak szavakban, hanem valóban is érezzék. Ezt a célt szolgálta és szolgálja a pedagóguséletpálya-modell, amelynek több szó esett a bérvonatkozásairól. Ezeket sem akarom megismételni, de soha ilyen jelentős mértékű nem volt.

A köznevelésben a felsőoktatás analógiájára hasonlatos lépcsőfokokat vezet be a pedagóguséletpálya. Nem nagyon hallom, hogy erről beszélnek, pedig ez a lényeg, hogy ambicionálják a tanárok - és ezért kapják meg a fizetésbeli eredményt is, hogy többletet mutassanak fel. Ezért a pedagógus I.-ből a pedagógus II.-be, onnan a mestertanár és aztán a kutatótanár fokozatba lépni, az legyen egy dicsőség, mint ahogy így is élük meg. De tudtuk, hogy nehéz egy ilyen változást bevezetni, tudtuk, hogy sok probléma fogja kísérni; kísérte is, talán kicsit több is a kelletténél. Azt szeretném elmondani, hogy jelentős létszámban vannak most már mestertanár pedagógusok és kutatótanárok is vannak. A pálya szabad, de nem kötelező. Mert akinek valóban nagy nehézséget okoz a mestertanár fokozatba történő belépés és ennek önkéntes vállalása, annak ezt nem kell megtennie. Ezt a célt szolgálta az is, hogy a nyugdíj előtt állókat ne kényszerítsük arra, hogy megpályázzák a magasabb fokozatot, hanem a hét évben ők már szabadon dönthetnek.

Szakértők, jó szándékú szakértők tevékenységének eredményeképpen talán egy kicsit valóban túlbürokratizált lett a rendszer, de arról vitatkozni 2014-15-16-ban, hogy szükséges-e egy értelmiségi embernek a magasabb fokozatba lépéshez és a magasabb fizetéshez a modern technikát, a számítógépet használatba véve feltölteni bizonyos olyan dokumentumokat, amelyek nem másról szólnak, mint a munkája leírásáról, szerintem ez azért már felesleges. Egyre többen vannak, akik ezt belátják, akik végigcsinálták a pályázatot, és azt mondják, hogy jót tett nekik, hogy szembe tudtak nézni a saját munkájukkal.

Egyébként a köznevelési kerekasztal jó terep arra, hogy ezeket a technikai nehézségeket kiküszöbölje, és reméljük, elérkezünk ahhoz az állapothoz, amely... - és itt nem tudom megállni, hogy Németh Lászlót ne idézzem, bocsássák ezt meg nekem. A törvény a pedagóguséletpálya-modellről szóló fejezetében megfogalmazza - ez még nem Németh László, hanem a törvény - az elhivatottságra épülő, a pedagógiai munkához és az élet kérdéseire értő módon, kreatívan viszonyuló, önálló döntéseket hozni tudó és ezért felelősséget vállaló pedagógusszerepeket. Kiszámíthatóvá és magasabb követelmény mellett,

jóval magasabb bérezésűbe teszi az életpályát. Ez a törvény és az életpálya-modell célja.

Németh Lászlóhoz kanyarodok, aki azt mondja: „Az óvodai csoportszobában, az iskolai tanteremben, mindenütt a tanár fontosabb, mint a tananyag. Az iskolát nem az élet tornatermének tekintjük, hanem az egész élet tervszerűen sűrített másának, ahol a tanuló életfokokként és rendezve kapja mindazt, ami odakint kaotikusan veszi körül.”

A mi dolgunk ennek a rendezésnek a megteremtése, hogy a gyerek, a fiatal az állapotának megfelelően fejlődhesen. Ahhoz, hogy a tanárok ehhez a feladathoz mindannyian, mindenütt méltóvá válhassanak, szükség van az életpálya-modellre. Ezt sem kérdőjelezte meg senki. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Most megadom a szót Dúró Dórának, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

DÚRÓ DÓRA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A konkrét szakmai kérdések áttekintésén túl érdemes talán azzal kezdeni, hogy az oktatás milyen helyet foglal el a magyar politikai közéletben, a magyar kormányzati struktúrában, és mennyire tekinti fontos területnek az oktatást a kormányzat, az oktatásirányítás.

Az oktatásnak 2010 óta nincs önálló minisztériuma. Miközben például Miniszterelnökség és propagandaminisztérium is van, sem az oktatás, sem az egészségügy nem került olyan megbecsülésre a kormányzat részéről, hogy önálló minisztériumból irányítsák azt. Ez az egyik nagyon fontos jelzés.

A másik nagyon fontos jelzés, hogy az OECD-országok közül 2013-ban a 29 tagország közül az oktatásra fordított GDP-arányos költségekben a 29 országból a 29. helyet sikerült megszereznünk. Magyarországon soha nem volt olyan kormányzat, amelynek idején az OECD-országok közül mi költünk a legkevesebbet oktatásra. 2013-ban élte meg Magyarország azt a szégyent, hogy ez a kormányzat a 29 ország közül a legkevésbé tartotta fontos területnek az oktatás területét.

(10.30)

Ha megnézzük azt, hogy a szakmához hogyan viszonyultak és az egyeztetéseket hogyan kezdték meg, azért az egy nagyon lényeges kérdés és nagyon lényeges körülmény, hogy önök akkor kezdtek el a szakmával beszélni, szóba állni, amikor már tarthatatlan volt a helyzet, mert nem az történt, hogy 2011-ben az új köznevelési törvényt megelőzően lefolytatták volna ezeket az egyeztetéseket és ezután alakítják át a rendszert, a fenntartást, a tankönyvpiacot, a mindennapos testnevelést, hit- és erkölcstant, egész napos iskolát, hanem a saját maguk feje után menve, se hall, se lát Dömötörként *(Derülség.)*, szemellenzőként végigcsinálták az egész... *(Dömötör Csaba felé:)* Elnézést, államtitkár úr. Végigcsinálták az

egész átalakítást. Majd ezt követően, miután látták, hogy az önök tevékenységének az lett az eredménye, hogy a szakma az utcán tüntet, hozták létre az érdek-egyeztetés intézményesített formáit. Ez nagyon lényeges, és nagyon mutatja, hogy milyen a hozzáállása a kormányzatnak az oktatáspolitikához, a szakma résztvevőiehez.

Hiller István utalt Lázár Jánosnak arra a megnyilvánulására, miszerint az egyházi iskolák jelentik az oktatás legfontosabb szereplőit. Ez az én értelmezésemben egy nagyon súlyos kritika az elmúlt hat év oktatáspolitikájára vonatkozóan, mert ha az állam sikeres lett volna, az állami oktatáspolitikai sikeres lett volna az elmúlt hat évben, akkor az állami iskolák lennének a legfontosabb szereplők, és ott kapnák meg a gyerekek azokat a nevelési és tudásbeli képességeket, készségeket, amelyeket ezek szerint a kormány egyik minisztere szerint sem kapnak meg. Tehát önmagában mutatja az oktatáspolitikai sikertelenségét ez az egy kijelentése az egyik miniszterüknek.

A konkrét szakmai kérdésekre rátérve, a KLIK és a fenntartás kérdése, amely talán az egyik legfontosabb kérdés. Alapvetően finanszírozási indokokkal próbálták alátámasztani az államosítás indokoltságát, azt mondták, hogy mivel az önkormányzatok nagyon szétaprózódtak és nagyon különböző az önkormányzatok gazdasági teherbírása, ezért van szükség egy egységes finanszírozásra az állami fenntartásba vétellel kapcsolatban.

Csakhogy egyrészt ezt a pénzt nem tették bele a rendszerbe, másrészt a különbségeket nem lehet kizárólag pénzbeli juttatásokkal csökkenteni vagy kezelni. Éppen az Oktatókutató és Fejlesztő Intézet kötelékében készült el az a tanulmány, amely rámutatott arra, hogy a KLIK ebben a formában nem képes a különbségeket csökkenteni. Az állami fenntartásba vétel ebben a formában és önmagában nem fogja ezeket az óriási különbségeket csökkenteni.

Államtitkár úr itt az expozéjában a legnagyobb természetességgel beszél arról, hogy az iskolaigazgatóknak munkáltatói jogokat kell adni, és meg kell adni a lehetőséget, hogy differenciálhassák az iskolában dolgozó pedagógusok munkáját. Csak amikor öt évvel ezelőtt a köznevelési törvényt meghozásakor ugyanezzel érvelt az ellenzék, akkor meg lesöpörték ezt, és azt mondták, hogy ez a rendszer nem jól működik. Akkor nem ezt a szabályozást hozták. Majd most megint, miután látják, hogy ez a helyzet tarthatatlan, most korrigálják ezt az intézkedésüket, a saját maguk által okozott károkat kell most az elmúlt években vagy egy-két évben korrigálni.

A KLIK esetében bizonyos tekintetben ez megtörtént, más tekintetben viszont tovább államosították a rendszert, mert eddig legalább a tárgyi eszközök biztosításával az önkormányzatoknak volt lehetősége a saját iskolájuk életébe betekintést nyerni, beleszólni. Most már erre sem lesz lehetőség. Tehát azzal, hogy a KLIK-kel a fenntartást államosították, most pedig a működtetést is államosítják, így teljes egészében kizárják az önkormányzatokat a saját iskoláik életéből. *(Dr. Hiller István: Így van!)*

Tehát ha úgy gondolkozik államtitkár úr, hogy maga az iskolaigazgató az, aki legjobban rálát az iskola életére és ezért a személyi kérdésekben döntést hozhat, akkor a politikai döntéshozó fenntartó kérdésében ugyanezen logika alapján az önkormányzat lenne az, amely sokkal jobban rálát az iskola életére, nem pedig a tankerületi vezető, akinek egyébként sok településnek több tucat iskolájára kell akár rálátnia.

A következő meghatározó kérdés, amit érintenünk kell, a tankönyvpiac átalakítása. Itt nagyon sok különböző, színes és ilyen hitvitára hajazó példákat láthatunk a sajtóban, hogy egy-egy tankönyvben mi a hibás, mi a nem hibás. De ha rendszerint próbáljuk meg áttekinteni a tankönyvpiacot, akkor szerintem, mondjuk, ha a Gazdasági Versenyhivatal és az Oktatási Hivatal adatait segítségül hívjuk, akkor közelebb jutunk a megoldáshoz.

Az átalakítást megelőzően a Gazdasági Versenyhivatal adatai alapján a tankönyvpiac több mint kétharmadát négy jelentősebb kiadó uralta, a piac 90 százalékát pedig a tíz legnagyobb kiadó fedte le. Az egyes tankönyvek esetében, ha egyes tankönyveket veszünk figyelembe, akkor még nagyobb volt ennél a koncentráció. Azzal indokolták önök a tankönyvpiac átalakítását, hogy túl sok tankönyv van a piacon, túlbujánzóttak, nincs szükség arra, hogy ennyi kiadvány közül választhassanak a pedagógusok, és hogy itt piaci értékek dominálják ezt a piacot.

Ha megnézzük a tankönyvpiac átalakulását 1990-től 2012-ig, akkor látjuk azt, hogy a kiadók tekintetében 142-ről 52-re apadt a kiadók száma az előbb említett időpontban, és a tankönyvjegyzékre vett kiadványok száma pedig 2011-ben 3712 volt. Ezt önök nagyon soknak tartották, ezért rendkívül radikálisan nyúltak bele ebbe a rendszerbe. Miután átalakították a rendszert, a KELLO ügyvezető igazgatója közölte azt, hogy 3400-féle tankönyvből lehet választani. Tehát ez az óriási átalakítás azt eredményezte, hogy mindössze 10 százalékkal csökkent a tankönyvlistán szereplő kiadványok száma és az aránya. Ha önök a 3700-at annyira soknak tartották, hogy ilyen radikálisan kellett beavatkozni, karácsony előtt, egy nap alatt áttolva a törvényt az Országgyűlésen, akkor miért 10 százalékos csökkenést értek el? Ellentmondásban áll a kettő. Ha az a koncepciójuk, hogy a 3700 sok, ezért nagyon radikálisan be kell avatkozni, akkor a 3400 meg miért nem sok?

Ráadásul, a régi rendszerben a tankönyvfelelős pedagógusok gyermekenként - szintén az Oktatási Hivatal adatai alapján - 720-840 forint közötti összeget kaptak, ezt az új rendszerben pedig 300 forintra csökkentették, az első évben még 100 forint volt ráadásul. Tehát a tankönyvpiac átalakítása, ha a tankönyvek számát tekintjük, akkor nem hozott érdemi változást, mindössze 10 százalékos változást eredményezett.

Azt kérdezném államtitkár úrtól e tekintetben, hogy ön szerint a tankönyvpiac átalakításával a magyar oktatási rendszer veszített-e értéket. Az én meggyőződésem szerint igen. Nagyon sok értékes tan-

könyvet elveszített a magyar oktatási rendszer azáltal, hogy önök ilyen módon alakították át a rendszert. Meggyőződésem, hogy ez az értékvesztés elkerülhető lett volna. Elkerülhető lett volna az, hogy ezeket az értékes tankönyveket, amelyeket a mai napig visszasírnak a pedagógusok, visszasír a közoktatás, megmenthették volna. Önök mégsem tették, nem figyeltek erre, hűbelebalázs módjára alakították át az egész piacot.

Talán a legfontosabb kérdéshez érkeztem el a felszólalásomban, az esélyteremtés kérdéséhez, az, hogy mi a koncepciónk azokkal a gyerekekkel, akik hátrányos helyzetben, halmozottan hátrányos helyzetben élnek, ilyen családokba születnek. Az ő arányuk Magyarországon öt megyéjében az iskolába járó gyerekek között több mint 40 százalék. Óriási tömegről beszélünk tehát, akiknek nagyon gyorsan kellene valamilyen érdemi megoldást nyújtani.

Teljesen világos az önök koncepciója: 16 évre szállították le a tankötelezettségi korhatárt, és 16 évben határozták meg azt az életkort, amikor a közmunkába be lehet lépni. Ez egy világos koncepció. 16 évesen valaki elhagyhatja az iskolát, és elkezdhet a közmunkában dolgozni. Csakhogy, államtitkár úr, ez egy zsákutca. Ez nem fogja ezeket a gyerekeket kiemelni abból a nyomorból, amiben élnek. Ha önök ezt szeretnék, ez teljesen világos koncepció, csak nem jó sem nekik, sem Magyarországnak. Ez nem esélyteremtés, ez az esély elvétele.

De megkérdézhetik azt, hogy az oktatási rendszer miért eredményezi azt, hogy tömegesen vannak olyan gyerekek, akik 16 éves korukban el akarják hagyni az iskolát. Mi itt és bizottsági ülésen annyira sokszor beszélünk arról, hogy a tanulás az egyetlen esély, minél hosszabban marad bent valaki az iskola-rendszerben, annál nagyobb esélye lesz arra, hogy boldoguljon az életben, tisztességes munkabérhez jusson a későbbiekben.

(10.40)

Ők ezt miért nem tudják, az oktatási rendszer miért nem adja át nekik ezt a tudást, miért nem hozza őket arra a motivációs szintre, hogy 16 évesen ideális esetben minden magyar gyerek azt gondolja, hogy nekem tanulnom kell, én tanulni szeretnék, ezzel fogok előrébb jutni, benn szeretnék maradni az oktatási rendszerben, nem szeretnék közmunkás lenni? Mi történik ezekkel a gyerekekkel 6 évesen, 8 évesen, 10 évesen, 12 évesen? Miért nem foglalkozunk azzal, hogy motiváljuk őket a tanulásra, hogy mutassunk nekik egy olyan jövőképet, ami a tanuláson és a munkán alapul, ami után tisztességes bérhez fognak jutni?

És nekünk az egyik megoldási javaslatunk erre a bentlakásos iskoláknak a rendszere. Mert nemcsak a gyermekeket kell motiválni, hanem az olyan gyermekeket, akiknél a szülők nem mutatják meg nekik ezt a példát, és soha nem találkoznak azzal az életmóddal, azzal a felfogással, hogy munkából él az ember, amely a tanuláson alapszik, azoknak a gyerekeknek

igenis jót tesz az, ha ezt a példát megmutatjuk nekik. Tudom, hogy ez egy nagyon érzékeny kérdés. Nagyon körültekintően kell ehhez a kérdéshez hozzányúlni, de nekem meggyőződésem a nemzetközi példák alapján is és a jelenleg Magyarországon önkéntesen működő bentlakásos iskolák példája alapján is, hogy ez hatékony lehet, és segíthet azoknak a gyerekeknek, akik ezzel a problémával küzdenek. És akárhányszor felvetem ezt a kérdést, mindig falakba ütközöm, mert érdemi választ soha nem kaptam még erre a felvetésre. Nem mondják meg, hogy szakmailag ezzel mi a probléma, nem mondják meg, hogy milyen problémák lehetnek a finanszírozással, nincs erről a kérdéstről szakmai vita Magyarországon. A halmozottan hátrányos helyzetű és hátrányos helyzetű gyerekek aránya pedig folyamatosan növekszik, a probléma egyre nagyobb.

Az oktatási rendszernek mint esélyteremtő rendszernek az egyik legfontosabb teendője, legfontosabb feladata, hogy boldog embereket neveljen. Egy Klebelsberg Kunó-idézetet szeretném zárni a felszólalásomat: „Én tanuló és szorgalmas, de amellet játékos magyar gyermeket akarok. Mert csak játékos, eleven magyar gyermekből lehet derűs, dolgos magyar férfi, aki vállalkozását s az élet nagy kötelességeit emelt fővel, mosolyogva és nem elkeseredéssel vállalja.” Köszönöm a figyelmet. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Most megadom a szót Ikotity Istvánnak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának.

IKOTITY ISTVÁN, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt vezetői, képviselői a szakmai és érdekképviseleti szervezeteknek! Egy közoktatási vitanapon vagyunk. Ilyenkor, azt gondolom, elsődleges feladatunk, hogy kibújjunk egy kicsit a víz alól, kibújjunk abból a szokásos közezből, amiben a hétköznapokat itt a parlamentben töltjük. Vegyünk egy nagy levegőt, nézzünk vissza arra a távra, amit eddig megtettünk, hiszen a hétköznapok ezt gyakran nem teszik lehetővé. Mindezt a megközelítést hiányoltam az eddig elhangzott valamennyi vezérszónoki megszólalásból, hiszen nyilván a vezérszónoki megszólalások azok, amelyek a legmesszebből tekintenek rá, fogalmazzák meg az adott párt álláspontját ezzel kapcsolatban.

Azt gondolom, hogy amikor közoktatásról beszélünk, és egy vitanapon vagyunk, ami viszonylag ritkán történik meg, a hétköznapi ülésekhez képest főleg, akkor hosszabb időtávot kell megnéznünk. Meg kell néznünk például azt, hogy mi történt 1990 óta, mi történt az elmúlt 26 évben, hogyan alakult a magyar oktatás sorsa, mit értünk el, mennyire volt sikeres ez a történet. És ha ezt megnézzük, akár az oktatásban, akár a társadalom állapotában, akár a gazdaság helyzetére vonatkozóan, és keresünk viszonyítási pontokat, akkor sajnos azt tapasztaljuk, hogy nem beszélhetünk sikertörténetről, sőt még jó irány-

ról sem igazán beszélhetünk, hiszen bármilyen viszonyítási pontot, akár kelet-közép-európai országokat, akár visegrádi országokat, akár szomszédos országokat nézünk meg, akár Ausztriát nézzük meg, bizony azt mondhatjuk, hogy nemhogy közelebb kerültünk az elmúlt 26 évben akár Ausztriához, hanem nőtt a különbség sajnos. Így visszanezve ez a történet mindenképpen olyan, amin változtatni kellene, és ahhoz, hogy ezen változtatni tudjunk, meg kellene keresni azokat a hibákat, amelyeket aztán elemezve tovább tudunk lépni. Én néhány ilyenre szeretném a vezérszónoki felszólalás elején felhívni a figyelmet.

Végigszaladva néhány gondolaton, csak hogy mégis konkrétabb legyek: az oktatás kapcsán például az elmúlt 26 évben nem jutottunk odáig, hogy meg egyeztünk volna annak a céljaiban. Ha egy szóval kellene összefoglalni azt a kormányzati oktatáspolitikai ténykedést, ami 2010 előtt volt, akkor azt mondhatnám, hogy ennek a kulcsszava valami olyasmi, hogy alkalmazkodás. 2010 után visszább léptünk egy korábbi időszakra, a '90 előtti időszakra, amiben a közoktatás célja a hozzáférés volt, sokkal inkább hozzáférés az ismeretekhez, el is hangzott Hoffmann Rózsa vezérszónoki felszólalásában. Ez nagyon jelentős változás, mivel, nyilván nem szeretném ezt feltétlenül visszalépésként, de ahhoz képest, hogy milyen időtávban mi minden történt, bizony visszalépés, és különösen jól szemlélteti a politikai pártok alapértékeihez való viszonyulását is, hogy egy jobboldali párt az általánossá tételt emeli ki, míg a baloldali pártok az alkalmazkodást emelik ki.

Érdekes a társadalom állapotát is megnéznünk, hogy mi változott az elmúlt 26 évben. Láthatjuk azt, hogy a társadalom megismert olyan kifejezéseket, az emberek megismertek olyan kifejezéseket, a mindennapjuk sokkal kézzelfoghatóbb részévé vált a bizonytalanság, kilátástalanság, és bizony a társadalom, akármilyen mutatókat nézünk, sajnos tovább szakad, tovább nő a különbség gazdagok és szegények, tájékozottak és tájékozatlanok vagy kevésbé tájékozottak között.

A társadalom állapota után a gazdaság állapotáról is szólva: bizony elhangzik mostanában rendszeresen, hogy a magyar gazdaság bizony, akár csak a versenyképességét tekintve különböző mutatók alapján, a sor végén kullog, néhány állam van csak, amely mögöttünk van, az európai uniós országok vagy akár az OECD-országok között is.

Miről beszélnek itt a vezérszónoki felszólalásokban? A kormánypártok részéről a gyakorlatilag hat évvel ezelőtt már befejeződött szocialista kormányzat hibáit sorolják, még mindig itt tartunk, hogy az előző kormányzat hibáit sorolják. Azt gondolom, hogy hat év egy olyan időtáv, másfél ciklus, amikor ezen talán már túl kellene lépni.

A vezérszónoki felszólalásban a Fidesz részéről a két legfontosabb kulcsszó, úgy vettem ki, gyakorlatilag az ingyeneztetés és az ingyenkönyv, ez is a hozzáférés, amit Hoffmann Rózsa elmondott, ezt erősíti. Ugyanakkor elhangzik az életpálya is; kérdés, milyen

sikeres életpályáról beszélünk akkor, amikor évente növeltek 10 százalékot, aztán 2015-ben elválasztották a minimálbértől a bérek növekedését, és beszélnek most 15 százalékos minimálbér-emelkedésről. Nyilván tudjuk, hogy ha ezt nem választották volna el, akkor most jelentősebb mértékű lenne a pedagógusok béreinek növekedése, mint az önkéntesek által olyan nagyra tartott béremeléssel.

Miről kellene véleményünk szerint sokkal több szót ejteni? Hol a hangsúly a kormányzatuknak? Az oktatáspolitikának, az oktatásnak hol a szerepe a Fidesz-KDNP kormányzatában? Néhány példa erre, hogy önkéntesek - és ez a gyakorlat nyilván - miként kezelik, mennyire mostohagyerekként kezelik ezt a területet: ilyen például az, hogy nincs oktatási minisztérium; ilyen például az, hogy nincs kifejezetten oktatási bizottság, a nevében is csak másodikként szerepel, Kulturális és oktatási bizottság, összekapcsolták ezt más területtel. Nem fordult elő az elmúlt, 2010 előtti időszakban olyan, sőt 2014 előtt, hogy átengedték volna ellenzéknek az oktatás területét. Mindig az egyik legbecesebb területként tartották számon.

(10.50)

Most az tapasztalható 2014-től, hogy ellenzéki elnökség alá adták az Oktatási bizottságot. Ez valami olyasmit mutat, hogy ez önkéntesek nem olyan szívügyük, amit kézben, a legszorosabb felügyeletük alatt szeretnének tartani.

Nézzük meg, hogy miként képviseltetik magukat a jelenlegi vitanapon! Én nagyon örültem volna, ha a miniszter úr is tiszteletét teszi az oktatási vitanapon, akár meg is szólal. Nagyon örültem volna, ha a korábbi államtitkár, Czunyiné Bertalan Judit megjelenik ezen a vitanapon.

Nagyon jól jelzi az önkéntes oktatáspolitikáját az is, hogy hova szorul rendszerint a szakmai képviselő, az érdekképviselet, a szakszervezetek. Bár nyilván furcsán venné ki magát, ha az önkéntes párhuzamban foglalnának helyet, helyénvaló az, hogy nem a kormányzat oldalán, de hogy ennyire kiszorítják, így közelítik meg a szakmai szervezeteket, hogy gyakorlatilag állandóan rátojják őket az ellenzéki pártokra, azt gondolom, az nem helyes.

Nem helyes az általában, ha a politikájukról beszélünk, ahogy az ellenzékét kezelik, főleg az oktatás területén. Nézzék csak meg, hogy hány módosító javaslat, hány törvénymódosító született az ellenzék részéről, és önkéntesek hányat fogadtak be ebből. Nyilván az ellenzékét is olyan helyzetbe hozzák ezzel, amely nem tud konstruktív lenni minden helyzetben, sőt semmilyen helyzetben nem tud az lenni. Azt gondolom, hogy egy normális világban egy normális kormányzat nem elsősorban azzal foglalkozna, hogy miként maradjon a hatalomban, és az ellenzéknek sem az lenne a fő feladata, egy kényszere, hogy mindenáron a kormányzat leváltására törekedjen, sokkal fontosabb lenne az, hogy a saját elvei szerint meg nyilvánuljon és aszerint cselekedjen.

Ezért van az, hogy például az ellenzéki vezérszónoklatok egyikében már odáig fajult a dolog, hogy a sötét középkorhoz hasonlítja az önök tevékenységét. Én ezzel nyilván nem értek egyet, és ez nem is ilyen direktben hangzott el, ez lényegesen árnyaltabb volt, de azt gondolom, ez következménye annak, ahogy önök az oktatást kezelik, ahogy kormányoznak.

Nagyon sok szempont van, ami alapján a közoktatás helyzetét meg lehetne közelíteni. Ilyen például a finanszírozás. Azt gondolom, hogy erről nagyon sok szó lesz még a ma napon. Ez mindenképpen egy olyan terület, amely talán nem süketek párbeszéde, és a számokban talán egy kicsit előrébb tudunk jutni, ha már az elvekben nem tudunk előrébb jutni. Én is többször fogok még erről beszélni. Az mindenképpen látszik, hogy a magyar oktatási rendszer egy mostoha terület a kormányzaton belül, alulfinanszírozott, a GDP-nek csupán az 5 százalékát vagy még annál is kevesebbet költünk erre. Az oktatásra, a fiatalokra, a jövőre minden költségvetési száz forintból kevesebb mint tíz forintot költünk csupán, holott ezen múlik az ország versenyképessége és fenntartható fejlődésének a pályája.

Felsorolásszerűen mondok néhányat. Az iskola-rendszerünk elavult, továbbra is ragaszkodunk a nyolcosztályos iskolához, amit még - tudjuk jól - a szocializmus előttről örököltünk, és ezen a környező országok már sokszorosan túlléptek. Az iskolaszervezeti változás azt is szolgálná, hogy az alapkészségek elsajátítására nagyobb figyelem jusson, mint most. Azt gondoljuk, hogy ez kulcsfontosságú lenne nagyon sok szempontból, az iskolai teljesítmény vagy akár a munkaerőpiac szempontjából is. Ma túl gyorsan és túl felszínesen akarjuk megtanítani a gyereket írni, olvasni, számolni, fogalmazni, és még sorolhatnám. Ehhez persze olyan tankönyvekre és tananyagra lenne szükség, amely a XXI. század kihívásaira készíti fel a diákokat. A jelenlegi NAT komplett tudástárat szeretne a diákok fejébe ültetni, számos alkalommal volt erről szó, ehelyett meggyőződésünk szerint a kompetenciákat, készségeket kellene erősíteni. Szükség lenne egyéni fejlesztésekre, kiscsoportos foglalkozásokra, a megfelelő módszer megtalálására.

Beszélhetünk az autonómia hiányáról az oktatás rendszerén belül. Elég csak megnézni, hogy mennyi igazgatói hely van, ami betöltetlen. Nagyon sok tanár, aki esetleg alkalmas lenne iskolaigazgatónak, azt látja, hogy bábként lenne ott az intézmény élén, ezért egyre kevesebben vállalják azt, hogy ebben az autonómiájától megfosztott rendszerben szerepet vállaljanak. Szükség lenne a pedagógusképzés megújítására, az alternatív iskolák szerepének a növekedésére, de legalábbis nem a visszaszorítására. Szükség lenne a nevelést-oktatást segítő munkatársak megbecsülésére. Bár államtitkár úr megszólalásában is elhangzott, hogy erre fordítanak, de azt gondoljuk, hogy nagyon későn és nagyon keveset ahhoz képest, hogy mekkora munkát végeznek.

Ilyen időtávban már szembe kellene nézni a szabad iskolaválasztás következményeivel is. Azt

látjuk, hogy egyértelműen növeli a különböző társadalmi csoportba tartozó diákok elkülönülését, egyértelműen növeli a szegregációt. A jobb módú közeposztálybeli szülők szabályosan elmenekítik a gyerekeiket a rosszabbnak tartott iskolából. A kistélepülések iskolái elnéptelenednek, és sorolhatnánk még ezeknek a következményeit.

Nagyon érdekes volt az egyik vezérszónoki felszólalásban a 2010 előtti rendszer egyházi iskolákhoz való viszonyulásának a taglálása, az, hogy hátrányosabb helyzetbe kerültek az egyházi iskolák. Most ennek a fordítottja az igaz. Gyakran mondjuk, hogy a 2010 előtti rendszerhez képest a mostani átesett a ló túlsó oldalára, most éppen a fordítottja fordul elő, mint ahogy azt gondoljuk, hogy az államosítás, a központosítás is pontosan az ellenkezője annak, ami 2010 előtt történt. Az egyensúlyt kellene megtalálni a két rendszer között, mert az ekkora kilengések semmiképpen nem az előrehaladás irányát jelzik; többet haladunk oldalra, mint előre.

Érdemes szót ejteni a szakképzés területéről is, arról, hogy mennyire kiszolgáltatott ez a terület, mennyire szalagmunkásokat képez, a diákoknak mennyire lehetetlen átképezni magukat egy másik területre.

S az egyik legfontosabb terület, amiről legvégül szólnék, az a folyamatos változások, változtatások. Ha egy előre megtervezett rendszer szerint működne minden, és nem folyamatosan kísérletezzenek diákokon, tanárokon, nem változtatnának mindig valamin, akkor könnyen lehet, hogy a rendszerből hiányzó nyugalom, biztonság és kiszámíthatóság megjelenne és előrébb mozdulna a teljes rendszer. Köszönöm.

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most az elsőként jelentkezett független képviselőt illeti meg a szó. Megadom Szabó Szabolcs képviselő úrnak a hozzászólás lehetőségét.

DR. SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Azt hiszem, az elmúlt években mindannyiunknak nyilvánvalóvá vált, hogy az egyes felek mit gondolnak a magyar közoktatásról, ezen belül, aki az oktatás ügyében született különböző szakmai háttéranyagokat szokta olvasgatni a rendelkezésre álló szabadidejében, az azt is pontosan tudja, hogy az Együtt mit gondol az oktatásról. Ezért született meg még 2013-ban az oktatási fehér könyv, és ezért próbáljuk meg ezt folyamatosan a változó közoktatási, szakképzési viszonyrendszerhez illeszteni. Ha valaki olvassa ezeket az anyagokat, akkor nyilván látja, hogy mi alapvetően mást szeretnénk elérni az oktatásban és más úton. Tehát olyanfajta ellentét van az alapokat tekintve is közöttünk, hogy azt úgysem fogjuk tudni kibékíteni egy ilyen vitában.

Ennek az egyik nagyon fontos eleme, hogy van néhány alapelv, amihez mi a végletekig ragaszkodunk. Mi hiszünk a szakmai háttérmunkában, hiszünk a partnerségben, amikor egyenrangú félként

és partnerként kezelünk mindenkit, aki az oktatási rendszerben benne van, és azt gondoljuk, hogy az egész oktatási rendszert azért kell jól működővé tenni, mert azt szeretnénk, hogy az legyen jó a gyerekeknek, a szülőknek a pedagógusnak, a pedagógus munkáját segítő szakembernek, és végső soron nyilván a magyar társadalom és gazdaság fejlődésének az alapjait szolgálja.

(11.00)

Ezt elmondtam a bizottsági meghallgatáson is a múlt héten, amikor Balog Zoltán ott volt a Kulturális bizottságban, hogy én azt példaértékű vagy egy nagyon jól szimbolizáló ügynek tartom a kettőnk közötti különbséget, ami a diákszemélyiség ülése történt, ami egy-másfél hete nagy sajtóvilágosságot kapott, ami arra épült, hogy egy gyereket lebaltaztak azért, amiért el merete mondani a véleményét, miközben mi meg azt gondoljuk, hogy az a cél, hogy legyen véleménye a gyerekeknek, és azt akarjuk elérni, hogy legyen véleménye, aztán majd ha van véleménye, akkor lehet vele beszélgetni, meg lehet vele vitatkozni, de ez lenne az első számú cél.

Azt már csak zárójelben jegyzem meg a meghallgatásról, hogy lehet, hogy az is egyfajta fontos cél lenne, hogy mondjuk, az oktatás területét felügyelő miniszter tudja azt, hogy mi a funkcionális analfabétizmus, meg ilyen hasonló alapfogalmakkal legyen tisztában, de ezt a zárójelet most bezárom, mert nincs itt, és ezzel most államtitkár úrral nyilván nem tudunk vitát folytatni.

Úgyhogy a jelenlegi vitában, én azt gondolom, hogy nem is az a cél talán, hogy ilyen nagy strukturális és rendszerszintű gondolkodási különbségekre világítsunk rá, mert azt úgyis tudjuk. Azt gondolom, hogy aki követi a mai vitát interneten vagy majd utólag a sajtóban megjelenő tudósítások alapján, az pontosan tisztában van ezzel. Én néhány olyan dolgot emelnék ki, amiben, azt gondolom, hogy még van lehetősége, hogy egy picit visszalépjünk a kormányzat, és szerintem érdemes is lenne ezeket megfontolni, és akkor majd hosszabb távon, ha megvan a kormányváltás, akkor nyilván mi más rendszer szerint elkezdünk kormányozni, de ebben szerintem meg tudnánk állapodni ebben a néhány pontban, amit én felvetnék.

Az egyik a tanköteles korhatárnak a 18 évre emelése. Ezt többen itt az ellenzéki oldalon már említettük, és a félreértések elkerülése végett itt nem egy ilyen ellenzéki szokásos szófordulatról van szó, beszélni kell, mondjuk, Csapó Benővel, a hazai neveléstudomány meghatározó kutatójával. Ez az első mondata, amikor szóba kerül a közoktatás, hogy vissza kell emelni 18 évre a tanköteles korhatárt. Ő ezt mindig mondja, és szerintem ezt érdemes meghallgatni. Hosszabban tudok majd érvelni esetleg, ha máshol ez szóba kerül.

Aztán a másik, amit államtitkár úr is emlegetett, a természettudományos tárgyak helyzete a szakgimnáziumokban. Azt gondolom, hogy ez egy rossz kon-

cepció. Mert lehet arról beszélni - és nemzetközileg erre nagyon sok példa van -, hogy ezt komplex tárgyként elkezdik valahol oktatni. De az nem úgy történik meg, hogy egyébként töredékére visszaszorítják az óraszámot.

Tehát szinten kellett volna tartani az óraszámot, sőt, a legtöbb országban még azt is megcsinálták, hogy emeltek rajta egy picit, és aztán kidolgozták a tantervet. Nem novemberi konferencián beszélnek arról, hogy milyen megoldások vannak egy szeptembertől már elindult képzésben - tantervek készülnek, a pedagógusképzésbe ezt átvezetik. Vannak olyan tanárok, akik értenek hozzá, mert jelen pillanatban az működik, hogy egyes iskolákban, ahol a földrajztanár tartja ezt a tárgyat, ő azt tartja, ahol a kémia tanár, ott kémiát tartanak inkább, nincsen semmiféle átmenet. Mondom, ennek megvannak a nemzetközi tapasztalatai, ezt érdemes lenne megnézni, meg időt hagyni rá. Csak idéznék az Európai Bizottság jelentéséből, ami most született meg, gyakran hivatkoznak rá, főleg Rétvári Bence, hogy abban is le van írva egyértelműen, hogy ennek az a nagy veszélye, hogy ezzel a szakgimnáziumokban tanuló gyerekek érettségi lehetőségeit korlátozzuk le, és nagy valószínűséggel a felsőoktatásba való bejutásukat korlátozzuk. Ez le van írva, olvassa el, államtitkár úr, le van írva az Európai Bizottság jelentésében.

A harmadik az alapvető felszereltségi hiányosságok az iskolákban. Persze, lehet hivatkozni itt állandó átszervezésekre, hat éve önök kormányoznak. Én ezt nagyon rosszul veszem, amikor a választókerületemben megyek ilyen alapítványi iskolai bálókra, és itt ez még mindig egy fontos kérdés, hogy részben azért is vannak ezek a bálók, hogy ott adományokból, meg mindenféle nyereség nélkül bevétel képezzenek, mert valamiből a papírt, a radírt meg a tollat meg kell venni. Tehát azért az úgy nem működik hosszú távon, hogy a szülők, rokonok, mindenféle adományozók rendezik ezeket a költségeket. Ez elfogadhatatlan, azt gondolom, egy XXI. századi országban.

A negyedik ilyen terület, amit rendezni kéne nagyon gyorsan szerintem - és itt még visszakozni kellene önöknek -, az az alapítványi és magániskolák azon része, amik még megmaradtak. És itt főleg a szakképzésben vannak nagyon rossz helyzetben. Ha valaki nézte, nem tudom, szabadidejében szokta-e valaki nézegetni a szakmaszerkezeti döntéseket, láthatta, hogy a következő tanévre vonatkozóan szinte teljesen kiszóródnak az alapítványi iskolák. És akkor mi történik majd ezekkel az iskolákkal? Vagy felszámolják őket - az biztos, hogy mindenkinek rossz lesz, ha felszámolja az alapítvány a saját iskoláját -, vagy behúzódnak egyházi intézmények alá, amit javasolnak nekik részben.

Ezen lehet vitatkozni ideológiai alapon, ha nekem azt valaki elmagyarázza, hogy szakmailag miért jobb, azt én megköszönném, egyébként meg drágább, mert az adófizetőknek az nyilván többbe kerül, mint egy alapítványi iskolának az üzemeltetése. Vagy bemennek az állami fenntartó alá. Azt sem értem

meg, hogy szakmailag miért lenne feltétlenül egy törvényszerűség, hogy jobb és megint csak drágább.

Zárójelben megjegyzem, a félreértések elkerülése végett, én pontosan tudom azt, hogy voltak olyan alapítványi iskolák, ahol komoly problémák merültek fel szakmailag, pénzügyileg és a többi. Azok egyedi ügyek, meg kell őket büntetni vagy be kell őket zárni, rendezni kell, de nem az egész szektort kell kivégezni.

Az ötödik a szegregáció kérdése. Ez is köztudott, kötelezettségzegési eljárás van Magyarországgal szemben azért, mert roma tanulókat tömegesen szegregálnak Magyarországon. És tudom jól, ez nem az elmúlt hat év eredménye, ez nagyon régóta így van, csak hat éve kormányoznak, és hat éve nem történt semmi. Ebben nagyon súlyosan előre kell lépni.

Itt utalnék egy más összefüggésben arra, amit Lázár János mondott az egyházi iskolákkal kapcsolatban. Ugyanis idézném, nem szó szerint, de tartalmilag a váci megyés püspököt, hogy ezért a szegregációért egyékként az egyházi intézmények is elég jelentős mértékben felelősek, és nekik is tenni kellene valamit, úgyhogy nagyon kérem, hogy ezzel kezdjenek végre valamit, és ne tervek szülessenek, hanem érdemben csináljunk valamit.

Én ezt az öt témát javaslom, hogy erről beszéljünk a jövőben, és mondom, a többit meg majd mi megoldjuk rendszerszinten, egy kormányváltás után. Köszönöm szépen a türelmüket.

ELNÖK: Megadom a szót Palkovics László államtitkár úrnak.

DR. PALKOVICS LÁSZLÓ, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Csak nagyon röviden szeretnék az elhangzottakra reagálni, mert ahogy látom, ez egy nagyon hosszú vitanap lesz, és később el fogunk felejtkezni, tehát egy kicsit görgessük tovább a vitát.

A felszólalások sorrendjében kezdeném Hiller miniszter, képviselő úrral. Volt néhány konkrét kérdése, először azokra válaszolnék. Milyen szerepet gondolunk a közfoglalkoztatásnak az oktatás rendszerében? Nem gondolunk olyan szerepet, amit említett, tehát sem az oktatást segítőket, sem az egyéb, oktatásban részt vevők között nem gondoljuk, hogy a közfoglalkoztatás egy jó megoldás lenne, és ezt nem is támogatjuk, úgyhogy nem tudom, hogy az információ mire vonatkozott.

Ami a felsőoktatási kerekasztalt illeti, az 2013-ban indult újra, és szerintem azóta is sikeresen működik. Hogy az a vélelmezés, hogy ez nem így van, miből adódik, nem tudom, én ezeken részt szoktam venni, és eddig úgy tűnik, hogy azt az elvárt hatást, amit ettől várunk, mindenképpen a felsőoktatási kerekasztal hozza, hiszen a felsőoktatás ügyeiben nem történik olyan döntés, olyan koncepcióváltás, amit ne tárgyalnánk ott meg.

A következő kérdés, hogy kik írják a NAT-ot. Én most elkértem, csak kicsi a képernyője ennek a tele-

fonnak, néhány nevet említenék belőle. Itt elhangzott Csapó Benő neve. Csapó Benő az egyik, aki ennek egyik részével, a mérésekkel kapcsolatos területtel foglalkozik. Az MTA részéről Csépe Valériát jelölte ki egyébként az MTA, aki a munkacsoportot vezeti, aki időközben MAB-elnök is lett, ezért a munkacsoport vezetését megtartotta, de szakmailag ő irányítja ezt. És akkor mondanék ehhez nevetet, ha esetleg erre itt most van alkalom, mihelyt el tudom ezeket olvasni.

Nagyon hosszú a lista, itt szétszedtük magának a tartalomfejlesztési munkacsoportnak a tartalmát attól függően, hogy ki mivel foglalkozik, magával a NAT-tal, az átmenetek kezelésével, az alapkészségek fejlesztésével. Most mondhatok nevetet, de inkább funkciókat mondanék, hogy kik vesznek ebben részt: a Gyakorló Iskolák Iskolaszövetségének a képviselője, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete, az Országos Köznevelési Tanács több tagja vesz részt, a Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete vesz részt ebben, az Oktatási Hivatal, a Tanítók Egyesülete, szülői egyesületek, Általános Iskolai Igazgatók Országos Szövetsége, Eötvös Loránd Fizikai Társulat, Bolyai Matematikai Társulat, a Magyar Művészeti Akadémia, a különböző felsőoktatási intézmények, ELTE, Szegedi Tudományegyetem képviselői, a Magyar Pszichológiai Társaság, Eszterházy Károly Főiskola.

(11.10)

Ez több mint száz szakértőt jelent, aki ebben részt vesz. Ehhez tartozik egyébként egy európai uniós projekt is, ami ennek a finanszírozásával foglalkozik, és egyébként strukturálja a dolgot. Tehát én azt gondolom, hogy azok az oktatáshoz értő szakemberek, akik itt részt vesznek, azok mind megjelentek.

A kérdésére, hogy a 150 központ: a 150-es számot nem biztos, hogy pontosan értem, de valószínűleg itt arról van szó, hogy azok a vélelmezések, hogy hol tudunk jó oktatást biztosítani, nagyon sok minden elhangzott ebben az ügyben, az oktatáshoz való hozzáférés, hogy az jó minőségű legyen, annak vannak különböző feltételei. Az egyik feltétele az, hogy meg kell nézni azt, hogy hol, milyen minőségű oktatást tudunk biztosítani és ezt kell tudni fejleszteni. A többire meg majd még visszatérünk a vitában.

Dúró Dóra képviselő asszony kérdéseire: a KLIK működésére vonatkozóan a különbségek csökkentése merült föl. Én azt gondolom, hogy azzal, ha egyébként az a szervezet, amelyik az iskolához közel van, és látja annak, a környezetébe tartozó iskoláknak a működését, ahol valóban, ha egyébként a különbségek nagyok, akkor ezt ki tudja egyenlíteni, azt gondolom, ez pont abba az irányba hat, hogy hogyan lehet ezt a különbséget csökkenteni. Itt mód van arra, hogy a tankerület különböző iskolái között különböző koordinációs tevékenységet végezzen, forrásokat csoportosítson át, pedagógusokat csoportosítson át, olyan struktúrákat hozzon létre, ahol mondjuk, elkezdődik egy iskola szegregálttá válása, akkor ott

rögtön be tudjunk avatkozni. Ez egy lényegesen sikeresebb struktúrát jelent, mint akár a központi irányítás, vagy mint az önkormányzati irányítás, hiszen itt egy kézben van, tehát egy kézben, közel van az iskolához az a fajta beavatkozási lehetőség, ami pont ezeket a folyamatokat tudja kezelni.

Az esélyteremtés: igen, valóban erről van szó, tehát jó oktatást kell tudni biztosítani, persze sokfajta módja lehet. Az, hogy a gyereket kiemelni a családjából, azt gondolom, erről a vélemények azért erőteljesen megoszlanak, erre vannak negatív külföldi példák, meg vannak pozitív külföldi példák is, de egy dolog biztos, hogy például a kisgyermekkorai nevelés korai megkezdése, a kötelező óvodáztatás, azok pontosan ezeket az ügyeket tudják, én azt gondolom, hogy jól kezelni. Idetartozik a Gondoskodó Kollégiumi Hálózat, idetartoznak a tehetségkutató programok, amik valóban ebben az irányban hatnak. Az egy másik kérdés, hogy ezt milyen szervezeti formában kell tenni, hogy ez bentlakásos iskola legyen-e. Én azt gondolom, hogy jó oktatást kell biztosítani, el kell kerülni azt, hogy az megtörténjen, amire utalt a képviselő asszony, és akkor ezzel a helyzettel sok mindent lehet kezdeni.

A tankönyvpiacnál, hogy 3700-ról 3400-ra csökkent a rendelhető könyvek száma, de ezek között különböző darabszámú könyvek szerepelnek. Tehát nyilván vannak a nagyon nagy darabszámú könyvek és a kis darabszámúak. Az egyébként, hogy a tankönyvpiac hogyan konszolidálódott, itt 3 milliárd forinttal kevesebbet fizetnek a családok azokért a tankönyvekért, mint az átalakítás előtt, én azt gondolom, ez a fontos dolog, az, hogy ennek a költségét kézben lehet tartani. Abban persze egyetértünk, hogy a tankönyv legyen jó, ha nem jó, akkor meg kell javítani, tehát ez mindenképpen így van. Az, hogy a számossága milyen, azt gondolom, az, hogy van választék, az nem egy feltétlenül nagy baj. Itt ezt ha a darabszámmal súlyozzuk, akkor ez a szám egészen mást mutat, tehát itt erre utalt a KELLO igazgatója.

Az, hogy az önkormányzatok államosítása, az önkormányzatnak nincs lehetősége rálátni az iskolák működésére: én azt gondolom, hogy pont azon a tankerületi tanácson keresztül tudnak lényegesen jobban rálátni, mint a mostani állapotban. Ha az iskola működésére való rálátás azt jelenti, hogy ki tudjuk fizetni a gázszámlát meg a villanyszámlát, akkor régen rossz, tehát nem ez a fontos dolog, hanem hogy valóban tudjanak megfogalmazni az iskola számára különböző ügyeket, és pont az ilyen folyamatokat, ami a szegregáció megkezdődése, ezeket el tudjuk kerülni. Ezért fontos ez a tankerületi tanács, és szerintem lényegesen fontosabb, mint egy önkormányzatnak az adott iskolára való hatása, egyszerűen az esélyeink növekednek.

Az iskolaigazgató szerepére pedig senki soha nem mondta azt, hogy az iskolaigazgató nem a főnöke az iskolának, ő kell legyen a főnöke. Az fontos viszont, hogy ezt a funkcióját el is lássa, és ehhez meg kell tenni mindent, hogy ezt valóban el tudja látni. Egy sajátos helyzetben van az iskolaigazgató, egyik

oldalról az iskola közössége egy olyan közösség, amelyik szakmai ügyekben kell hogy döntést hozzon, viszont az iskolaigazgató meg utána létre tudja ezt hozni, vagy tudja ezt lebonyolítani. Ez egy ilyen sajátos szerep, ez különbözteti meg egy vállalatától, ahol ezek máshogy működnek. Ebben az iskolaigazgatót segíteni kell, főleg képzéssel kell segíteni, más formában, mint ahogy egyébként ez eddig történt.

Ikotity képviselő úrra csak röviden reagálva, tehát a kompetenciafejlesztés: én azt gondolom, az a cél, hogy kompetenciával rendelkezzenek a gyerekek. Ez jelent nyilvánvalóan lexikális tudást és jelent képességet, készséget, az, hogy ennek milyen az aránya, ez meg azért eléggé változik. Vannak olyan oktatási rendszerek, ahol a készség-, képességfejlesztésre helyeztünk túlzottan nagy hangsúlyt, aztán utána rájöttünk arra, hogy tulajdonképpen tudás, tehát lexikális tudás nélkül bizonyos ügyek sérülnek, aztán visszatértünk.

Ennek a meghatározása, én azt gondolom, az a feladat, amit az ehhez értő oktatáskutató szakemberek valamilyen módon kell hogy tudjanak kezelni. Egy dolog biztos, és ebben egyébként valóban egyetértünk, hogy alkalmazható tudással kell rendelkezni az iskolából kikerülőknél, legyen ez akár az iskola következő szintje vagy a munkaerőpiac, ha nem az, akkor van probléma, és ezt egyébként vissza is igazolták azok a felmérések, amiket itt végeztünk.

Az iskolaigazgatót pedig bábnak nevezni, azt én nem tenném. Az iskolaigazgató az iskolának a vezetője, tehát az, hogy báb, azt én nem gondolom, hogy így legyen. Abban egyetértünk, erről már beszéltem is, hogy a pedagógusképzés megújítása, a tanárképzés továbbfejlesztése pedig egy kiemelt feladat, ahogy ezt említettem az összefoglalóban, első prioritással egyébként a projektjeink között valóban ez szerepel, hogy hogyan tudjuk a tanárokat még alkalmasabbá tenni a feladatok ellátására.

A szabad iskolaválasztás pedig egy kérdés. Én azt gondolom, a rendszerváltozás után ez az egyik olyan vívmánya volt a magyar iskolarendszernek, amiről persze lehet majd egyszer értekezni, ebben a pillanatban, én azt gondolom, hogy itt azért ezzel kapcsolatosan a vélemények erőteljesen megoszlanak, hogy ezt bárki vissza akarná állítani, de ez egy olyan kérdés, amiről persze lehet vitát folytatni.

Az iskolai autonómia egy érdekes kérdés. Az OECD igazgatója volt itt a múlt héten, s erről az ügyről beszélünk, hogy hogyan kell ezt értelmezni, hogy mi működik jobban, ha teljes az iskolának a szabadsága abban, hogy mit tesz, vagy pedig ha az iskolarendszernek van egy jól meghatározott minimuma, de afölötti autonómia, amit az iskola eldönthet, az erőteljesebb. Ezeknek a kombinációja az, ami hatékonyan tűnik. Most ezt elkezdtük gyakorolni azzal, hogy azokat a rugalmas tanmeneteket létrehoztuk, ahol el lehet térni ettől. Lássuk meg ennek most egy nagyobb kísérletét, hogy hogyan akarnak és hogyan fognak az iskolák egyébként ezzel élni. Én azt gondolom, ennek a lehetősége nagyon nagy, pont ez az, amit ki lehet használni.

A funkcionális analfabetizmusról Szabó Szabolcs képviselő úrnak: miniszter úr nincs itt, tehát erre nem tud reagálni, szóval, miniszter úr pontosan tudja, hogy mi a funkcionális analfabetizmus annak a tükrében, hogy ő erről egyébként tanulmányt is írt, amit szívesen meg is jelenítünk. Tehát itt arról volt vita, hogy most ez hány százalékos és mit is jelent, úgyhogy szerintem ez egy kicsit a dolognak a félreértelmezése volt.

Ami a szakgimnáziumot jelenti, egyik oldalról a magyar közösség azt mondja, hogy a szakképzés szintjét növelni kell. Érdekes módon egyébként az OECD is ugyanezt mondja. Magyarországon a szakképzés szintje alacsony, nem illeszkedik a gazdasági környezet elvárásaihoz, és az OECD is azt javasolja, hogy ebben mindenképpen változtassunk. A szakgimnázium az az intézménytípus, ami pontosan ezt eredményezi. Azon túl, hogy érettséghez vezet, és egyébként felkészíti a felvételre azon a szakterületen óhatatlanul az adott tanulót, azon túl egyébként szakmát is ad, tehát ezzel lehet ezen a dolgon változtatni. Itt az egy nagyon rossz állapot, ha valaki csak egy érettségivel, de az egyetemet nem befejezve, esetleg onnét kiesve valahol úgy van a munkaerőpiacon, és messze nem pozicionál.

Az egyébként, hogy a Magyarországon szerzett szaktudás, legyen ez középfokú szaktudás vagy egyetemi diploma, hogy ennek mekkora az értéke, meg kell nézni az OECD eredményeit. Ott a dolognak az elején szerepelünk. Részben azért szerepelünk ott, mert mondjuk, Magyarországon nincs diplomás-munkanélküliség, 2,2-2,3 százalékos nagyjából ebben a pillanatban. Ugyanez igaz egyébként Európában, az alacsonyak között szerepelünk, ahol szakképesítéssel, tehát középfokú szakképesítéssel nagyon erőteljes az elhelyezkedési lehetőség, és ezeknek a megtérülése is jó. Jó a megtérülése mind a személy szempontjából, tehát az egyén szempontjából, és jó a megtérülése egyébként a közösség szempontjából is, hiszen amit erre ráfordítunk, az ilyen szinten - számítás van mögötte, nyilván ezt pontosan értik - nagyon jól térül meg.

Tehát azt gondolom, hogy a szakgimnázium pontosan az az intézménytípus, ahol ezt a két ügyet egyszerre tudjuk kezelni. Arról persze lehet vitatkozni, hogy a természettudományos tantárgy mennyire fontos. Én azt gondolom, hogy fontos; nem a matematika, fizika, kémia és biológia helyett, mint ahogy egyébként valamikor 2003-2004 környékén erről egy vitát folytattunk, hogy ne legyenek alapdiszciplínák. Nem, alapdiszciplínákra szükség van, ezt alkalmazni is kell tudni, és pont az alkalmazás ez a természettudományos tantárgy.

Az pedig, hogy egyébként ez most így alakult, igen, így alakult. Vannak olyan helyzetek az életben, amikor gyorsan kell valamire reagálni, itt ez történt. Én bízom abban, hogy az iskolaközösségben, ahogy ön is említette, vannak olyan tanárok, akik ezt tudják tanítani és megoldották. Ez persze azt jelenti, hogy ebből ki fog jönni egy olyan tantárgy, amit pontosan ez a közösség hozott létre, és nem én vagy az oktatás-

fejlesztő intézet írta és határozta meg, hanem maga az a szakmai közösség.

(11.20)

Úgyhogy én ezt nemhogy negatívumnak nem látom, ezt pozitívumnak, sőt lehetőségnek látom mindenképpen.

A szegregáció kérdése. Az, hogy mennyire foglalkozunk ezzel: pontosan az említett kötelezettség-szegési eljárás - ami egyébként úgy tűnik, hogy nem is fog elindulni -, az előkészítése kapcsán raktuk össze ezt az anyagot az Európai Bizottságnak, amiben úgy tűnik, hogy a programjaink jelentős része pontosan abba az irányba hat, hogy a szegregációt vagy az ahhoz vezető ügyeket el tudjuk kerülni. Tehát az, hogy ez a kormány ezzel nem foglalkozik, azt gondolom, hogy erőteljes túlzás. Foglalkozunk. Köszönöm. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Most Dömötör Csaba államtitkár úrnak adom meg a szót.

DÖMÖTÖR CSABA, a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára: Köszönöm a szót, elnök úr. Engedjék meg, hogy én is röviden reagáljak, annál is inkább, mert az oktatás valóban stratégiai kérdés, mert a jövőnkéről szól, és éppen ezért indokolt, hogy időről időre áttekintsük nemcsak az elmúlt időszak eredményeit, hanem azt is, hogy melyek az előttünk álló legfontosabb teendők.

Ez a kormány azt szeretné elérni, hogy a pedagógusok megbecsülést kapjanak - én is köszöntöm a szervezeteiket, akik itt vannak -, a szülők segítséget ahhoz, hogy a gyermekeket iskolázni tudják, a diákok versenyképes tudást kapjanak, és mindezt megfelelő körülmények között.

Ami a pedagógusok megbecsülését illeti, itt is szeretném elmondani, hogy 2013 és 2017 között 50 százalékkal nő a pedagógusok bére úgy, hogy korábban egyébként óriási regionális különbségek voltak ezen a területen. Az életpályamodell bevezetése számukra is kiszámíthatóságot jelent. A nevelő-oktatást segítő dolgozók is 35-35 ezer forintos jutásban részesülnek, és az életpályamodell részesei a bölcsődei nevelők is, akik idén januárban kaptak 40-60 ezer forintos emelést. Ezzel szemben - sajnálom, hogy Hiller képviselő úr már nincs itt - azért emlékezhetünk arra, hogy a korábbi kormány pedagógusok ezreit tette az utcára. Ez egy fontos körülmény, és sajnálom, hogy a történelmi áttekintésből mindezt kifelejtették.

Ami a szülőknek nyújtott segítséget illeti, a diákok kétharmada kap már ingyen tankönyvet, ez összesen 733 ezer gyermeket érint; és a rendszerváltás óta a legnagyobb összeget fordítja a kormány gyermekétkeztetésre, most már 318 ezer gyermek kap ingyen étkezést naponta háromszor. Csak emlékeztetőül: akkor, amikor ez a kormány hivatalba lépett, ez a szám 92 ezer volt. 92 ezer helyett 318 ezren kapnak ingyenes étkezést. Arról is gondoskodik a kormány,

hogy a szünetidőben, amikor nincs oktatás, akkor is folyjon ez az étkeztetési program. Erre 6,7 milliárd forintot biztosít majd.

Mindezt azért mondom el így külön, mert többen is utaltak a hátrányos helyzetű diákokra. Azt szeretnénk elérni, hogy senkit ne érjen hátrány amiatt, mert az ország egy kevésbé jómódú részébe születik, és senkit ne érjen hátrány amiatt, hogy egy kevésbé jómódú családba születik. Nem fordulhat elő, hogy azért ne tudjon egy szülő iskolába küldeni gyermekeket, mert éppen nem tudja kifizetni a tankönyvet. Az ingyen tankönyvek rendszere ehhez is hozzájárul.

Aztán amint említettem, fontos, hogy jobb körülmények között tanulhassanak a diákok. Ezért is fontos az, hogy a mögöttünk hagyott fejlesztési időszakban 521 iskola újult meg, és a mindennapos testnevelés céljához kapcsolódóan 26 helyen épül új tornaterem, és 25 településen létesül új tanuszoda, amelyből 18 kivitelezése már folyamatban van.

A legfontosabb cél azonban nem elsősorban a nyers számokról szól. Azt szeretnénk elérni, hogy a magyar fiatalok versenyképes tudást kapjanak, jobb tudást kapjanak. Engedjék meg, hogy a figyelmükbe ajánljam azt a matematikai és természettudományi trendvizsgálatot, amelyet ha jól tudom, a mai nap hoztak nyilvánosságra, és ez a vizsgálat összehasonlító adatokat szolgáltat az egyes országok oktatási teljesítményéről. Ebben a magyar diákok is részt vettek, összesen 50 ország diákjai vettek részt, és azt látjuk, hogy a magyar tanulók átlageredménye jelentősen magasabb az 50 ország átlagánál, és az eredmények, ha a negyedik osztályosokat tekintjük, akkor javulnak is. Ezt csak azért vetem itt fel, mert nagyon sokszor elhangoznak olyan vélemények, amelyek kétségbe vonják a magyar diákok teljesítményét. Csak ismételni tudom magam zárszóképp: a kormánynak az a célja, hogy a pedagógusok megbecsülést kapjanak mindennapi kemény munkájukhoz, a szülők segítséget ahhoz, hogy iskolába küldjék a gyermekeiket, a diákok pedig versenyképes tudást.

Szeretnék vitatkozni Szabó Szabolcs képviselő úrral, aki azt mondta, hogy olyan ellentét van az Országgyűlésben oktatási kérdésekben, amin majd úgysem tudunk felülemelkedni. Szerintem ezek a lényegi kérdések, amelyeket említettem, és azt gondolom, hogy ezekben mindannyian egyetérthetünk. Az elmúlt percek felszólalásaiból is ezt a következtetést tudom levonni, még akkor is, ha láthatóan vannak részletszakmai különbségek. Úgyhogy olyan intézkedések ezek, amelyekben minden parlamenti párt támogatására nagyban számítunk. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypárti padso-
rokban.)*

ELNÖK: Most kétperces hozzászólásokra van lehetőség. Ikotity István képviselő úr jelentkezett. Öné a szó.

IKOTITY ISTVÁN (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Államtitkár úrhoz lenne kérdésem. Állam-

titkár úr még a bevezetőjében mondott egy mondatot - idézem tőle. Bízunk benne, hogy a tanmenetjavaslatokat egyre többen alkalmazzák már. Ezt a szakgimnáziumok kapcsán említette. Az a kérdésem államtitkár úr, mit jelent az, hogy bízunk benne. Egy olyan rendszerben, amit önök ennyire központosítottak, egy olyan rendszerben miként értelmezhető ez a kifejezés? Államtitkár úr nyilván az üzleti világból jött, ahol ezek a kifejezések, mint például a monitorozás, gyakran használt kifejezés. Hogy valójában ez meg vajon, ha államtitkár úr a „bízunk benne” kifejezést használja? Nincs erről tudomásuk, hogy mi folyik helyben, miként történik a szakgimnáziumokban a tanmenetjavaslatok felhasználása? Erre várnám államtitkár úr válaszát.

Én nagyon sok olyan visszajelzést kapok ezekről a természettudományos tárgyakról, hogy egyszerűen, amelyik tanárhoz kerül, az a tanár a saját tantárgyát oktatja. Ha egy földrajztanárhoz kerül ez a természettudományos tárgy, akkor nyilván nincs rá végzettsége, hogy más tárgyakat tanítson, nyilvánvalóan a saját területét fogja továbbadni, amire már fölkesztült, és sok éves rutinnal rendelkezik. Neki is ez az egyszerűbb nyilvánvalóan, meg hát ehhez van képzettsége. Ezt vettük nagyon sok alkalommal kritika alá, hogy ha valaki szakgimnáziumban például egy földrajztanártól tanul, hogy fog tudni orvosi területre adott esetben továbbtanulni, hogy fog orvosi egyetemre jelentkezni, ha nincs meg ez az ismerete.

Tehát a fő kérdésem, államtitkár úr: mit jelent az, hogy bízunk benne, hogy egyre többen alkalmazzák ezeket a tanmenetjavaslatokat? Várom válaszát.

ELNÖK: A válasz azonnal érkezik is. Palkovics László államtitkár úré a szó.

DR. PALKOVICS LÁSZLÓ, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselő Úr! Valószínűleg akkor vagy én nem voltam egyértelmű, vagy néha gyorsan beszélek, ez gondot okoz itt a dolog leírásánál.

Az, hogy bízom abban, hogy a rugalmas tanmenetjavaslatokat egyre többen alkalmazzák, ez nem a szakgimnáziumra vonatkozott. Ez arra vonatkozott, hogy a diákok terhelésének csökkentése érdekében a meglévő rendszeren belül szeptember 1-jéig kidolgozásra kerültek rugalmas tanmenetjavaslatok, és abban bízom, hogy a tanárok szabadsága - ez az intézményautonómiát jelenti - kiterjed arra is, hogy ha egyébként ők szabadon dönthetnek abban, hogy ragaszkodnak az eddigi tanmenethez, vagy pedig egyébként azokat a lehetőségeket, és nem is kell ezt feltétlenül az Oktatókutató által kidolgozott tanmenetjavaslatot alkalmazni, hanem ettől eltérnek.

Tehát én abban bízom, hogy a jelen rendszer keretein belül is, élve azzal az autonómiával, azzal a szabadsággal, amit a rendeletmódosítás biztosított, az iskolákban tanító tanárok valóban eltérnek, és valóban nem az eddigi 10 százalékos eltéréssel próbálnak meg tovább tevékenykedni, hanem nagyobb mértékben térnek ettől el, erre utaltam.

De ha már a szagimnáziumoknál tartunk - alapvetően itt tehát nyilván egy félreértés volt -, és van még néhány másodpercem, hogy hogyan lehet megközelíteni ezt a természettudományos tantárgyat, ennek sokfajta megközelítése van. Van az integrált vagy a komplex módon oktatható természettudomány; és van az a fajta természettudományos megközelítés, amit Angliában alkalmaznak, ahol megmaradtak az alapidiszciplinák, de ennek az integrálására van egyfajta - ha le kell fordítani -, valamifajta kutatómódszertani ismeretek, tehát hogy hogyan kell ezeket együtt kezelni. Ez is egy jó megközelítés. Ott továbbra is olyan tanárok tanítják ezt, akik egyébként az alapidiszciplinához értenek, és hozzáadunk valamit. Azt gondolom, hogy az a megoldás, amit a szagimnáziumok választottak, valószínűleg ebben a pillanatban jó megoldások.

(11.30)

Itt majd a szakmának kell eldöntenie azt, hogy milyenfajta megközelítést választunk. Ez fog kialakulni - erre utaltam a bevezetőben - most azon tapasztalatok alapján, amelyeket valóban az osztályteremben szerzünk. Nagyon fontos érteni, hogy ez a tantárgy egy három órában tanított tantárgy, amelynek nincs érettségi követelménye, nincs ráépülő tantárgy. Ez valóban az addig megszerzett alap diszciplináris ismereteket helyezi egy másik kontextusba, tehát a gyerekek természettudományhoz való viszonyát javítja és változtatja, és ezen segít. Ennek pont ez volt a célja. *(Taps a kormánypárti padso-rokból.)*

ELNÖK: Most Pósnán László képviselő úrnak adom meg a szót két percben.

DR. PÓSNÁN LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Csak szeretnék néhány elhangzott dologra reflektálni. Az egyik az, amit Hiller István vetett fel. Úgy fogalmazott, hogy leértékelődött a politikai vitanap, az érdektelenségbe fullad. Meg kell vallanom őszintén, hogy igaza van, főleg akkor, ha az ő elmondott gondolataira reflektálva nézzük mindezt. Ő ugyanis egy olyan témát vett elő, amely egész egyszerűen nem létezik. Úgy fogalmazott, hogy az egyházak kezébe akarjuk adni az iskolákat - erről szó sincsen -, csak azért, mert egyébként valaki a kormányból azt találta mondani, hogy az egyházi iskolák egyébként jók. Ilyen erővel ha bármit megdicsérünk, akkor abból lehet konstruálni valami olyan agyszüleményt, hogy megáll az ember esze. Tehát ha ilyen irányba megy a politikai vitanap, az valóban érdektelenség lesz, mert nem a lényegről beszélünk, nem a tényekről és nem a konkrétumokról.

A másik felvetés, amit Iktóty képviselő úr tett, úgy fogalmazott, hogy hat év nagy idő, és hogy még mindig az előző kormány intézkedéseit felhánytor-gatjuk. Persze, képviselő úr - igaz, hogy most nincs itt *(Dr. Varga László: Kiment egy percre! Ha ki-*

mész, majd mi is mondjuk ugyanígy? Visszajön mindjárt!) -, ugyanis egyszerű matematikai számítás, a közoktatás, akárhogy nézzük, 12 esztendő, az három kormányzati ciklus. Következésképpen ha valaminek van kihatása, hosszú időre szóló kihatása, az oktatási rendszer ilyen, ha tetszik, ha nem, ez bizony így működik.

Egy harmadik észrevételt is hadd vegyek elő: Dúró Dóra a tankönyvpiaccal kapcsolatban tett néhány megjegyzést, és előhozta azt, hogy anyagilag érdekeltek voltak a tankönyvfelelős pedagógusok, most kevésbé. Tisztelt Képviselő Asszony! Ez igaz, de tegyük hozzá azonnal azt is, hogy a tankönyvfelelős pedagógusok érdekeltsége be volt építve mindig a tankönyv árába. És azt is tegyük hozzá azonnal, hogy a tankönyvekkel kapcsolatos úgymond szakmai kritikák jelentős része mögött elég komolyan tetten érhető anyagi érdekeltségek. Köszönöm szépen. *(Taps a Fidesz soraiból.)*

ELNÖK: Gógös Zoltán képviselő úrnak adom meg a szót két percben.

GÓGÖS ZOLTÁN (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Érdeklődve hallgatom államtitkár urak válaszait. Én egy konkrét kérdést tennék fel. Ma egy olyan falusi kisiskolából, amibe mondjuk, én is jártam annak idején, hogy egy-három, négy-kettő - ugye így volt a képzés -, van-e esélye bármelyik gyerekek is arra, hogy egyetemre kerüljön? Én azt gondolom, hogy nincs. Annak idején volt.

Meg kellene gondolni, hogy esetleg mi az az óriási hiba, amire önök azt mondják, hogy nem is kell ez a vitanap, legalábbis a szövegük azt mondta reggel, hogy mert hát itt minden rendben van. Én meg azt gondolom, hogy semmi sincsen rendben. Akkor lesz minden rendben, ha a tudás nemcsak a kiváltságosoké lesz.

Tudják, a beltenyészet az állattartásban nagyon-nagyon veszélyes történet, úgyhogy el kéne már gondolkodni a bikacserén *(Derültség a Fidesz soraiból.)* szépen lassan, és jó lenne abbahagyni ezt az orosz borotvamódszert, orosz automataborotva-módszert, hogy előbb-utóbb egyforma lesz mindenkinek a feje. Azt gondolom, hagyják ezt abba, aztán próbálják meg az igényekhez és a helyi adottságokhoz igazítani a képzést! Például olyan helyeken, ahol mondjuk, a gyerekeket talán vissza lehetne vinni abba az élethelyzetbe, amit a környezetük diktál. Mondjuk, Borsod megyében lehet, hogy nem szíszünetet kellene tartani, ezt most már elmondtam egypárszor, hanem mondjuk, az őszi időszakban hagyni, hogy segítsék a szüleiket esetleg abban a gyűjtögetésben, amiből egész télen meg tud élni a család. Mi ezt a rugalmasságot hiányoljuk, mert és annak a beskatulyázásnak, ami történik, semmi jó vége nem lesz.

A helyzetemnél fogva, hiszen pedagógus feleségem van, aki 33 éve ugyanabban az iskolában tanít, ráadásul nem túl jó környezetből érkező gyerekeket, el tudom mondani, hogy nagyon-nagyon kevésnek

van arra esélye, hogy bármire is vigye az életben. Ez a rendszer erre alkalmatlan, tisztelt képviselőtársaim. Ha ezen nem változtatnunk, akkor lehet, hogy lesz egy elit Magyarországon, amely majd mindent megkap, csak ennek óriási baj lesz a vége. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps az MSZP soraiból.)*

ELNÖK: Palkovics László államtitkár úré a szó.

DR. PALKOVICS LÁSZLÓ, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Azt gondolom, hogy nem feleslegesek ezek a vitanapok. Tisztelt elnök úr, szeretnék a képviselő úrnak válaszolni. Én is olyan iskolából származom, ahol az első és a harmadik és a második és a negyedik együtt volt, és a tornaórát a padon tartottuk, egyébként linóleumos volt a padló. *(Gógös Zoltán: Csendes óra, hangos óra!)* Így van, csendes óra és hangos óra volt. Egyébként ha a kérdésre válasz, akkor mind a ketten legalább példák vagyunk arra, hogy lehet innét egyetemre menni. *(Gógös Zoltán: Nem most volt, én 57 éves vagyok!)* Én egy kicsit fiatalabb, de nem sokkal.

Itt szeretném folytatni a gondolatot: az az oktatási rendszer nem volt jobb, mint a mai. Azért nem volt jobb, mert a lehetőségek, amelyek ma rendelkezésre állnak, legyen ez a tudásra vonatkozó, az eszközökre, a módszertanra, messze nem álltak rendelkezésre, és ezekkel a lehetőségekkel lehet élni. *(Moraj az MSZP soraiból.)* Lehet élni. *(Moraj az MSZP soraiból. - Bangóné Borbély Ildikó: Komolyan mondja? - Közbeszólások az MSZP soraiból: Komoly?)*

Igen. Szerintem ma is vannak jó pedagógusok. Valószínűleg jobban bízom a pedagógusokban, mint a képviselő úr. *(Közbeszólások az MSZP soraiból: Nem ezt mondtuk!)* Szerintem ma is vannak jó pedagógusok. Ha egyébként valakinek azok a képességei hiányoznak, azon képességei hiányoznak, amelyek egyébként, mondjuk, egy olyan osztályban szükségese, valószínűleg az ön iskolájában és az enyémekben is voltak olyan gyerekek, hívjuk ezt HHH-snak, de cigány gyerekek is hívhatjuk, olyanok, akik nem voltak olyan okosak, meg voltak kicsit okosabbak, ezek egyben tudják tartani ezt az osztályt, és együtt tudják őket fejleszteni. Az iskolarendszerünk erre egyébként alkalmas. Ha valakinek ez a képessége nincs meg, azt meg lehet fejleszteni. Ennél jobb helyzetben egyébként szerintem a feltételünket illetően nem voltunk sosem, mint egyébként ma és az elkövetkező időszakban. Az lenne a hiba, ha ezzel nem élnénk.

Visszatérve erre, tehát lehet ilyen iskolából egyébként egyetemre menni *(Gógös Zoltán: Csak lassan nem lesz.)*, sőt azt gondolom, ön is, én is, mind a ketten abból sokkal többet profitáltunk, hogy ilyen környezetben jártunk iskolába, mert az a szociális képesség, készség, ami ott kialakult, sokkal inkább hatással van a további életünkre, mint ha mondjuk, ezt egy abszolút homogén iskolában tenénk. Köszönöm. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Visszatérünk a normál felszólalásokhoz. Ennek keretében Pósnán László képviselő úrnak adom meg a szót elsőként.

DR. PÓSNÁN LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Háromnegyed évvel ezelőtt már volt egy vitanapunk a közoktatásról, a köznevelésről. Most ismét kezdeményezett az ellenzék egy ilyen vitanapot. Nyilvánvalóan, ha úgy közelítünk a kérdéskörhöz, hogy konkrét, felmerülő problémákra szeretnénk konkrét, jó válaszokat adni, nyilván olyan válaszokat, amelyek egyébként a törvényhozás feladatkörébe tartoznak, nem pedig kifejezetten szakmai jellegű kérdés, amit más szinteken kell egyeztetni, akkor annak van értelme. Abban az esetben, ha egymás mellett akarunk elbeszélni és egész egyszerűen politikai célokat behozni a rendszerbe, akkor valószínűleg azt kell mondanom, amit Hiller István is mondott, hogy leértékelődik, mert arra viszont, az az érzésem, nem kíváncsi a szélesebb közvélemény sem.

A mostani vitanappal kapcsolatban eltöprengtem hosszasan, hogy vajon mi a motiváció. Tehát mi az oka annak, hogy pont most egy ilyen vitanapot kezdeményez az ellenzék, ugyanis a különböző mutatók szempontjából nehéz nagyon konkrét indokokat előszedni. Ugye, a korábban felmerült problémák számos vonatkozásban olyan állapotba kerültek, hogy vagy részben már megoldódott, vagy folyamatban van, vagy egyeztetés zajlik róla. Senki nem vitatta soha, hogy ne lennének folyamatosan aktuálisan kisebb-nagyobb problémák.

Ezeket nyilvánvalóan korrigálni kell, rendezni kell, és számos vonatkozásban e tekintetben, főleg ami a parlamentre is tartozik, meg is születtek olyan döntések, törvények, amelyek jogszabályi szinten a változtatásokat átvezették. Ha egyéb mutatókat nézünk, akkor szintén azt kell mondani, hogy jelentős javulásokat látunk, hiszen az oktatásra fordított GDP-arányos összeg akár az EU-átlaghoz viszonyítva is kifejezetten jó ahhoz képest, hogy most pedig elvileg vitanapot kezdeményezünk.

Tehát ha eltöprengünk azon, hogy mi lehet az oka, akkor megmondom őszintén, én személy szerint nehezen találok más magyarázatot, mint hogy az a fajta hangulat, ami mondjuk, egy évvel ezelőtt volt, és amit politikai szempontból önök szerettek volna a maguk javára fordítani, láthatóan mostanában kezdett leülni, tehát megpróbálják újra felszítani, ha ez lehetséges.

A másik fontos ok az, hogy komoly üzleti érdekek is, ha tetszik, ha nem, csorbát szenvednek. Olyan természetű üzleti érdekek, amelyek korábban viszont fel voltak fűzve arra a rendszerre, amit az MSZP-SZDSZ-kormányzat alatt működtettek. 2017-től ez tudvalevő, hiszen nem titkolta senki, a pedagógustovábbképzés bekerül az egyetemek falai közé. 900 olyan cég van a piacon, amely ebből élt. 900 magáncég érdeke egyik pillanatról a másikra értelemszerűen sérült.

(11.40)

Azt kell mondanom, hogy akkor, ha ilyen kérdések előjönnek, jó, ha látjuk, hogy a háttérben vannak ilyen természetű érdekek. Akkor, amikor a tankönyvpiac kérdését újra és újra előveszik, jó, ha tudjuk azt, hogy emögött kőkeményen tankönyvkiadói érdekek is állnak, pénzkérdés is van, nem is kis mértékben. És akkor arról még nem is beszéltünk, hogy a pedagógiai szolgáltatói szaktanácsadói rendszert, ami önök alatt nagyrészt leépült, újraépítettük. Azok a magáncégek, amelyek a piacon ebből éltek, ilyen szempontból megint csak abba a helyzetbe kerültek, hogy ha tetszik, ha nem, szűkülnek a lehetőségeik. Tehát úgy tűnik, hogy itt komoly üzleti érdekek is vannak.

És természetesen még egy fontos dolgot nem szabad elfelejteni. Ez a vitanap arra is alkalmas egyébként az ellenzéki pártoknak, hogy lényegében azt a fajta politikai közeledést, ami tetten érhető, ismét csak megerősítse. Ne felejtjük el, hogy a baloldal és a Jobbik közötti politikai közeledés leghamarabb az oktatásügy terén kezdődött. Emlékeztünk mindannyian, hogy 2010-2011-ben, még 2012-ben is a Jobbik az állami iskolák koncepcióját képviselte, majd, ha megnézzük, hogy ma mi történik, hirtelenjében ugyanazt fújják, amit a szocialisták. A bentlakásos iskola ötletét, ki ne emlékezne rá, Gyurcsány Ferenc volt, aki először bedobta a köztudatba, 2007 táján. *(Derűltég az MSZP padsoraiból.)* Elő kell venni a korabeli újságokat, öles betűkkel ott van. Most a Jobbik az, amelyik lelkesen képviseli természetesen ugyanezt. Úgyhogy az a helyzet, hogy ebből a szempontból itt közelednek az álláspontok, és ebből a szempontból az együttműködés megerősítési terepe láthatóan a vitanap.

És még egy fontos dolgot ne felejtünk el: akkor, amikor a vitanap apropóján újra és újra előhózzák azt a helyzetet, hogy mi volt, mondjuk, 2010 előtt és miért volt az jobb, vagy miért rosszabb a mostani helyzet, azért ebben van egy politikai öngigazolás is, nem is kicsi. Szeretnék csak arra utalni, hogy Sólyom László volt a köztársasági elnök akkor, amikor a közoktatásban komoly problémák merültek fel, és az elnök úr akkor felkért egy Bölcsék Tanácsának nevezett testületet. *(Dr. Hiller István: Kockás inget vett fel...)* Ez a tanács 2010-re készítette el a jelentését, és ebben igen kritikus képet rajzolt a szocialista kormányzás időszakának közoktatási viszonyairól. Mi ezt nem kívánjuk visszahozni, tisztelt képviselőtársaim. Nézzük csak, miket mondott a Bölcsék Tanácsa *(Dr. Hiller István: Ugyanezt mondta el...)*, csak hogy lássuk, hogy ahhoz képest, amit most is mondanak, van-e itt eltérés, magyarul, tanultak-e abból valamit vagy sem.

Önök újra és újra előhózzák a tanköteles korhatar 18 évre történő felemelésének az igényét. A Bölcsék Tanácsa a következőt mondta erről, anno: „Az oktatás válságát mélyítette, hogy a tanköteles korhatar emelése okozta átalakulás kellő előzetes felkészülés és koncepció nélkül ment végbe.” Aztán: „Az

MSZP-SZDSZ-kormány idején fokozatosan felszámolódott a pedagógiai intézetek, szaktanácsadók intézményrendszere.” Ezt a polgári kormány helyreállította, mint említettem. Egyébként maga a Bölcsék Tanácsa is kifogásolta, hogy ez felszámolódott. A Bölcsék Tanácsa megfogalmazta azt, hogy az MSZP-SZDSZ-kormány idején a pedagógusok jelentős része egzisztenciális problémákkal küszködött. Jelentem, hogy ez azóta megváltozott, és igen jelentős béremelés zajlik, már évek óta.

A Bölcsék Tanácsa a következőt is megfogalmazta: „Az MSZP-SZDSZ-kormány idején az iskola nem volt képes értékeket őrizni; elvesztek az igazodási pontok, ami drámai hatást gyakorolt az óvodai-iskolai nevelésre, a fiatalok gondolkodására.” Tisztelt Képviselőtársaim! A köznevelési törvény megváltoztatása ezt a célt próbálta orvosolni. És szintén idéznék ebből a jelentésből: „Az iskolai jogok és kötelesek egyensúlya megbomlott az MSZP-SZDSZ-kormány idején. Az iskolák nagy részében háttérbe szorult a nevelés. Hiányoznak a tanulókat és a tanterületeket valóságos közösséggé szervező alkalmak és tevékenységek, ami ellehetetleníti a közös érték- és normaképzést. Ez a zavaros helyzet fellazítja a jellemformálást, erkölcsi nevelést; elnézővé válik a normasértésekkel, a csalásokkal szemben. Nő az iskolai erőszak.”

Tisztelt Képviselőtársaim! Ezt kívántuk megváltoztatni, és azt gondolom, hogy e tekintetben azért jó úton járunk. Én nem állítom, hogy tökéletesen rendben lenne minden, de hogy jelentős elmozdulás történt ezen a területen, azt kár lenne tagadni.

Ehhez képest tehát, ha megnézzük, hogy önök mit mondanak, egységesen világvégét vizionálnak az oktatásügyben, csapnivaló, gyalázatos, sokféle jelzót használnak. Én azt gondolom, hogy ha így közelítünk a kérdéshez, akkor valóban nem tudunk a lényegről beszélni, mert egész egyszerűen olyan túlzásokba esik majd mindenki, ami eltereli a figyelmet, sőt lehetetlenné teszi az érdemi párbeszédet.

Egy vitanapnak az lenne a célja, hogy a felmerülő problémákat, az olyan problémákat, még egyszer mondom, amik viszont az Országgyűlésre tartoznak, jogszabályalkotási területet érintenek, vitasuk meg. Ami viszont már a szakma feladata, akár a NAT kérdése és így tovább, azt nyilvánvalóan nem a parlamentben kell megvitatni, mert az egy más terület. Köszönöm szépen. *(Taps a kormányzó pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Dömötör Csaba államtitkár úrnak adom meg a szót.

DÖMÖTÖR CSABA, a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára: Gógös Zoltán képviselő úr felvetésére szeretnék reagálni. Szerintem fontos felvetés, hogy egy kistelepülésen, a vidéken élő fiatal mire számíthat. Én magam is egy olyan megyéből származom, amely nem tartozik a leginkább jómódú megyék közé, és talán a város sem, ahonnan érkezem. Eppen ezért ez egy fontos kérdés.

Csak egy dolgot kifelejt; nagyon remélem, hogy ön nem a Kádár-rendszer oktatáspolitikáját sírja vissza (*Gógös Zoltán: Nem.*), és nem arra utal, amikor a múltra hivatkozik. (*Gógös Zoltán: Rosszabb lesz.*) Ha az önök kormányzására hivatkozik, akkor azt szeretném elmondani önnek, hogy amikor önök vezették az oktatáspolitikát, akkor óriási regionális különbségek voltak az egyes iskolák helyzetét tekintve, és ez kihatott a diákok lehetőségeire is. (*Gógös Zoltán: Most meg nincs!*)

A születési hely gyakorlatilag eldöntötte, hogy az egyes diákoknak, fiataloknak milyen lehetőségeik vannak. (*Gógös Zoltán közbeszól.*) Önök több száz iskolát zártak be, az a helyzet. 381 helyen szűnt meg... (*Gógös Zoltán: Ti meg kinyitottátok mindet, ugye?*) 381 helyen szűnt meg az oktatási tevékenység akkor, amikor önöknek volt lehetősége az oktatáspolitikát rendbe tenni. (*Gógös Zoltán: Önkormányzati fenntartású, ha nem tudnád!*)

Azt szeretném önnek elmondani, hogy ha növekednek a pedagógusok bérei, akkor a kistélepeülésen élő diákok nagyobb eséllyel lesznek egyetemisták. Engedje meg, hogy egy példát mondjak: míg 2013-ban egy pályakezdő főiskolai végzettséggel bíró pedagógus 122 ezer forintot keresett, addig jövő szeptemberben ez az összeg már 183 ezer forint lesz. Ha 730 ezer diák ingyen kap tankönyvet, akkor a kistélepeülésen élők nagyobb eséllyel lehetnek egyetemisták, mert nem fordulhat elő, hogy valaki azért nem megy iskolába, mert a szülei nem tudják kifizetni az ezzel kapcsolatos költségeket. Ha 318 ezer gyermek ingyénértékezést kap, akkor ugyanilyen okokból kifolyólag nagyobb esélye van arra, hogy végül egyetemista legyen. (*Gógös Zoltán: Egyetemista? Azok közül?*) És ha több mint 500 iskola újul meg szerte az országban, akkor is nagyobb az esélye annak, hogy egyetemista legyen a kistélepeülésen élő gyermek.

Sok még a teendők, de a felvetése fontos, ezért a támogatására a jövőben azért számítunk. Köszönöm, hogy meghallgatott. (*Taps a kormányzó pártok padsoraiban. - Gógös Zoltán: Én is.*)

ELNÖK: Most megadom a szót Varga László képviselő úrnak.

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Urak! Tisztelt Képviselőtársaim! Négy vitanap volt, illetve zajlik az elmúlt egy hétben itt az Országgyűlésben. Érdemes talán egy picit összekötni ezeket a vitanapokat, mert azzal együtt, hogy ennyire betorlódtak, nyilván az volt a szándék, hogy legyünk ezen túl, talán ez volt a kormányzati szándék, de végső soron összefüggő kérdésekről beszélünk, olyan kérdésekről, amelyekről meggyőződésem, hogy Magyarország sorskérdései.

Először a munkaerőhiány, a szakképzett munkaerőhiány okait, annak hatásait vitattuk ki itt éjszakába nyúlóan a múlt hét szerdán az Országgyűlésben. Tegnap zajlott a 2014-2020 közötti európai uniós fejlesztések kapcsán egy vitanap. Most a köz-

oktatás helyzetéről vitázunk, és a közkeletűen férfi 40-nek hívott, először az MSZP által kezdeményezett javaslatról lesz egy vitanap a nap zárásaként.

A munkaerőhiány és a múlt hét szerdai vitanap tanulsága számomra mindenképpen az volt, hogy elvándorolnak az országból, mintegy 600 ezren ezt már megtették, még hozzá zömmel a legképzettebb, leginkább alkalmazkodókész munkavállalók tették meg ezt. Így történelmi helyzet van. Egyszerre van Magyarországon jelen bizonyos térségekben a nagyarányú munkanélküliség és a szakképzett munkaerő hiánya.

Nemzetközi folyamat van, hiszen szabadon áramlik a munkaerő. Ezt a munkaerőt Európában egyre jobban megfizetik. Elképesztő különbségek vannak az átlagkeresetben - Ausztriában négyszer akkora az átlagkereset -, de a visegrádi államoktól is elmaradtunk nagyon durván.

(11.50)

Az elmúlt években ez a lemaradás nőtt, nem csoda hát, hogy elvándorolnak a munkavállalók. Ezt a folyamatot megkésve és csak részben követik önök le a minimálbér emelésével, tűzoltásszerű és csak egyes rétegeket érintő fizetésemelésekkel, amelyeket egyébként sokkal nagyobb nagyságrendben régóta javasol az ellenzék és a Magyar Szocialista Párt is.

Az EU-s források kapcsán nyilván mi elmondtuk, képviselőink, hozzászólóink elmondták, hogy az a baj ezzel, ahogy önök csinálják ezt, és ahogy a 2014-20-as ciklust is megtervezik, hogy a források egy jelentős része az urizáló fideszes elit további gazdagodását szolgálja, most pedig nyilván elmondhatjuk a véleményünket a közoktatás helyzetéről.

Röviden, összekötve ezt a három vitanapot, azt tudnám mondani, hogy az első vitanapban megfogalmazott sorskérdések megoldása a kulcskérdés, ennek szolgálatába kell állítani a fejlesztési forrásokat Magyarországon, és ennek szolgálatába kell állítani a közoktatást is azért, hogy Magyarországon létrejöhessen és erősödjön egy tudásalapú társadalom, amelyben a polgárok szabad akaratukból alkalmazkodhatnak a megváltozott kihívásokhoz, a negyedik ipari forradalom által megkövetelt tudásukat könnyen, saját akaratukból, az állam által nyújtott szolgáltatások keretében is megszerezhetik.

A negyedik vitanap pedig természetesen arról szól, hogy akik életüket túlnyomórészt munkával töltötték, az ország építésével, azok egyébként nyugodtan, megfelelő nyugdíjjal nyugodt öregkor tudjanak élni. Ebben is vannak ma nagyon komoly problémák Magyarországon, látva a nyugdíjmelékek mértékét is.

Mit reagáltak erre, hogy ez a kihívás volt, a tudásalapú társadalom építése egy nyitott munkaerőpiacon Európa elszívó hatásával együtt? Önök 2010 után azt állították, ezt sokszor elmondtam már vitákban, hogy pazarló a nagy elosztórendszerek jelentős része, az egészségügyről is ezt mondták, de most konkrétan az oktatásról vitázunk, ezt mondták az

oktatásról, ezért központosítani kell. Nagyarányú forráskivonás történt, ha megnézik a számokat, ezek teljesen egyértelműek. Tehát lehet mást állítani, de a számok beszédesek, azt tudom mondani önöknek, és folyamatosan építették le az újraelosztást, ezáltal kevesebb forrás jutott a közoktatásba is.

Már a szóhasználatból egyértelmű, hogy a közoktatás rendszerét hogyan közelítik meg, hiszen a törvényt köznevelésről szóló törvénynek hívják, Magyarán, nem az alkalmazkodókészség, a tudásalapú társadalom kialakítása az elsődleges értelme a korábbi közoktatási rendszernek, hanem egy ideológiai átnevelés is zajlik (*Kucsák László: Jaj, ne!*), ami kényelmessé teszi az önök politikája számára a jövő generációk nevelését, és egyébként az önök által gyakran emlegetett munkaalapú társadalom számára olcsó és könnyen kizsákmányolható munkaerőt képez. Megjegyzem, a munka törvénykönyve módosítása is ezt szolgálta, teljesen egyértelmű. Ez, az önök értékválasztása szolgálja az urizáló fideszes elitet, az új feudalizmust, amit önök építenek, ezzel szemben áll a tudásalapú társadalom modellje meggyőződésem szerint.

Azt átalakítások során, ez sokszor elhangzott, nem megfelelően egyeztettek. Azt gondolom, az, ahogy megszólították az itt mögöttünk, a páholyban ülő szakszervezetek, szakmai szervezetek képviselőit első körben, ez a fajta, bizonyos képviselőik részéről tapasztalható pökhendiség is okozta azt, hogy egyébként az év elejére odáig eszkalálódott a közoktatásban a hangulat, hogy komoly tiltakozási hullámok indultak el. Miskolc országgyűlési képviselőjeként hadd mondjam el, hogy ez a tiltakozási hullám Miskolcra indult, ötezer fős tömeg volt egy vidéki városban, ami évek óta nem volt látható és tapasztalható, és több tízezeren voltak a Kossuth téren is. Erre az önök válasza nyilvánvalóan a kifárasztás és a látszat-egyeztetések voltak. Ezt én nagyon kevésnek tartom, és azokat a megnyilatkozásokat határozottan visszautasítom, amelyek az egyes kezdeményezők kapcsán történtek. A miskolci kezdeményezőket ismerve azt tudom mondani, hogy köztisztelőben álló személyek, nagyon komoly, elismert pedagógusok azok, akiknél betelt a pohár, nagyon határozottan mondták el a véleményüket a közoktatás problémáiról, érdemes volna valójában hallgatni rájuk, és meghallgatni őket, önök ezt azonban nem teszik.

Miskolc országgyűlési képviselőjeként szólnom kell még egy kérdésről, ami számunkra fontos, és a fenntartással kapcsolatos. Elmondtam sokszor, nem hiszek abban, hogy ellentétes volna adott esetben az állami fenntartás a gyermekek érdekével, de bizonyos településméretben szerintem az. Tehát nem az ellen tiltakozom, hogy kisebb településeken, kisiskolák esetében adják vissza adott esetben a korábban állami fenntartásba vett közoktatási intézményeket. Itt nyilván a kistéplési önkormányzatok forráshiánnyal küszködnek, küszködtek korábban is, nehéz ezt megoldani. Azonban az iskolavárosok fenn tudják tartani az iskoláikat, ott hagyományosan a közéletben fontos szerepet töltenek be ezek az iskolák, és a

helyi közélet Miskolcon is, de más iskolavárosokban is olyan többségi véleményen van, hogy szívesen fenntartanák ezeket az iskolákat. Szükséges a módosítás, tehát abban a tekintetben, hogy az iskolavárosok lehessenek fenntartók, lehetőséget kell adni tehát az önkormányzatoknak. Ez egy feltétlenül fontos módosítás a későbbiekben, nyilvánvalóan a megfelelő normatíva hozzárendelésével.

Szó esett a pedagógusbérekéről olyan méltatlan szövegkörnyezetben is, hogy tulajdonképpen a tiltakozásokat elsősorban ez indította el. Ez nyilvánvaló hazugság, azonban beszéljünk egy picit ezekről is. Az első és nyilvánvaló, nagy átverése a pedagógusoknak az önök fizetésekről szóló ígéretei kapcsán az volt, hogy az A1 kategóriából kivették azt a lehetőséget, hogy a minimálbér emelésével az egész bértáblára ható növekedés lehessen. Ezt ígérték a pedagógusoknak, azonban ezt a lehetőséget kivették. Csak mondom, a jövő évi minimálbér-emelés szerint ez mintegy 25 ezer forintot vesz ki átlagosan egy pedagógus zsebéből, hogy ez a lehetőség, a minimálbér-követés a pedagógusfizetés-emelések kapcsán nincsen.

A technikai dolgozókról sok méltatlan dolog hangzott el már korábbi vitákon is. Azt gondolom, elfogadhatatlan, hogy a legtöbb helyen nem kapták meg a bérkiegészítést, ott, ahol nem az állami közoktatás rendszerében dolgoznak ők. Olyanok is vannak közöttük, akiknek nettó 72 ezer forint nagyságrendileg a fizetése, és ők nem kaptak meg 70 ezer forint bérkiegészítést, ami egyébként adott esetben egyhavi bérük. Ez elfogadhatatlan dolog csakúgy, mint az, hogy az iskolaigazgató-választások kapcsán is egyértelműen érezhető a politika befolyása. Több ilyen tudnék választókerületemből, Miskolcra is felhozni önöknek, gimnáziumok és általános iskolák tekintetében is. Az látszik, hogy sokszor kegyeltjeiket akkor is kinevezik erőszakkal egy-egy intézmény élére, ha például pont senki nem támogatja őket, se a tantestületben, se a szülők közül, se a helyi közéletben, ez nyilván elfogadhatatlan. Ha több beleszólása lenne a helyi közéletnek és helyben a pedagógusoknak, szülőiknek az oktatásba, akkor ez nyilván nem fordulhatna elő.

Végezetül, a tankötelezettség korhatárának a leszállításáról szólnék, ami nyilvánvalóan nem építhet tudásalapú társadalmat, és valóban beszédese az is, hogy 16 évtől egyébként a közmunkába is be lehet kapcsolódni. Mondják meg nekem, hogy az a diák, aki egy hátrányos helyzetű térségben hátrányos helyzetű diákként, szakmát vagy érettségét nem szereztve kikerül az iskolapadból, majd utána közmunkás lesz, ő bizony egy tudásalapú társadalomba hogyan tudna egyáltalán beilleszkedni, hogy tudhat olyan tudást szerezni, ami az ő és családja boldogulását a továbbiakban szolgálja.

Köszönöm, elnök úr. (*Taps az MSZP padsorai-ban.*)

ELNÖK: Mielőtt átadom az ülés levezetését, megadom a szót Palkovics László államtitkár úrnak.

(Az elnöki széket dr. Latorcai János,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

DR. PALKOVICS LÁSZLÓ, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Itt Varga László képviselő úr felvetésére szeretnék reflektálni, ami az egyeztetést illeti, hogy kivel és hogyan egyeztetettünk. Azt gondolom, itt az az egyeztetési folyamat, ami elindult februárban, függetlenül attól, hogy valaki egyébként ebben részt vett vagy sem, mindenképpen nagyon tiszteletreméltó volt. Szeretném megköszönni az itt ülőknek is és azoknak a pedagógusoknak, akik ebben részt vettek. Sajnálom, hogy Gallóné elment, sok mindenben nem értettünk egyet, nagyon sok mindenben viszont egyetértettünk.

Azt gondolom, a pedagógusok sztrájkbizottságával nagyon gyümölcsöző és nagyon hatékony megbeszéléseket folytattunk, olyannyira, hogy a 25 pontból 20 pontra születt megoldás is. Úgyhogy én ezt szeretném megköszönni, függetlenül attól, hogy ki milyen módon vett részt egyébként a köznevelési kerakasztal munkájában. Itt az előzőekben Hiller képviselő úrnak a kérdésére, hogy ki vesz részt egy munkacsoportban, nem tudtam felolvasni azt a névsort, mert ez sok száz embert jelentett.

(12.00)

Ami a forráskivonást illeti, azért itt néhány számot tisztázzunk, mert attól függ, hogy miről beszélünk. 2010-ben a COFOG-, a Classification of Functions of Government-szabvány alapján számított költség, tehát kiadás 1571 milliárd forint volt, 2014-ben 1791 milliárd forint, 2015-ben 1874 milliárd. 2016-ban ugyan itt még nincsenek végleges számaink, de ez fölmehet 2000 milliárd forintra. Az, hogy GDP-arányosan ez valóban hogyan változott, a GDP is nőtt közben, én azt gondolom, hogy ez nem feltétlenül baj, hogy nő a GDP-nk. Ha megnézzük ugyanezt a számot egy hallgatóra, egy gyerekre vetítve, akkor itt a növekedés, már csak azért, hogy legyünk ezzel pontosan tisztában.

A pedagógusok béremelése. Azt gondolom, erről beszéltünk. Itt az, hogy a pedagógusokat bárki átverte volna... - azt gondolom, hogy itt fizetésemelés történt, 50 százalék 2013-2017 között. Azt gondolom, hogy ezt nem vonta senki kétségbe, hogy ez valóban szükséges volt. Az persze egy kérdés, hogy ennek a szintje valóban az-e, amit szeretnénk. Nem, nyilvánvalóan nem, nyilván ezt folytatni fogjuk. Ennek ellenére, ha megnézzük az OECD 2015-ös jelentését, ebben messze Magyarországon nőttek a tanári bérek a legmagasabb mértékben. Megint, az a szint, amit elértünk, még nem az, amit egyébként, azt gondoljuk, hogy szeretnénk elérni. A magyar diplomás-átlagbér 82 százalékánál tartunk 2017-ben, nyilvánvalóan ezzel majd még foglalkozni kell.

Képviselő úrnak az a megjegyzése, hogy iskolaigazgatónak nem azt neveztük ki, akit egyébként

mindenki támogatott, valóban volt néhány ilyen eset, ezeknek a száma nem haladja meg a tízet, és egyébként sok száz igazgatót neveztünk ki, tehát ezt mondjuk, nem célszerű általánosítani. Az pedig, hogy egyébként milyen szempontok alapján kerülnek iskolaigazgatók kinevezésre, azért azt hiszem, hogy itt egy sor szempont van, ami nem biztos, hogy minden esetben van így. Tudnék erre példát mondani itt olyan, az utóbbi időben megjelent iskolaigazgatók esetében, akiket szintén a tantestület, a hallgatói közösség ellenére neveztek ki, látható módon mégis kiválóan végezte a feladatát, hiszen egy ilyen mozgalom élére tudott állni.

Úgyhogy azt gondolom, hogy itt azért az általánosítás nagyon-nagyon nem állja meg a helyét. Köszönöm. *(Szórványos taps a kormánypárti sorokból.)*

ELNÖK: Államtitkár úr, a technikai személyzet felé jelzem, hogy államtitkár úrnak a 3 perc 10 másodperces idejét nem vonta le a Fidesz-frakció időkeretéből, ezt majd kérem szépen pótolni.

A KDNP képviselőcsoportjából Hoffmann Rózsa képviselő asszony következik hozzászólásra. Parancsoljon, képviselő asszony!

DR. HOFFMANN RÓZSA (KDNP): Köszönöm szépen, elnök úr. Mielőtt a vezérszónoklatomban nem érintett témákra kitérnék, engedjék meg, hogy egy gondolat erejéig reagáljak Varga László képviselő úr egy gondolatára. Úgy hiszem, képviselő úr, hogy némi felelőtlenségre vall az, ha szakmai kérdésekben úgy nyilvánulunk meg, hogy az nem felel meg a szakmának. A nevelés és az oktatás szembeállítására gondolok. A kettő nem egymással szemben, hanem együtt létezik, mi több, a nevelés fogalmába beleértendő az oktatás is. Javaslom egy kicsit tanulmányozni, ha a téma érdeklí, Fináczy Ernő munkásságát.

Ha megengedik, néhány rövid témát szeretnék mindössze érinteni, mert erre nem volt időm a korábbiakban kitérni. Először is említettem az egyházi iskolák áldatlan helyzetét 2010 előtt. Örvendetes számunkra, hogy ez a helyzet megoldódott, és az egyházi iskolák egy sokszínű iskolarendszerben virágoznak. Ezért vissza kell utasítanom azt az állítást, amelyet Hiller István fogalmazott meg, és sötét középkorra utalt, amikor az egyházi iskolák támogatásáról beszélt. Kérem, ne felejtsük el, azt, hogy ma iskolák vannak Magyarországon, elsősorban a katolikus egyháznak, a bencés szerzeteseknek köszönhetjük, akik több mint ezer évvel ezelőtt megalakították az iskolát, majd a reformáció korában a református iskolák mentették a tudást, a könyvtárakat, vitték tovább a kultúrát az ifjúság körében. Ezért megérdemlik, hogy ott legyenek egy színes iskolarendszerben. Ezért most a helyükön vannak, és ennek mindannyiunknak örülni kell.

Jó lenne, ha azok, akik nem kötődnek egyetlen egyházhoz sem, szakítanának azzal a kommunista időkből származó mentalitással, hogy ami egyházhoz köthető, az rossz, az üldözendő. Szabad világban,

demokráciában élünk, ennek a gondolkodásnak jó lenne már véget vetni.

A második téma, amelyet nem említettem, de amely az új köznevelési rendszerben lényeges változást hozott, ez az iskolák állami fenntartásba vétele, amelyet az ellenzéki oktatáspolitikusok előszeretettel államosításként aposztrofálnak, holott nem lehet elégszer tiltakozni az ellen, hogy államosítás 1948-ban történt Magyarországon, amikor is minden épületet, minden tulajdont elvettek az egyháztól, infrastruktúrát, pedagógusokat, szerzetes tanárokat száműztek, meggyötörtek, elküldtek, és mindent az állam vett kezébe. Most nem ez történt, mert a tulajdon ott maradt az önkormányzatoknál. Az állam felelősséget visel, és ezért az új köznevelési rendszerben felelősséget is vállalt azért, hogy egységesen irányítja, szervezi, felügyeli a köznevelés rendszerét, attól a céltól vezérelve, hogy minden kisgyermek, akárhová született, hozzájuthasson ugyanahhoz a műveltséghez.

Ebben az új koncepcióban és új struktúrában természetesen elkövetődtek és valószínűleg el is fognak még követődni olyan hibák, olyan ballépések, amelyeket korrigálni kell, de ez nem kérdőjelezheti meg azt, hogy az állam felelősségét az iskolák fenntartása és most már sokszor működtetése révén tudja vállalni.

A tartalmi szabályozásról: lényeges változást hozott az új rendszer azáltal, hogy a Nemzeti alaptantervet megújította. Hozzáteszem, hogy a Nemzeti alaptantervet a törvény értelmében is ötévente felül kell vizsgálni, és ez így van rendjén, hiszen a tudomány ismeretei bővülnek, egyre több igényt fogalmaz meg a társadalom az intézmények, az iskolák felé, ezért szükségszerű, hogy ötévenként felülvizsgálják. Tehát az, ami most zajlik, a törvény szelleméből is fakad. Mindazonáltal azt a segítséget a keretantelvekkel és egyéb segédletekkel az állam megadja az intézményeknek, hogy tudniillik ezek szerint a tantervek szerint lehessen haladni.

Elég rossz gyakorlata az a magyar pedagógiának, de itt is talán valami fejlődés várható és remélhető, hogy a tanterveket a pedagógusok többsége nem ismeri, csak a tankönyveket, ezért származik óriási nagy félreértés a tankönyvek szerepéből. Holott azt kell az iskolában közvetíteni, amit a Nemzeti alaptanterv kötelező érvénnyel előír, ehhez viszont ismerni kell, a tankönyv ehhez csak valami eszköz.

Ezt a célt szolgálja az iskolák szakmai autonómiája, hogy jól gyakorolják az iskolák ezt a tevékenységet, amely a következő témám. Szemben azokkal az állításokkal, amelyeket gyakran hallunk, hogy csökkent vagy megszűnt az iskolák autonómiája, az ellentéte igaz ennek. Kérem szépen, 2010 előtt az iskolák legfontosabb pedagógiai dokumentumait - így a pedagógiai programot, a szervezeti és működési szabályzatot, a házirendet - mindig az iskola fenntartója, jelesül az önkormányzat hagyta jóvá, egy olyan testület, amely általában nem is rendelkezett elegendő pedagógiai tudással. Tessenek szívesek elolvasni a '11-es köznevelési törvényt: ezeknek a do-

kumentumoknak a jóváhagyása egyes egyedül a nevelőtestület hatáskörébe tartozik. Ezért tehát az iskolák önállósága nemhogy csökkent volna, hanem éppen ellenkezőleg, nőtt. Értelemszerűen az, hogy a Nemzeti alaptanterv kötelező mindenkire nézve, egy állam által felelősséggel tartozó oktatási rendszerben magától értetődik, hogy természetes, hogy amit mindenki tanul és mindenhol tanítanak, azt itt is tanítani kell.

Nos, összefoglalva azokat a perspektívákat, azokat a prioritásokat, amelyeket Palkovics államtitkár úr a vezérszónoklata végén megemlített, csak támogatni tudom a Kereszténydemokrata Néppárt nevében is, hiszen a következő három területet említette: a tanárképzés és a tanártovábbképzés erősítését, a tartalmi szabályozás helyretételét és az infrastrukturális fejlesztéseket. Ez az a három terület, amelyről az iskola eredményesebb lesz.

Végül a ma nyilvánosságra hozott TIMSS-eredményeknek mindannyian örülhetünk, mind a matematika, mind a természettudományok vonatkozásában a tízéves, azaz negyedikes gyerekek, akiket már érintett az új köznevelési rendszer, messze az európai átlag fölött teljesítettek, annak ellenére, hogy a szülők affinitása, motivációja a természettudományok iránt Magyarországon lényegesen alacsonyabb, mint az európai átlag. Ez is azt bizonyítja, hogy az iskolaügyünk jó irányban halad, amelyhez további sok sikert, erőt kívánok az oktatásügy irányítóinak. *(Szórványos taps a kormánypárti sorokból.)*

(12.10)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A Jobbik képviselőcsoportjából Farkas Gergely képviselő úr következik. Parancsoljon, képviselő úr!

FARKAS GERGELY (Jobbik): Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Szeretnék először Pósan képviselőtársamnak reagálni, aki sajnos most nincs a teremben. Neki azt üzenném, hogy van egy olyan mondas, hogy ki mint él, úgy ítél. Ugye, ő azt feltételezte rólunk, hogy mi kizárólag politikai hasznosságból kezdeményeztük ezt a vitanapot. Ez jól mutatja, hogy a Fidesznél ez hogy szokott működni: önök csak olyan témákban szerepelnek és olyanokat kezdeményeznek, amiből politikai hasznot tudnak remélni. Mi ezzel ellentétben őszintén szeretnénk az oktatással kapcsolatos problémákról beszélni, bízva abban, hogy ez a vitanap eléri célját, és nyitott fülekre talál az önök részéről. Lehet, hogy ez egy kicsit naiv hozzászólás részemről... - sajnálom, hogy Palkovics államtitkár úr nincs itt, az ő részéről azért úgy tapasztaltam eddig, hogy legalább érdemben megfontolja a mi javaslatainkat. Sajnálom, hogy ő most nincs jelen.

Tehát minket tényleg az motivál, hogy beszéljünk ezekről a problémákról, mert vannak problémák, újabb és újabb problémák vannak, olyanok, amik az önök változtatásai miatt merülnek fel. És vannak olyan problémák is, amelyek rendszerszinten

fennállnak már évek óta, mi is rendszeresen szajkózzuk ezeket, próbáljuk a kormány figyelmét ráirányítani ezekre, de nem történt előrelépés. Én is most részben ilyeneket is szeretnék felvetni.

Az egyik első szakmai javaslatom azzal kapcsolatos lenne, hogy mi minden oktatással kapcsolatos kérdés esetén úgy érezzük, hogy a diákok, akik - talán mondhatni - a legfontosabb résztvevői ennek a témakörnek, nagyon kevéssé vannak bevonva a döntéshozatalba. Tudjuk nagyon jól, hogy háromévente összehívunk egy országos diákszemélyesületet, legutóbb például 2014-ben volt egy ilyen, ott elfogadtak egy 42 pontból álló javaslatcsomagot. Én direkt most a vita előtt megnéztem ezt a javaslatcsomagot, hogy végül is ebből a 42 pontból hányat fogadtak el önök, hányban történt változás, és elenyésző számban történt bármiféle előrelépés, mondhatni, hogy a legtöbb pont, a legtöbb követelés esetén figyelmen kívül hagyták a diákok véleményét. És ez egy óriási probléma, mert önöknek azért kell jelen formájában ez az országos diákszemélyesület, hogy háromévente fel tudják mutatni, kicsit tudják mutatni, hogy létezik egy ilyen testület, ott a diákok vitatkozhatnak egy hétvégén keresztül, megszavaznak egy ajánláscsomagot, és utána önök ezt lobogtatják, hogy önök bizony kikérték a diákok véleményét. Csakhogy ennek semmi érdemi következménye nincs; azok a problémák, amiket ott megfogalmaztak a diákok és rögzítették ebben a kiáltványban, azokban nem történt előrelépés. Ez egy óriási probléma.

És óriási probléma az is, hogy háromévente hívják össze ezt a testületet és a kettő közötti időszakban, a hároméves időintervallumban nincs egy olyan hasonló érdekképviseleti szervezete a köznevelésben részt vevő diákoknak, amely össze tudná gyűjteni a diákok észrevételeit, és a kormány felé ezeket tudná közvetíteni, illetve a kormány részéről egy tárgyalópartnert jelentenének arra vonatkozólag, hogyha bármi őket érintő változtatási javaslat lenne, akkor kikérhessék a diákok véleményét.

A Jobbik tehát kezdetektől fogva szeretné megreformálni az egész diák-önkormányzatiság, illetve az országos diákszemélyesület rendszerét, szeretnének elérni azt, hogy minél nagyobb módot adjunk meg a fiataloknak arra, hogy beleszóljanak azokba a kérdésekbe, amik őket napi szinten érintik. Merthogy van véleményük a diákoknak, ez ugye kiderült néhány hete is, amikor Kaposváron egy fiatalember, Bradánovics Bendegúz szerette volna elmondani az egyébként kormányral kapcsolatos kritikáját, és aztán beléfojtották a szót. Úgy gondolom, hogy ez azért elgondolkodtató egyrészt, másrészt pedig mutatja azt is, hogy a diákoknak igenis van véleménye, a diákok nagyon sok esetben kritikusak, és önök ahelyett, hogy meghallgatnák ezeket a véleményeket, inkább elhallgattatják ezeket a fiatalokat. Ez önöknél ezek szerint a demokráciára való nevelés. *(Közbeszólások a Jobbik sorából: Szégyen!)*

Úgy gondolom tehát, hogy ilyen téren a diákok érdekképviselete, az ő véleményüknek a meghallgatása szempontjából nagyon fontos előrelépéseket

kellene tenni, ezért is kérem önöket ismételtén - mint ahogy már számos alkalommal megtettem -, hogy fogadják meg a Jobbik javaslatait, amelyek egyébként hasonlóak a Nemzeti Ifjúsági Tanács által előterjesztett javaslatokhoz, ők is egy egész rendszerszintű reformot szeretnének elérni az országos diákszemélyesület területén, illetve a diákszemélyesület megerősítése területén, mondom még egyszer, annak céljából, hogy a fiatalok véleménye jobban tudja befolyásolni az őket érintő kérdéseket.

Egy másik fontos kérdés, amely szintén visszatérő probléma, és én most is figyeltem államtitkárukat, illetve a kormánypárti képviselőket, hogy vajon szóba hozzák-e, de sajnos ez nem történt meg, ez a nyelvtanulás kérdése. Nyelvtanulás terén számos adat támasztja alá azt, hogy milyen nagy problémák vannak hazánkban, milyen lemaradásban vannak a magyarországi fiatalok. Csak egy-két kiragadott statisztika: míg Luxemburgban az általános iskola felső tagozatában a gyerekek mindegyike két vagy több nyelvet tanul, Magyarországon a gyerekek 80 százaléka az anyanyelvén kívül csak egy másik nyelven tud megszólalni. 2013-as felmérés szerint Ausztriában 100 százalék, Szlovákiában 84, Magyarországon csupán 59 százalék tanul valamilyen idegen nyelvet 11-12 éves koráig bezárólag. Ugye, ismeretes, hogy Magyarországon az alsó tagozaton például nem is kötelező az idegennyelv-tanulás.

Az is probléma, hogy önök a köznevelési rendszertől elvárják azt, hogy felkészítse a diákokat a nyelvvizsgára, de engedjék meg, hogy Czunyné dr. Bertalan Judit köznevelési államtitkártól egy idézetet tolmácsoljak önök felé: „Ahhoz, hogy egy gyermek az érettségi idejére nyelvvizsgát szerezzen, és akár az érettségi számításához, a felvételihez többletpontot kapjon, ahhoz bizony a szülőknél mélyen a zsebükbe kell nyúlnia a külön nyelvórákra, mert az iskola rendszeren belül a nyelvtanítás és nyelvvoktatás nem teremti meg az ilyen szintű nyelvismeret lehetőségét.” Mélyen egyetértek az ön szavaival, tisztelt képviselőtársam, sajnálom, hogy nem tudja ezt az álláspontját a kormánypártban képviselni, és nem tudja keresztülvinni az ebből következő tevékenységeket, amit a kormánynak el kellene végeznie. Merthogy nyelvreformra lenne szükség Magyarországon, és nem a mennyiségével, a nyelvórák számával van gond, abból jól állunk, tőlünk mindösszesen Dániában és Svédországban van több nyelvórája egy diáknak, hanem a nyelvvoktatás minőségével van gond, azzal van gond, hogy nem elég beszédcentrikus a nyelvvoktatásunk, hogy nem elég kis csoportokban zajlik a nyelvvoktatás. Úgyhogy itt aztán tényleg elmondható, hogy egy reformra lenne szükség.

A szűkös időkeretembe csak ennek a két témának a kifejtése fért bele. Én bízom benne, hogy a kormány a vitanaphoz híven meg fogja hallgatni a Jobbik véleményét, a Jobbik javaslatait, és mind a diákok érdekképviseletének terén fog előrelépés történni, mind pedig belátják végre azt is, hogy a nyelvvoktatás területén egy reformra van szükség, annak érdekében, hogy ilyen téren fel tudjunk zár-

közni az európai uniós átlaghoz, ugyanis nagyon nagy lemaradásban vagyunk. Bízom benne, hogy meghallgatásra találnak ezek a javaslatok. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Fidesz képviselőcsoportjából Simon Róbert Balázs képviselő úr következik. Parancsoljon, képviselő úr!

SIMON RÓBERT BALÁZS (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Mint vezérszónoki felszólalásában képviselőtársam, Kucsák László már említette, az egyes szakterületekhez különböző képviselők szólnak hozzá; én a magam részéről a szakképzéshez szeretnék hozzászólni, egészen pontosan a magyar gazdaság, a munkaerőpiac, illetve a közoktatás, ezen belül a szakképzés, kiemelten a duális képzés összefüggéseiről szeretnék néhány gondolatot elmondani.

Szűkebb lakókörnyezetem, Győr-Moson-Sopron megye foglalkoztatási adatait tartom a kezemben, a munkaerőpiaci helyzetképre vonatkozóan a 2016. októberi adatokat. Ha ezeket megnézzük, akkor azt láthatjuk, hogy Győr-Moson-Sopron megyében 2016 harmadik negyedében a foglalkoztatási arány 69,4 százalék. Ez 212 ezer főt jelent. Ez a 69,4 százalék egyébként 3 százalékkal magasabb, mint az országos átlag. És ha megnézzük a nyilvántartott álláskeresők arányát Győr-Moson-Sopron megyében, akkor azt láthatjuk, hogy ez októberben 1,6 százalékos volt, egyébként 0,4 százalékkal alacsonyabb, mint az előző év adata; illetve ha Győr és térségét nézzük, tehát a Győri járást, akkor ez pedig októberben 2 százalék volt, egyébként egy évvel korábban 2,8 százalék. Azért mondtam el ezeket az adatokat, mert a szakemberek azt mondják, hogy ha 3 százalék alatt van a munkaerőpiacon a munkanélküliségi ráta, az gyakorlatilag, azt lehet mondani, hogy szinte a teljes foglalkoztatást jelenti.

Hogy a magyar gazdaság ígéretes pályán áll, ezt kijelenthetjük, de új kihívásokkal kell megküzdeni. Az egyik a bérfelzárkóztatás, erre vonatkozóan törvényt a köztehermérséklés bejelentése az elmúlt időszakban; a másik pedig egyértelműen az oktatás, illetve képzés átalakítása.

(12.20)

Erre pedig azért van szükség, hogy a szakembereket, a megfelelő szakképzettséggel rendelkező szakembereket folyamatosan biztosítani lehessen.

Nézzük, hogy milyen intézkedések történtek a 2011-ben elfogadott szakképzési koncepció alapján az új szakképzési törvény elfogadása után! Ebből négyet szeretnék kiemelni: 1. átalakult a vizsgáztatás rendszere, átfogó komplex vizsga került bevezetésre; 2. kiterjesztésre került az úgynevezett duális képzés; 3. megvalósult a szakmunkásképzés reformja; 4. 2015 szeptemberéből az első, államilag támogatott szakképesítés megszerzése mellett a második szak-

képesítés megszerzése is ingyenessé vált. Egyébként ezzel a lehetőséggel már Magyarország viszonylatában több mint 10 ezren éltek.

Ha megnézzük azt, hogy az általános iskola elvégzése után egy diák milyen lehetőségek közül választhat a továbbtanulását érintően, akkor a következőt láthatjuk. Az egyik lehetőség a gimnázium. Erre most, miután a szakképzésről beszélek, részletesen nem térek ki. A szakgimnáziumban 2016 szeptemberétől - ahol 4+1 éves a képzés és a szakmai érettségi végzettség egyben szakképesítést is nyújt - a tanuló a középiskola befejeztével szakképzett munkaerővé válhat. A másik lehetőség a szakközépiskola, amely 3+2 éves lett, ahol a hároméves szakképzést két éves továbbtanulási lehetőség követi az érettségi megszerzéséhez. Ebben az iskolatípusban a tanuló dönt arról, hogy a 11. évfolyam befejezését követően bekapcsolódik-e a munka világába, vagy a 13. évfolyamot követően már érettségi végzettség és szakképesítés birtokában teszi ezt. De ne feledkezzünk el a szakiskolákról sem. Ez az iskolatípus a sajátos nevelési igényű gyermekeket készíti fel a szakmai vizsgákra részszakképesítés vagy szakképesítés megszerzése által.

Néhány gondolatot mondanék még a középfokú szakképzés átalakításának a fontosságáról is. Korábban a középfokon végzett diákok mindössze ötöde szerzett szakmát, a többiek csupán érettségit. Ezen kellett változtatni, erről döntött a kormányzat, illetve az államtitkárság, ezért került átalakításra a szakképzési, oktatási rendszer, és a felállt új rendszerben a középfokon végzett tanulók több mint fele szakmával is rendelkezik majd, nem csak érettségivel. Visszatérve az eredeti gondolataimhoz, felmerül a kérdés, hogy miért van erre szükség. Azért, mert a gazdaságot más igények mellett a középfokú iskolai rendszer tudja kiszolgálni a korábbi időszakhoz képest.

Tehát úgy került átalakításra 2016 szeptemberétől a szakképzési rendszer, hogy sokkal többen hagyassák el az iskolát szakmával a kezükben. Ha ez a rendszer elindul, lehetett egy korábbi nyilatkozatban olvasni, akkor elérhetjük, hogy a középfokon végzett diákok 60-65 százaléka szakmával a kezében jöjjön ki az iskolából, és erre néhány éven belül nyilván sor is fog kerülni. A korábbi, az átalakítás előtti időszakban 52 ezer diák tanult a duális képzésben országosan, és a cél természetesen az, hogy néhány éven belül jelentős mértékben növekedjen ez a szám, a tanulószereződéses diákok esetében 70-80 ezer főre.

Még néhány gondolatot arról szeretnék mondani, hogy a duális képzés kiindulópontja elsősorban Németország és Ausztria, de több mint tíz évvel ezelőtt Győr város önkormányzata már elindította ezt a folyamatot, ezért az, hogy mint jelent a tanulószereződéses vagy a tanulmányi ösztöndíj, Győrben nem ismeretlen fogalom, hiszen a gazdasági erő miatt az ott működő cégek - lehetnek azok multinacionálisak vagy éppen magyar tulajdonú kis- és középvállalkozások - ezt a helyzetet egyszerűen kérték, illetve ki-kényszerítették.

Összefoglalva: azt gondolom, hogy bölcs és bátor döntés volt a szakképzési rendszer átalakítása, amely nemcsak a magyar gazdaságot, hanem természetesen az egyén boldogulását is szolgálja. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps a Fidesz soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Az LMP képviselőcsoportjából Sallai R. Benedek képviselő úr következik. Parancsoljon, képviselő úr!

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Urak! Érdeklődéssel hallgattam a délelőtti vitát, és nyilvánvalóan sok dolog volt, ami felkeltette az érdeklődésemet és szívesen reagálnék rá; legelsőként Dömötör Csaba államtitkár úr megjegyzésére. Mindig, ha valamilyen nagy demagógiára van szükség, akkor őt küldik be ide. „Az ellenzék kétségbe vonja a diákok teljesítményét.” - ez volt a legellenszenvesebb mondata a sok közül. Mi alapvetően a kormány teljesítményét vonjuk kétségbe. Arról van szó, hogy a kormány jól teljesít-e ezen a területen. Az ellenzék nem azt vonta kétségbe, hogy a tanulók milyen teljesítményt tudnak nyújtani, hanem azt, hogy az oktatáspolitikai rendszere alkalmas-e arra, hogy a tanulók, a következő generáció ne csak eséllyel induljon neki az életnek, hanem egyáltalán, hogy boldog felnőtt legyen.

Több olyan hozzászólás is volt, amelyekkel egyet lehetett érteni. Palkovics államtitkár urat is nagy érdeklődéssel hallgattam. Teljes szolidaritásomat fejezem ki államtitkár úrral kapcsolatban: engem is mindig letolnak hogy hadarok, ezért nagy öröömre szolgált, hogy nem én vagyok az egyetlen a parlamentben. Tehát együttérzek önnel.

Nagyon fontosak azok a gondolatok, amiket megosztott az Országgyűléssel, hogy olyan munkakörökre kell felkészítenünk a hallgatókat, amelyek még nem is léteznek. Ezt mostanában több helyen hallottam, ez közhelyesen nagyon-nagyon jól megáll, a probléma ott van, hogy az oktatási rendszer pont ellentétes ezzel, mert olyan statikus ismereteket ad át számos területen, amelyek jelen pillanatban nem alkalmasak arra, hogy mi lesz húsz év múlva.

A másik pedig, amiről nagyon-nagyon úgy érzem, hogy amit mond, az szöges ellentétben van azzal, amit tapasztalunk: azt mondta szó szerint, hogy nem mindenkinek azonos mértékű támogatásra van szüksége, hanem eltérőre. Hát, pont ezt kérjük számon, ennek a hiányát. Ennek a gyakorlati megvalósítását szeretnénk látni az oktatáspolitikában.

A legizgalmasabb kifejezés, amit államtitkár úr használt, s amire Ikotity István képviselőtársam a felszólalásában célzott is, hogy az alkalmazható tudás fogalma hogy fog megjelenni. Ez azért érdekes, mert ha nemcsak a szakképzésről, hanem a gimnáziumi képzésekről beszélünk, akkor mindennek az az ómegája, hogy a következőkben hogyan fog boldogulni. Márpedig jelen pillanatban tényszerű kérdés, hogy ha egy átlagos mérnöki hallgató érkezik be az

egyetemre, akkor egyszerűen meg lehet állapítani, hogy nem megfelelő tudásszinttel küldik tovább a középiskolából. Az érettségi elvárások nem elegendők ahhoz, hogy számos természettudományi területen megfeleljen annak az elvárásnak, amit az egyetemen akár egy BSc-képzésen számon fognak rajta kérni. Ez azért fontos - most nyilván nem akarok belemenni a felsőoktatás témájába, bízom benne, hogy egyszer majd lesz egy másik vitanap, amikor arról beszélgethetünk -, mert a felsőoktatás kérdésében az, hogy első évben felzárkóztató tárgyak sokaságát kell alkalmazni, alapvetően ennek az oktatási rendszernek a hiányosságából következik.

Innentől kezdve izgalmassá válik a beszélgetés, mert ha arról akarunk beszélni, hogy mi az, ami boldog felnőtteket fog eredményezni a magyar társadalomban, akik alkalmasak lesznek arra, hogy a magyar demokratikus berendezkedésben jó állampolgárok legyenek, és ne csak egy kiegyensúlyozott életet éljenek, ahhoz számos kérdés vetődik fel, de bizonyára nem azok, amiket Kucsák képviselőtársam elmondott. Az ő felszólalásából nagyon tetszett, hogy felhozta az önkormányzatok eladósítását, az állami szinten történő eladósítást. Nagyon-nagyon nehéz ezt értelmezni közoktatási szinten, részben azért, mert ne felejtjük el, hogy az önkormányzatok eladósítása a legtöbb esetben fideszes vezetésű önkormányzatoknál történt meg a legnagyobb összegekkel. Azt, hogy utána kárpótlták az alaptalanul elszórt pénzeket, amivel kampányoltak maguknak fideszes polgármesterek, lehet emlegetni egy közoktatási vitanapon, csak nem igazán releváns.

Viszont legalább ennyire érdekes volt, amikor Pósné képviselőtársam szakpolitikusként felhívta a figyelmet arra, hogy azért kell visszautogatni mindig az MSZP kormányzására, merthogy az oktatási rendszer 12 éves időtartamban - azt hiszem, ennyit mondott - működik. Ehhez képest 2002-es kampányt, Medgyessy Péter választási kampányát idézik, ami már túlmutat ezen az időszakon is. Az már szinte száználmas kategória, amikor 2002-ig nyúlik vissza az érvelés, hogy miért rossz az oktatásunk, és hogy Medgyessy Péter mit ígért.

Ennek ellenére nagyon-nagyon fontos az a szemlélet, amit a felszólalásokból megtudtunk - ezért hallgattam őket érdeklődéssel -, ugyanis a legtöbb esetben megint, csakúgy, mint tegnap az EU-s vitanapon, az anyagiakkal jönnek, ingyenes tankönyvvel, ingyenes étkezéssel, gyakorlatilag az oktatás rendszerének a finanszírozásával. Leginkább azért jelent ez problémát, mert úgy látszik, hogy leginkább három dologról nem esik szó, a pedagógusokról, a gyerekekről és a szülőkről. Pedig az, hogy a szülők és a gyerekek hogyan élnek meg ma az oktatás rendszerét, alapvetően befolyásolhatja azt, hogy az indikátorainkat hogyan alkalmazzuk. Ha azok az indikátorok, hogy mennyi pénzt fordítottunk korábban ingyenes étkezésre vagy ingyenes tankönyvellátásra, akkor én nem vitatom azt, hogy ebben pozitív eredményeket tudnak felmutatni. De a kérdésem az, ha az indikátorokat nézzük, hogy mennyire elégedettek a szülők az

oktatási rendszerrel, mennyire fáradtak a gyerekek, mennyire veszi igénybe a gyerekeket a mindennapi oktatás. Nekem első osztályostól harmadikos gimnazista korú gyerekeim vannak, és szülőként, négy gyerek édesapjaként rálátva erre a rendszerre nyilván van egy kialakult szigorú álláspontom, vajon jó-e az a gyerekeknek, hogy napi 8-10 órán át próbáljuk őket folyamatosan arra készíteni, hogy olyan tudásokat szerezzenek meg, amiket a felnőtt életben bármelyikünk az okostelefonjából két másodperc alatt megszerez.

(12.30)

Ugyanakkor nem tanítjuk meg arra, hogy hogyan tanuljon, hogy szerezzen új információkat, hogy gondolkodjon, és nem törekszünk az általános műveltség megszerzésére - forráshiányok miatt -, például finanszírozott színházlátogatásoktól kezdve sok mindenre, mint például a szaktárgyak laboratóriumi ellátottsága, amire nincs kellő mennyiségű forrás, amelyek így viszont alapvetően nem tudnak beépülni a rendszerbe.

Engedjék meg, hogy egy érdekes tanulmányt hozzak - és elnézik nekem ezt minden bizonnyal, hogy nem vagyok oktatáspolitikus, és ezért érdeklődéssel olvasom a nemzetközi tapasztalatokat -, amikor egy kutatásban megkérdezik a szülőket - ugye, angliai dologról van szó -, hogy mik azok a legfontosabbak, amiket egy jó oktatás indikátorainak tekintenek, akkor 14 pontban miket foglalnak össze. Ezt, ha levetítjük - nyilván azért hozom ezt a 14 pontot, mert a magam részéről egyet tudok érteni velük -, az a kérdés, hogy a mai közoktatási rendszer hogyan tud ehhez viszonyulni. Hogyan tud ehhez alkalmazkodni? Azt mondja: az iskolában tanított tárgyak között a gyermekem megtalálja a neki tetszőket, ne legyen minden kötelező, hiszen mi, emberek is egymással tudunk kooperálni, ismereteink, képességeink kiegészítik egymást. Pista tanulja azt, amit Pista szeret, Mihály azt, amit Mihály szeret. Bocsánat a magyar nevek miatt, de nyilván a fordításban így volt a praktikusabb. Alapvetően nyilván egy alkalmazkodó, adaptív oktatási rendszerre utal, ami jobban figyelembe veszi. Ez az igény Palkovics államtitkár úr felvezető expozéjában megjelenik, az a kérdés, hogy a gyakorlatban szülőként miért nem tapasztaljuk ezt, hogy az oktatási rendszerben ennek az alkalmazása megvalósulna.

Az iskola nyújtson a tantárgyakon kívül egyéb cselekvési lehetőségeket. Ezek legyenek választhatóak, és mindenki megtalálja a képességének megfelelő lehetőségeket. Állati érdekes ez, hogy ez mennyire fontos az oktatásban. Túrkevei vagyok, Túrkeve két olimpikont adott birkózásból. Mi miatt? Azért, mert erre van egy jó oktató, ennek van egy jó edzője. De nem tudjuk, hogy hány világlaszis golfozó vagy hány világlaszis vízilabdás kerülhetett volna ki, ha arra lett volna oktatási lehetőség. Alapvetően nem igyekszik az oktatási rendszer felismerni azt, hogy a gyermekek miben a legjobbak, hanem mindenki

alkalmazkodik. Nálunk generációk mentek birkózásra, mert csak az volt helyben, pedig lehet, hogy világlaszis cselgáncsozó is kikerülhetett volna, ha lett volna arra oktatás. Most egyébként Túrkeven egy nyugalmazott rendőr miatt cselgáncs is van - csak hogy kistelepüléssel büszkélkedhessek. Ennek az alkalmazása és adaptív rendszerbe állítása egy meglehetősen fontos kérdés lenne, hogy a legjobbat hozzuk ki a gyermekekből.

A gyermekeket tájékoztassák, hogy milyen választási lehetőségeik vannak az iskola elvégzése után, milyen szakmák, milyen foglalkozások valók hozzájuk. Nyilvánvalóan ez a pályaválasztási rendszernek egy nagyon-nagyon fontos kérdése, ami most, úgy érzem, talán még nehezebb, mint korábban volt, holott nagyon-nagyon világos lenne az, hogy ne csak a szülők ráhatása meg a pedagógusok ráhatása, hanem a gyerekeknek az egyéni belsője is a legjobban meg tudja jelenni az ilyen döntéseknél.

A tanítás legyen olyan, amiből a gyerekek valóban tanulni képesek; ne legyen unalmas, monoton ismétlés, ne legyen értelmetlen tananyagmassza, amit még segítséggel sem tudnak elsajátítani. Alapvetően azt, hogy a statikus biflázásnak a gyakorlata mennyire jelenik meg, ezt most a gyakorlatban látom, hogy sajnos ennek a szintje mintha több mindből erősödött volna. Bocsásson meg, államtitkár úr, nyilvánvalóan a pozitívumokat nem érzem feladatommak, hogy hangsúlyozzam, tehát inkább azokra kívánok rámutatni, amelyekben hiányosságot látok. Hiszen néhány dologban azért hazugság lenne letagadni, hogy vannak eredmények is.

Ne legyen hajsza az iskolában; az biztos, hogy ezzel most ellentétes a mostani tapasztalat. Tudni kell, hogy a kevesebb néha több. Legyen idő a dolgokat jól begyakorolni, ne váljon a dolog unalmas ismétléssé, ne a mennyiség legyen a fontos, hanem a minőség. És ez a mai korban, úgy érzem, még fontosabb, és ha tényleg úgy gondolkoznánk, ahogy államtitkár úr mondta, hogy a húsz évvel későbbi munkaerőpiacra próbálnánk meg termelni a munkaerőpiacra megfelelő, boldog felnőtteket, akkor még kevésbé lenne indokolt az, hogy a mai tudomány állása szerinti tárgyi anyag elsajátítását próbáljuk meg minél jobban rögzíteni és átadni, és ezt a fajta anyagot inkább egy gondolkozásra képes, tanulásra képes képességgé fejleszteni. Hiszen lássák be vagy vallják be, hogy gyakorlatilag amikor kikerül valaki, akár az egyetemi tanszékek padjai mögül is, alig-alig van olyan munkahely, ahol egy az egyben ugyanazt a tudást tudja alkalmazni. Egy új munkahely mindig egy tanulás, mindig egy új képesség.

Ezért a legfontosabb az, hogy úgy menjenek ki a munkaerőpiacra a gyermekek vagy a fiatal felnőttek, hogy ez a képességük meglegyen, hogy mindig tudjanak újat elsajátítani, mindig meglegyen a képességük. Lehet tudni, hogy mikor volt a Magna Carta, meg lehet tudni egy halom dolgot, amit be lehet megoldatni, de ugyanakkor azt, hogy hogy írjanak meg egy tisztességes önéletrajzot, hogy legyen esélyük egy személyes meghallgatásra egy munkahelyen, és ott

hogyan tudjanak napi ismereteket átvenni a munkahelyen a kollégáktól, hogyan tudják elsajátítani a mindennapi munkához szükséges gyakorlatot, ezt gyermekkortól kellene elsajátítani.

Az iskola adjon megfelelő tájékoztatást a gyermekek fejlődéséről és változásairól. És a fenti szelvényben mindezt úgy kell megvalósítani, hogy a szülőkhöz ne sürgetéssel és megbélyegzéssel forduljon az iskola, hanem a legfőbb partnerének tekintse a szülőket. Ennek ugye, a mindennapi gyakorlati megvalósítása nyilvánvalóan azon fog múlni, hogy a pedagógusaink mennyire lesznek motiváltak, mennyire lesznek elhivatottak. És egyetértek államtitkár úrral, volt egy ilyen gondolata, hogy igazából a legfontosabb kellék a jó oktatáshoz a jó pedagógus. De ehhez a megbecsültségen túl nyilvánvalóan olyan felsőfokú képzés is szükséges, ami felkészíti erre, és olyan közösségre is szükség van, ami mindezt motiválja.

Ha megnézi most, államtitkár úr, csak azokat a konfliktusokat, amik mondjuk, a különböző iskolákban kialakultak az elmúlt egy-másfél évben, ezek a konfliktusok alapvetően nem közösségépítők a pedagóguskarnak, és nem motiválóak annyira, hogy képes legyen még idegrendszerrel a gyermekekre és annak a családi viszonyaira is tekintettel lenni a mindennapi oktatásban. Holott, egyetértek azzal, hogy ennek ez lenne a kiemelt célja. Az iskolai környezet legyen olyan, ami lehetővé teszi a gyermek fejlődését. Legyen tér a szokványos tevékenységeken túl sok mindenre. Legyenek könyvtárak jó könyvekkel, sportszerek kint és bent, művészeti terem, ez pont az, amiről Kucsák képviselő úr is beszélt, hogy nyilvánvalóan anyagi javak kellene a jó oktatáshoz, és kell ennek az infrastrukturális háttere. De alapvetően az a kérdés, hogy ez mennyire egyenletesen oszlik el az országban, és mindenütt - legyen az Észak-Magyarországtól a Dél-Dunántúlig - vajon egyenletesen áll-e rendelkezésre. Vagy pedig valóban nem tudja leküzdeni a gyermek azt a hátrányt soha életében, hogy a II. kerületi vagy XII. kerületi iskolába járt, vagy mondjuk, egy Miskolctól északra eső borsodi faluban kezdte meg az oktatását. Ha majd ez ki lesz egyenlítő, és egyenletes lesz az infrastrukturális ellátás, akkor beszélhetünk számos területen ezekről a kérdésekről, amelyeket képviselőtársam is említett.

Az iskola figyelemmel kíséri a gyermek életét, és ha a gyermek az iskolán kívüli jólétben problémát észlel, akkor aktívan segít neki. Ez azért nagyon fontos, nyilván nem szeretnék szociálpolitikai témákra átmenni, mert az elmúlt időszakból szintén ismert jó néhány eset, ahol a visszajelző rendszer nem működött jól a gyermekvédelemben, és ebben az iskolában minden bizonnyal lehetne növelni a szerepét.

Az iskola nagy hangsúlyt helyezzen arra, hogy egy olyan hely legyen, ahol mindenki megkapja a támogatást arra, hogy ha valaki valakivel szemben igazságtalanságot követ el, akkor legyen semleges fórum. Nagyon-nagyon tetszik nyugat-európai példákban ezeknek az iskolai ombudsmanoknak az intézménye, akik megpróbálnak semleges kiállni

egy-egy hallgatóért, egy-egy tanulóért. Ugye, akaratlanul is, ez nyilván nem konkrétan a Fidesz hibája közvetlenül, hogy bizony a gyermeki közösségekben is történnek olyan igazságtalanságok, amelyeknek a kezelése azért fontos, hogy az iskolában megtörténjen, mert az empátiára történő nevelésnek ez az alapja lehet.

Hétvégén voltam gyerekekkel egy meghívó miatt kalandparkban - ilyen sokhálós, fel lehet mászni meg ilyesmi -, és láttam a gyerekek sokaságát, hogy megy felfelé egy kicsit, és a többi sodorja lefelé, szalad felfelé azért, mert valahogy nincs bennük elejétől kezdve az az empátia, hogy hogy segítsük a gyengébbet, hogy segítsük a kisebbet. És ennek a szemlélete átadásának, a szocializációjának egy fontos helyszíne lehet az iskola megfelelő háttérrel.

Az iskola nyilvánossá teszi a tanulás és az iskola belső berendezésével kapcsolatos szabályait, segít a szülőknél, hogy azok világosak legyenek, hogy azokat megértsék. Nagyon sok esetben tényleg nem lehet érteni, hogy mi miért történik, és ebben nyilván jó az iskolai autonómia, de ugyanakkor meg a megértés lehetőségének a biztosítása kiemelten fontos.

Az iskola mindig érdemben válaszoljon a hozzá érkezett kérdésekre, aggodalmakra, panaszokra. Az iskola egy jól kormányzott és vezetett intézmény legyen. Nyilvánvalóan a KLIK rendszere ezen nagyon-nagyon sokat rontott, de úgy alapvetően megvan a lehetőség. Ameddig van jó pedagógus, és van kormányzati szándék, és ha teszünk hozzá forrásokat, ez a rendszer javítható, és lényegesen jobbat lehet belőle kihozni, mint amit jelen pillanatban látunk.

Nagyon-nagyon sok gondolatom van még, amire nem tudom, hogy lesz-e időm, hogy megosszam önökkel, de alapvetően négygyermekes apukaként, szülőként, aki nap mint nap járok iskolákba, egyet tudok érteni azokkal a nemzetközi kutatásokkal, amik ilyen jellegű megfogalmazásokat fogalmaznak meg, és azt gondolom, hogy mindezek térnyerésének Magyarországon egy jó kormányzati szándék érdemben segíthetne. Ehhez kérem támogatásukat. Köszönöm a szót, elnök úr. *(Ikotity István tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Most van lehetőség kétperces felszólalásokra. Elsőnek a Fidesz képviselőcsoportjából Kucsák László képviselő úrnak adok szót. Parancsoljon, képviselő úr!

(12.40)

KUCSÁK LÁSZLÓ (Fidesz): Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy röviden reflektáljak egy-két elhangzott gondolatra. Első ízben Farkas Gergely képviselőtársam mondataira szeretnék visszatérni és visszautalni. Ha jól idézem fel, Pósnán László megszólalása kapcsán visszadobta a forró krumplit, képviselő úr és talán politikai haszonszerzéssel hozta kapcsolatba a Fideszt és a fideszeseket. *(Velez Ár-*

pád: *Pedig nem így van, hazugság!*) Ezt a magam részéről nem osztanám. Ezért is gondoltam, hogy megemlítem, ha már a képviselő úr szolt felszólalásában erről a kaposvári diákönkormányzati fórumról, ahol a megfogalmazás szerint - ezt igyekeztem felírni - „elhallgattatták” a fiatalembert. Szerencsés lett volna szerintem részletgazdagabban kifejteni mindazt, amit egyébként a sajtóból és a híradásokból tudhattunk ezen eset kapcsán. Valóban egy megnyilvánulása volt, utána viszont szót kapott, és ő maga korrigálta az általa leírt szöveget, amit aztán egyébként ismertethetett a többiekkel. *(Dr. Józsa István az elnöki pulpitus felé fordulva közbeszól.)* Ezt ilyen vezíóban ismerem.

De nem is ez a leglényegesebb, hanem az, hogy ha már a képviselő úrtól elhangzott a politikai haszonszerzés, akkor vajon az szerencsés-e, kedves Farkas Gergely, hogy Dúró Dóra közösen tart sajtótájékoztatót a vélhetően 18 évnél fiatalabb fiatalemberrel, és Farkas Dóra, a Jobbik szakpolitikusa *(Derütség a Jobbik padsoraiból.)* itt lengeti be és lógatja be azt, hogy egyébként... - Dúró Dóra, elnézést kérek. Dúró Dóra itt lógatja be azt a lehetőséget, hogy a Jobbik egyébként küzd azért, hogy már 16 éves kortól legyen szavazati joga a fiataloknak. Én ezt sorolnám inkább a politikai haszonszerzés kategóriába, vagy legalábbis egy sajátos jobbikos termékkapcsolás.

Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Az LMP képviselőcsoportjából Iktóty István képviselő úr következik.

IKOTITY ISTVÁN (LMP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Egy magas labda volt a szocialistáknak, amire még nem reagáltak. Én ezt megteszem helyettük.

Elhangzott az egyik felszólalásban, hogy Medgyessy miniszterelnök megígérte annak idején, hogy ingyenes lesz a tankönyv. Láss csodát! Hát, ingyenes lesz a tankönyv, nem? *(Derütség.)* Miért mondom ezt? Azért mondom, mert önök olyan időtávokban beszélnek, ami rendszeresen túlnyúlik az adott cikluson.

Most fordulok ezen felvezető után Palkovics László úrhoz. A Nemzeti alaptantervről beszélünk. Legelőször, amikor megjelent, hogy egy új alaptanterv lesz, az hangzott el, hogy 2018. Már az is egy olyan idő, főleg, ha őszi időpont ez, amely elvileg az önök jelenlegi ciklusán túlnyúlik. Ha rossz ez a Nemzeti alaptanterv, érdemes nagy erővel dolgozni ezen; olyan nagy erővel, hogy ne okostelefon kis kijelzőjéről kelljen a szakértők nevét kikeresni, hogy tulajdonképpen kik is azok, akik ezt csinálják, hanem talán lehessen velük napi kapcsolatban lenni. *(Zaj a kormánypartai padsorokból.)* Ez az egyik, hogy ez most 2019-re nyúlt át. Kínos, ugye, képviselőtársaim? *(Dr. Vinnai Győző: Nem nekünk! Neked! – Dr. Pósnán László: Mulatságos, nem kínos!)* Még kínosabb az, hogy én visszakerestem most, mert meggyő-

ződésem volt, hogy a Nemzeti alaptanterv koncepcióját önök 2016 november végére ígérték. Most 2016 november vége van. A felvezetőben már az hangzott el, hogy 2016 december vége lesz a koncepció bemutatásának ideje. Hogy van ez, államtitkár úr? Most november vége van és nem látható még ez a koncepció. Vagy csak ön látja? Mi azt látjuk, hogy szemléletmást nem elégedettek önök sem, nagyon sok kritika érte ezt az alaptantervet az önök részéről is, mégsem látszik még, hogy a határidőre elkészült volna ez az új koncepció. *(Sallai R. Benedek tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Józsa képviselő urat szeretném tájékoztatni, hogy párásítás van a teremben és nem por. De már leálltak vele, képviselő úr. Bizonyára az érzékszerve mást mutat, de a technikai adatközlést tudom csak az ön számára is egyértelműsíteni. *(Dr. Józsa István: Köszönöm, elnök úr.)*

A KDNP képviselőcsoportjából Hoffmann Rózsa képviselő asszony következik kétperces felszólalásra.

DR. HOFFMANN RÓZSA (KDNP): Köszönöm szépen. Sallai R. Benedek képviselő úr hozzászólására szeretnék elsősorban reagálni. Képviselő úr, ön azt mondta, hogy jól figyelte a vitát és nem esett szó a pedagógusokról. Elég későn jött be a terembe, mert 9 órától tart a vita, és alig volt olyan képviselő, aki a pedagógusokról, a tanárokról ne szólt volna. Ezért folytatnám ezt a témát, nem a minősítésről és nem a béremelésről szólván, de azt még egyszer nem árt leszögezni, hogy olyan mértékű béremelést kaptak a pedagógusok a megbecsülés oldaláról, amelyhez fogható nem volt. Csak egyetlen példát hadd említsek: például egy 18-20 éves gyakorlattal rendelkező egyetemi végzettségű tanár 2013 előtt 172 ezer bruttót kapott, ez a következő év szeptemberében 304 ezer forint lesz. Ez 140 ezer forint emelkedés, ami, azt hiszem, szép summa.

De inkább arról szólnék, hogy a pedagógusok megbecsülése, amely minden oktatásról gondolkodó szempontjában ott van, abban is megnyilvánul, hogy azokat a feladatokat, amelyek újonnan jelentkeztek a köznevelés rendszerében, mint például a tanfelügyelet vagy a minősítés, szintén ők végzik. Ne felejtjük el, hogy nem valami elefántesonttoronyból leszálló, irodából kijövő tanfelügyelők ellenőrzik a pedagógusok munkáját, hanem ők maguk, akik másnap visszamennek a saját iskolájukba és ott a saját osztályukat tanítják és gyakorlatból is ismerik azt, amit ellenőriznek. Továbbá külön képzést kapnak erre, és állandóan figyelnek arra, hogy a munkájukat hogy végzik. Ilyen sem volt még a köznevelés rendszerében. Ugyanígy a minősítés rendszerét is ők végzik. Ebben is a megbecsülésük érhető tetten. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Az MSZP képviselőcsoportjából Hiller István képviselő úr, az Országgyűlés alelnöke következik. Parancsoljon, alelnök úr!

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Tisztelt Elnök Úr! Egy korábbi felszólalásra szeretnék reagálni, Hoffmann államtitkár asszonynak nem a mostani, hanem egy körrel korábbi véleményére. Abban a reményben szólalok fel, hogy van olyan vita, amit le tudunk zárni, más meg maradjon meg.

Kedves államtitkár asszony, tőlem ne féltse az egyházi iskolákat! Én az egyházi iskolákat becsülöm és a tevékenységüket tiszteltem. Van olyan egyházi iskola, amelyik színvonalas, van, amelyik kevésbé. Van olyan állami iskola, amelyik színvonalas, és van, amelyik kevésbé. Van olyan alapítványi iskola, amelyik színvonalas, van, amelyik kevésbé. Bár önök sokat tesznek azért, hogy egyáltalán ne legyen alapítványi iskola.

Az egyházi iskolákat védeni egy nem létező támadás ellen felesleges.

Az egyház és állam évszázados szétválasztása mellett viszont érvelek, és fogok is. Egyébként nem ismerek olyan európai kereszténydemokratát, aki ne állna ki állam és egyház szétválasztása mellett. Érdemes ezt a vitát lebonyolítani, mert úgy látom, hogy önök ezt a 120 éves paktumot felrúgni készülnek. Ha nem, bizonyítsák be!

Arról pedig végképp nem kell beszélnem, hogy 120 évvel ezelőtt sem és most sem kellett kommunista gondolatokat ezzel kapcsolatban előhozni. Én mélyen megértem, hogy államtitkár asszony bűvópaktuszerűen mindig is kereszténydemokrata volt, de nem kell hogy mindenről ez az időszak jusson eszébe. Amikor nem emlegetjük, akkor nem kell hogy ez jusson eszébe.

Az egyházi iskolák mellett, az egyház és az állam szétválasztása mellett érveltem. Javaslom tehát, hogy ezt a vitát ebben a mederben tartsuk, ebben szívesen részt veszünk, a vitát megvívjuk, de felesleges más partvidékekre nem kell elmennünk. Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Ügyrendi felszólalásra jelentkezett Dúró Dóra képviselő asszony, a Kulturális bizottság elnöke. Parancsoljon!

DÚRÓ DÓRA (Jobbik): Köszönöm, elnök úr. Személyes érintettség miatt szeretnék szólni, mert Kucsák képviselő úr az előbbieken megszólított ebben a minőségemben.

Szeretném a képviselő úrnak jelezni azt, hogy a konkrét esetben, amelyre utalt, a megkeresés a diák részéről érkezett felém. És egyébként nemcsak felém, hanem több sajtóorgánumot is ő maga keresett meg, és ezért robbant ki maga az ügy. Az ő felszólalásával kapcsolatban egyébként el kell mondani, hogy az az eredeti változatban sem tartalmazott semmiféle törvénysértő vagy becsületsértő mondatot.

Ennek ellenére nem engedték elmondani neki a diákparlament ülésén. Épp hogy ő volt az elszenvedője a törvénysértésnek, hiszen alapjogában, a véleménynyilvánítási szabadságában korlátozták.

Köszönöm a lehetőséget, elnök úr. *(Taps a Jobbik padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony, elnök asszony. A kormány részéről Palkovics László államtitkár úr kért szót.

(12.50)

DR. PALKOVICS LÁSZLÓ, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Tisztelt Elnök Úr! Én Sallai R. Benedek képviselő úrnak szerettem volna válaszolni, de úgy tűnik, hogy kiment a teremből - ha már így közös platformra helyezkedtünk a gyors beszédet illetően -, de akkor inkább kezdeném Iktóty képviselő úrral, miután kérdést tett fel.

Az egyik oldalról ön a különböző hozzászólásaiban azt sérelmezi, hogy miért történnek ilyen rapid módon az oktatás átalakításai, a másik oldalról pedig most azt kéri számon, hogy ha egyébként, mondjuk, egy hónapos csúszás van például a koncepció kialakításánál, vagy ha a szakemberek azt mondják, hogy reálisan nem bevezethető 2018 szeptemberében egy új Nemzeti alaptanterv, aminek a felülvizsgálatára egyébként törvényi kötelezettségünk van 2019-ig, akkor most ezt gyorsítsuk fel, és kapkodjunk - ezt én nem nagyon értem. Tehát azt gondolom, tipikusan ezek azok az ügyek, ahol van egy működő rendszerünk, ebben a működő rendszerben olyan módosításokat elkezdünk, amelyek az ügyek egy részét kezelik, de a többire pedig hagyjuk meg azt az időt, ami szükséges.

Az okostelefonról történő nevek: ha ezt egyébként én csinálnám, akkor pedig azt mondaná, hogy ez beavatkozás abba a fajta autonómiába, hogy nem a szakemberek készítik, hanem az oktatási államtitkár a Nemzeti alaptantervet. Higgye el nekem, hogy nagyjából pontosan tudom, hogy kik vesznek részt, pontosan tudom a struktúráját meg egy sor mindent. Itt Hiller képviselő úrnak volt a válasz, hogy emeljünk ki abból a néhány százból embereket, akik ebben részt vesznek. Úgyhogy én azt gondolom, hogy nincs ok az aggodásra. De ha már az okostelefonnal tartunk, bár nincs itt Sallai képviselő úr, én nagyon veszélyesnek tartom azt a fajta megközelítést, hogy az iskolát helyettesítsük egy okostelefonnal, hiszen az okostelefonról minden leolvasható, és azt nem is kell megtanulni. Én azt gondolom, hogy itt komoly tévképzetek vannak.

Csak egy példa arra vonatkozóan - én a Műszaki Egyetemre jártam -, hogy megkérdeztük az anyagszerkeztan-professzorunkat, hogy mondja már meg nekünk azt, hogy miért kell megtanulni a különböző anyagokban lévő ötvözők százalékát. Azt mondta, hogy tulajdonképpen tanulhatnánk a budapesti telefonkönyvet is, mert ezt valóban el fogjuk felejteni, viszont ezzel egy olyan képességet szerzünk, amit valóban a lexikális tudásanyag elsajátításánál lehet megtenni, tehát ezért nagyon fontos azt érteni, hogy miért kell ügyeket megtanulni, és miért kell ezeket aztán valamilyen módon később képességgé, készséggé tenni - ez lesz a kompetencia. Abban persze egyetértünk, hogy valószínűleg a tananyagmennyiség nem az a mennyiség, ami szükségszerűen

a legjobb, valószínűleg inkább mélyebben kellene és kevesebb dolgot tanítani, de erre fog majd választ adni a Nemzeti alaptanterv. Egyébként ebben pedig, azt hiszem, mindenkivel egyetértünk.

Itt csak annyit szeretnék mondani, hogy a mobiltelefon nem oktat senkit, hiába is gondoljuk azt, tanítani az iskolában lehet, az iskolában tanítanak a tanárok, de egyébként pedig ennek vannak különböző eszközei, ez lehet a mobiltelefon is meg számítógép is, meg sok minden, ennek ellenére az iskolában a tanárok tanítanak, és ez így van jól. Köszönöm. *(Taps a Fidesz soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Majd a technikai személyzet felé ismét jelzem, hogy Palkovics államtitkár úrnak az időkeret-felhasználását jegyezzék le. A következő köri rendes felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjából Czunyiné dr. Bertalan Judit képviselő asszony jelentkezett felszólalásra. Parancsoljon, képviselő asszony, öné a szó.

CZUNYINÉ DR. BERTALAN JUDIT (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Kedves Képviselőtársaim! A vita eddigi elhangzott hozzászólásaiban egyvalamit biztosan közönsnek tartottam, és ehhez szeretnék hozzátenni, ez pedig az iskola jövőnek szóló, a versenyképes tudáshoz és az alkalmazható tudáshoz való hozzájutásának a feladata. Azonban még mielőtt ehhez néhány gondolatot hozzátennék, engedjék meg, hogy néhány hozzászólásban foglaltakra reagáljak.

Az a válasz, kedves képviselőtársam, az idegen nyelvvel összefüggő kompetenciák és tudás megszerzésére, amit Palkovics államtitkár úr mondott, a Nemzeti alaptanterv felülvizsgálatában és a köznevelési kerekasztalon, ez is, mint olyan sok tartalmi kérdés, napirenden van - azt gondolom, hogy ez is egy fontos előrelépés.

A másik, szűken vagy teljesen nem tartozik a témához, de ha már az Országgyűlés nyilvánosságát megragadhatom, akkor engedjék meg, hogy erről a helyről és innen gratuláljak és fejezzem ki elismerésemet annak a maroknyi fiatal csapatnak, általános iskolásoknak, középiskolásoknak és egyetemistáknak, akik az elmúlt hétvégén Indiában, Újdelhiben a világ robotprogramozási versenyében az első 16-ban végeztek, a középiskolai és az egyetemista magyar csapat a programozási versenyben az első 16 helyiütt végzett, a középiskolás csapat, nevezetesen a Vértes-szőlősi Általános Iskola WRO-csapata *(sic!)* pedig az első 50-ben, a középmezőnyben végzett. Azt gondolom, hogy a szép teljesítmény és a kiváló hozzáadott pedagógusi érték megérdemli, illetve elvárja azt, hogy ezen a helyen megköszönjük a munkájukat, és gratuláljunk az elért eredményekhez. Ezzel is vezetném át azt a fajta tudást és azt a fajta jövőképet, ami, azt gondolom, kellő hangsúlyt és kellő figyelmet kap az elmúlt időszakban az oktatás területén.

Szó volt itt arról, hogy gyermekeinknek a jövőben, az elkövetkezendő 10-15 esztendőben a munkakörök és a munka világának rendszerszintű változása

miatt másabb kompetenciákra, másabb tudásra lesz szükségük, mint akár amelyet a mai munkaerőpiac adta kívánalmak mutatnak, vagy akár amit a mostani szakképzés vagy iskolarendszer az egyes szakmákhoz kapcsolódó kompetenciák területén előír. Tehát azt gondolom, hogy ezt nem figyelembe venni vagy emellett elmenni nem egy bölcs dolog, így fontos az, hogy a Nemzeti alaptanterv azon az egyensúlyon alapuló, egyébként a lexikális tudásnak a kellő mélységét a jól adaptálható kompetenciák mellett tekinti a NAT felülvizsgálatakor és módosításakor.

Fontos azt is tudni, hogy a körülöttünk lévő változások determinálnak néhány dolgot. Az egyik ilyen dolog az iskolákban elsajátítandó digitális kompetenciák vagy digitális tudás, digitális írástudás köre. Ez pedig azért fontos, mert ha valóban azt akarjuk, hogy az a tudás, amit a gyermekeink az iskolában megszereznek, akár a bifláztatás útjával is, és nagyon örülök, hogy az államtitkár úr elmondta, mert valóban a bifláztatás eszköz és nem cél az iskolai oktatás, nevelés során, éppen ezért fontos az, hogy ez megfelelő munkakörökben, megfelelő helyzetekben változtatható és alkalmazható legyen. És ezt nem lehet figyelmen kívül hagyni, hanem ennek a folyamatnak elébe kell menni. Így biztosan tudják, hiszen több reakció is született rá, de a nyáron Magyarország Kormánya elfogadta a digitális oktatási stratégiát, amelyben feladatokat, intézkedési tervet és ehhez rendelt lebontott intézkedési tervet is elfogadott, amely szükséges ahhoz, hogy az az iskolai keretrendszer, amely... - a 2011-es Nemzeti alaptanterv és a nemzeti köznevelés, valamint a köznevelésben kitűzött versenyképes oktatás és az iskolarendszer javítása volt a cél. Ahhoz, hogy ezt elérjük, ez is egy szükséges lépés, ez is egy fontos lépés, ha a jövőben biztos tudást birtokoló gyermekeink számára azt a lehetőséget is kínálni kívánjuk, amely a munkaerőpiacon való helytállást... Az ellenzéki hozzászólók között a felnőttkori boldogság és felnőttkori boldogulás definícióját hallottuk, nagyon helyes, az is hozzájárul, hogy az a tudás, amit az iskolában megszerzünk, valóban alkalmazható és valóban lehetőséget mutató tudás legyen.

Nézzük meg azt, hogy a digitális oktatási stratégia milyen alapvetések és milyen koncepció mentén született meg. Nem szeretnék hosszú bevezetőt tartani, de fontos az, hogy az a környezet, amelyben a digitális oktatási stratégia elkészült, egy széles sávú internet-programmal és infrastrukturális fejlesztéssel együtt járó, a köznevelést, az iskolarendszert érintő infrastruktúra-fejlesztés, de ennél talán sokkal fontosabb, hogy egy tartalmi, egy, az oktatás módszertanát, kvázi paradigmaváltást vagy kultúraváltást is támogató, lehetővé tevő olyan digitális oktatási stratégia, ami pontosan a megszerzhető tudásnak... - és nem akarom húzni az időt, de nyilván van ellentmondás. Mondjuk mindennap, hogy a megszerzhető tudás a lexikális tudásanyag, amely az iskola útján ér el vagy ért el a gyermekig, az a mai világban megtöbbszöröződik, de nem 5-15 évente, hanem ennél sűrűbben, ennél gyorsabb a megtöbbszörözési idő, és az infor-

mációk eljutása is a világhálón, illetve a digitális térben sokkal könnyebben jut el a gyerekekhez.

Ezért vannak feltételek, amelyeket a kormánynak, a jogalkotónak nem szabad figyelmen kívül hagyni, így a széles sávú internet programja, a digitális export és piacstratégiák mellett fontos, hogy legyen egy olyan környezet, amely digitális gyermekvédelmi stratégiaként ennek a térnek a veszélyeitől is megóvjaa a gyermekeinket, és ennek mentén lehet azt definiálni, hogy mi a tartalma annak az oktatásnak, amelyet a digitális kompetenciák fejlesztésére, erősítésére és azoknak a munkaköröknek a hozzáférésehez tudunk biztosítani a gyermek számára, amelyeket még lehet, hogy ma nem is ismerünk. Sok olyan munkakört definiálnak nyugat-európai kutatások, amelyeknek ma még a nevét sem tudjuk, hiszen a technológia váltásával, fejlődésével kialakulhat egy olyan helyzet, hogy a ma szakképzése, a ma oktatása ma még nem létező szakmákra kell hogy felkészítsen.

Ezért kifejezetten fontos és stratégiaileg jelentős lépés és kérdés, hogy az a fajta digitális implementáció és transzformáció, amit az iskolában megszerzett tudásból alkalmazni fognak a gyermekeink, biztos és olyan szintű legyen, amellyel a gyermekeink biztonságban érzik magukat.

(13.00)

Ennek a stratégiának volt egy nagy előkészítő munkája, amely helyzetelemzésen alapul. Tehát pontosan látjuk, tudjuk azt, hogy az az infrastrukturális környezet, amely az iskolákban van, az mennyire, milyen módon alkalmas a digitális pedagógiai módszerek alkalmazására. Nem hoznám ide ezeknek a felméréseknek az eredményeit, viszont javasolom, hogy a kormány honlapján hozzáférhető digitális oktatási stratégiát mindenki ismerje meg.

Vizsgont egy fontos dolog van, azt is látni kell, hogy nem csak infrastruktúra és nem csak eszközbeszerzés kell hogy legyen egy digitális oktatási program vagy egy digitális oktatási stratégia; sokkal fontosabb ennél a beltartalma, hiszen ha az informatika, az IT-szektor felgyorsult változását nézzük, akkor gyakorlatilag, ha ma elindítunk egy beszerzést, akkor az néhány esztendőn belül eszközként elavult vagy már nem használható kategóriaként jelenik meg, akkor a jelennek azt a vitáját fogjuk élni, hogy már nem használható, le kell cserélni, így a fenntarthatóságnak a digitalizáció világában egy másik, nemcsak költségvetési, hanem más módú szemléletét is elő kellett venni, ez a digitális oktatási stratégiában megfogalmazódott.

Tehát itt cél az, hogy egy olyan minimális sztenderdizált elvárás tegyünk az iskolák felé, amit biztosítunk ahhoz, hogy akár majd egyszer a gyermek a saját eszközét is kompatibilisen tudja az iskolai rendszerekkel alkalmazni, használni. A két véglet között kimaradt egy nagyobb pont, de a digitális oktatási stratégia erre is választ ad, illetve az ehhez kapcsolódó intézkedési körben nyilván ezt le kell bontani egy adott iskolára úgy, mint ahogy ezt képviselő

selőtársaim több helyütt el is mondták. Minden iskolában azonos feltételeket kell annak mentén teremteni, hogy a gyermekek azonos lehetőséget, azonos hozzáférést kapjanak a tudáshoz. A digitális oktatási stratégia erre is fokozott figyelmet szentel. Az infrastruktúra-fejlesztésről, ami a digitális oktatási stratégiában van, talán ennyit.

A másik, nagyobb volumenű és nagyon fontos része pedig nyilván az a jelen idejű és a jövőben is folyamatosan fenntartandó követelmény, miszerint a tanároknak azt a digitális pedagógiai módszertani tudását, amely nem eszközhasználatot jelent az iskolai tanórán, nem csupán az informatikai eszközök bekapcsolását, eszközcseréjét, összekapcsolását jelenti, hanem ez már egy komplex és új módszertani tudás, amelyet a pedagógusok egy részéhez el kell juttatni, a másik részük esetében és a felsőoktatásban is az alapszintű hozzáférést ehhez biztosítani kell. Erre a körre tervezetten egyébként már hamarosan, a következő tanévtől induló olyan pedagógus-továbbképzések lesznek, ahol szaktanárok, pedagógusok a saját szakjukhoz illeszthetően tudják megismerni annak a lehetőségét, hogy az a digitális pedagógiai módszertan, amely az eszközök használata mögött sok minden más lehetőséget nyújt, az az ő munkájukat támogatja, segíti, és lehetőségként áll ott abban, hogy a megszerezhető tananyagot minél gyorsabban, hatékonyabban, eredményesebben, egyébként a gyermekek sikereit is fokozandó, és az ő tanítási sikereiket is fokozandó, jelen tudjon lenni a napi pedagógiai, a napi oktatási tanórai, iskolai munkában. Nagyon fontos, figyelünk a pedagógusokra. Ez a rész is arról szól, hogy olyan módon, ingyenesen kapjanak továbbképzést, ami alkalmas lesz a tanításuk, a munkájuk során az eredményességhez érdemben hozzájárulni.

A pedagógus-továbbképzésben és a pedagógus-alapképzésben a digitális módszertan lehetőségének a megjelenése szükséges ahhoz, hogy azok a hosszú távon értelmezendő keretek, amelyek a jövőnek szólnak, és egy versenyképes tudáshoz való hozzájutást feltételeznek és várnak el, ez a garanciája, hogy ezt a fajta ismeretet a tanárok megkapják.

Aztán van a harmadik kör, ami nyilván az eszközfejlesztés és a tanárok továbbképzése mellett a tartalmat jelenti. A tartalom tekintetében többirányú már most is a magyar iskolák és a magyar gyakorlat, hiszen annak ellenére, hogy digitális módszertani vagy digitális oktatást támogató olyan jellegű továbbképzés vagy tananyag nem volt, ennek ellenére sok helyütt alkalmazzák, használják a tanárok, de az elmúlt esztendőben is indultak olyan, a digitális írástudást, a digitális kompetenciákat erősítő programok, amelyek arról szólnak, hogy akár a felzárkózásban, a hátrányos térségekben a gyermekek tehetséggondozásában - és képviselőtársamra nézek, mert az ő választókerületében is van ilyen program -, akár pedig a felzárkózásban adjon hozzá többletértéket; így a Digi-KIP vagy a digitális módszertanok alkalmazásával is több iskolában folyik már program. Folyik az a Hipersuli-program, amelyet az internet-

biztonság és a tartalombiztonság szempontjából szintén több iskolában egy együttműködés keretében valósítunk meg. Folytak olyan kezdeményezések, tavalyi esztendőben volt először, illetve bocsánat, idén tavasszal volt először a digitális témahét, ahol megpróbáltuk érzékenyíteni a tanárokat annak a lehetőségére, hogy a tanóra egyes szakaszában vagy egy téma feldolgozásánál a digitális pedagógiai módszerek alkalmazásával hogyan tudják még inkább az óráikat színesíteni, gazdagítani és így fokozni az eredményességet.

Az első digitális témahétén 2016. április 4-8. között 786 iskola közel kétezer digitális projekttel, 80 ezer diák részvételével és 5367 tanár csatlakozásával valósult meg rendkívül jó tapasztalatokkal. A következő tavaszon is lesz, és ha jól figyelték, akkor a tanév rendjébe nemcsak a digitális témahét, hanem projekthétként több fenntarthatóságot és a jövőt szolgáló téma tekintetében is alkalmuk, módjuk van az iskoláknak pályázni, ez is nagyon fontos.

Fontos dolog az is, hogy elsősorban a természet-tudományos kompetenciákat vagy a műszaki pályákat előkészítendő indultak már meg projektek, így a LEGO-matek vagy a programozást segítő pilotprojekt fut 50 iskolában. Ennek a folytatása egyébként, zárójelben itt hadd jegyezzem meg, hogy az elmúlt héten Magyarország és a LEGO Education, a programozást, kódolást és a műszaki természet-tudományos tárgyak erősítését célzóan együttműködési megállapodást kötött. Sorolhatnám még azt a számtalan együttműködést, amely mentén a digitális oktatási stratégia tartalmi tényezői is elindultak, folyamatban vannak, és erre a digitális oktatási stratégia határozott intézkedéseket és terveket fogalmaz meg. Egy valamit zárásként hadd mondjak, megfogalmazódott itt több ellenzéki képviselőtársamtól is, hogy cikluson túlra gondolkodik az oktatásirányítás. Nagyon helyes, az oktatás tekintetében csak cikluson túlra lehet gondolkodni, hiszen jó volna, ha a gyermekeink ügye - én is kisgyermekes édesanya vagyok -, a közös jövőjük, a közös jövőnk ügye esetében túl tudnánk lépni olyan egyéni politikai haszonszerzéseken, mint ami itt az elmúlt órákban több helyütt előjött.

Köszönöm szépen a figyelmüket, és kérem arra önöket, hogy abban a munkában, amit az államtitkárság, a kollégák, a pedagógusok végeznek annak érdekében, hogy olyan sikeres és tehetséges gyermekek tudjanak a magyar iskolából egyre többen kikerülni, mint akiknek módom volt a felszólalás elején gratulálnom, ahhoz az kell, hogy legalább abban értsünk egyet, hogy egy a szándékunk és egy a cél, hogy a magyar gyerekek számára biztos és versenyképes tudáshoz jussanak. Az eszközökben vitatkozhatunk, de a célban nem. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Az MSZP képviselőcsoportjából Szabó Sándor képviselő úr következőik rendes felszólalásra. Parancsoljon, képviselő úr!

SZABÓ SÁNDOR (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Versenyképes tudás a gyerekeknek, csak hogy Czunyiné utolsó mondatába kapaszkodjak bele - azért az egyentankönyvek mellett elég nehéz lesz versenyképes tudást szereznii, de megtapasztalhattuk, hogy hogyan is gondolkodik egyébként a kormányzat, nemcsak az oktatás területén, hanem számos területen is. Nagyon egyetértek Hiller képviselőtársammal, amikor egy kicsit visszatekinthetünk a középkorba is, mert nagyon sok olyan hatalmi alapon alakuló döntés születik ma Magyarországon, amelyek bizony-bizony a középkort idézik. Azt gondolom, hogy ez nem jó irányba vezet ma Magyarországon.

De én nem ilyen messziről akarom kezdeni a közoktatás helyzetét, én 2013-ig mennék csak vissza. 2013. január 1-je korszakváltás volt, azt gondolom, a magyar közoktatás területén. Akkor jött létre a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, ami tulajdonképpen azt jelentette, hogy az ország összes általános iskolája, szakiskolája, szakközépiskolája egy nagy gigaközpontba került, kivéve az egyházi és a magánintézményeket. Ez a fenntartóváltás tulajdonképpen a gyakorlatban azt jelentette, hogy az ingóságok, az ingatlanok, az épületek, a taneszközök az önkormányzatok tulajdonában maradtak, de minden más ingyenes használatra átkerült a KLIK-hez, így a munkáltatói jogokat is átvette a KLIK, azaz az állam.

(13.10)

Az iskolák üzemeltetése adott esetben még az önkormányzatoknál maradt, természetesen azon önkormányzatok esetében, amely önkormányzatok ezt vállalták, de most már látjuk és tudjuk, hogy mindez csak 2016 végéig lehet így, ugyanis 2017 elejétől teljes egészében elveszik a helyi önkormányzatoktól az iskolákat.

Annak idején Szeged város önkormányzata - szegedi képviselőként engedjék meg, hogy első sorban egy kicsit szegedi példákat is hozzak - természetesen nagy örömmel vállalta az iskolák működtetését 2013-tól, ha már a fenntartást elvették tőlük, hiszen akkor is, most is, és azt gondolom, a jövőben is mi nagyon fontosnak tartottuk és tartjuk az iskolákkal, a gyerekekkel, a szülőkkel való szoros kapcsolat tartását, a korrekt együttműködést, és számunkra mindig a gyerekek fejlődése volt a legfontosabb. Aztán, ahogy a KLIK elindult a 2014. évben, egy év elteltével egyértelművé vált, hogy az óriási gigaközpont, a KLIK rendszere megbukott, mert kiderült, hogy sem olcsóbb, sem jobb, sem hatékonyabb nem lett, mint ahogy az korábban az önkormányzatok fenntartásában volt akkor, abban az időszakban, amikor az önkormányzatok felügyelték és irányították az oktatási rendszert, noha pontosan az volt az ígéret és az volt az ok, amiért elvették a fenntartást az önkormányzatoktól, hogy bizony-bizony egy sokkal jobb, sokkal hatékonyabb rendszer fog létrejönni az államosítás révén.

Korábban többször itt a parlamentben is számtalan példával igazoltam, mondtam el és érzékeltettem, hogy milyen alapvető hiányosságokat és jogszértlenségeket tapasztaltunk az KLIK idején. Most nem kívánom az összeset elmondani, de azért engedjék meg, hogy néhányat ebből felidézzek. Utólag átnevezett iskolákat tapasztaltunk öt hónapig Szegeden. Visszaható hatállyal öt hónapig más volt az iskola neve vagy év végén tudták meg az iskolák egyébként, hogy tulajdonképpen mi is a valódi nevük. Nem finanszíroztak számtalan tanulmányi versenyt, nem tudtak elmenni a gyerekek osztálykirándulásokra, mert nem érkeztek meg az autóbuszok. Vezetői megbízatásának lejárta előtt zavartak el számos pedagógust, egészen egyszerűen csak azért, mert elérték a nyugdíjkorhatárt. Több esetben eredménytelennek nyilvánítottak egypályázós, minden véleményezésre jogosult által támogatott intézményvezetői pályázatokat, miközben azt is megtapasztaltuk Szegeden, hogy bizony-bizony többjelöltes pályázatok esetén valahogy mindig a fideszes jelölt nyerte meg az intézmények vezetését, függetlenül attól, hogy adott esetben a másik egy-kettő, vagy volt olyan, amikor három pályázó is szakmailag sokkal felkészültebb volt. Szakszerűtlen eszközbeszerzések zajlottak és szakszerűtlen eszközbeszerzések is (*sic!*), amelyek bizony-bizony sokszor életveszélyes beszerzéseket okoztak. És akkor még nem beszéltem arról, hogy az iskolák működtetését számos esetben kézi vezérlés jellemezte, telefonos utasítgatás, gyakori, fölösleges és rendkívül rövid határidős adatkérés, és bizony-bizony a kérdésekre rendszeresen hónapokig semmilyen válasz nem érkezett, és bizony a leg-egyszerűbb javítások, karbantartások is hosszú hónapokig elhúzódtak, egész egyszerűen azért, mert a rendszer forráshiányos volt és nagyon bürokratikus. Így aztán nem is csoda, hogy a nagy gigaközpont, a KLIK rendszere tarthatatlanná vált, forráshiányos volt a rendszer, és úgy, ahogy van, megbukott.

Nem tehetett mást a kormányzat, vissza kellett pumpálni legalább azt a pénzt, amit az adósságokra kellett fordítani, közel 100 milliárd forintot, és ez még közel sem annyi, mint amennyit korábban az önkormányzatoktól elvettek. És bár úgy tűnhet, hogy a fenntartói feladatok ellátásának anyagi háttere biztosítottá vált, ez mégsem történt meg teljes egészében, ezért sok intézményben a központosított ügyintézés továbbra is nagyon lassú. Egy példa, ez még mostani példa, szeptemberben leadott szegedi igényre a mai napig, ma november 28-át írunk, még mindig semmilyen válasz nem érkezett. Ez a mai KLIK-rendszer, az oktatás rendszere, és ez, azt gondolom, hogy tovább romolhat akkor, ha a működtetési feladatok is a tankerületi központokhoz kerülnek. Az intézmények ugyan ma már valóban ismerik a költségkeretüket, de mivel ilyen bürokratikus és ilyen lassú a rendszer, egész egyszerűen nincs lehetőségük arra, hogy ezeket a pénzeket elköltsék, mert mindenhez még ma is a KLIK hozzájárulása kell, ők vállalhatnak kötelezettséget, s ezáltal bizony-bizony számos esetben az iskolák azon eszközökhöz, ame-

lyek fontosak volnának a napi oktatási munkához, nem jutnak hozzá.

Mint mondtam, jövő év elejétől teljes egészében elveszik a településektől az iskolákat, ami, azt gondolom, hogy az előbbieken elmondottak szerint teljesen indokolatlan és szerintem súlyos szakmai hiba. Hiszen világosan látszik, hogy az állami szerepvállalás, különösen a nagy iskolavárosokban, úgy, ahogy azt Varga képviselőtársam is elmondta, Miskolcon, Szegeden, és még jó pár várost lehetne nevezni, ott bizony ez a rendszer nem vált be, és azt gondolom, hogy vissza kellene adni ezen esetekben ezen iskolavárosoknak, az iskoláknak a fenntartást, a működtetést, és azzal is egyetérték, hogy ahol pedig kell az állami szerepvállalás, oda be kell avatkozni.

Köszönöm szépen, egyelőre ennyit szerettem volna elmondani. (*Taps az MSZP soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A kormány részéről Palkovics László államtitkár úr kért szót. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. PALKOVICS LÁSZLÓ, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Úr! Csak röviden a KLIK kapcsán szeretnék néhány dologra reagálni, mert itt olyan dolgok hangzottak el, amik nem egészen így vannak. Mindig egy dologról beszélünk, ami a központosítást jelenti, hatékonyságnövekedésről.

Ez abszolút jellemzi egyébként a szervezetet, de egy dologról nem beszélünk, amire itt képviselő úr az utolsó mondatában utalt, és mintha itt egyetértés lenne, hogy ennek a fajta intézményfenntartásnak és intézményirányításnak van egy nagyon fontos szerepe, amit itt egyébként ma több esetben megemlítünk, ez pedig az oktatáshoz való egyenlő hozzáférése mindenkinek, hogy mindenki olyan módon férjen hozzá, amire szüksége van. Na, ezt biztosítja ez a szervezet. Azt gondolom, említette a KLIK-kel kapcsolatos működési anomáliákat, hogy igen, valóban voltak ilyenek, aztán most már megszűntek. Abban én bízom, hogy a szegedi önkormányzat legalább ilyen jól működik, mint mondjuk, az új tankerületi központ, és mondjuk, egy levélre esetleg gyorsabban válaszolnak.

A 100 milliárd forintot nem a KLIK adósságára fordítottunk. 91,5 milliárd forinttal növekedett ebben az évben az állami intézményfenntartó költségvetése, ebből 17 milliárd forint volt az az adósság, ami február óta gyakorlatilag a mai napig nullára íródott. Nincs adóssága a Klebelsberg Központnak. Az pedig, hogy milyen maga a folyamat, és valóban, ez a finanszírozás, úgy tűnik, hogy egy felelős gazdálkodáshoz is vezetett, meg szeretném nyugtatni képviselő urat, hogy semmilyen forrás nem veszik el. Egy dolognak persze nincs értelme, hogy csak azért elkölteni egy adott forrást, mert jön az év vége. Ezt a forrást átvisszük a következő évre, és azokra az ügyekre költjük, amit pont említett, az oktatás feltételrendszerére és a működés feltételrendszerére.

Úgyhogy én szeretném megnyugtatni, hogy a január 1-jétől felálló új rendszer működése legalább olyan jó, de inkább jobb lesz, mint az eddigi. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Majd államtitkár úr felhasznált idejét a Fidesz időkeretéből levonják.

Most rendes felszólalásra a Fidesz képviselőcsoportjából Vinnai Győző képviselő úr következik. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. VINNAI GYŐZŐ (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A mai vitán sokan említették már azt, hogy az oktatás helyzete meghatározó egy adott ország, így Magyarország szempontjából is. Fontos, hogy a diákok használható tudást szerezzenek, a jó irányú képesség- és készségfejlesztés meglegyen az iskolákban, és tulajdonképpen a digitális korszak kihívására megfelelő válaszokat találjunk ki. Tisztelt Képviselőtársaim! Azt gondolom, hogy államtitkár úr expozéjában nagyon jól elmondta a sorrendet, hogy min múlik, hogy jó iskoláról beszélünk-e. Engedjék meg, hogy néhány gondolatot ennek szenteljek, mielőtt a pedagógusok megbecsüléséről, az esélyteremtő oktatásról, és ha még lesz időm, akkor a szakképzés átalakításáról szólnék.

Államtitkár úr azt mondta, hogy jó képességű, saját diszciplínájukban otthonosan mozgó tanárookra van szükség. Meg tudom erősíteni, mert én magam nemcsak kívülről, belülről is láttam iskolát, hiszen 30 évig oktattam tanárképző főiskolán, egy vidéki, nyíregyházi főiskolán, ahol a tanárképzésben a hivatástudatra való felkészítés is fontos volt a szaktárgyi tudás mellett. Rengeteg vizsgatanításon vettem részt, szakvezetőkkel konzultáltam. Tehát az első és legfontosabb, amikor a szülők bemennek az iskolákba, hogy tanítót és tanárt - elsősorban tanítót, mert alsó tagozatról van szó - választanak, és azt várják el, hogy a gyerekük megkapjon minden olyan képességet, tudásátadást, nevelést, hogy sikeres felnőtt lehessen, hogy talán sikeresebb lehessen, mint ő, az anyuka vagy az apuka, hiszen a gyerekeinkben, unokáinkban élünk tovább.

A másik, amit államtitkár úr mondott sorrendben is helyesen, a módszertan, hogy mit és hogyan tanítunk, hiszen olyan gyorsan változnak a körülmények. Hadd idézzek önöknek egy világhírű sportolótól egy mondatot, szerintem sokan ismerik, aki az előre gondolkodás szimbólumát fogalmazta meg. Wayne Gretzkyről van szó, a híres kanadai jégkorongozóról, aki azt mondta: „Ne oda korcsolyázz, ahol a korong van, hanem oda, ahova majd érkezik.”

(13.20)

Így kell előre gondolkodni egy picit az oktatásban is, hiszen többen említették, hogy olyan kompetenciákat, olyan képességeket kell fejleszteni, ami tulajdonképpen a XXI. században, egy gyorsan válto-

zó világban nehezen kiszámítható. Ez egy inspiráló mondat természetesen.

Tisztelt Képviselőtársaim! Számunkra az első a gyermek, ahogy mondtam. Célunk, hogy a magyar diákok versenyképes tudást szerezzenek, a tanítók és a tanárok pedig megbecsülést kapjanak mindennapi munkájukhoz. Nézzük meg, hogy ez a megbecsülés... - sajnálom, hogy még senki nem mondta ezt a szót, én ki merem mondani, hogy hivatástudat a tanárok munkájában, benne van a hivatástudat, és benne van az, hogy a társadalom bízik bennük. (*Magyar Zoltán tapsol.*) Hadd idézzek önöknek egy felmérést arra vonatkozóan, hogy milyen szakmákban, milyen foglalkozásokban bízik meg a magyar társadalom. Nem olyan rég, talán egy éve készült ez a felmérés. Most a politikusokról nem beszélnék, mert a sor végén kullognak, de a tanároknak a társadalom 86-87 százaléka megbízik. Tízből kilenc ember rábízta a gyerekét a tanárra, amikor az iskolába elviszi.

Ezért fontos a tanárok neveléssel-oktatással leköötött munkaideje. Erről élénk vita volt. Az egyik az, hogy mennyi a kötelező óraszám, 22 és 26 között. A köznevelési kerekasztal pedagógusfoglalkoztatási munkacsoport ülésein erről éles vita folyt információim szerint, de a többség elfogadhatónak tartotta, hogy maradjon a jelenlegi szabályozás. De azt mondták, hogy a szükséges státuszokat biztosítani kell a fenntartónak. Ez egy nagyon lényeges kérdés. Biztosítani kell - a biztonság legyen meg -, és tisztelt képviselőtársaim, napjainkban nem hallani elbocsátásokról, mert nincs is ilyen, ez a biztonság megvan, ellentétben a 2010 előtti időszakkal.

2007-ben, nem tudom, emlékeznek-e, szeptember 1-jén óraszámemelés volt, aztán külön díjazás nélküli túlmunkát rendeltek el. Pedagóguselbocsátások voltak, körzetesítés volt az iskoláknál. A kisiskolák egyenlőségét vagy tulajdonképpen minőségi oktatását hogyan tudjuk megtartani, ha félezer iskolát bezárunk? És 2007-2008-ban 10 ezer pedagógus elbocsátása történt meg.

De térjünk vissza a mához, térjünk vissza a mostani helyzethez! 2016 szeptemberétől, két hónappal ezelőtől szélesebb mozgásteret van az iskoláknak. A tanárok a megtanítandó tananyag meghatározásában és feldolgozásában fontos szerepet játszanak.

Államtitkár úr említette a rugalmas tanmenetet, az OFI által kidolgozott tantárgyi tanmenetajánlási koncepciót vagy tanmenetajánlásokat pontosabban. Ez lehetővé teszi, hogy több idő legyen - és ez az oktatás lényege - a gyakorlásra, több idő legyen az egyéni differenciált fejlesztésre, hiszen minden gyereknek más-más a haladási tempója, és ezt 30-40 százalékban a tanárok figyelembe vehetik ezekkel a rugalmas tanmenetekkel. Figyelembe vehetik tanulócsoportjaik és egyes tanulóik tanulási tempóját.

Tisztelt Képviselőtársaim! Sok minden változott az elmúlt időszakban akár az elmúlt közoktatási vitanaphoz - ami március 1-jén volt - képest vagy éppen az egy évvel ezelőtti időszakhoz képest. Szerintem jó irányú változások voltak. Ha a pedagógusok oldaláról nézem, miért is volt kritika? Minősítési

eljárás: egyszerűsödtek a minősítési eljárások. A tanfelügyeleti rendszert visszaállítottuk, a szaktanácsadói és továbbképzési rendszer is átalakul.

Hadd említsek meg két olyan pontot, amely szintén kritika tárgya volt! A kötelező bent tartózkodás 16 óráig: egyetértek én is azzal, hogy ez az intézményvezető hatáskörébe tartozzon, és ne legyenek merev szabályok. Vagy a másik ilyen a minőségi munka díjazása, amely a szakszervezetek követelése volt, hogy a pedagógus-előmeneteli rendszer lehetőséget adjon a többletteljesítmények elismerésére. Igen, most már erre lehetőség van, és a minősítési eljárásnál éppen a legutóbbi köznevelési vitanapon, március 1-jén Balog Zoltán miniszter úr jelentette be, hogy a 2013. szeptember 1-jén státuszban lévő és 2016. szeptember 1-jén hét évvel kevesebb idővel a nyugdíj előtt álló pedagógus I.-ből a pedagógus II.-be átkerülhetnek automatikusan azok, akik a minősítési eljárásnál még részt nem vettek.

Ez is egy könnyítés volt, és ha már itt vagyok a minősítési rendszernél, hadd mondjam el, hogy jövőre 35 ezer pedagógus számára nyílik meg a lehetőség, hogy minősítési eljárással előrébb jusson. Pedagógus I., pedagógus II., mestertanár és kutatótanár fokozat van. Nem győzelmi jelentést akarok önöknek itt elmondani, de a pedagógusképzésre egyre többen jelentkeznek. A pedagógusképzésre, mivel visszaállítottuk az osztatlan képzést, egyre többen jelentkeznek, mintegy 30 százalékkal többen, és én ezt nemcsak a béremelésnek tudom be, hanem a pálya presztízse is növekedett. Államtitkár úr is említette, hogy a diplomás-átlagbérenek a béremelés előtt 53 százaléka volt a pedagógus-átlagbére, most 82-83 százaléka. De hogy egy konkrét példát is mondjak, hiszen a feleségem 30 éve tanít egy nyíregyházi, két tanítási nyelvű általános iskolában, és pontosan tudom, mert ő is elmondja, hogy körülbelül 100 ezer forint bruttóval növekedett a három év alatt, és még '17. szeptember 1-jén nőni fog a fizetése, ami jelentős emelés, és úgy érzi, hogy egyre jobban megbecsülik.

Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy a béremelésről most ne szóljak hosszabban, de hadd mondjak két gondolatot! Az egyik gondolat, hogy a béremelés egy béremeléséletpálya-modellhez van kötve, de a béremelés nemcsak pedagógusokról szól, klasszikus értelemben iskolai tanítókról és tanárokról, hanem hadd soroljam föl, hogy még kikről. Mert lehet, hogy ezt nem tudjuk eléggé vagy a közvélemény sem ismeri: óvónőkről, óvodapedagógusokról, logopédusokról, fejlesztőpedagógusokról, felsőfokú végzettségű bölcsődei nevelőkről és a területi gyermekvédelmi szakszolgálatoknál dolgozó örökbeadói tanácsadókról. Ezek pedagógus végzettségűek, és természetesen elhangzott a mai vitán az is, hogy a noks, tehát a nevelést-oktatást segítők bére is 2016-ban béren kívüli juttatásként kétszer 35 ezer forint nettó juttatással nőtt, jövőre pedig béremelés történik, január 1-jétől egy 7 százalékos béremelés generálisan, 3 százalékos pedig a teljesítmény alapján.

Tisztelt Képviselőtársaim! Egy kicsit elszaladt az időm, más képviselőtársak is hadd szóljanak. Egy té-

mát hadd hozzak még szóba, az esélyteremtést. Dúró Dóra képviselőtársam szólt az esélyteremtő iskoláról. Hadd mondjak néhány dolgot, hiszen a választókerületemben van ilyen iskola, amely a KIP-rendszer tagja. Gyakorlatilag nem bontottuk ki a teljes igazságot, hogy mit tett ez a kormány azért, hogy befogadó oktatás legyen. Van egy köznevelési stratégia, amely a befogadó oktatásról beszél, az egyéni sajátosságokhoz és szükségletekhez alkalmazkodó korszerű pedagógiai módszerek elterjesztéséről a sérülékeny társadalmi csoportok iskolai képzettsége megszerzésének támogatásáról.

Van egy stratégia a korai iskolaelhagyás megelőzéséről, amelynek a kulcsfogalmai: megelőzés, kompenzáció és korrekció. Így javítható az iskolázottsági, képzettségi szint, csökkenthető a munkanélküliség, a szegénység és a társadalmi kirekesztettség veszélye. Az esélyteremtő oktatás része, hogy a regionális különbségek csökkentek az elmúlt években, és a Híd-programok, az Arany János-programok és az Útravaló-ösztöndíj mind-mind azt szolgálja, hogy a magyar iskolarendszer esélyt nyújtson minden diáknak. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

(13.30)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Jobbik képviselőcsoportjából Hegedűs Lorántné képviselő asszony, az Országgyűlés jegyzője következik. Parancsoljon!

HEGEDŰS LORÁNTNÉ (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! A magam részéről igyekeztem itt lenni már a vita legelejétől, de sajnos időközben el kellett hogy menjek egy bizottsági ülésre, és pont annál a rendkívül vérfagyasztó mondatnál mentem ki, amikor Hiller képviselőtársunk a sötét középkorhoz hasonlította az egyházi intézmények túlsúlyát az oktatásban. *(Dr. Hiller István: Nem ezt mondtam!)*

Kedves Képviselőtársam! Hadd emlékeztessen csak egy mondat erejéig önt arra, hogy a Fasori Evangélikus Gimnázium messze a legtöbb Nobel-díjast és akadémiakust adta ennek a nemzetnek az összes többi oktatási intézményhez képest, de hát nyugodtan említhetném, mondjuk, az ezeréves bencés oktatási intézményünket is, az is élen járt a minőségi oktatásban. Úgyhogy ne haragudjon, de az ilyen jellegű kijelentéseket a legmesszebbmenőig vissza kell utasítanom, mindamelllett, hogy azt a megjegyzést viszont ön engedje meg nekem, hogy az 1949-52-es iskolaállamosításokat viszont az egyiptomi tíz csapáshoz hadd hasonlítsam, ha már ilyen történeti korszakokról beszélünk.

Amit viszont az államtitkár úrnak szeretnék mondani, az a következő. Hallom, államtitkár úr, és ez fantasztikus dolog, hogy milyen finanszírozási többlet van ezek szerint a járási tankerületknél, illetve a KLIK-nél. De akkor azt mondja meg nekem, tisztelt államtitkár úr, hogy vajon a következő évi

költségvetésben miért van szükség az úgynevezett szolidaritási hozzájárulás kifizetésére.

Annak idején, amikor bejelentették az oktatási intézmények teljes államosítását olyan értelemben, hogy már nemcsak a fenntartás, de már a működtetés is nem az önkormányzatoknál, hanem az államnál lesz, ön azt is elmondta, hogy a feladat átvételével együtt az is fog járni, hogy a finanszírozás az államnál lesz.

Ehhez képest ezen kijelentését talán egy héttel meghaladóan kaptunk egy olyan költségvetési módosító indítványt, ami már viszont arról szól, hogy igen jelentős elvonások lesznek az önkormányzatoktól, körülbelül 50 milliárd forint erejéig, részben úgy, hogy a központi finanszírozásból kevesebbet kapnak bizonyos önkormányzatok, részben pedig egy az egyben saját bevételeiket vonják el. Tudjuk, hogy a 32 ezer forint/fő fölötti adóerő-képességű önkormányzatoknál 20 usque 100 százalékos elvonások lesznek bizonyos feladatok tekintetében.

Most, hogy az önkormányzatok a költségvetési koncepciójukat tárgyalják, tudjuk, hogy ez most már nem kötelező műfaj, de ennek ellenére, hála istennek, nagyon sok önkormányzat még él ezzel a lehetőséggel, már csak azért is egyébként, mert rendremódra előkerülnek a nagyobb önkormányzatoknál, hogy mennyit is jelent ez a bizonyos elvonás. Hadd mondjam el, hogy több száz millióval, adott esetben milliárdos nagyságrenddel több az elvonás, mint amit eddig az egyes önkormányzatok ráköltöttek az iskolájukra. És nem azért, mert nem foglalkoztak velük eleget, hanem azért, mert ennyire aránytalan a rendszer. Bizony ezt az elvonási többletet az önkormányzatoknak valahonnan ki kell pótolni, hogy más feladataik ne sérüljenek.

Tisztelt Államtitkár Úr! Úgy gondoljuk egyébként, hogy ez az egész koncepció, amit önök a szolidaritási hozzájárulásra kitaláltak, alaptörvényellenes, már csak azért is, mert a saját bevételeiket vonják el az önkormányzatoktól, pedig az önkormányzati alrendszer költségvetése a központi költségvetéstől elkülönül, ahhoz csak a központi támogatásokkal kapcsolódik; magyarul, csak annyiban, amennyit az államtól kap, nem annyival, amennyit az állam elvon az önkormányzatoktól. Tehát ez egy olyan fordított logika, ami sajnos, de sem az Mötvnék, ami szintén egy kétharmados törvény, de hát még az Alaptörvénynek sem felel meg.

Ezért úgy gondoljuk, hogy ez az egész rendszer igazságtalan, és ha már az államtitkár úr bejelentette nekünk azt a nagyszerű, fantasztikus hírt, hogy sok-sok milliárd, tízmilliárd meg fog maradni ebből az évből a jövő évre, akkor ugyan vonják már vissza ezt a költségvetési hozzájárulást.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a Jobbik padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, jegyző asszony. A Fidesz képviselőcsoportjából Kucsák László képviselő úr következik ismételt felszólalásra. Parancsoljon, képviselő úr!

KUCSÁK LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Érzekteltem az intést is elnök úr szavaiban, úgyhogy erre való tekintettel is igyekszem nagyon rövid lenni.

Vezérszónoki felszólalásomban több területet tudtam érinteni. Engedjék meg, hogy itt egy rendkívül fontos szakmaterületről szóljak néhány gondolatot, felidézve azt, hogy korábban szoltam a gyermekétkeztetés kiterjesztéséről, fejlesztésekről, ingyenes tankönyvellátásról, pedagógus-életpályáról és így tovább. Zárójelben, nem azért, amit Sallai Róbert Benedek kifogásolt egyébként, hogy mi csak a pénzről és a forrásokról meg az anyagiakról beszélünk. Ez messze nem igaz. Most nem bocsátkozom bele, mert nincs jelen a teremben a képviselő úr, majd ha visszajön, akkor lesz módunk erről szót váltani, mert hogy rendkívül fontosnak tartjuk a nevelés-oktatás szereplőit, így például és kiemelten az óvodai területet, ugyanis az óvodai területtel összefüggésben fontos e helyütt is elmondani, hogy a társadalmi leszakadás megakadályozásában és az iskolai sikeresség elősegítésében kiemelten fontos szerepe van a kisgyermekkorai nevelés megerősítésének.

A köznevelésről szóló törvény értelmében ezért 2015 szeptemberétől az eddigi öt éves kor helyett három éves kortól kötelező az óvodai részvétel, ezáltal elősegítve a későbbi sikeres iskolai beilleszkedést és eredményes előremenetelt, ami az iskolarendszertől történő korai távozás megelőzését is szolgálja.

Cél továbbra is a fenntarthatóság és a fejlesztés kontextusában az, hogy a gyermekek, köztük a hátrányos helyzetű gyermekek minél korábbi életkorban kapcsolódhassanak be az óvodai nevelésbe, és ezzel segítsük azt a fejlődési folyamatot, amelynek eredményeként várhatóan eredményesebbé tehető az iskolai évek megkezdése, illetve csökkenthető a későbbi iskolaelhagyók száma, illetve aránya.

Az intézkedés bevezetésével figyelemre méltó az óvodában az igazolatlan mulasztások számának csökkenése. Érdemes említést tennünk arról is, hogy a kormány támogatásával hazai forrásból, Magyarország központi költségvetésében tervezett összegben pályázati kereten belül folytatódik az óvodai kapacitásbővítési program. Ez 2015-ben, 2016-ban és 2017-ben egyaránt 2500-2500-2500 millió forint, és ezek nemcsak anyagi tételek, hanem ezek az anyagi tételek rendkívül fontos, jó ügyet szolgálnak, ezért is ajánlom tisztelt ellenzéki képviselőtársaim figyelmébe.

A növekvő igényekhez igazodva a kormány 100 milliárd forintot különített el erre a fejlesztési időszakra a bölcsődék és az óvodák kapacitásának bővítésére, új intézmények létesítésére, illetve a meglévők korszerűsítésére, valamint fontos, hogy mintegy 100 milliárd forintból 60 ezerre nő a bölcsődei férőhelyek száma 2018-ig Magyarországon. Úgy gondolom, hogy ezek mind-mind fontos tételek és fontos tényezők a nevelés-oktatás ügyével összefüggésben.

Hogy az LMP képviselője által kifogásolt dologra mégiscsak annyiban visszautaljak, hogy miért is tettünk említést képviselőtársaimmal arról, hogy a

korábbi, a 2010 előtti időszakban mik történtek, hát azért, mert itt folyamatról beszélünk, és azt nem a szél fújta össze, hogy milyen helyzetet örököltünk meg mi a kormányzás tekintetében 2010-ben. Éppen ezért is fontos, ismerve Margaret Thatcher egykori gondolatát, hogy ő maga még nem látott olyan szocialista kormányt, amely nemcsak fölvette volna a hitelt, hanem vissza is fizette volna. *(Kunhalmi Ágnes: Fideszes!)* Valahogy mi is így érezhettük magunkat, hogy a korábbiak fölvtették a hitelt, mi pedig ezeket a hiteleket kell hogy törlesszük.

Éppen ezért is indokolt szerintem az, hogy tegyünk említést olyan korábbi dolgokról, amelyek egy picit önvizsgálatra készítik azokat a szereplőket, azokat a személyeket, akik a szocialisták padsoraiból is kezdeményezői voltak ennek a mai jelen vitanapnak. Úgyhogy a továbbiakban sem kizárt, hogy ezekkel a reflexiókkal, ezekkel a felvetésekkel a magunk részéről élni fogunk. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Szórványos taps a kormánypárti sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Az LMP képviselőcsoportjából Ikotity István képviselő úr, az Országgyűlés jegyzője következik. Parancsoljon!

IKOTITY ISTVÁN (LMP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Az elmúlt hetekben több alkalommal kérdést tettünk fel oktatásügyben a kormányzat felé, és Rétvári Bence válaszait hallhatuk rendszeresen. Ezekre a kijelentésekre most, hogy időkeret adódik rá - nagyon erősen kapcsolódik a vitanapunkhoz, hiszen a közoktatásról szól - és Rétvári Bence államtitkár úr legújabb kedvenc dokumentumára, amit nagyon szeret lobogtatni, arra szeretnék reagálni, és ezt alaposabban megnézni most és egy kicsit kielemezni, ez pedig nem más, mint az Európai Bizottság 2016-os oktatási és képzési figyelője.

Érdekes egyébként, hogy máskor valahogy nem kifejezetten szeretik lobogtatni a kormánytagok az Európai Bizottság véleményeit, most mégis ezt az anyagot gyakran előveszik. Az is lehet, hogy Rétvári államtitkár úr csupán a dokumentum összefoglalóját olvasta el, ezért használja ilyen gyakran, ezért hivatkozik rá ilyen gyakran.

(13.40)

Ez a bevezetés és ezek a táblázatok ugyanis, amelyek a bevezetőben szerepelnek, elég rugalmasan kezelik a tényeket, az összanyaghoz képest nem objektívek. Mintha direkt azokat a pontokat emelnék ki, amelyek a kormány számára kevésbé kellemetlenek. A főbb megállapításoknál például kiemelik, hogy három évre csökkent a kötelező óvodáztatás korhatára, de arról már nem tesznek említést, hogy 16 évre csökkentették a tankötelezettséget is.

Megemlítik, hogy az állam már a működtetés feladatát is elveszi az önkormányzatoktól, de arról nem beszéltek, hogy a KLIK már eddig sem tudta

ellátni megfelelően a feladatát. Idén pedig láthattuk az újabb változást, a dolgok alakulását a KLIK kapcsán.

Beszélnék az új szakközépiskolai tantervek kapcsán a szakképzési tárgyak megnövekedett óraszámáról, de azt nem írják le, hogy ez a növekedés a közismereti tárgyak rovására ment, a fizika, kémia, biológia, földrajz tárgyak oktatását lecsökkentették. Tehát már rögtön az elején sántít a dolog. Hozzá kell tenni ugyanakkor, hogy az elemzés későbbi részében nagyon súlyos kijelentéseket is tettek. Ezeket az államtitkár úr vagy nem olvasta el, vagy pedig szándékosan nem akar ezekből idézni vagy a lényegi részből idézni. De menjünk sorban, nézzük ezt az anyagot!

Az első állítás szerint az uniós átlagot meghaladó mértékben költünk az oktatásra, a terület finanszírozása folyamatosan nő. Az Eurostat-adatbázis 2014-ből közöl utoljára adatokat, akkor 5,2 százalékot költöttünk GDP-arányosan az oktatásra. Rétvári államtitkár úr ezt emelte ki. Az uniós átlag 4,9 százalékos volt ebben az évben. Valóban nagyobb a magyar, mint az uniós adat, és valóban nő, csak hogy azt már Rétvári államtitkár úr nem tette hozzá, hogy az 5,2 százalék jóval alacsonyabb, mint a 2010 előtti értékek, például 2005-ben ez 6 százalék is volt. A korábbi elvonásokhoz képest nő most valamennyire a finanszírozás.

De ami miatt ezekkel a számokkal példálózni nagy csúsztatás, az amiatt van, hogy a kiadvány feketén-fehéren leírja azt is, hogy e kiadások magukban foglalják az ágazatra szánt uniós források felhasználását. Hát, itt van a kutya elásva! A kormány már próbálkozott korábban is azzal a trükkel, hogy az uniós forrásokat hozzáadta a kormányzati kiadásokhoz, és próbálta bizonyítani, hogy többet költünk más országokhoz képest a területre, de ez egyszerűen így nem igaz. Az uniós forrásokat nyilvánvalóan nem lehet a saját országunk kiadásaihoz hozzáadni.

Az új belépők több EU-s forrást kapnak, a régi tagok kevesebbet, és az uniós pénzek nem is működtetésre mennek, abból nem iskolákat tartanak fenn, nem pedagógusbéreket finanszíroznak. Arról nem is beszélve, hogy ezeknek a forrásoknak egy jelentős része a korrupció okán elveszik, gondoljunk csak az ORÖ képzéseire vagy az Öveges-programra, a kamucégekre, kamutanulmányokra, kamuszámlákra.

Arról nem is beszélve, hogy ha a teljes kormányzati kiadásokon belül nézzük az oktatás kiadásait, akkor nincs itt semmiféle átlagnál nagyobb költség, lényegében ugyanannyit költünk az Eurostat szerint is, mint az uniós átlag. Erről nem tett említést Rétvári államtitkár úr. Ha megnézné a pontos számokat ő maga, akkor részletesebb képet kapna, akkor nem mondhatna olyan dolgokat, hogy az Európai Unió első felébe kerültünk a költségeinket tekintve a terület vonatkozásában.

Rétvári úr másik kijelentése az volt, hogy 344 millió eurót költünk az oktatás minőségének fejlesztésére. Az Eurostat szerint 5379 millió eurót költünk oktatásra összesen, 344 millió euró ennek a 6,3 százaléka, tehát 6,3 százalék megy el fejlesztésekre. Így

tényleg nem fogjuk utolérni a XXI. századot. Arról nem is beszélve, hogy például állami tankönyvek nyomtatása nem igazán nevezhető fejlesztésnek, azoknak a tartalmát, minőségét megnézve.

A harmadik kijelentésre térek. „Magyarországon a végzettség nélküli iskolaelhagyás szerencsére alacsonyabb, mint az Európai Unióban.” - állította Rétvári államtitkár úr. Valószínűleg felcserélte az adatokat a kapkodásban, hiszen a Bizottság anyagában is az szerepel, hogy 2015-ben Magyarország esetén 11,6 százalék volt a korai iskolaelhagyás, míg az uniós átlag ennél kevesebb, 11 százalék, és ráadásul az Unióban komoly csökkenő tendenciát mutat hosszú távra visszamenőlegesen is a korai iskolaelhagyás, míg a magyar adat igazából 11-12 százalék között stagnál már hosszú évek óta. Itt tehát inkább szégyenkezni van okunk az adatokat, ezt a dokumentumot megvizsgálva. Sőt, nyilvánvalóan a jövőben romlás is várható, hiszen a szakképzés átalakítása kapcsán aláhúzták, hogy ez növelheti a korai iskolaelhagyás veszélyét.

Ráadásul Rétvári államtitkár úr azt a mondatot sem közölte a Bizottság anyagából, amit most idézek: „A már lemorzsolódott fiatalok nyomán követésére szolgáló rendszer sem az iskolák, sem a helyi hatóságok, sem a szociális intézmények szintjén nem létezik. Az említett fiatalok életútjának alakulására vonatkozó információk hiányában nincs lehetőség módszeres segítséget nyújtani számukra a társadalomba és a munkaerőpiacra történő beilleszkedésük-höz.” Ez nagyon súlyos hiányosság, nagyon súlyos kritika Magyarországgal szemben. Államtitkár úr nem is tesz róla említést, amikor erre a dokumentumra hivatkozik.

A 4. pont arról szól, hogy az iskola előtti nevelésben részt vevők száma majdnem 1,5 százalékkal emelkedett. Ebben is az uniós átlag fölött vagyunk, legalábbis Rétvári államtitkár úr szerint. De nem teszi hozzá, hogy ez az adat, ez a 1,5 százalékos növekedés a négyévesekre vonatkozik, és minimális az uniós átlagtól való eltérésünk, és továbbra is fontos hozzátenni, hogy ez mindig alacsonyabb, mint az uniós célkitűzésünk, a saját célkitűzésünk.

Az 5. pont. „A korai fejlesztésben valamivel jobbak vagyunk az Európai Unió átlagánál.” - hangzott el az állítás. Itt megint csak elkeveredett az államtitkár úr a számok rengetegében, ugyanis az Eurostat szerint a kora gyermekkori fejlesztésben a 2 évnél fiatalabbak csupán 0,6 százaléka vesz részt, de a 2 éveseknek is csak 12,7 százaléka, amely aránnyal csak két országot előzünk meg. Másoknál 50-60 százalékos ez az arány, de van 90 százalék fölötti is. Tehát ismétlem, 90 százalék fölötti arány van némely országban. Nálunk 0,6, illetve 12,7 százalék. És ha megnézzük a másik oldalt, vagyis a felnőttek részvételét az oktatásban, akkor is jelentős az uniós átlagtól való lemaradásunk. Ezt a Bizottság anyaga is kiemeli.

A hatodik hivatkozott változás szerint „a Bizottság részéről üdvözölték azt, amit önök itt támadnak a parlamentben, hogy növekedett a szakképzési tárgyak tanítási óráinak száma a szakképzés-

ben” - idéztem ismét államtitkár urat. Itt is megmutatkozik, hogy államtitkár úr - tehát továbbra is Rétvári államtitkár úrról beszélek - csupán a dokumentum bevezetőjét olvasta el, a későbbi elemzésben egyértelműen rámutatnak arra, hogy ez a növekedés a közismereti tárgyak rovására történt, ahogy az előbb erre már utaltam.

A korai iskolaelhagyás kockázatának növelése mellett ezzel kapcsolatban kiemelik azt is, hogy az intézkedés korlátozza a különböző szakképzési programok közti átmenet lehetőségét.

Üdvözlés helyett - márpedig üdvözlést említ - pedig nagyon komoly kritikát fogalmaztak meg akkor is, amikor ezt írták a jelentésben: „Mindazonáltal a hároméves tanterv alapkészségekkel kapcsolatos részének erőteljes lecsökkentése miatt a tanulók aligha szerzik meg azokat a kulcskompetenciákat, amelyek az érettségi letételéhez szükséges tantárgyak elsajátításához kellene.” Ez is a jelentésből idézet. Nem hangzott el ez a mondat Rétvári államtitkár úrtól, éppen az ellenkezőjét állította ennek a dokumentumnak a lobogtatása közben.

A 7. pont arról szól, hogy itthon az uniós átlagnál sokkal gyorsabban találnak a magyar emberek munkát. Idézem ismét államtitkár urat: „Ma Magyarországon 80,4 százalék a középiskolát frissen végzeteknél, az uniós átlag pedig 76,9 százalék.” Ez így van, de ennek nagyon szomorú oka is van, amiről ugyancsak nem beszélt az államtitkár úr, ez pedig az, hogy a frissen végzettek jelentős része, a fiatalok jelentős része sajnos nem marad Magyarországon. Ismerjük azokat a számokat, hogy hányan hagyják el az országot munkát keresve. Tehát érdemes ezek mögé a számok mögé nézni.

Végül a nyolcadik az anyagból. Az anyag készítői is üdvözölték, hogy egyre többen szereznek felsőfokú végzettséget. Ez való igaz, a vizsgált 30-34 éves korosztályon belül 2012-höz képest már nem 29,8 százalék, hanem 34,3 százalék rendelkezik diplomával. Egyébként ez még mindig jóval kevesebb, mint az uniós átlag, ami 39 százalék.

(13.50)

De azért egyvalamit tegyünk hozzá mindehhez: a 30-34 évesek iskolai végzettségéhez nem túl sok köze van az Orbán-kormánynak. Itt arról van szó, hogy akik 2010 előtt jártak egyetemre, most lettek 30-34 évesek, ők még jóval a felsőoktatás leépítése előtt kezdték meg a tanulmányaikat. Az Orbán-kormány tevékenységének köszönhetően egyébként csökkenni fog majd ez az arány, hiszen míg korábban, 2010-ben 140 ezren jelentkeztek felsőoktatásba, addig mára csak 110 ezren, s míg korábban 100 ezer diákot vettek fel, ma már csak kevesebb, mint 80 ezret. Tehát amikor Rétvári államtitkár úr ezt a dokumentumot emlegeti, akkor vagy nem olvasta el teljes mértékben, vagy pedig szándékosan félreagyarazza.

Szeretném összefoglalni mindazt, ami itt elhangzott, és néhány ténytet még kiemelni. A doku-

mentumban szerepel, hogy a tanári fizetések némileg emelkedtek 2013-ban, de még mindig a legalacsonyabbak között vannak az Európai Unióban, és más, felsőfokú végzettséggel rendelkező fizetések körülbelül 71 százalékát érik el.

A fizetések az új pedagógus-életpályamodell négy különböző kategóriájához kötődnek, e modell bevezetésével párhuzamosan megszüntették a helyettesítési túlórapótlékokat, ezzel csökkentve az emelés hatását az alapfizetésre. S ahogy tudjuk, a minimálbértől is elszakították, ami 15 százalékos növekedést jelentett volna. Ezt nincs lehetőségük megkapni a pedagógusoknak.

A 2012. évi PISA-felmérés szerint a magyar tanulók nyújtották a leggyengébb teljesítményt Európában a digitáliskompetencia-tesztben, és az eredményeik 2009 óta romlanak. A digitális készségek hiánya korlátozza a jövőbeli foglalkoztatás esélyeit.

És még nagyon sokáig sorolhatnám azokat a dolgokat, amelyek ebben a dokumentumban szerepelnek, és tévesen, hibásan, elferdítve idézte és ezzel söpörte félre Rétvári államtitkár úr az ellenzéki érveket. Kérem, nézzék meg ezeket az adatokat, és ki fog derülni, hogy ez a dokumentum pontosan az ellenzék állításait támasztja alá. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, jegyző úr. Most van lehetőség kettőperces felszólalásokra. Hoffmann Rózsa képviselő asszonynak adok szót. Parancsoljon!

DR. HOFFMANN RÓZSA (KDNP): Köszönöm szépen, elnök úr. Örülök, hogy most jöttem sorra, mert néhány eredményről szeretnék szólni, először is a nyelvoktatás területén. Talán elkerülte a képviselőtársak figyelmét, hogy a 2011-es törvény bevezette az általános iskolások hatodik és nyolcadik osztályos mérését. A nemzetközi sztenderdeknek megfelelően a hatodikosoknak az A1-es, a nyolcadikosoknak az A2-es szintet volna kívánatos elérni. Az első év eredményei biztatóak, ugyanis a hatodikosok 82 százaléka, a nyolcadikosok 70 százaléka elérte ezt a szintet. Kívánom, hogy ez az eredmény fokozódjék a jövőben is.

Eddig még nem esett szó arról, hogy Magyarország példaértékű abban, hogy a területén élő nemzetiségeknek milyen jogokat biztosít az oktatásban. Külön létszámhatárokat állapítottunk meg. A nemzetiségi önkormányzatok fenntarthatják az iskolákat, és valamennyi nemzetiségi nyelven anyanyelven is folyik az oktatás mellett, hogy csak az anyanyelvet tanulják. Ezt a helyzetet az Európa Tanács nyelvi chartájának szakértői bizottsága is példaértékűnek minősítette.

Ezzel párhuzamosan Magyarország igen komoly eredményeket mutathat fel a tekintetben is, hogy a határain kívülre rekedt magyarság oktatásáért mi mindent tesz, s nemcsak Kárpátalján, amiről az utóbbi hónapokban sok szó esik, hanem hagyományosan a Délvidéken, Erdélyben és a Felvidéken is. Az, hogy a magyar nyelvet ott még tanulhatják a gyerekek és magyar nyelven tanulnak, a magyar kormány segítségével erre nem volna lehetőség.

Azt hiszem, hogy ezek is olyan eredmények, amelyeket elkönyvelhetünk mint óriási pozitívumokat, és kívánom, hogy csak ilyen irányban folytatódjék tovább.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mivel többen nem jelentkeztek kettőperces felszólalásra, Palkovics László államtitkár úrnak adok szót. Parancsoljon, államtitkár úr! Utána pedig megyünk tovább a rendes felszólalásokkal.

DR. PALKOVICS LÁSZLÓ, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Tisztelt Elnök Úr! Kedves Képviselő Hölgyek és Urak! Sajnálom, hogy Ikotity képviselő úr elment, ugyanis olyan negatív képet festett a magyar iskolarendszerről, illetve a diákok teljesítményéről, hogy úgy gondoltam, miután most körülbelül a vitanap közepén tartunk, ezt a hangulatot egy kicsit javítom.

Egyébként ma került publikálásra a TIMSS 2015-ös vizsgálat eredménye. A TIMSS, a Trends in International Mathematics and Science Study a PISA-hoz egy kicsit hasonló felmérés - módszertanát tekintve ettől persze alapvetően különbözik - a matematika és a természettudomány területén. A különböző országokbeli negyedik és nyolcadik osztályos gyerekek egymáshoz való hasonlítását és ennek a változását méri. Néhány adatot szeretnék ebből idézni. Javaslom mindenkinek megnézni, az Oktatási Hivatal honlapján - itt sajnos nem tudunk vetíteni - az eredményeket sokkal jobban demonstráló infografikák találhatók, ha a képviselő hölgyek és urak úgy gondolják, ezt meg tudják nézni, de néhány számot azért mondanék.

A 2015-ös mérésben 50 ország negyedikesei vettek részt. A magyar negyedikesek 525 pontos átlageredménye szignifikánsan magasabb a TIMSS-átlagnál, abba a kategóriába tartozik, ahol például Litvánia, Finnország, Lengyelország, Hollandia és Csehország is van, tehát ezekkel az országokkal egy szinten teljesítettek. Egy kicsit alacsonyabb, mint Szingapúr, Hongkongé, Koreáé és Tajvané; ezeknek az oktatási rendszerei ismertek. Annyi problémát lehet említeni, hogy ezeken a jó eredményeken belül pozitív az, hogy a negyedikesek 12 százaléka sorolható a kiváló képességi szinthez, és 8 százalék tartozik a legalacsonyabb szinthez. Ez mutatja és visszaigazolja a PISA eredményeit, azt, hogy a szociális háttérnek milyen hatása van az eredményekre.

A nyolcadik osztályosok 514 pontos átlaga is lényegesen magasabb, mint a TIMSS skálaátlaga. Itt csak néhány távol-keleti ország ért el nálunk jobb eredményt: Szingapúr, Korea és Hongkong, viszont a magyar nyolcadikosok egy szinten teljesítettek Írország, az Egyesült Államok, Anglia, Szlovénia, Norvégia, Litvánia, Izrael és Ausztrália tanulóival.

A TIMSS természettudományi mérése területén az eredmények még jobbak. Itt a negyedik magyar diákok 542 pontos természettudományi átlageredménye kiemelkedően jó, az európai országok közül az egyik legjobb, itt csak az orosz és a finn tanulóktól

maradunk el kismértékben, egyébként teljesen megfelelőnek az összes többinek, és valóban a felső csoportba tartozunk.

A nyolcadik évfolyam esetén 527 pontos átlageredményt értek el a magyar diákok a természettudományokban. A tudásuk gyakorlatilag azonos értékű az angol, az egyesült államokbeli, a kanadai, a svéd és a litván diákok átlagával.

Kicsit oldva azt a sötét képet, amit Ikotity képviselő úr felfestett, azt gondolom, hogy a magyar tanulók ilyen típusú eredményei mindenképpen pozitívak. Arról pedig, hogy mi mivel milyen korrelációban van, még fogunk beszélni. Köszönöm. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Államtitkár úr idejét szokás szerint majd a Fidesz időkeretéből levonjuk.

Most pedig rendes felszólalásra a Fidesz képviselőcsoportjából Dunai Mónika képviselő asszony következik. Parancsoljon, képviselő asszony, öné a szó.

DUNAI MÓNICA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A Fidesz és a KDNP filozófiája szerint a gyermek az első a családban. De nemcsak a családban, hanem az iskolában is. Az iskolában is a gyermekért kell történnie mindennek. Nagyon sajnálatosnak tartom, hogy a mai politikai vitanapon az ellenzéki padosorokból vajmi kevés hallatszott a gyermekekről, politikáról azonban annál több szó esett. Ezért egy kicsit talán hiánypótlásképpen én a gyermekekről szeretnék beszélni, a gyermekek tehetségének kibontakozásáról, és arról, hogy miben és hogyan tudjuk a tehetségfejlesztést, a tehetségek felismerését elősegíteni.

Fontos célunk az esélyegyenlőség megteremtése a tehetségek fejlesztésében is. Fontos célunk a minden egyes gyermekben, köztük a hátrányos helyzetű tanulóknak meglévő tehetség felfedezését és fejlesztését elősegíteni. A tehetséggondozás területén mi egy egészen más utat követünk, mint amit az MSZP-SZDSZ követett 2010 előtt.

(14.00)

A liberális-szocialista oktatáspolitikai és kormányzás az alapfokú művészetoktatás támogatásait csökkentette, a kiegészítő normatívák rendszerét szétverte. Eltűntette a differenciált fejlesztés lehetőségét, mert a megszorítások miatt 2006 és 2008 között először ezeket szüntették meg. Emlékezzünk vissza, akkor drasztikusan csökkent, egyes iskolákban nullára a szakkörök száma, a sportkörök száma, a művészeti foglalkozások, énekkarok lehetősége. Illetve ott, ahol megvolt, vagy a helyi önkormányzatok támogatásával, vagy pedig a szülők pénzének bevonásával fizetősé tette azokat. Abban az időben jelentősen csökkent a kollégiumok támogatottsága.

Nekünk, tisztelt ellenzéki képviselőtársaim, innen kellett építkeznünk 2010 után. Mi nem ezt az

utat kívánjuk követni. Mi azt az utat követjük, hogy ösztönözzük a pedagógusokat, hogy az iskolákban a tanórákon, a tanórákon kívüli délutáni foglalkozásokon minél teljesebben tudjanak ne csak a felzárkóztatással, az oktatással-neveléssel, hanem a tehetséggondozással is foglalkozni. Ezenfelül számos pályázattal segítjük a magyar diákok tehetséggondozását, amelyek közül a legjelentősebb a nemzeti tehetségprogram.

A nemzeti tehetségprogram alapvető stratégiai célkitűzése a tehetséges fiatalok megtalálása, a tehetséges fiatalok folyamatos segítése, és a tehetség hasznosulásának elősegítése kistélepüléseken, falvakban, kisiskolákban és nagyvárosokban, Budapesten egyaránt. A nemzeti tehetségprogram céljainak megvalósítására egyrészt a hazai központi költségvetésben rendelkezésre álló forrás, másrészt az Európai Unió operatív programjaiban rendelkezésre álló forrás szolgál. A program megvalósítására ebben az évben, 2016-ban közel 3 milliárd forint összegű forrás áll rendelkezésre, és ezzel megegyező összeget terveztünk a 2017. évi pályázati kiírások forrásául is. Az eddigi kétéves cselekvési programok alapján 2009 és 2016 között meghirdetett 280 felhívás keretében 8850 projekt nyert támogatást. A megítélt támogatások összege összesen több mint 12 milliárd forint volt. A támogatásokból évente 300-350 ezer fiatal vehetett részt tehetsége kibontakoztatását segítő programokban.

Az elkövetkező időszakban, egészen 2020 végéig fut majd az emberi erőforrás operatív program keretében elindult, „Tehetségek Magyarországa” elnevezésű kiemelt program. A program konzorciumban kerül megvalósításra, a konzorcium vezetője az Új Nemzedék Központ Nonprofit Közhasznú Kft., konzorciumi partnere pedig a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége. A program keretösszege szintén tetemes nagyságú, 6,5 milliárd forint, ami azt is jelenti, hogy ezekben az években a hazai költségvetési források mellett további több mint egymilliárd forint jut a tehetségsegítés ügyére.

Tisztelt Képviselőtársaim! 2016-ban 45 pályázatot hirdettünk meg. A keretösszeg összesen 2,7 milliárd forint volt. A 2016-17-es tanév elején elindult a nemzeti tehetségprogram támogatásával kifejlesztett, a tehetségazonosítást és a tehetségek támogatását segítő informatikai rendszer, a tehetségkapu portál. A tehetségkapu a tehetségazonosító, tehetséggondozó tevékenységek és azok eredményeinek rögzítésére alkalmas webalapú szoftver. A tehetségkapu információs rendszer célja a tehetségügy eddigi szerteágazó kezdeményezéseinek és fejlesztéseinek összefogása, és a tehetségek megismerésének és fejlesztésének, továbbfejlesztésének támogatása. Azt gondolom, hogy ez a tehetségkapu portál egy olyan hasznos tudásbázis, amit haszonnal tudnak forgatni a pedagógusaink.

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a kiemelkedő tehetséggondozó tevékenységet végző pedagógusok, szakemberek, szervezetek és kiemelt programok szakmai elismerésben részesüljenek. Mi ebben is

léptünk. A nemzeti tehetségprogram keretében 2013-ban a „Bonis Bona - a nemzet tehetségeiért”-díjat alapítottuk meg. De ezenkívül díjazzuk tehetségfejlesztő pedagógusainkat kiváló tehetséggondozó-díjjal, kiváló tehetségfejlesztő-díjjal, kiváló tehetségsegítő-díjjal, és kiváló tehetséggondozó szervezet kategóriát is alapítottunk, amelyet minden évben átadunk.

Az európai tehetségsegítő hálózat megalakulásának igénye először a 2011-es budapesti uniós elnökségi konferencián fogalmazódott meg. Ezt felszólalásom végén azért szeretném önöknek megemlíteni, mert itt egy olyan hazai tehetségkutató tevékenység elismeréséről van szó, amikor ezt 2011-ben körvonalazták a budapesti uniós elnökségi időnk alatt, amelynek aztán folytatása lett. Ebben élen járók voltunk Európában. Az európai hálózat kialakításával kapcsolatos elképzelések közé tartozott a budapesti székhelyű európai tehetségközpont felállításának terve, amelyben egyik feladatként határozták meg a majdani európai hálózat létrejöttében való közreműködést.

(Az elnöki széket Jakab István, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

A budapesti Európai Tehetségközpont 2012 júliusában meg is alakult, meg is nyílt, majd ezt követően az európai vérkeringésben mi, magyarok a tehetségfejlesztésben kiemelt figyelmet kaptunk és kapunk azóta is. Képviselőtársaim többször említették, hogy az iskolában boldog gyermekeket kell nevelni. Ebben, azt gondolom, mindannyian egyetértünk, és talán ez az egyetlen közös pont, ami kiindulásnak jó is lehetne a jövőre nézve. Talán ebben egyetértünk. Valóban, ahhoz, hogy boldog, kiegyensúlyozott felnőttek legyenek majd Magyarországon, boldog és sikeres gyermekekre van szükség.

(Hiszékeny Dezsőt a jegyzői székben Szávay István váltja fel.)

És abban, hogy hogyan lesz egy gyermek kiegyensúlyozott és boldog, nagyon nagy szerepet játszik az, hogy az ő tehetségét képesek vagyunk-e felismerni, a pedagógusaink képesek-e ezt a tehetséget felismerni és aztán fejleszteni, mi pedig itt, a Parlament falai között képesek vagyunk-e minden segítséget megadni ahhoz, hogy ez a tehetség a pedagógusokon keresztül fejlődhessen, és ennek alapján egy boldog és kiegyensúlyozott gyermekből boldog és kiegyensúlyozott felnőtt legyen. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Szórványos taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Köszöntöm képviselőtársaimat. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Kunhalmi Ágnes képviselő asszony, MSZP-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő asszony!

KUNHALMI ÁGNES (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Sok ideje, sok órája vitázunk a magyar közoktatás helyzetéről. Hát, amikor önök anno azt mondták, hogy sikersztori, és most is nagyjából ezt érezzük, hogy sikersztoriként állítják be, ezzel szemben a valóság sajnos nem ez. Még akkor sem, ha államtitkár úr a legújabb kutatási eredményeket éppen aktuálisan felolvassa.

Az a harci helyzet, hogy olyan problémákról beszélünk leginkább, amelyeket az elmúlt években önök okoztak. Olyan mértékű reformokat és olyan, hogy mondjam, buta és rossz irányú átalakításokat csináltak, amelyekre az önök belső papírjai, döntéselőkészítési minisztériumi papírjai és nemcsak külföldi kutatók, a hazai szakma, oktatáskutatók és szak-szervezetek világítottak rá, hanem szinte minden területen az önök emberei is ezt elmondták és leírták.

(Dr. Szűcs Lajos elfoglalja a jegyzői széket.)

Nagy a baj. 2016-ra eljutottunk odáig, hogy ilyen mély szakadék gyerek és gyerek között Magyarországon soha nem volt. Akkor a szakadék, hogy akik szegény gyerekeknek születnek ma Magyarországon, vagy valamilyen oknál fogva elcsúsznak... - és sajnos csúszik lefelé az egész középosztály is. Az a politika, amit önök elkezdtek az oktatás területén, de mondhatnám, az egész társadalom- és gazdaságpolitikájuk szedi szét a magyar társadalmat, nem csak a szegény gyerekeket zárták ki az iskolarendszerekből, akár a tankötelezettség korhatárára gondolok, vagy bezáródtak a mobilizációs csatornák 2010 után módszeresen, végig lehet sorolni az intézkedéseket, ez a politika kőkeményen elérte a középosztálybeli gyerekeket is.

(14.10)

Ha ma van pénze valakinek, kap jó oktatási ellátást, ha nincs, nem. Eljutottunk odáig, hogy középosztálybeli szülők, polgári családok ezrei veszik meg a magyar közoktatás rendszerén kívül a tudást. Államtitkár úr, ön lehet büszke az új olvasási eredményekre, egyébként 2011-hez képest határozza meg - ez le van írva a módszertanban - az oktatási eredményeket, de azért Csapó Benő, akire már ön is hivatkozott, világosan elmondta, hogy több mint 20 százaléka a magyar társadalomnak funkcionálisan analfabéta. Ez probléma! A legnagyobb probléma persze az, hogy maga a miniszter úr nincs tisztában a fogalmakkal, és éves rendes meghallgatásán sajnos azt mondta, hogy kétségbe vonta egyébként ezt az adatot, és látszódot, szinte az egész bizottság felhorkant, tehát ezt problémának tartom, de ettől még, hogy ő tagad vagy nem érti a fogalmat, ettől még a jelenség adott.

Tudja, miért javulhat egyáltalán az oktatásban a szövegértés eredménye - de várjuk, meg, majd 6-10-e között, pár napon belül ki fog jönni az új PISA-felmérés is -: mert kívül veszik meg a szülők a tudást.

Használhatatlan gyakorlatilag az állami közoktatás lassan most már. Nemcsak az informatikaórát, nemcsak a nyelvi órákat veszik meg a szülők, hanem az olvasásórákat is megvásárolják. Történelemórákra járatták a gyerekeket, irodalomórákra, matematikaórákra. Kívül veszik meg azt, ami az állami iskola-rendszerben már nem tud megképződni. A pedagógusok képtelenek lassan ellátni a saját feladatukat. Idegileg kimerültek, kiégtek, túlterheltek adminisztrációval. A Klebelsberg Intézményfenntartó Központtól segítséget nem kapnak, folyamatosan politikailag egzécíroztatják őket. Ez így összességében, ráadásul, ha az egyentankönyvekről beszélünk, itt többször elmondták, hiába adják önök ingyen a tankönyvet, tele van tárgyi tévedésekkel, nem ér semmit az ingyentankönyv, ha butaságokkal van tele.

Szintén az önök felmérése: a pedagógusok túlnyomó többsége, kétharmada nem tartja megfelelőnek, azt mondták, hogy nem segíti őket az oktatásban, nem tudják eszközként használni az egyentankönyveket. Több képviselőtársam elmondta, de a szakma is felhívta a figyelmet arra, hogy buta tankönyvekkel nem fogják tudni megtanítani a gyerekeket írni, olvasni se rendesen, és amikor Csapó Benő azt mondja, hogy több mint 20 százalék, egyes kutatások szerint már több mint 25 százalék a funkcionális analfabetizmus, akkor bizony ezen a területen valami nagyon nincs rendben. Kérdezem én, hogy ezt tudja-e kezelni az uniformizálás, a központosítás, a buta egyentankönyv, a túlterheltség, a megtanulhatatlan és megtaníthatatlan Nemzeti alaptanterv. Azt gondolom, hogy nem tudja. Változásra szükség lett volna, de nem abba az irányba, ahogy önök elindultak.

Szeretnék reagálni az egyházi iskolákkal kapcsolatos eddigi kijelentéseikre. Nagyon könnyű azt mondani egy baloldali embernek, hogy ti úgyis egyházellenesek vagytok, fel sem tételezve azt, hogy minden embernek megvan a maga vallása és a maga hite, függetlenül attól, hogy milyen a pártpolitikai hovatartozása, vagy egyáltalán milyen ideológiát követ. Azt gondolom szociáldemokrata emberként, hogy a vallás magánügy. Amit Lázár János kijelentett, azt én nagyon kirekesztő gondolkodásnak tartom, hogy a közoktatás célja a jó keresztény ember nevelése. Kirekesztő, sőt meggyőződés, hogy az Alaptörvénnyel és magával a köznevelési törvény alapszellemisségével is szembemegy, hiszen alapvetően szembemegy a szabad vallásgyakorlással.

Azt megszoktuk, hogy önök különbséget tesznek lassan gyerek és gyerek között, de amióta sajnos az egyháziügyi törvényt megváltoztatták, egyház és egyház között is különbséget tesznek. Félreértés ne essék, mi az egyházat nem ellenezzük, hanem partneri viszonyként tekintünk rájuk. Igenis szüksége van az államnak partnerekre a közoktatás feladatainak az ellátásában. Ilyenek az egyházak, a civil szervezetek, ilyenek az önkormányzatok, mindenki a maga területén. Nem azt sajnáljuk, hogy az egyházi iskolába járó gyerekek többet kapnak vagy jobban finanszírozzák őket, dupla normatívát kapnak, azt sajnálom, hogy diszkriminálják az állami iskolába járó gyerekeket,

hogy utánuk kevesebb jár. Ezt tartom igazából problémának.

Ráadásul, hadd hozzam ide Orbán Viktor miniszterelnöknek 1991. július 4-én mondott szavait: „Én úgy gondolom, hogy a mai magyar politikai helyzetben az, hogy az állam költségvetési támogatásban fogja részesíteni évente az egyházakat, az kifejezetten függőségi viszonyt teremt az állam-egyház viszonyában.” ’94-ben jóformában megismételte ezeket a mondatait. Nagyon-nagyon sok idő telt el. Nem értenék én sem egyet egyébként ezzel a kijelentéssel, de ahova önök eljutottak az elmúlt években, szerintem az már káros, ráadásul egyházi vezetők nyilvánították ki azt, hogy be kell fejezni a középosztály és az elit, főleg az elit családokba született gyerekek erőszakos átterelését az egyház irányába, mert nem fogja tudni ellátni megfelelően a feladatát.

Továbbá szeretnék kitérni ennek kapcsán a Klebelsberg Intézményfenntartó Központra. Ez tényleg nem egy sikersztori. A szemünk előtt hasalt el a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ. Önök arra hivatkoztak, hogy azért kellett létrehozni a KLIK-et, mert 2010 előtt a rossz rendszerben hatalmasra duzzadt az adósság, önkormányzatok sokasága nem tudta ellátni a feladatát. Előszertettel szoktak öszszemosni számokat, és azt az 1200 milliárdot, amelyet átvállalt az állam, a fideszes állam 2010 után... - egy az egyben egyenlőségjelet tesznek az oktatási adósságfelhalmozással. Oktatás miatt egyébként nem halmozott fel önkormányzat adósságot. Leginkább azok a fideszes önkormányzatok halmoztak fel viszont adósságot, amelyeknek 2007 után ki volt adva, hogy na, itt a világgazdasági válság a nyakunkon, minél rosszabb, annál jobb, és a fideszes önkormányzatok nyakló nélkül adósították el önmagukat. Sajnos, ez a valóság, nem is lehet ezt letagadni, mert ezt a számok is igazolják. Nagyon megsínylette a közoktatás rendszere azokon a településeken, városokban, ahol igenis az önkormányzatok jó gazdák voltak.

Ráadásul, megbukott az érvelésük is, ugyanis 2010 előtt is az állam fogyott el a közoktatás finanszírozásában, és sajnos látjuk, hogy ha adósságot termelt valami korábban, azt önök folytatják, mert a KLIK ugyanúgy adóssághalmozó gépezetté vált függetlenül attól, hogy most önök ezt kifizették. Államtitkár úr, az kevés, hogy önök arra hivatkoznak, hogy milyen remek dolog az, hogy kifizettük a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ adósságát, ezt kérem, önök okozták. Ez a rossz struktúra ezt halmozta fel. Most kifizették, és ez a struktúra sajnos marad később is, ugyanúgy adósságot fog termelni. Egy év múlva ugyanúgy arról fogunk beszélni, hogy mennyi adósságot termel a KLIK. Tehát semmilyen jobb módszert nem találtak ki önök ezek szerint. A saját érvelési logikájuk bukik itt meg sajnos.

Véleményem szerint nem szabad az önkormányzatokat kikapcsolni az oktatás igazgatásából. Vissza kell őket hívni segítségül. Sokkal jobb gazdái tudnak lenni az iskoláknak nagyon-nagyon sok helyen. Ott kell kitalálni, hogy az állam okosan és jól hol lép

közbe az oktatás igazgatásában, ahol erre tényleg nem képesek egyedül az önkormányzatok.

Szeretnék önöknek beszélni még a lemorzsolódásról. Ez is nagyon kemény tünete annak a kirekesztő iskolarendszernek, amit önök csináltak. Az önök tanulmányából olvashattuk ki, hogy 2011 után, amikor is a tankötelezettség korhatárát leszállították, 42 500 gyerek esett ki az iskolarendszerekből. Hol vannak ezek a gyerekek?

(14.20)

Ezzel párhuzamosan megalkották a közmunkaprogramot, amelynek az alsó korhatára szintén 16 év. Szerintem ez embertelen, embertelen egyébként, gyakorlatilag a gyerekmunkát bevezették ezáltal. Meg kell érteni azt, hogy a tankötelezettség korhatárának felemelése vagy leszállítása egy eszköz, eszköz a mindenkori politika és a kormány kezében arra, hogy a legszegényebb családokban született gyerekek kezét megfogják valamilyen módon. Önmagában nem elég, ebben egyetértünk, önmagában a tankötelezettség korhatárának emelése nem segít, bár hozzáteszem, rengeteg olyan statisztika van ám, és szakértők leírták, hogy ha egy szegény gyerek minden alkalommal csak fél évig marad az iskolában, ha hátraültetik a padosorban, ha nem foglalkoznak vele, de mégis közösségben van az iskola falain belül, sokkal kevésbé lesz kiszolgáltatott a munkaerőpiacon; csak fél év, ma már ilyen statisztikák is vannak.

A tankötelezettség korhatára óriási problémát okozott Magyarországon. Nem tudom, mi kellene még ahhoz, hogy belássák, hogy ezt az eszközt megéri alkalmazni, de úgy nem megy, hogy önök leszállítják a tankötelezettséget, bevezetik alsó tagozatban is a buktatást, bevezették felső tagozatban is a buktatást - gyakorlatilag 14 éves egy gyermek, amikor az általános iskola nyolc évét befejezi -, ha megbuktatják alsóban, megbuktatják felsőben, máris úgy esik ki az iskolarendszerekből, úgy megy el az általános iskolából, hogy még általános iskolai végzettsége sincs, nemhogy szakmai végzettsége. Nem tudunk mit kezdeni azokkal a gyerekekkel később. Hígye el nekem, nincs az a felnőttképzés - biztos, hogy a felnőttképzéssel foglalkozó szakértők megorrolnak rám, mert ez egy nagyon komoly szakterület, de ha a gyerekek időben nem kapják meg, akkor, amikor annak a helye van, egy okos államtól, egy erős, jó és kreatív iskolarendszertől, amely, jól mondták önök is, a képességek fejlesztésre koncentrálnak, nincs az a program, amivel maradéktalanul pótolni tudnánk vagy vissza tudnánk ezt hozni az életbe. Ez elképesztően nagy probléma, gyakorlatilag hihetetlen teher lesz ez a következő kormányokra nézve is.

Arról ne is beszéljünk, hogy a romák között 57 százalék az iskolát korán elhagyók aránya. Embertelenség kilökní ezeket a gyerekeket és nem törődni azzal - hiszen már korábban ezek a gyerekek a szüleiktől se kapják meg azt a motivációt, amit egy középosztálybeli gyerek megkap. Ha nincs állam, más nem tud segíteni ezeken a gyerekeken. Legyen az egy

jobboldali politikus, legyen az egy baloldali politikus, gyerekeket kell látni magunk előtt. Igaza van a képviselő asszonynak, gyerekközpontú oktatás lenne és nem intézményközpontú. A legtöbbet a KLIK bajairól beszélünk, a buta államosításról beszélünk, és alig beszélünk arról, hogy valójában egy gyereknek hol kellene tartani 14 évesen, 16 évesen, vagy hogyan fogjuk például kompenzálni azt, hogy még a szókincs se egyforma a gyerekeknek hétévesen. Teljesen más szókincssel megy be egy szegény családban született kisgyerek és egy középosztálybeli kisgyerek az iskolába. Nem az a megoldás, hogy szétszedjük őket, vagy Híd-programokat csinálunk nekik, vagy egyentankönyvet adunk nekik, vagy megtaníthatatlan NAT-ot adunk a tanárnő elé, hanem minden eszközt megpróbálunk annak szolgálatába állítani, hogy ezeket a gyerekeket együtt neveljük, együtt tartásuk, mert így lesznek kreatív, igazságérzetükben erős, toleráns felnőttek később.

És itt van a funkcionális analfabetizmus, ez mutatja a legjobban azt, hogy hol tart egy ország. Nem szabad megengednünk azt magunknak, hogy ezzel ne foglalkozzunk. Ezt nem fogja elősegíteni az, hogy a Nemzeti alaptanterv ennyire szűk. Örülök annak, hogy egyébként az államtitkár úr is említette, hogy meg fogják változtatni és erről diskurzus megy, de mi már akkor is mondtuk ezt, amikor az előző ciklusban ezt a Nemzeti alaptantervet megalkották. Könyörögünk, hogy ne legyen ilyen tömört, és ne 10 százalékban engedjék meg az eltérést tőle, hanem minimum maradjon 30 százalék. És ha most tehetek javaslatot, kérem önöket, a következő NAT-ban legalább 30 százalék eltérés legyen, pont azért, mert differenciáltan kell a gyerekeket tanítani, és kell a pedagógusoknak az a szabadság, hogy ettől eltérjenek.

Végezetül, sok mindenről lehetne még beszélnem, például a digitális oktatási stratégiáról, arról, hogy mekkora lemaradás van Magyarországon ezen a területen. Ha valahol még nagyobb a lemaradás, mint a funkcionális analfabéták száma, még nagyobb a szakadék, ez a gyermekek digitális kompetenciája. Czunyniné volt államtitkár asszonyt én hallgattam, a DOS-t többször átolvasva figyelmesen végigtanulmányoztam. Az az igazság, hogy ez a digitális oktatási stratégia, amit alkottak, csak azért, mert a netadó ellen több mint százezer ember kiment tüntetni önök ellen, még vágyalomnak is kevés, ugyanis a lényegét nem értik, csak azért csinálják, hogy legyen, és ezt a területet is kipipálják.

Azt látjuk, hogy megjelenik néhány új pályázat, digitalizációs célokra ugyan, de ezek infrastruktúrális fejlesztésre szolgálnak nagyrészt. Ha megnézzük a környező országokat, Németország ötéves Smart School tesztprogramot indított nem olyan régen, Ausztriában is felismerték ennek a hiányát, és sok millió eurót költenek digitális oktatásra. Az Egyesült Királyságban általános iskolai képzésbe került a programozás, sőt idéntől Finnország nemzeti alaptantervébe a programozást bevezették, és okosan csinálták: nem egy külön tantárgyat hoztak létre, hogy majd megoldják a pedagógusok valahogy, ha-

nem minden tantárgyban megjelenik a digitális kompetencia. Amit problémának látok a DOS-ban, az az, hogy infrastrukturális fejlesztésre is kevés a pénz, de legalább van. A pedagógusképzésre, a tanárok képzésére sokkal több kellene, mint amit itt is az államtitkár asszony felsorolt.

Végezetül hadd említsem meg, hogy mi a központosított, nagyon erőltetett államosítás helyett a kreatív iskolát szorgalmazzuk. Ennek a fő ismérve az, és ezt már többször elmondtam, hogy az iskola nem az intézményekre koncentrál, hanem a gyermekekre koncentrál. A kreatív iskola arra ösztönzi a pedagógusokat, és olyan rendszereket épít, olyan kereteket alkot a politika minden szinten, hogy a gyerekek tehetségére tudjanak fókuszálni, ne a hibáira, ne a felszínességére, hanem hogy az az egyedi gyermek az osztályban huszonötödmagával, tizenötödmagával mire képes. Ez egy szemléletváltás, nem könnyű, azt is mondom, hogy nem négy év, sőt sokkal több idő, de a politikai elit jobb és bal felének erről beszélnie kell. Én ma azt állítom, hogy önök beszélnek erről, hallom a fogalmakat, de a tartalomban, amit csinálnak, sajnos nem ez köszön vissza. Amit önök csinálnak, az ezt nem fogja segíteni.

A mechanikus uniformizálás helyett élménypedagógiára van szükség, a gyerekek tanulási képességeinek, ahogy ezt korábban önök is említették, az élethosszig tartó tanulási képességének az elsajátítására kellene törekedni: differenciált gondolkodás, logikai képesség-fejlesztés, a hibázni merés képessége, az újrakezdés képessége, a kérdezni merés képessége. Akkor, amikor az új Nemzeti alaptantervbe belefognak, ezek a fogalmak mindig legyenek a szemük előtt, hogy ezeket a célokat szolgálja.

A kreatív iskola legfőbb ismérve, hogy együttműködésre nevel, toleranciára, nyitottságra, elfogadásra, szolidaritásra egymás iránt; sajnos az elmúlt években alig hallottam ezeket a szavakat az önök szájából. Nem elég plakátokra kiírni az idegengyűlöletet és a kirekesztést, ez egyébként is nagyon mélyen érinti a gyerekeket is, mert azokat a plakátokat ők is érezték. Sajnos, nem lenne szabad, hogy ezek egy köznevelési törvényben visszaköszönjenek.

(14.30)

A kreatív iskola legfontosabb feladata végezetül az érzelmi intelligencia kialakítása. Attól félek, néha úgy érzem, hogy az önök kormányának is be kellene iratkozni egy kreatív kurzusra. Köszönöm. *(Taps az MSZP soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik László Tamás képviselő úr, Fidesz-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő úr!

LÁSZLÓ TAMÁS (Fidesz): Köszönöm a szót. Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Kedves Képviselőtársaim! Már ötödik órája zajlik a vita a közoktatás-köznevelésről, amelynek egy egészen

komplex, annak minden szegmensét érintő átalakítása zajlott, zajlik, és arról vitatkozunk. Ebben benne van a szembenézés, a köznevelési-közoktatási stratégia alkotása, intézményfejlesztés, tartalmi kérdések, hihetetlen sok minden. És benne van a közétkeztetés is, amit mi az edukáció szerves részének gondolunk, ezért, ha megengedik, a továbbiakban én inkább közösségi étkezést mondanék. Mindezt egy olyan országban, ahol a családokban egyre inkább háttérbe szorul a családok együtt étkezése, ez hihetetlen nagy probléma, és így az iskolák kénytelenek átvenni a családok szerepét részben. Egy olyan országban beszélünk közösségi étkezésről, ahol az egészségtelen táplálkozás mélyen beleivódott a mindennapokba. Ma, ha lehetőség van rá, a gyerekek formálhatják az étkezési kultúrát a szüleik felé is. Sajnos ez az origó pont, amikor a közösségi étkezést górcső alá vesszük. Mindebben, mint a köznevelés-közoktatás sok más szegmensében is, megnyilvánul a kormány nagyfokú iterrációs, adaptációs, és ha kell, korrekciós készsége is.

Először hadd beszéljek a közösségi étkezés kapcsán a tartalomról, a „mi kerül az asztalra?” kérdést körüljárva. Honnan indultunk el? Csak mondom önöknek egy nagyon fontos dokumentumot vagy számot, tény: 2010-ben a XV. kerület egyik iskolájának a konyhaüzemében a beérkező élelmiszer-alapanyagoknak mindössze egy, azaz egy százaléka volt friss élelmiszer, a többi úgynevezett kényelmi termék volt. Itt az egészségesebb étkezés érdekében rengeteg komoly lépést tett a kormányzat. Először átmeneti elemként a közösségi étkezés elemei ajánlásként jelentek meg. Ez lehetőséget biztosított volna arra, hogy majdan a kötelező normák bevezetésével már fölkészültek legyenek az intézmények, mégis, ennek ellenére 2015. szeptember 1-jétől a kötelező normák szinte készületlenül értek nagyon sok intézményt. Ráadásul az otthonról hozott étkezési szokások miatt az átalakítás túlságosan gyorsnak bizonyult. A kormány teljesen észszerűen kész volt a korrekcióra, és ezt meg is tette.

Meg kell állapítanunk azt is, hogy az egészségesebb közösségi étkezés tartalmi átalakítását egy nagyon jelentős, 50 százalékos normatívaemelés előzte meg. Ez biztosította azt, hogy az egészségesebb közösségi étkezés viszonylag drágább alapanyagnormájának a fedezete megteremtődjön.

Számokról nagyon sokan beszéltek már, többen elmondták, hogy milyen módon nőtt az ingyenesen igénybe vevők köre, egy fontos dolgot meg kell azonban említenem, mert ez egyben feladatot is ró mind a szolgáltatókra, mind az intézményekre, mind a családokra. Míg az óvodák közel százszázalékos részvételétől a középiskolák felé haladva egyre inkább csökken az igénybevevők köre, a legalacsonyabb a középiskolások körében, ahol kevesebb, mint 25 százalékos a részarány. Ez tehát nagyon komoly feladat még. A szünidei, nyári, hétvégi közösségi étkezés érdekében is nagyon sokat tett a kormányzat.

Tisztelt Ház! Egy nagyon fontos ügyről, helyi ügyről hadd számoljak be. Ezt azért tartom nagyon fontosnak, mert mindenki a kormánytól kér számon

helyi problémákat, például közösségi étkezés ügyében, holott a végrehajtás, az új, egészségesebb étkezési minőség alsó szinteken, a szolgáltatók és intézmények szintjén múlik, a kormány a kereteket és a forrásokat határozza meg.

A XV. kerületben kezdeményezésemre létrejött egy közétkeztetési kerekasztal, ahol a tematikát is meghatároztuk, a szolgáltatók vesznek részt benne, van egy nyertes magánszolgáltató, és van egy intézmény, amelyik körülbelül a fele intézmény számára szolgáltató. Ez nagyon kedvező, mert versenyhelyzet van egymással, egyikük sincsen monopolhelyzetben. És ebben a kerekasztalban részt vesznek az intézmények, az önkormányzat szervei egyaránt. Minden intézmény ott van, több tucat intézményről van szó. Évi öt ülést határozott meg az önkormányzati előterjesztés. Az első ülésen a baloldal arra készült, hogy totális elmarasztalásban részesíti a helyi közösségi étkezést, és ehelyett mi történt? Az intézmények maguk pozitív változásokról számoltak be az előző szolgáltatókhoz képest, illetve az új szolgáltató minden észrevételre gyorsan, rugalmasan válaszolt. Egy probléma adódott viszont, és ez komoly probléma, ez pedig az, hogy a jobb minőség a gyerekek részéről a normatíva feletti mennyiséget igényelt, hiszen a jóból többet akartak enni. A második ülésen már a finomhangolás, a párbeszéd formai kérdései kerültek előtérbe. Az új szolgáltató ráadásul vállalta tucatnyi melegítőkonyha felújítását is a szerződésében. Ez azért különösen fontos, mert a beszállított étel nagymértékben romolhat a helytelen és szakszerűtlen tárolással.

Az általam összeállított lista a kormány intézkedéseit váltja itt helyben aprópénzre. Ebben számtalan nagyon fontos elem szerepel: a szemléletformálás szülők, családok, konyhai dolgozók, gyerekek felé; az országos, de mindenekelőtt a helyi média kiemelt szerepét tartjuk fontosnak; és rengeteg olyan program szerepel ebben az anyagban, aminek a bevezetése folyamatosan történik.

Ezzel a valós és szerintem nagyon fontos, más-hol is alkalmazandó párbeszédre törekvéssel szemben a közösségi étkezéssel kapcsolatos ellenzéki tiltakozások egy kis mozzanatát hadd osszam meg önökkel. Két derék szocialista képviselő hölgy performansa a folyosón a következő volt: a lift előtt egy kis tégelyt toltak elem, kóstoljam meg ezt a borsalmat. Valóban rossz volt, mert hideg volt és élvezhetetlen. Viszont ahogyan csinálta ez a két derék hölgy, az pontosan arról szólt, hogy a tiltakozásuk mennyire alkalmatlan, ha hely és idő nincsen meg. Tehát én azt hiszem, ez egy olyan dolog, mintha az egész kezdeményezés az alkalmatlanság jegyét viselné, és a közoktatási vitának számos hasonló elemét érzékelem. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a kormánypartok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Ander Balázs képviselő úrnak, Jobbik-képviselőcsoport. Parancsoljon!

ANDER BALÁZS (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Jómagam a szakközépiskoláknak átkezesztelt szakiskolákról kívánok beszélni, a hazai szakképzési rendszer egy olyan speciális szegmenséről, amelyik itt a diadalmas fölvezetők ellenére bizony sok esetben komplex körképpel bír, olyan összetett problémahalmazzal rendelkezik, ami miatt sokan Magyarországon ezt az iskolatípust az oktatási rendszer egyfajta állatorvosi lovának is tekintik. Sokan ódzkodnak tőle; nem véletlen egyébként az, hogy a meghirdetett helyeknek több mint 60 százaléka betöltetlen maradt. Összességében egyébként egy generációnak, egy évfolyamnak mintegy 25 százaléka kerül ilyen iskolatípusba. És sokan ezt a közoktatási elfekvőnek vagy éppen egyfajta ilyen zsákutcás végállomásnak tekintett iskolatípust kárhóztatják, sokan sokkal több mindent látnak bele, mint amit egyébként kellene, itt kormánypartól oldalról is, és tulajdonképpen a gazdaság megmentőjét látják benne, ami jelen formájában egyébként, hozzáteszem, véleményem szerint, mint szakiskolában tanító tanár, ott egy évtizedet eltöltő tanárember azt kell hogy mondjam, nem fog összejönni.

Államtitkár úr bevezető beszédében nagyon helyesen idézte a McKinsey-féle jelentést, amely azt mondja ki, hogy az oktatás olyan, amilyen a tanár. Ezzel egyet tudunk egyébként érteni, csak hogy azt is be kell látni, a tanár nem egyfajta omnipotens, közhasznú übermensch, aki függetlenül mindenféle társadalmi és gazdasági meghatározó tényezőtől, mindenható szereplőként tud ebben a rendszerben ténykedni.

Az egészen biztos, hogy mondjuk, Somogy megyében vagy Borsod megyében egy elgettősodott iskolában a hivatását valóban élethivatásnak tekintő pedagógus mindenképpen egy hétköznapi hősnek tekintendő, azonban semmiképpen sem mindenható. Ugyanis olyan társadalmi problémák megoldását várják el ezektől az emberektől, ezektől a kollégáktól nagyon sokszor, amelyekre öneik se eszköztársaságuk, se felhatalmazásuk nincsen.

(14.40)

Még egyszer mondom, nem tudnak kilépni abból a társadalmi meghatározottságból, ami az egész oktatásiügyet körülveszi. Axiómaként kell viszont elfogadnunk azt, ha erről a területről beszélünk, hogy az integrációban, a cigány-magyar együttélés tekintetében, ami az elkövetkezendő évtizedek egyik legfontosabb területe lesz ebben az országban, nagyon fontos, kardinális szerep hárul erre az iskolatípusra, ezért is kellene egyébként jobban odafigyelni erre az iskolára. Be kell látni, hogy ha itt egyébként nemcsak a cigány gyerekeknek, hanem mondjuk, a halmozottan hátrányos vagy hátrányos helyzetű diákok aránya háromszor akkora, mint teszem azt, egy átlagos gimnáziumban, akkor ez a terület sokkal nagyobb odafigyelést igényel, hiszen azokat a prob-

lémákat, amelyek itt felbukkannak, másként megoldani nem lehet.

Tényleg csak néhány száraz számadat. Amint egy egymillió és egyre növekvő számú, valamint arányú cigány populáció, amely nagyon fiatal korfával bír, legalább 200 ezer diákkorú gyermekkel rendelkezik, és ezeknek a gyermekeknek körülbelül kétharmad része általános iskola után a szakképzés felé veszi az irányt, korábbi nevükön szakiskolák felé veszi az irányt. Csakhogy itt szót kell ejteni arról a szociokulturális háttérről, azokról a hátrányokról, amelyekkel ők ezekbe az iskolatípusokba érkeznek, és ha a tanárok magukra vannak hagyva vagy az ott dolgozó, a pedagógiai munkát segítő emberek magukra vannak hagyva, és az állam nem figyel rájuk fokozottan, akkor bizony ezzel a problémahalmazzal nem tudnak majd megbirkózni.

Lehetne itt említeni egyébként azt az adleri bikulturális szocializációt, amely sokszor nagyon-nagyon dőcög, hiszen az elsődleges szocializációs tér és az intézményes szocializációs tér közötti átfedés sok esetben, valljuk be, kicsi. Sok esetben megfigyelhető ezeknek a családoknak a részéről is az ellenállás, az ellenséges magatartás az iskolával szemben, ezt viszont valahogy a pedagógusnak kellene áthidalnia. Dúró Dóra képviselő asszony is sokszor beszélt már arról a Kőműves Kelemen effektusról: amit felépítene, mondjuk, a pedagógus napközben, sok esetben a visszahúzó családi környezet szépen le is rombolja otthon.

Megint csak néhány számadat. Ilyenkor azért azt is látnunk kell, hogy az aktív korú cigány népesség 80 százaléka maximum csak általános iskolai végzettséggel rendelkezik, és körükben a foglalkoztatottság csak 39 százalékos, és a foglalkoztatottak fele is közmunkán van. Tehát ilyenkor kell azon elgondolkodni, hogy milyenféle perspektíva áll azok előtt a fiatalok előtt, akik egy ilyen iskolatípusba érkeznek.

A szakképzés kapcsán mindenképpen beszélni kell még a duális képzésről, ami nem egy ördögtől való dolog. Mi sem mondjuk azt rá, hogy rossz, csak önök ebben az esetben, a konkrét magyarországi esetben inkább csak a szigetszerű modernizációs példának tekinthető győri vagy éppen kecskeméti példából, és nem a nagy magyar rögválóságból indultak ki. Látnivaló, hogy milyen elborzasztó PISA-eredmények vannak az ebbe az iskolarendszerbe belépő diákok kapcsán, és az a helyzet, hogy ezek a diákok mintegy tovább butultak ebben az iskolarendszerben, nem a gimnáziumi kortársaikhoz hasonlóan, hanem a korábbi önmagukhoz képest is. Erre, államtitkár úr, önök még rátettek egy lapáttal, hiszen ha megnézzük azt a kerettantervet, amelyet tulajdonképpen az iparkamara diktált önöknek, és ezt szolgálai módon ki is elégitették, akkor itt fel kell vetni azt a kérdést, hogy mire mennek majd. Kilenvedikben 11 óra, tizedikben 5 óra, tizenegyedikben pedig 2 óra közismereti tantárgymennyiséggel mire lesz ez a későbbiekben elegendő? A Magyar Szakképzési Társaság elnöke is azt mondta, hogy az alapképzés bizony egy gőzgép hatékonyságával

bír, és azt tudjuk, hogy az is csak 6 százalékos. Tehát sok mindent elmond ez a rendszer lényegéről.

Itt kell fölvetni azt is, hogy a szakiskolai képzéshez nivellálták a szakközépiskolai képzést, nem lentről történt egy fölfelé húzás, hanem inkább lejjebb nyomták a szakközépiskolai elvárásokat, igényeket is. Ez az, amiről én mindenképpen szerettem volna szót ejteni, illetve ha itt lenne Rétvári államtitkár úr, akkor hozzá intéztem volna néhány keresetlen kérdést a falusi kisiskolák jövőjével kapcsolatban. Nagyon szépen köszönöm a figyelmét. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Kétperces felszólalások következnek. Megadom a szót Révész Máriusz képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő úr!

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Köszönöm a szót. Nagyon röviden szeretnék néhány eddig elhangzott felvetésre reagálni. Egyrészt elhangzott, hogy lecsúszik a középosztály Magyarországon, és drámai képet festenek erről. Az a helyzet, hogy érdemes megnézni a KSH legutóbbi statisztikáit. Azt láthatjuk benne - ez még a 2014-es esztendőre vonatkozott -, hogy 2014-ben gyakorlatilag minden szegénységi mutató esetében kedvezőbb volt a helyzet, mint 2010-ben, a kormányváltás idején. Hamarosan meg fog jelenni egyébként a 2015-re vonatkozó statisztikai adat. Én azt is javasolnám, hogy itt akár az Országgyűlésben is megbeszélhetjük, azt hiszem, sokan meg fognak lepődni ezen.

Aztán elhangzott az, hogy 20-25 százalék a funkcionális analfabetizmus aránya. És csak azért, hogy funkcionálisan értsük, hogy ez az adat miről szól, ez azt jelenti, hogy mit tudom én, a 10-90 éves társadalomban ennyien nem értik azt, amit olvasnak. Ez nem a mostani gyerekekre vonatkozó arány *(Kunhalmi Ágnes: De, itt van az adat!)*, kedves Kunhalmi Ágnes, ez gyakorlatilag a magyar társadalomra vonatkozó arány. Azt hiszem, államtitkár úr jogosan mondta, hogy ha javulnak az olvasási mutatók - márpedig ezek az utolsó felmérések szerint javulnak -, akkor ez azt fogja okozni, hogy idővel egyébként ennek a funkcionális analfabetizmusnak az aránya is csökken.

Szerintem kimondottan pozitív fejlemény, hogy nincs adóssága a KLIK-nek, és ez nem egy magától jött fejlemény. Államtitkár úr elérte, hogy plusz 91 milliárd forintot kapott a magyar közoktatás, és ez a 91 milliárd forint egyébként beépült a magyar költségvetésbe, úgyhogy nem fogja újratermelni az eladósodottságot.

A tankötelezettség korhatára. Egyetlen adatra hadd hívjam fel a figyelmet. A szakiskolába járó gyerekek 30 százaléka kimaradt a szakiskolából egy Hiller István által készített felmérés idején, és azt kell mondjam, hogy a hátrányos helyzetű gyermekeknek pedig az 50 százaléka maradt ki a szakiskolából. Ez a tankötelezettség korhatára előtt volt. Azt

hiszem, hogy pont az esélyegyenlőség irányába tett legfontosabb lépésünk volt az, hogy az óvodáztatást bevezettük 3 éves kortól, az egész napos foglalkoztatást az iskolában, és azt hiszem, hogy nagyon sokat változott az egy évvel ezelőtti helyzethez képest a magyar oktatás állapota. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a Fidesz soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Kétperces felszólalásra jelentkező Kunhalmi Ágnes képviselő asszony, MSZP. Parancsoljon, képviselő asszony!

KUNHALMI ÁGNES (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. 2012-es PISA-eredmények: 19,7 százaléka a gyerekeknek olvasási problémák és funkcionális analfabetizmus 15 éves korban. Ez kumulált adat már, levetítve az egész társadalomra. *(Révész Máriausz közbeszól.)* Tehát a PISA-eredménynek megmutatták, de napokon belül meg fogja mutatni egyébként a következő is, tisztelt képviselőtársam.

A KSH-ról meg csak annyit, hogy a magyar családok lepődnek meg a legjobban azon, amit ön mondott, hogy mennyire jól élnek. Arról annyit, hogy a KSH manipulálja a szegénységi adatokat, megváltoztatta a mérést, tehát ez azért nagyon kemény, hogy erre hivatkozik, hogy mennyire jól élnek. De nemcsak a szegénységi adatokat, hanem a munkanélküliségi adatokat is manipulálták, és legutóbb már például a diszlexiásokra vonatkozó adatokat is, hirtelen 3500-4000 gyerek tűnt el a rendszerből. Tehát folyamatosan azt látjuk, hogy önök megpróbálnak úgy csinálni, mintha a probléma nem lenne, de mégis van. Köszönöm. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Folytatjuk a képviselői felszólalásokat. Megadom a szót Horváth László képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő úr!

HORVÁTH LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Én a magam részéről azért szándékozom a mindennapos testnevelés rendszeréről beszélni, mert úgy látom, hogy ez a bátor lépés hordoz magában egy olyan paradigmaváltást, amely egyébként képes meghaladni azoknak a most már közel húszéves meddő vitáknak a kimenetelét, amit az oktatási rendszer kapcsán én is tapasztaltam.

Engedjék meg, hogy kicsit messzebből kezdjem, már csak annak okán is, merthogy a választók kegyelméből ötödik parlamenti ciklusomat töltöm a tisztelt Házban, és 1990-től volt alkalmam nemcsak nyomon követni az oktatást érintő nagyon éles politikai vitákat, hanem az első három ciklusban volt alkalmam ezekben a vitákban aktívan részt is venni.

Szívesen vettem részt és szívesen figyeltem ezeket a vitákat, mert egyenesen az oktatás világából érkeztem ide 1990-ben.

És bizony az előző felszólalók, akár Ander Balázs rögválósága és a Kunhalmi Ágnes által felvetett mély szakadék képe is rögtön azokat az emlékeket hozták

elő belőlem, amiket hadd osszak meg önökkel, és nem azért, merthogy visszautogatnék, csak azért, hogy honnan indultunk, nem 2010-ben. 1987-ben friss diplomásként úgy mentem a szilvásváradai általános iskolába, és kaptam egy ötödik osztályt több mint 30 fővel, hogy 12 gyerek nem tudott se írni, se olvasni. Ötödik osztályban! Nem az ő hibájuk volt, de azzal az élethátránnyal - és nem is voltak cigányok, egy volt közöttük a cigány, és azzal az élethátránnyal, csak mielőtt még valaki erre gondol -, amivel jöttek ezek a gyerekek, nemhogy azzal mentek ki, hanem az iskola sajnos bővítette az élethátrányaikat. És ma is lelkiismeret-furdalással gondolok arra, hogy nem tudtunk rajtuk segíteni. És arra is emlékszem, mikor indultunk, hogy kezdő pedagógusként hiába volt más a szakom, én aztán tanítottam mindent, amit az igazgató mondott.

(14.50)

A mindennapos testnevelésről fogok majd beszélni, és arra is emlékszem, hogy a lépcsőfordulóban a köves padló mellett volt egy bordásfal meg két pad, és egyébként, ha rossz volt az idő, ott kellett 30 gyerekkel abban a csökkentett óraszámban is megoldani a feladatot.

Az elmúlt időszak vitái kapcsán hadd mondjam azt önöknek, hogy látni való, hogy ez egy olyan terület, amiben tényleg kéne lenni egy közmegegyezésnek a mindenkorai politikai elit részéről. Szoktam magamra vonatkozóan önironikusan mondani, hogy nem tehettem többet a nemzetért, mint hogy nem tanítok, de ebben benne van az, hogy mélységesen elismerem a pedagógusok munkáját és azt a felelőséget, amit viselnek a vállukon.

De azt látom az elmúlt időszak vitái után, hogy ezen a területen sem erőből, sem tüdőből, sem dühből nem lehet lefolytatni vitákat, és nem megyünk egy tapodtat sem előre, ha ezt így folytatjuk. És talán azért feszítik állandóan belső feszültségek a rendszert, és azért van kiteve állandóan politikai és egyébként szakmai lobbik nyomásának, nem is beszélve a társadalmi elvárásokról, mert két olyan elvet, két olyan életmagyarazatot és életstratégiát próbálunk meg egyszerre összehozni, amelyeknek nincsen közös felülete.

Mire gondolok? Az egyik kérdés az, hogy lehet-e és mennyire lehet maximalista a rendszer. A maximum ugye, arról szól, az eredeti jelentése szerint, hogy nagy meg sok; hogy milyen az elvárásunk a rendszerrel szemben, hogy csúcsra akarjuk-e járítani a rendszert, ami egyébként ma a trendi. Mert ha ma valaki kijelenti azt a világban, hogy ő igenis maximalista, akkor erre ő büszke. Pedig a maximumra járítani a rendszert, azt tudjuk, hogy egyébként nem fenntartható. A maximumra járatott rendszer leépíti magát, nem hagy magának tartalékot, és nem képes magát fenntartani. Mégis éppen egyébként a maximalisták szokták mindig hangoztatni, hogy legyen fenntartható a világ. Amivel ütközik a maximalista elvárás, ami egy mennyiségi elvárás, az az optimum-

ra való törekvés. Az optimum azt jelenti, hogy a jó állapotot igyekszem elérni. Az optimális működés sohasem csúcsra járatott. Az sohasem kéri azt, hogy add ki minden erődöt itt és most, és holnap még többet adjál ki magadból. És ez a nagy kérdése szerintem az oktatási rendszernek, hogy az optimumra, a jó állapotra törekszik-e, vagy pedig maximalista igényeket, elvárásokat fogalmaz meg a gyerekekkel szemben.

És mindig az egyes rendszerek és kormányok alatt ezeknek az aránya változik talán, de mindig a maximalista, mindig a teljesítményorientált, mindig, ahogy szokták mondani, piacképes tudás, mindig az érvényesüléshez szükséges ismeretek kellene, és ilyenkor jön az, hogy ebbe nem fér bele az, amit nem értékel a közbeszéd hasznosnak, nem fér bele például a testnevelés, nem fér bele a zene, nem fér bele a rajz. És én emlékszem arra, hogy 1998-tól a magyar testnevelő tanárok szervezetei hányszor jöttek azzal, hogy kérem szépen, olyan rettenetesek a mutatók, hogy tessenek a mindennapos testnevelés ügyében tenni valamit.

De mindig az volt a válasz, hogy nem, nem bírja el a rendszer, mert több informatika kell, több matek kell, több idegen nyelv kell, és nem tudom, még mi mindenből kell több. És miközben nem történt a mindennapos testnevelés ügyében semmi, aközben egyébként a gyerekek leterheltsége nem csökkent, hanem nőtt. Ez a lépés egy bátor lépés volt a mindennapos testnevelés bevezetése ügyében még akkor is, hogyha nem voltak készen a feltételek; de valahol el kellett indulni, és ebben a dologban nem lehetett tovább várni.

És azért gondolom, hogy ez egy paradigmaváltás, mert az optimumra törekszik, az optimum felé megy ez a szándék, és egyébként pontosan az, amit ön számomra szimpatikusan elmondott a modern vagy a korszerű - nevezzük emberségesnek - iskola kapcsán, na, most ezek itt mind megvannak úgy, hogy tedd, legyen szokásod, legyen szokásod az, akár a mindennapos testnevelés keretében, hogy együttműködj. Legyen szokásod az, hogy tiszteld a másikat, legyen szokásod az, hogy legyen egy valós és realis önértékelésed. És abszolút demokratikus a dolog.

Visszatulva az elején mondottakra, annak a 12 gyereknek, aki nem tudott írni-olvasni, soha nem volt sikere sem az iskolában, sajnos később az életben sem. Ezek a gyerekek akkor érezték magukat valamirevalónak, amikor kimentünk az udvarra, mert akkor úgy érezték, hogy nekik is van helyük az Isten ege alatt, mert ők is a csapat részei, rájuk itt szükség van, mert tudnak ők is valamit. Minden lépés, ami innentől kezdve van - tornaszoba, tornacsarnok, tanuszoda vagy egyébként a kerettantervekben most már biztosított, a helyi igényekhez és a helyi lehetőségekhez igazítja ezt a rendszert, mert itt sem lehet uniformizálni, mert például Felsőtárkányban egy 14 méter sugarú, fedeles körkarám, aminek még oldala sincs -, az gyönyörűen tíz éve kiszolgálja az ottani általános iskolát a gyerekek és a szülők legnagyobb örömeire. És van, ahol majd más eszköz

lesz, csak az kell, hogy ezeket rugalmasan tudjuk az élethez alakítani.

Mert persze az iskola tudomást kell hogy vegyen a világról, nem vonulhat ki a világból, ez igaz, de a két kezünk meg arra is való - na, nem arra, hogy ökölbe szorítva rázzuk vagy éppenséggel feltegyük -, hogy alakítsunk azon, amin érdemes alakítani. És úgy gondolom, hogy ez a lépés, ez a döntés, még ha nehezen is megy előre, de megy, egy olyan paradigmát hoz be a mindennapos testnevelés a rendszerbe, amelyre nagyon régen vártunk, és amelynek, remélem, még lesz folytatása több helyszínen, merthogy ez a szemlélet, ennek szélesebb a látóköre. Mert az ilyen szemléletnek, amely a jó állapotra törekszik, nemcsak egy fókusza van, hanem több dolgot, ha úgy tetszik, holisztikusan kell figyelembe venni.

Úgyhogy úgy gondolom, és remélem, hogy ez a dolog mindannyiunk érdekében továbbmegy. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Teleki László képviselő úrnak, MSZP-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő úr!

(15.00)

TELEKI LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Azt gondolom, hogy egy nagyon fontos vitanap a mai, mert lehet beszélni az oktatás minden szegmenséről. Így a foglalkoztatási vitanap után pár nappal meg kell jegyeznem, hogy ennél a vitanapnál viszont nagyon sok szó esett a romákról is. Mégis azt gondolom, hogy amikor szó esik róluk, akkor úgy esik a szó, hogy nem érzékelik, hogy milyen probléma van ma Magyarországon a romák körében.

Szeretném azzal kezdeni a beszédemet, amit egyébként pár nappal ezelőtt elmondtam, hogy a jobbikos parlamenti képviselőtársaim is érezték a súlyát annak, hogy a roma szociokulturális közeg, amiről Ander Balázs, aki most nincs itt, elmondta, hogy honnan érkeznek, hogy miből tevődik ki.

Azért ne felejtjük el, hogy '90 előtt, és még egyszer mondom, nem visszasírva a rendszerváltást, a romák 90-95 százaléka aktív kereső volt, mintegy 80 százaléka a roma lakosságnak elvégezte a nyolc osztályt, mintegy 30 százaléka szakmunkásképzőbe tudott eljutni és be is fejezte. Tehát erről a szociális, szociokulturális közegről csak ennyit. Ha van lehetőség, akkor a magyarországi cigányság nem él vissza a helyzetével, amit kap. Ez nem azt jelenti, hogy nem kell nekünk változni, de a lehetőségeket meg kell adni ahhoz, hogy változni tudjunk. Ha ezt a lehetőséget nem kapja meg a magyarországi cigányság akár a foglalkoztatásban, akár az oktatásban, akkor nem lehet arról beszélni, hogy integrálódni tud a magyarországi roma közösség.

Tehát mondtam ezt a számsort azért, mert érzékeltetni szerettem volna azt, hogy ha van lehetőség,

akkor kitör és ki akar törni a roma társadalom abból a csapdából, amiben van.

Az oktatás helyzetéről. Nagyon sokan beszéltek róla, és örülök neki, hogy sokan nemcsak negatívként, hanem pozitívként is elmondták, hogy hogy lehetne kitörni, mondjuk, a legnagyobb magyarországi kisebbségnek, a roma kisebbségnek abból a csapdából, amely az esélyegyenlőtlenséget tartalmazza.

Mondok néhány dolgot. Mindenképpen nagyon fontosnak tartanám, hogy ha az a sor, ami elment az elmúlt időszakban, valamilyen szinten korrigálásra kerülne, mert mikor múlt héten államtitkár úrnak elmondtam, hogy 18 évről 16 évre levítették a tankötelezettséget, akkor nagyon nagy mértékben sérült a magyarországi cigányság lehetősége, hogy bent maradjon az iskolai rendszerben. Ezért beszélünk most arról, hogy közel 60 százaléka idő előtt elhagyja az oktatási intézményeket, mert pontosan a romák az a célcsoport, akikre majdhogynem szól, hogy hagyják ott, és felkiáltójelként jelzik, hogy ott lehet hagyni az iskolát. Innentől kezdve pedig a másik lépcső, nagyon fontos, hogy szinkronban hoztak egy másik törvényt, hogy a közfoglalkoztatás pedig 16 éves kortól kezdődhet el.

Tehát ebből is lehet látni azt, hogy mit akarnak. Nem az oktatásban bent tartani a magyarországi romák többségét és a szegénységi csapdában lévő nagyon sok nem romát, hanem pont ellenkezőleg, a közfoglalkoztatásba akarják kivezetni azokat, akikre nem akarnak igényt tartani. Ebből adódóan önöknek van felelősségük, hogy ezt a kérdést előveszik-e, vagy továbbra is ott hagyják kérdőjelként, a társadalomban rejlő kérdőjelként, hogy ez jó így. Szerintem biztos, hogy nem jó, mert a magyarországi cigányság több mint 60 százaléka el fog veszni, és örökké kárhozottja lesz az országnak, mert szociális segélyre fog berendezkedni.

De egyébként nagyon jó táptalajt ad a Jobbiknak a kormány, hogy minden esetben elmondja, hogy a cigányság nem tud egyről a kettőre jutni. Tehát ha ezt akarja, akkor jó irányba megy a kormányzat politikája. En az gondolom, hogy meg kellene változtatni önöknek ezt a politikát ahhoz, hogy látható legyen, hogy valamit tesznek.

Ha a nemzetközi kitekintést nézzük, akkor látjuk az, hogy két fontos dolog van. Volt az elmúlt időszakban egy kötelezettségszegési eljárás, ami Magyarországra nézve a romákat érintően jelent meg. Itt elsősorban meg lehetne említeni a szegregált oktatási helyzetet, ami még mindig jelentős. Közel 20 százaléka a cigányságnak szegregált oktatási intézménybe tud járni. Ez 10 százalékkal több, mint az elmúlt időszakban volt valaha. Akkor miről beszélünk, hogyha ezt a 20 százalékot ott akarják tartani a szegregált oktatási intézményrendszerekben?

Tehát önöknek felelősségük van, és nem azért, mert az Európai Unió ezt szóvá tette, hanem azért, mert magyar állampolgárokról van szó, és Magyarország egy részének nem lehet csak azért hátrányos helyzete az oktatásban, mert romának született. Te-

hát legyen a nemzet teste ugyanúgy a cigányság, mint összességében a magyar társadalom. Azt gondolom, hogy ez teljesen jogos elvárás, mert minden magyarországi roma magyar állampolgársággal bír, így ne legyen kettős állampolgár ebben az országban az, aki ideszületett.

A másik ugyanilyen az Európa Tanács jelentése. Rendszerszerűvé vált a romák diszkriminációja Magyarországon. Egy éve jelentette ezt be az Európa Tanács egy szakbizottsága. Államtitkár úr, vizsgálja meg, hogy miért van ez, miért lehet az, hogy rendszerűvé vált a magyarországi cigányok diszkriminációja a foglalkoztatásban, oktatásban, egészségügyben. Nem lehet megengedni ma Magyarországon, hogy egy ilyen dolog megtörténjen. Még egyszer mondom, nem azért, mert az Európai Unió ezt jelezte, hanem azért, mert mi is ezt látjuk, akik az életben kint vagyunk gyakorlatban, és látjuk, hogy mi történik.

Tehát ezen két nemzetközi szint után visszatérve a hazai vizekre, azt gondolom, hogy a romák legnagyobb problémája ma az, hogy kilátástalanok. Kilátástalanok, látják az elutasítottságot, látják azt, hogy nincs jövőképük, és látják azt, hogy a munkanélküliség vár rájuk abban az esetben, hogyha azt az életpályát akarják, amit megrajzol nekik a többségi társadalom politikai része. Tehát ebből adódóan én azt gondolom, hogy mindenképpen a jövőkép kirajzolásának kormányzati felelősségnek kell lenni, hogy valóban el tud-e jutni a nyolc általános iskola befejezéséig, valóban el tud-e jutni szakmunkásképzőig, és valóban el tud-e jutni oda, hogy főiskolát vagy éppen egyetemet tudjon elvégezni.

Hogy mi ennek a záloga? Én azt gondolom, nagyon fontos rész, hogy a szegregált oktatást, amiről beszéltem, fel kell tudni számolni, mert onnan nincs kiút. Onnan egyetlen út vezet, az pedig a közfoglalkoztatottak útja, és nincs tovább, utána pedig a foglalkoztatási csapdában vagy a segélycsapdában tartja bent a cigányságot.

A másik nagyon fontos dolog, azt gondolom, arról is kell beszélni, hogy az óvodai ellátás, amit önök dicsértek, én is szeretném kihangsúlyozni, ellenzéki képviselőként jónak tartom. Nagyon fontosnak tartom, hogy önök azt kötelezővé tették, mert egy integrációs folyamat a legkisebb kortól tud elindulni. Igen ám, csak mellette a másik lábát nem teremtették meg, mégpedig azt, hogy hol van az, hogy le tudják fektetni azokat a gyerekeket, vagy éppen a leghátrányosabb helyzetű térségben nincsenek óvodapedagógusok, akik ezeket a gyerekeket az óvodában ellátnák.

Tehát innentől kezdve két olyan dolgot is meg kell tenniük, hogy a törvény betartható legyen. Az egyik az, hogy az óvodapedagógusok számát meg kell növelni, a másik pedig az, hogy a férőhelyek számát kell bővíteni, mert ha nem, akkor teljesen mindegy, hogy hozták ezt a törvényt vagy nem, a leghátrányosabb helyzetű térségben nem tudják alkalmazni a törvényt azok, akik szeretnék ezt a törvényt alkalmazni.

A másik része pedig, nagyon fontosnak tartom azt, hogy a tanodai programok, amelyeket önök elin-

dítottak, azt gondolom, hogy teljesen rendben van, illetve ezt az előző kormány indította el és önök továbbvitték, ami nagyon jó. Viszont szeretném jelezni államtitkár úrnak, hogy az elmúlt héten éppen tüntetést szerveztek a civil szervezetek, mert nem kapták meg a tanodai ösztöndíjat, illetve nem lett újra kiírva. Úgy tudom, hogy napokon belül már rendeződik ez a kérdés. De szeretnék erre is választ kapni, hogy valóban számíthatnak-e azok a civil szervezetek, a nemzetiségi önkormányzatok a tanodai programra, hogy továbbvigyék azokat a nagyon jó dolgokat, amiket egyébként lehetett látni.

A harmadik ebben a körben az óvoda mellett, a tanoda mellett az ösztöndíjrendszerek. Erről beszéltem már éppen az államtitkár úrnak. Szeretném még egyszer kiemelni, hogy nagyon nagy probléma, hogy egy főnyíróelvvel egyszerűen elvágják a közalapítvány lehetőségét. Itt a Magyarországi Cigányokért Közalapítványról beszélek. Államtitkár úr, nyomon lehetett követni, hogy ki mennyi pénzt kapott abból a rendszerből. Lehetett nyomon követni, hogy milyen tanulmányi eredményeket értek el. Lehetett követni azt, hogy hogy tud elérni az általános iskolától egészen az egyetemig a gyerek, hogyha odáig akar eljutni.

Ma valóban van bent forrás egy nagy kalapban, viszont nem látjuk azt, hogy kik hogyan kapnak ebből az összegből. Mi szeretnénk látni, hogy a roma tanulók hogyan tudnak egyről a kettőre eljutni általános iskolától egészen az egyetemig, a legmagasabb szintű oktatási intézményig. Azt gondolom, ebben önöknek kellene a-t vagy b-t mondani, mert ha nem, akkor továbbra sem tudjuk azt, hogy Magyarországon a romák oktatási helyzete javul, vagy éppen még rosszabb, mint volt, csak különböző kutatásokból, amit elhiszünk vagy nem, azokat látjuk, hogy hova vezetnek. Ezért tehát én fontosnak tartanám.

(15.10)

A pedagógusokról, azt gondolom, néhány szót kell ejteni. Mindenképpen nagyon fontos, és innen is meg szeretném köszönni a Magyar Szocialista Párt nevében azoknak a pedagógusoknak a munkáját, akik különösen a veszélyeztetett körzetekben tanítanak, oktatnak, és vállalják mindennap, hogy a gyerekekkel és ebben az esetben akár roma gyerekekkel is foglalkoznak, mert, azt gondolom, mi, politikusok, nagyon gyarlók tudunk lenni, hogy itt szépen elmondjuk, vagy éppen ahogy tudjuk, elmondjuk, hogy mi a helyzet, viszont azokat nem tudjuk megbecsülni, akik nap mint nap ott vannak a területen, és megpróbálnak a gyerekeinkkel foglalkozni és nevelni őket. Ezért, azt gondolom, mindenképpen fontos azt kiemelni, hogy azoknak a pedagógusoknak, akik pedagógusként foglalkoznak a hátrányos helyzetű gyerekekkel, mindenképpen innen is köszönetet kell mondanunk.

Végül, de nem utolsósorban pedig szót kell ejteni arról is, hogy államtitkár úr, nem követik azt a tendenciát és azt a törvényi szabályozást, amit önök kialakítottak. Eddig a nemzetiségi önkormányzatok-

kal, adott esetben egy helyi kisebbségi önkormányzattal fenntartóként a települési önkormányzat volt együttműködési kapcsolatban, volt, amikor írásosan, volt, amikor pedig szóban. Ma pedig, hogy a tankerületek átvették a szerepet, szeretném jelezni, államtitkár úr, semmilyen kapcsolata nincs a nemzetiségi önkormányzatoknak a tankerületekkel, írásos semmiképpen nincs, ezt nyugodtan ki merem jelenteni, és a legnagyobb probléma, hogy nem teszik általánossá. Mert lehet egyedi esetről beszélni, hogy van egy-két eset, igen, van, viszont nem általános, ugyanúgy, mint ahogy egyébként a törvény előírta, hogy a települési önkormányzat fenntartója köteles ezekben a dolgokban együttműködni az önkormányzatokkal, akkor sok minden megoldódna. Miért mondom ezt?

Azért mondom, mert gondoljon bele abba, hogy önök nem komplexen kezelik a romák és a hátrányos helyzetűek életvitelét, azért, mert nagyon fontosnak tartanám, hogy ne csak a gyerekeket próbálják meg fókuszban tartani, ami a legfontosabb, hanem a szülőket is próbálják meg helyzetbe hozni. A levelezői rendszer, valljuk be, ugyanúgy megbukott, mint nagyon sok minden más. Ezért kérdezném az államtitkár urat, hogy miért nem lehet újra elindítani azokat az esti, levelező rendszereket, amelyeket láthatóvá tesznek a településeken, mert ma keresgéljük, hogy hol lehet a 8 osztályt befejezni, hol lehet esetleg továbbtanulni, a 6-7-8 osztályt befejezni, és azt gondolom, hogy ez nagyon nagy hiba, mert ha valami, akkor ez mindenképpen visszaveti azt a lehetőséget, hogy a gyerekeinknek a szülei egy magasabb szintre tudjanak emelkedni, tehát egy folyamat el tudjon indulni. Ezért ha csak a gyereket akarja kiemelni, akkor nagyon nehezen megy ez a dolog, tehát ezért mondtam azt, hogy komplexitásában kell kezelni a dolgot, mert ha a szülőnek is adnak lehetőséget, akkor a gyerek még jobban fog tanulni, vagy fordítva: a gyerek példáját veszi át nagyon sokszor a szülő, és innentől kezdve a szülő is nekiáll tanulni, hogy mutassa a gyerekének, hogy ő is el akar jutni A-ból B-be. Tehát ezért nagyon fontosnak tartanám, hogy ezt a kérdést kezelje a kormány, hogy tegye láthatóvá ezt az oktatási formát.

Hozzáteszem: egyébként nemcsak az általános iskola 8 osztálya befejezésében kellene ebben a dologban eredményt elérniük, hanem az érettségit adó rendszereket is ki kellene építeni, mert ne csak azt gondoljuk, hogy a 8 általánost kell befejezni egy romának vagy egy halmozottan hátrányos helyzetű személynek, hanem az érettségi lehetőségét is biztosítani kellene, mert akkor neki esélyei lehetnének a felsőoktatási intézményekben továbbtanulni. Ezért tehát egy folyamatos rendszert nem látunk ebben az egész képben, és azt gondolom, ez a legnagyobb problémája ma a roma közösségek legtöbbszörének, hogy ezt nem lehet kezelni, és nem látható, hogy hogyan tudjuk kezelni, hogyan tudja a kormány kezelni. Ebben önöknek nagyon nagy felelősségük van, hogy a következő időszakban képesek lesznek-e kezelni azt, hogy komplexitásában az oktatást, a felnőt-

tektől a gyerekekig vagy a gyerekektől a felnőttekig próbálják meg ezt a dolgot eljuttatni, mert ha nem, akkor, azt gondolom, nagyon nagy hiba és nagyon nagy eredménytelenség lesz.

Ne hagyják az út szélén a magyarországi romákat, mert a nemzet teste a magyarországi roma társadalom, innentől kezdve tehát felelősségük van abban, hogy az oktatás hogyan fog alakulni a következő időszakban. Én nagyon remélem, hogy nyitott fülekre talált az a néhány gondolat, amit elmondtam, és az, ami a cigányság legnagyobb problémája, hogy látja az elutasítottságot, látja a jövőképek a nem kialakulását, és a közfoglalkoztatás van csak a szeme előtt - ezeket mind meg kellene változtatni ahhoz, hogy értékes tagja legyen a roma közösség Magyarországnak. Köszönöm szépen a megtisztelő figyelmüket. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Vantara Gyula képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportjából.

VANTARA GYULA (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A mai nap folyamán a Fidesz-KDNP politikusai részéről gyakran hangozott el az a mondat, hogy a Fidesz-KDNP számára első a gyermek.

A kormány célja, hogy a magyar gyerekek, diákok versenyképes tudást szerezzenek, a pedagógusok pedig megbecsülést kapjanak mindennapi munkájukhoz. A gyerekek érdekeit tartjuk szem előtt a köznevelés céljainak meghatározásakor, a működtetés feltételeinek kialakításakor és a jövőbeni döntésekkor. A gyermekek ügye fontosabb annál, mint hogy egyes politikusok hangulatkeltésre használják fel; a politikának nincs helye az iskolában.

A gyermekek ügyére való tekintettel különösen arra szeretném felhívni a figyelmüket, hogy a gyerek az első, és engedjék meg, hogy az oktatást érintően a környezet fenntarthatóságáról, a nevelésről, az egészségfejlesztésről, illetve a bűnmegelőzésről szóljak néhány szót.

A köznevelési intézményekben a nevelési-oktatási feladatok részei a környezeti nevelés, a Nemzeti alaptanterv egyik kiemelt fejlesztési területe a fenntarthatóságra nevelés, amelynek keretében számos műveltségi területen belül megjelennek a környezeti nevelés, fenntarthatóság rendszerszintű kérdései. Az iskolák számára számos olyan választható program, tanári segédlet áll rendelkezésre, amelyek összhangban állnak több tantárgy vonatkozásában a fenntarthatósággal, a környezeti neveléssel, valamint a környezeti problémákkal.

Az ismeretek elsajátításához számos kiadvány is elérhető az iskolák pedagógusai számára. A környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése érdekében is folytatódnak a köznevelés területén többéves múlttal rendelkező nevelési-oktatási programok, olyanok, mint a „Zöld óvoda”, az „Ökoiskola” program és hálózat, az „Erdei óvoda és iskola” program, a GLOBE- és a BISEL-programok. A „Zöld óvo-

da” program és hálózat kialakításával az iskolai előkészítő nevelés és oktatás szintjén tervezetten és szervezeten elkezdi a környezeti nevelés. Az óvodai nevelésben a környezettudatos szemlélet hosszú ideje az érdeklődés középpontjában van. Kialakultak azok az óvodapedagógusi alkotóműhelyek, ahol példamutató eredmények születtek a pedagógiai módszertan vonatkozásában, valamint kialakult az óvodai környezeti nevelés tárgyi eszközrendszere. A magyarországi „Zöld óvoda” programot a környezetügyért felelős tárca működteti, és az elmúlt év végén 785 zöldóvoda, 52 örökös zöldóvoda működött az országban, összesen tehát 837 óvodai feladatellátási hely rendelkezett a minősítő címmel.

Kiemelten fontosnak tartom, hogy a nevelési-oktatási intézmények kötelező feladata a teljes körű egészségfejlesztés bevezetése, amelyet a nevelési-oktatási intézmények működtetéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló EMMI-rendelet részletesen szabályoz. A teljes körű egészségfejlesztés kiemelt és hangsúlyosan megjelenő feladatai a következők: az egészséges táplálkozás, a mindennapos testnevelés és testmozgás, a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése, a bántalmazás és az iskolai erőszak megelőzése, a baleset-megelőzés és az elsősegélynyújtás és végül a személyi higiénia. Ezekre a területekre terjednek ki a feladatok.

Szintén ebbe a körbe tartozik az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek átadása is. Mint ahogy előttem szólók is említették, itt szeretném megemlíteni, hogy a gyermek-közétkeztetés megújítását célozta meg a Békés megyéből elindult Minta-menza-program. A program jegyében megújultak a konyhatechnológiák, csökken a só és a cukor mennyisége, valamint a szakmai együttműködési megállapodások révén még hatékonyabban folytatódik ez a munka.

(15.20)

A bűnmegelőzés kapcsán aktívan foglalkoznunk kell a nevelési-oktatási intézményekben előforduló agresszió és a különböző pszichoaktív szerek, kábítószerek használatának megelőzésével is. Ebben tevékenyen részt vesznek az iskolai bűnmegelőzési tanácsadók. A program a Belügyminisztérium és az EMMI közötti szoros együttműködésnek köszönhetően jött létre, és az Országos Rendőr-főkapitányság koordinációja mellett valósul meg.

Jelenleg mintegy 154 tanácsadó tevékenykedik azokban a tankerületekben, ahol egy előzetes igényfelmérés alapján indokoltnak jelezték a rendőrök jelenlétét. A tanácsadók fegyvertelenül és civilben tevékenykednek az iskolákban, az intézmény éves munkatervéhez igazított saját munkatervvel. Feladatuk elsődlegesen a prevenció és a pedagógusok ezen a téren való tevékenységének a segítése. Az ORFK és az EMMI kijelölt munkatársai rendszeresen értékelik a feladat megvalósulását, valamint a terepen tevé-

kenykedő tanácsadók visszajelzései alapján a szükséges beavatkozásokat megteszik. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Köszönöm a figyelmet. *(Taps a Fidesz soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Vágó Sebestyén képviselő úrnak, Jobbik-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő úr!

VÁGÓ SEBESTYÉN (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Én elsősorban az iskolai szociális munkáról szeretnék beszélni. Emlékszem én arra, hogy még a kétezres évek elején fogalmazódott meg az, hogy iskolai szociális munkások legyenek, akik ötvözött tevékenységet végeztek volna, mert az iskolai szociális munka mellett a szabadidő-szervezés is az ő feladatuk lett volna. Ebből akkor nem lett semmi.

Aztán néhány évvel ezelőtt a kormány rendeletben meghatározta magának azt, hogy az iskolai szociális munka intézményét létre kell hozni. Ezzel persze évekig csúszásban is volt önmagával szemben, amikor pedig megvalósította, akkor ez feltételes módban szerepelt a törvényben, és nem is abban a formában, amiben a szakma vagy az oktatási intézmények elvárták volna. Első körben úgy szerepelt a törvényben, hogy a gyermekjóléti központok elláthatják ezt a feladatot az iskolákban. Ez azóta megváltozott és a feltételes mód megszűnt, de a végrehajtásával azért vannak problémák. Elég, ha csak azt a problémát nézzük, hogy a gyermekjóléti központ látja el, de hogy milyen formában és milyen forrásokat kap hozzá, az viszont már kérdéses, ugyanis, ha különböző tevékenységeket végre szeretnének hajtani az iskolai szociális munka keretein belül, akkor pályázniuk kell erre a pénzüsszagra, és ezt a pályázati összeget vagy megkapják, vagy nem.

Ennek több aggályos oldala is van, több aggályos dolog is van ebben. Az egyik az, hogy miért kell azért pályázni, hogy egy tevékenységet elvégezzon, a másik az, hogy éles szakadék lesz bizonyos gyermekjóléti központok által, illetve bizonyos településeken ellátott iskolai szociális munka és iskolai szociális munka között, mert azok a gyermekjóléti központok, amelyek mindig is szerettek volna valami pluszt hozzatenni és szeretnének minél hatékonyabb munkát végezni, ők természetesen pályázni fognak, és elképzelhető, hogy lesznek olyan települések, ahol pedig éppen hogy csak a törvényi minimumot megtartva, az elvárható minimumot teljesítve fogják ezt a fontos feladatot ellátni.

Ezzel szemben mi lenne az üdvözítő megoldás? Azt gondolom, az üdvözítő megoldás az, amit az elején elmondtam már, ami a kétezres évek elején ötletként felmerült, hogy plusz egy fő foglalkoztatott legyen az oktatási intézményekben - nem hiszem, hogy ez olyan nagy megterhelést jelentene az oktatási rendszernek -, aki az intézményben egy személyben ellátná az iskolai szociális munkafeladatát, és ahogy a kétezres évek elején a tervek között szere-

pelt, egyfajta szabadidő-szervező, foglalkoztatásszervező feladata is lenne az iskolában. Nagyon jó képzésünk van, egyre több főiskolán képeznek szociálpedagógusokat, ők azok, akik a szociális gyermekvédelmi, illetve a pedagógusi pályát egy személyben ötvözni tudják, és ezt a funkciót el tudják látni az iskolákban.

Miért mondom ezt? Folyamatosan próbálják jogszabályi változtatásokkal meg hangzatos kijelentésekkel a gyermekvédelmi jelzőrendszer megerősítését célul kitűzni. Ennek az egyik fontos eszköze lenne az, hogy egy iskolai szociális munkás teljes munkaidőben egy oktatási intézményben legyen, ismerje a gyermekeket, ismerje azok körülményeit, észrevegye azt, ha valamiféle változás esetleges veszélyeztetésre vagy otthoni rossz körülményekre enged következtetni, ezenkívül pezsztgővé tudja tenni, közösséggé tudja formálni az iskolát rendezvények és a szabadidő szervezésével, az iskolai közösségi élet megszervezésével, ráadásul nemcsak veszélyeztettség esetén, hanem egyéb más esetekben is szociális és mentális segítséget tud nyújtani az ott lévő gyermekeknek.

Az iskolai szociális munkán kívül még egy fontos problémára szeretném felhívni a figyelmet. Frakció-társaim beszéltek már a valódi nemzeti konzultációról. A valódi nemzeti konzultáció során én is felkerestem középiskolákat, többek között mezőgazdasági középiskolákat is, én ugyanis állattenyésztési és állategészségügyi technikusként végeztem egy mezőgazdasági iskolában, és ott felmerült egy probléma. Igaz, hogy ezek az iskolák átkerültek már a Földművelésügyi Minisztériumhoz, de hát az oktatási, közoktatási törvények, jogszabályok és egyéb szabályok ugyanúgy vonatkoznak rájuk is. Ők azok a középiskolák, amelyeknél elvárható az, illetve általában meg is szokták valósítani, hogy rentábilisan működtetik a tangazdaságaikat, mondhatnánk azt is, hogy nagyon sok esetben kiemelt profitot termelnek, de ezt a kiemelt profitot a fenntartó általában a fenntartási költségekre fordítja.

Tulajdonképpen nem tesz mást egy mintaértékű gazdaságot működtető iskola, mint hogy megtakarítást képes a fenntartónak. Úgy gondoljuk, hogy ez nem egy üdvözítő állapot. Éppen ezért volt is egy határozati javaslatunk, amelyben azt kértük, hogy ebben az esetben a megtermelt profitból nagyobb összeget kapjon meg az iskola szabad felhasználásra, amiből akár a gazdaságot is tudja fejleszteni, akár olyan egyéb fejlesztéseket is végre tud hajtani, ami a diákság mindennapi életét tudja megkönnyíteni, vagy esetleg lélekben könnyebbé tudja tenni az iskolába járást.

Ez miért lenne fontos? Azért lenne fontos, mert az iskolák motiváltabbá válnának abban, hogy a korszerűbb és hatékonyabb termelésre álljanak rá, és így a felnövekvő generáció nem egy éppenhogy megtanult technológiákat fog magáévá tenni, hanem azokat a technológiákat fogja elsajátítani, amelyekkel a mezőgazdaságban a lehető legnagyobb profitot és a lehető legnagyobb termést lehet elérni. Ezért úgy

gondolom, jogos elvárása ezeknek az iskoláknak az, hogy a megtermelt javakból, a kemény munkával megtermelt profitból nagyobb részről tudjanak önállóan dönteni, hogy azt milyen célra és hogyan költik el. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Heringes Anita képviselő asszony, MSZP-képviselőcsoport.

HERINGES ANITA (MSZP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Képviselőtársaim! Nagyon sajnálom, hogy a Fidesz-KDNP-s képviselőtársaim elfogytak a sorban, így most már csak ellenzéki felszólalások következnek. Sok felszólalóra szívesen reagálnék. Persze, úgy ildomos és úgy illik, hogy amikor itt vannak, akkor reagáljunk rájuk, de miután a legtöbbjük már nincs a teremben, úgy döntök, nem mondom meg, hogy ki mondta, de azért reagálnék rá, hátha eljut a fülükbe a gondolat.

Sokszor hallgathattuk végig a mai nap folyamán órákkal ezelőtt is, hogy a gyermekekért kell tenni mindent az oktatásban, hiszen arról kell szólni minden, hogy a gyermekek jövője legyen jobb, minden értük kell hogy történjen. Tisztelt kormányparti képviselőtársaim, azt gondolom, ebben a teremben mindenki egyetért azzal, hogy az oktatásban a gyermekek kell lennie az elsőnek. Csak valahogy úgy érezzük az elmúlt időszakban, hogy önök úgy kívánják a gyermekeket nevelni, hogy mindenkire egy skatulyát kívánnak húzni, ugyanolyan formájút, ugyanolyan méretűt, ugyanolyan színűt, hogy ugyanolyan gyermekek jöjjenek ki a végén az oktatásból. Csak hogy a bemeneti rész más, mindenki más közegből, más családból, más társadalmi rétegből jött, vagy faluból, vagy városból, és mást hoz otthonról. Innentől kezdve a skatulyák ráaggatása a gyermekekre nem lehetséges, hanem arra kell figyelniünk, hogy melyik gyermek mit hozott, honnan kell elindítani a fejlesztését, mit kell pluszban adni neki ahhoz, hogy neki is lehetőségei legyenek a jövőben, és ne az határozza meg egy gyermek jövőjét, ahonnan jött, hanem tudjunk plusz adni hozzá, és minden tehetséges gyereknek felületet és lehetőséget tudjunk biztosítani.

Tisztelt Képviselőtársaim! Azért gondolom, jó az, hogy félévente egyszer oktatási vitanapot tartunk, mert hátha formálni tudjuk ellenzéki képviselőként is az önök gondolkodását az oktatással kapcsolatban.

(15.30)

Szerintem az a jó, ha minél többször elmondjuk azokat a hibákat, amiket mi otthon a fogadóórákon és a hétköznapi napokban a településeken észlelünk. Amik szembe jönnek velünk, ha beszélgetünk a lakossággal, beszélgetünk a gyerekekkel és beszélgetünk a diákokkal.

Egyik képviselőtársuk felhozta az iskolai közétkeztetést és azt az akciót, amire mi képviselőtárs-

nómmal, Bangóné Borbély Ildikóval a figyelmet kívántuk felhívni. Arra, hogy tisztelt képviselőtársaim, nem lehet egyik pillanatról a másikra megváltoztatni a közétkeztetést, ráerőltetve a gyerekekre azt, amit önök elképzelték. Ezt csak fokozatosan szabad megtenni. Hiszen a nevelés is olyan dolog, amit fokozatokban lehet igazán megvalósítani. Nem lehet rögtön elvenni tőle minden fűszert, és azt mondani, hogy csak és kizárólag ezt az étkezési módszert lehet elfogadni, csak és kizárólag ezt az ételt kell megenned, gyermekem. Mert ugye a gyerek otthonról hoz egy étkezési stílust, és annak finomhangolása csak lépésekben történhet meg, nem úgy, ahogy a kormányzat tette ezt. Cáfolom azt, hogy a gyerekek nagyon örültek ennek a közétkeztetési reformnak, ennek a menzareformnak. Hiszen pont az iskolák és a cégek is elmondták, hogy sokkal több étel ment vissza, pont a levesek voltak azok, amelyek a legtöbbször visszamentek a konyhára, mert a levesnek alapja az, hogy fűszeresnek, ízesnek kell lennie ahhoz, hogy a gyerek szeresse és szeresse megenni.

Persze, nem jó dolog, hogy a gyerek sok cukrot fogyaszt. De azt gondolom, a gyerekekről jól tudjuk, hogy akkor viszi be a legtöbb folyadékot, és az egyik legfontosabb kérdés, hogy rengeteg folyadékot vi-gyenek be a gyerekek, ha abban van egy olyan ízes leves, ami jólesik neki. És ha az néha édes, szerintem nem akkora bűn. Lassan és finoman kell hangolni a gyerekek étkezését is, az oktatásban minden lépésben szerintem lassú és finomhangolásra van szükség.

A tankötelezettség 16 évre való levitele, azt gondolom, a következő generáció ellen elkövetett egyik legnagyobb bűnök közé tartozik. Hiszen, aki ma bekerül a közmunkaprogramba, egy stagnálásra van utalva. Hiszen nem olyan képzéseket kapnak azok az emberek, akik a közmunkaprogramba bekerülnek, amivel érdemben tovább tudnak lépni, amiben fejlődni tudnak, amiben érdemben érzik azt, hogy fontosak a társadalom számára. Pont akkor, amikor egyébként normál esetben munkaerőhiány van egyes területeken, akkor szerintem olyan képzéseket kéne nyújtani ezen embereknek, amivel pótolni lehet a munkaerőhiányt. Egyébként pont hogy szakmunkásképzésbe kéne őket vinni, és olyan képzettséget adni, amivel utána meg tudnak élni majd normálisan, és nem közmunkából, hanem a szakmájukból.

Erre rákanyarodva, szerintem bűn az, amit elkövetnek ma a szakmunkásképzésben, és bűn az, hogy ma nincs hitele a szakmunkásképzésnek. Mert hogy az lenne az igazán jó, amit a múltkor vitanapon is elmondtam, amit nekem édesapám mesélt. Régen ez úgy működött, hogy ha egy településen volt egy jómódú szakmunkás, aki sokat tudott dolgozni, jól tudott keresni, el tudta tartani a családját a szakmájából, akkor érdekes módon a faluban a legtöbb fiatal pont arra szakmára adták, mert elhitték azt, hogy abból jól meg lehet élni. De akkor volt hitele annak a szakmának, volt elfogadottsága, és felnéztek egy jó szakmunkásra.

Ma az emberek azt érzik, hogy sem megfizetve nincsenek ezen a területen rendesen, sem egyébként

nincs meg az a hitelük, nincs az az elfogadottságuk a településen, mint ami régen volt. Merthogy muszáj, hogy visszaadjuk egyébként ennek a pályának is a hitét. Erre lenne nagy lehetőség, ha olyan képzéseket kaphatnának egyébként azok az emberek, akik közmunkaprogramban vannak, amivel, mondjuk, utána egy rendes szakmában egy rendes munkahelyen meg tudják állni a helyüket, és nem stagnálásra lennének ítélve.

Tisztelt Képviselőtársaim! Sokat hallhattunk a digitális oktatási stratégiáról, és sokat hallhattunk arról, hogy olyan tárgyakat kell oktatni, ami igazán fontos, és ami a jövőbe mutató. Képviselőtársaim sokszor elmondta már, hogy azt úgy nem lehet csinálni, hogy mondjuk, egy hetedik osztály számára 54 informatikaóra van egy félévben, testnevelési óra meg 180. Az úgy nem működik, akkor ez nem a jövőre mutató, az nem a digitális oktatást és nem a fejlődést vezeti előre, hanem épp csak a stagnálást ezen a területen is.

Azt gondolom, van mit változtatnunk, van mit fejlődnünk az oktatásban főként. Sokszor azt érzem, hogy a gyereket valahol ebben a kérdésben is előtűnk járnak. Hiszek abban, hogy tényleg nem skatulyákat kell húzni ezekre a gyerekekre, hanem meg kell hallgatni az ő véleményüket, meg kell hallgatni az ő gondolataikat. Mert én tényleg azt látom, hogy én még tanulhattam Zsolnay-módszerrel az általános iskolában, és az én szüleimnek még lehetőségük volt választani, hogy milyen módszerrel legyen oktatva az ő gyermekük. A Zsolnay-módszernek az alapja volt az, hogy megtanították a gyerekeket gondolkodni, véleményt nyilvánítani és beszélni mindenről. Ezeket a gyerekeket, akik ma vannak az oktatási rendszerben, csak egy módszerrel lehet tanítani. Nem lehet válogatni, tisztelt képviselőtársaim. Pedig minden gyerek más, minden gyerek más oktatást érdemelne, és akkor, azt gondolom, mindenki ki lehetne hozni a legjobbat.

Nagyon szépen köszönöm. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Kétperces felszólalásra megadom a szót Kucsák László képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport.

KUCSÁK LÁSZLÓ (Fidesz): Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Nem terveztem, hogy még megszólalok, hiszen államtitkár úr a vita végén is rendelkezésre áll, és sok mindenre ki fog térni úgy, ahogy az elején is megtette. De a kedves Heringes Anita képviselő asszony kifogásolta, hogy elfogytak a kormánypárti képviselők. Mi itt vagyunk. Nyilván képviselő asszony is figyelt, hogy, ahogy a vezérszónokiban jeleztem, megannyi szakmaterülettel összefüggésben képviselőtársaim tényszerűen mondták el felszólalásaikat. Minden egyes körben a reagálás is megtörtént mindarra, amire érdemes volt, és mindarra, amire nem feltétlenül, de mégiscsak a politika szabályai szerint kellett.

Így tehát annyit szeretnék önnek jelezni, abban, hogy milyen módszerekkel történik a nevelés-oktatás az iskolákban, nincs kötöttség, képviselő asszony. *(Heringes Anita: Csak a tankönyvekben.)* Hogy egyenmódon történne meg, ez nem igaz. Ezzel ön áll elő egy olyan véleménnyel, ami szerintem sértő a pedagógusok számára. A tanszabadság elve továbbra is biztosított, és az oktatás nem egy tankönyv kérdése.

Idéztem már kiváló középiskolai történelemtanáromat, de akkor megteszem még egyszer, aki még a 80-as években mindig úgy fejezte be a történelemóráját, remek történelemóráját egyébként, hogy és ha még gondolják, akkor olvassák el a tankönyv ennyiedik oldalától annyiadik oldaláig terjedő részét is. Tehát akkor sem csak egyetlen tankönyv volt, ami meghatározta az életet, és a pedagógiai kultúrában rengeteg pedagóguskollégánk ezt alkalmazza nap mint nap.

És a bizalom, titoktartás meg egyéb témakörben el tudom mondani önnek, emlékezzen már vissza, kik akarták a bizalmatlanság légkörét bevinni az iskolákba! Önök. A titoktartási kötelezettség előírásával, amiből azért hátráltak ki, mert az Alkotmánybíróság elmeszelte volna. Ekkor tették meg a sasszét. Akkor léptek ki belőle, képviselő asszony. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kétperces felszólalásra megadom a szót Heringes Anita képviselő asszonynak. Parancsoljon!

HERINGES ANITA (MSZP): Tisztelt Képviselőtársaim! Az egyentankönyvből, pont, ahogy ön mondta, akkor lehet máshogy oktatni, ha a pedagógusnak van ideje és energiája, és köszönjük nekik, hogy van idejük és energiájuk pluszinformációkat adni a gyerekeknek. Mert ha az egyentankönyvből kéne tanulniuk a gyerekeknek, akkor tényleg a skatulyából lehetne csak. Szerencsére jól tanító pedagógusok tudják, hogy kell egy gyereket formálni, de ez ma nem az oktatásnak, nem az önök által kialakított oktatási rendszernek köszönhető.

És még egy dolog, amire szeretném felhívni a figyelmüket. Önök 72 új tornatermet ígértek önök az elmúlt időszakban, és arról volt szó, hogy tavaszra, márciusra mind a 72 tornaterem és tanuszoda elkészül. Ebből a 72-ből eddig 13 készült el, és most már tél idején vagyunk. Jól tudjuk, hogy a 72 nem fog elkészülni márciusig. Eddig is komolyan küzdöttek a legtöbb iskolában, hogy mégis hol csinálják meg a mindennapos testnevelésórát. Most már végképp, hogy láthatják a legtöbb településen, hogy nem fog elkészülni márciusig, végképp nem fogják tudni, hogy hol tartsák meg az órákat.

De legalább a miniszteri meghallgatáson Seszták miniszter úr elmondta, hogy a legtöbb esetben azért nem készülnek el a tantermek és az uszodák, mert az önkormányzatok maguk olyan földterületeket és földeket jelöltek ki az uszodának és a tornateremnek, amely vagy nem az önkormányzat tulajdonában volt, vagy szennyvízelvezetésre sem volt lehetőség.

(15.40)

Ebből is látszik, hogy egy átgondolatlan rendszer van ebben is. Nem lett előre átgondolva, hogy hova, mint és hogyan kellene ezeket megcsinálni. Ezért azt gondolom, hogy ez magát az oktatási rendszert is bemutatja.

Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP padsorai-ból.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Magyar Zoltán... - pardon! Kicsit gyorsan pörgettem a rendszert. Még kétperces felszólalásra megadom a szót Rétvári Bence képviselő úrnak, KDNP. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. RÉTVÁRI BENCE (KDNP): Köszönöm szépen. Külön köszönöm Magyar Zoltán képviselő úr türelmét. Csak 120 másodpercre tartom vissza a felszólalástól.

Csak annyit jeleznék vissza a Magyar Szocialista Párt részére, hogy az ő időszakuk, akár ha a tornaterem-építéseket nézem, akár bármilyen más területet, igazából az ötlettelenség, a pénztelenség időszaka. Nyilván most lehet egyik vagy másik esetben kiragadott történeteket elővenni, hogy a mindennapos testneveléshez itt vagy ott még nem a teljes infrastruktúra adott, de az uszodák, tornatermek, tantermek építése nagyobb ütemben zajlik, mint korábban.

Ön sem azzal áll fel, hogy a szocialista időszakban épült bárhol is olyan tornaterem, amely alkalmas lett volna a diákok mozgására. Csak most próbál valahol belekötni egy olyan dologba, ami, tisztelt képviselő asszony, a szülők 73 százalékának a támogatottságát élvezi. Az egyik leginkább támogatott közoktatási intézkedése a Fidesz-KDNP-kormány-nak, hogy a gyermekeknek nyilván a tudását növeljük, de a fizikai állóképességét és a koncentrációs képességét is növeljük azzal, hogy mindennap testnevelés órára tudjanak járni.

Azt hiszem, hogy ez most Magyarországon került bevezetésre, de a következő évtizedekben sok más európai vagy nyugati, észak-atlanti országban hasonló kezdeményezések lesznek, és azok bevezetésre kerülnek. Ezek a diákok érdekét szolgálják. Azt hiszem, ezt a célt kell néznünk: akarjuk-e, hogy a diákok fizikai állapota jobb legyen, jobb legyen az egészsége, vagy pedig, ahogy önök tették a saját időszakukban, csak ki akarnak vonni pénzt az oktatás-ügyből *(Tukacs István: Direkt nem akarjuk!)*, mint ahogy tették ezt. Csökkenő GDP mellett 2008 és 2010 között akár 10-17 százalékot tudtak kivonni úgy, hogy volt, amikor maga a GDP összege is egy évben 7 százalékkal csökkent. Azt hiszem, azt az időszakot sem a pedagógusok nem sírják vissza, sem az a 15 ezer pedagógus, akit önök elbocsátották, sem pedig azok, akik ott maradhattak, csak egyhavi fizetéssel kevesebbet kaptak.

Hála istennek, most már a fejlődés időszaka következett be a köznevelés területén is. Köszönöm

szépen. *(Taps a kormánypartok padsorai-ból. - Tukacs István tapsolva: Bravó!)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Magyar Zoltán képviselő úrnak, Jobbik-képviselőcsoport. Parancsoljon!

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Most már lassan hét órája vitatkozunk az oktatási rendszerrel kapcsolatos problémákról. Szeretnék egy helyi ügyet idehozni a végére.

Iván község a választókerültem déli részén található, és bizony a technikai jellegű feltételek messze nem adottak ahhoz, hogy minőségi oktatás legyen elképzelhető az iskolában. Két kazánról van szó, ami ellátná a fűtést az iskolában. Közel negyvenévesek; az egyik lyukas, a másik pedig olyan hatékonysággal működik, hogy a cső fölött, amin a meleg menne be az épületbe, a hó rendre elolvadt, hiszen annyira tönkrement már a szigetelés. A diákok már most is kabátban kénytelenek ülni az osztályteremben. Mi lesz, ha komoly mínuszok jönnek? Azt hiszem, el lehet képzelni, hogy nemhogy gondolkodni nem lehet ott, de még nyugton maradni sem egy ilyen helyzetben.

Igazán nem tudom, mit vétett önöknek ez a település, hiszen például pályázat volt erre vonatkozóan kiírva, mégsem nyert erre semmi pénzt az iskola. Ószintén kíváncsi lennék a véleményükre, az államtitkár úr véleményére, hogy mi a kormány terve a kisiskolákkal, mert kommunikációban folyamatosan a megvédésük és fenntartásuk szerepel, a gyakorlatban azonban ilyen helyzetekkel találkozunk, amikor szinte lehetetlen a minőségi oktatás elvárása.

A környékbeli Fidesz által kedvelt és nyomtatott iskolaigazgató, amikor a szülők megkérdezték tőle, hogy ilyen körülmények között mégis hogy lehet oktatni, akkor nemes egyszerűséggel annyit mondott, hogy el lehet innen vinni a gyereket, nem kötelező idejárnatni. Így próbálja meg iskolaigazgatóként kezelni ezt a helyzetet. Egészen elképesztő és jól jellemzi, hogy a Fidesz hogyan áll ehhez a kérdéshez. Erre is várnék érdemi választ. Köszönöm. *(Taps a Jobbik padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Tukacs István képviselő úr, MSZP-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő úr!

TUKACS ISTVÁN (MSZP): Köszönöm a szót, köszönöm a lehetőséget, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Ön hősiesen állja ennek a vitának az összes létező ütészókját, számunkra megtisztelő módon, példát vehetne róla néhány, a tárcánál és a tárcán kívül dolgozó társa. Három ügyről szeretnék beszélni: az esélyek egyenlőségéről a jelenlegi oktatási rendszerben; beszélni szeretnék a tananyag mennyiségéről; és beszélni

szeretnék arról, hogy vajon sikerülhet-e a jelenlegi irányítási rendszerben, az oktatásban minőségi változást elérni.

Tisztelt Képviselőtársaim! Bizonyára nem áru-
lok el túlságosan nagy titkot, de a KLIK megalapítá-
sának az az alap gondolata, hogy mindenütt egységes
színvonalú és egységes minőséget adó oktatás jöjjön
létre, az eddigiek során nem hogy nem teljesült, ha-
nem ennek még a nyomai sem látszanak. Azért va-
gyok kénytelen ezt állítani, mert változatlanul min-
den közepes vagy nagyobb városban meg lehet mon-
dani, hogy a közoktatásban melyik iskola az elit és
melyik iskola a szegényé; melyik iskola a befolyással
rendelkezőké és melyik iskola nem. Ezért tehát úgy
gondolom, hogy nemcsak a Magyar Zoltán képvise-
lőtársam által leírt helyzetben lévő kistéleplési isko-
lák szenvednek ettől a helyzettől, hanem megtalálha-
tó ez mindenütt az országban.

Az állami irányítás egyik alap gondolata az volt,
hogy mindenütt nagyjából azonos színvonalra kell
emelni az oktatást és minőséget kell adni. Azzal a
részével, amely azzal foglalkozott, számomra nagyon
helyesen, hogy a képzettség, az oktatás versenyké-
pességi kérdés is és nemcsak az egyéni boldogulás
eszköze, hanem hazánk versenyképességének eszkö-
ze is, egyetértettem, ugyanakkor változatlanul kény-
telen vagyok kijelenteni, hogy nem teljesül, vagy
nem látszik teljesülni az, hogy valamiféle színvonal-
beli szintre hozás történne. A jelenlegi oktatási rend-
szerben változatlanul benne van az elit és a kevés-
bé elit - hogy finoman fogalmazzak - lehetősége.

Arról szeretnék még beszélni, tisztelt államtitkár
úr, hogy amikor személyes tapasztalataim szerint a
közoktatásban tanuló diákok különféle, általam
ugyan nem érthetően fontos dolgokat tanulnak, va-
jon csökkent-e a megtanulandó anyag mennyisége,
és praktikusabb lett-e az a megszerzett tudás, amit
számukra átad az intézmény. Úgy gondolom, hogy
ebben még mindig vannak elmaradások. Úgy gondol-
lom, hogy ebben még mindig van jócskán tennivaló.
Hiszen ha ennek a vitának nem az a célja, hogy az
ellenzéki pártok a kormányt szapulják és vice ver-
sa, akkor valóban ezekről a kérdésekről is kellene
szót váltani, hogy vajon van-e ebben változás. Pusztán
csak empiria alapján tudok ebben ítélni, úgy látom,
hogy nincs. Változatlanul nagy mennyiségű
anyaggal az iskolából haza kerülve, otthon tanulva
kell birkóznuk a gyerekeknek, és nem gondolom,
hogy ez túlságosan javára válna annak az oktatási
rendszernek, amelynek a célja mégsem az anyag-
mennyiség bebiflázása lenne, hanem a megtanulni
tanítás, a különféle korszerű ismeretek átadása.

A harmadik, amiről beszélni szeretnék, hogy va-
jon elégedett-e ezzel az intézményi fenntartói rend-
szerrel az oktatási szféra és az ott dolgozók. Nem
nagyon hiszem, hogy a szülőket lázba hozná az irá-
nyítás mikéntje, de mégis azt gondolom, hogy azok-
nál az önkormányzatoknál, ahol iskolákat tartottak
fenn a régi szép időkben, a szülőknek is személye-
sebb volt a kapcsolata magával a fenntartóval. Tudta,
hol érheti el, tudta, hogy hol tárgyalhat vele szükség

esetén, és tudta, hogy hol érhet el változást. Ezért
tehát úgy gondolom, hogy a fenntartó közelsége és
nemcsak közelsége, hanem valamilyen módon a
kötődése a szülőhöz, mérhetetlenül fontos. Ez nem
egyfajta presztízsvita, hogy vajon az önkormányzato-
ké kell hogy legyen az iskola, vagy nem az önkor-
mányzatoké kell hogy legyen. Az oktatási rendszer-
nek és a közoktatásnak javára válik, ha a szülő és
fenntartó egymással szót válthat.

Egyszer már említettem egy példát. Sajnos,
kénytelen voltam a parlamentben arról beszélni,
hogy egy hatalmas vihar elvitte a megyénkbeli iskola
egyik tetejét, és az hosszú-hosszú hónapokig, majd-
nem egy évig ott állt tető nélkül mindenféle admini-
isztratív okok miatt, amit nem értettem. Ez egy ön-
kormányzati fenntartónál nem lehetséges. Az a pol-
gármester, aki ezt nem csináltatja meg egy hónapon
belül, az a következő választáson megy. Ilyen egysze-
rű ez szerintem, és ennek nem igazán a szakmaiság-
hoz van köze, hiszen valljuk be őszintén, azt azért
nem lehet elmondani, hogy az önkormányzatoknál a
szakmai apparátus nem állt volna a helyzet magasla-
tán, ne tudott volna kiemelkedő színvonalon teljesí-
teni. Nagyobb városokban különösen igaz volt ez.

(15.50)

Ugyanakkor én hadd cáfoljam most is és itt is
azt a vélekedést, hogy az önkormányzatok rossz
fenntartók voltak, hogy adósságba verték magukat az
intézmények miatt, és így tovább. Vannak tapasza-
lataim az önkormányzatok működéséről, én egy na-
gyobbacska városban voltam alpolgármester jó ideig.
Az önkormányzatok döntő része nem az intézmé-
nyei, főleg nem az oktatási intézményei miatt adóso-
dott el, az eladósodottságuknak az okait másban kell
keresni, de ez most mellékszál, én ezzel nem akarok
foglalkozni.

Tisztelt Államtitkár Úr! Tehát én ebben a három
ügyben akartam felvetni azt, hogy vajon merrefelé
tart a kormányzat az esélyek egyenlőségének ügyé-
ben, a kormányzat mennyiségének ügyében és fenntar-
tói ügyekben.

Azt viszont végképp nem értem, és most hadd
legyen egy ilyen záró mondatom, hogy egy ilyen fon-
tos vitában hogy ragadhat még le a tárca másik ál-
lamtitkára, aki parlamentinek nevezi magát, még
mindig ennél az „elmúltnyolcévészénel”. Drága Ál-
lamtitkár Úr! Nem tud leszokni erről? Ön monomá-
niás, tehát nem tud másra gondolni, mondtam már,
mint Móricka. Jobb lenne tartalmi ügyekről szót
váltani, ha lehetséges, én ezt pártolnám, és ezt is
tenném a vita következő részében, ami most már
szinte nyúl farknyi lesz. Köszönöm a szót, elnök úr.
Köszönöm a lehetőséget. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Or-
szággyűlés! Megadom a szót Rétvári Bence államtit-
kár úrnak, kétperces időkeretben. Parancsoljon,
államtitkár úr!

DR. RÉTVÁRI BENCE, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Ezúton szeretném megköszönni a Magyar Szocialista Párt képviselőcsoportjának, hogy a 7 órás vitanap utolsó 58 másodpercében tartalmi kérdésekkel szeretne foglalkozni. Köszönöm szépen. *(Taps, derűtség a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Kérdezem, kíván-e még valaki felszólalni az adott vitanap keretében. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok. A képviselői felszólalások végére értünk.

Megadom a szót Palkovics László államtitkár úrnak, aki ma az összegzést és a zárszót tartja meg. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. PALKOVICS LÁSZLÓ, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen, tisztelt elnök úr. Ez a mai vita, azt gondolom, egy kifejezetten jó vita volt. Azt egy kicsit sajnáltam, hogy ugyanazok a kérdések többször előjttek itt a különböző frakciókban történő személycserék miatt, úgyhogy az utolsó néhány kérdésre szeretnék röviden válaszolni, és tulajdonképpen azt gondolom, hogy ez lehet a konklúziója ennek a mai beszélgetésnek, hiszen mindenki olyan témákat érintett, ami gyakorlatilag reggel 9 óra óta ezt a vitát jellemezte.

Kunhalmi Agnes képviselő asszony néhány olyan dolgot mondott, ami énszerintem félreérthető. A pedagógusok kétharmada nem mondja azt, hogy nem tudja használni ezeket a könyveket. Javaslom képviselő asszonynak pontosan megnézni azt az OFI-s felmérést, amire itt hivatkozik. Ez a kísérleti tankönyvekre vonatkozott, és azt mondta a tanárok egy része, hogy amennyiben kijavításra kerülnek azok a hibák, akkor utána ezeket használja. Tehát ez így volt pontos, csak azért, hogy itt legyünk pontosak, ha idézünk valamit.

Az egyházi intézmények esetén - örülök, hogy Hiller képviselő úr most éppen elmegy, mert a történelmi ismereteimet akartam volna fitogtatni *(Derűtség.)*, nem részletesen belemenne persze ebbe a kérdéskörbe, csak azért, hogy megint számokról beszéljünk -, jelen pillanatban egyházi iskolákba a tanulók 14-15 százaléka jár. Ha megnézzük azt, hogy a két világháború között az egyházi fenntartású iskolák aránya a magyar iskolarendszerben mekkora volt - és azt gondolom, nem a sötét középkorról beszélünk -, ez körülbelül negyvenvalahány százalék, ami aztán 1947-ig 10-12, aztán majd 10 iskolára csökkent. Tehát én azt gondolom, hogy itt azért egy egészen más nagyságrendről beszélünk. Én ennyit szerettem volna csak hozzátenni, a történelmi ismereteim itt kimerülnek mérnökként.

(Az elnöki széket dr. Hiller István, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

A KLIK-kel kapcsolatos működési mód, illetve a KLIK adósságtermelése: a KLIK nem termel adóssá-

got. A KLIK kifizeti a költségeit, és egyébként biztosítja a működését. Itt felmerült kérdés a Jobbik oldaláról is, de hogy ez a konkrét ügy kicsoda, azt nyilván nem tudom, de ha megkapom a részleteit, nagyon szívesen válaszolok rá. Egy dolog biztos, arra, hogy a fűtési rendszert rendbe kell hozni az iskolában, hogy működjön, arra nem kell pályázni, ez a fenntartónak a feladata, és hogyha a fenntartó ezt nem látja el, akkor világos, hogy ki a felelős. Most is világos, jövő januártól pedig egészen világos lesz, hogy a kormány a felelős érte. Ezt a felelősséget a kormány fogja vállalni, tehát ha valakinek ezzel ilyen típusú problémája van, akkor ez a tankerületi központ, illetve áttételesen nyilvánvalóan a minisztérium felelőssége.

Az önkormányzati működtetés, hogy ott a be szakadt tetőt rögtön megjavították, és mondjuk, egy másik iskolában meg nem javították meg, erre csak azt szeretném mondani képviselő úrnak, hogy a Veres Pálné utcai gimnáziumnak a teteje be van szakadva, az nem állami fenntartású volt, hanem önkormányzati, be volt szakadva és hosszú ideig így is maradt. Tehát nyilvánvalóan vannak ilyen példák is meg olyan példák, csak erre szerettem volna felhívni a figyelmet. Vagy a miskolci Herman Ottó Gimnázium összeomlott színpada, az is önkormányzati működtetésű volt; tehát vannak különbözőfajta példák. Tehát én azt gondolom, hogy a KLIK működésével szemben, ahogy egyébként a megkérdőzettek - itt hivatkoztam korábban egy felmérésre - megelőlegezték azt a bizalmat, hogy ez a típusú rendszer jobban működik, várjuk meg, a puding próbája az evés, itt a kormány egyértelműen vállalja azt a felelősséget, hogy ezt a rendszert tudja működtetni.

Ami a tananyag mennyisége - ez is felmerült képviselő asszony, illetve Tukacs képviselő úr részéről -, a tananyag mennyiségének a változtatása, fontos érteni, hogy mit is jelent ez a tananyagmennyiség és hogyan áll össze. Négy eleme van ennek a rendszernek, az egyik maga a Nemzeti alaptanterv. Ha ezt el kell képzelni grafikusán, ez egy ekkora kört jelent körülbelül *(Mutatja.)*, tehát egy ekkora területet fed le. A Nemzeti alaptanterven kívül megjelenik a kerettanterv, ez már egy lényegesen szélesebb dolgot jelent, és ehhez adódik hozzá az iskolai tanterv. Ebből a háromból adódik össze aztán az az óraterhelés, amivel a gyerekek szembesülnek. Hogy ezt nem lehet megváltoztatni két hónap alatt, én azt gondolom, ez nagyjából mindenkinek triviális, ez egy működő rendszer, egy hosszabb időt vesz igénybe ez az új Nemzeti alaptanterv.

Ezen belül hoztuk létre azokat a lehetőségeket, ami a képviselő asszony által említett „10 százalékban ragaszkodunk valamihez” típusú elváráshoz képest 30-40 százalékban el lehet térni ettől, de ez a pedagógusok döntése kell legyen. A rendelet ezt lehetővé teszi, támogatást adtunk hozzá, de a tanár döntése, hogy valóban mit tesz, megtanítja-e mélyebben az adott anyagot, de kevesebbet, vagy pedig marad az eddigiéknél. Itt megint a kormánytól nem lehet várni mindenfajta ilyen megoldást, hiszen a

tanár van az osztályteremben, ő tanít, tehát ő látja azt, hogy hogyan halad előre az osztálya.

Ami a digitális oktatási stratégiának a megítélését jelenti, nyilván az én véleményem megegyezik államtitkár asszony véleményével, szerintem ez egy kifejezetten jó stratégia, de nem is lehetne nyilván más ez a fajta elvárás, hiszen részt vettünk ennek a megalkotásában. De ha megnézzük, külső szakértők, és itt egészen külső szakértők, tehát nem magyarországi szakértők véleményét, például a Microsoft szakértőinek a véleményét, ők azt mondták, hogy ez a stratégia ebben a formában kifejezetten egy benchmark típusú stratégia, összehasonlítva más országokéval. Abban egyetértünk, hogy persze egy stratégia akkor jó, ha azt meg is valósítjuk és ezt le is bontjuk. Képviselő asszony föltette azt a kérdést, hogy itt valóban csak infrastrukturális elemeket fogunk-e venni. Nem, azok fontosak, hiszen szükségesegek egy ilyen stratégia működtetéséhez, de itt a lényeg alapvetően inkább a tartalmi fejlesztéseken, azokon a digitális platformokon van, amit az oktatásban be tudunk vezetni. Illetve a következő kérdés, a tanárok képzése és továbbképzése egy nagyon fontos eleme ezeknek a pályázatoknak, azon túl, hogy egyébként egy jelentős mértékű fejlesztés is történik.

Ander Baláznak szeretném a szakiskola kérdését fölvetni. Én abban abszolút egyetértek, hogy valóban a helyére kell rakni a dolgokat. A szakmunkásképző egy nagyon jó intézmény, ez pont arra van, amire egyébként ezt kitaláltuk. Itt alapvetően három problémája van a szakmunkásképző intézményeinknek, de ez az elmúlt 25 évben alakult ki, és ezen változtatni kell. Az egyik probléma a szaktanárok hiánya. 55 év az átlagéletkora a szakmunkásképzőben tanító szaktanároknak, és ha megnézzük azt, hogy az egyetemeken a szaktanárképzésre, szakoktatóképzésre hogyan jelentkeztek az elmúlt évben diákok, gyakorlatilag nem jelentkeztek. Most kezdődött el az a folyamat, hogy ezt nagyon gyorsan pótolni kell. Ösztöndíjakat hoztunk létre, illetve átalakítjuk ennek a rendszerét, hogy ezt tudjuk kompenzálni.

A másik pedig az eszközei ezeknek az iskoláknak. Itt a duális képzés egy nagyon jó forma, de ahogy ön is mondta, nem mindenhol elérhető. Magának a szakiskolának vagy a szakközépiskolának vagy szakgimnáziumnak kell hogy meglegyen az az eszközparkja, amire egyébként van módunk. Korábban itt más megoldásokat választottunk, ezeket most össze lehet rakni. Mindenki emlékszik itt a különböző tisztekre, regionális képzőközpontokra, ahol megjelentek különböző eszközök. Ezek csak egy dologban nem hasznosultak: a középfokú szakmai iskolákban. Ezeket most összerakjuk, és ezeket az eszközöket használni fogjuk, ez biztosítja azt az eszközparkot magában az iskolában - nem a vállalatnál -, ami ahhoz kell, hogy ez egyébként jó legyen.

Ami viszont a tanárokat illeti, és én azt gondolom, ebben szintén egyetértünk, ezekben az iskolákban ők látják el az egyik legnehezebb feladatot. Ezt figyelembe kell venni valamilyen formában, tehát ezeket a tanárokat, én azt gondolom, jobban meg kell

fizetni, kell olyan konstrukciókat kitalálni, hogy ennek a tanári szakmának a presztízse erősödjön. Itt persze a jövedelem csak egy elem, egy másik elem az, hogy legyen meg az a támogatás, amiben a diszciplináris képességei meglesznek, a módszertani képességei meglesznek, és valóban annak érzi magát, ami, egy olyan közösségnek a tagja, ami ebben a pillanatban nem biztos, hogy rendelkezésre áll.

(16.00)

A mindennapos testnevelésőrára, képviselő úr, annyit szeretnék mondani, de időközben Rétvári képviselő úr megemlítette, hogy a mindennapos testnevelésre - mint egy innovatív elem - valóban a családok 73 százaléka azt mondja, hogy végre valami történt. A gyerekek 40 százaléka mozgáskoordinációs problémákkal rendelkezik, ezen a mindennapos testnevelés tud segíteni. Igen, valóban ennek van tornaterem-szükséglete, ezek épülnek, készülnek, és van egy sor más szükséglete. Ha megnézik például az iskolai kerettantervek, sportkerettantervek alakulását, egy sor olyan lehetőség van, amit lehet használni. Komplette kézikönyvek készültek, tehát nagyon sok támogatást kapnak az iskolák.

Teleki képviselő úrral múltkor erről már beszélünk a munkaerőpiaci ügyek kapcsán, hogy 16 éves korban otthagyják az iskolát a gyerekek. Senki nem mondja ezeknek a gyerekeknek, hogy hagyják ott az iskolát, sőt pont az ellenkező a szándék, jussunk el odáig, hogy ne akarják otthagyni. Itt a probléma az, hogy aki például szakközépiskolába is jár, van egy családi nyomás, ami azt mondja, hogy azt hagyja ott és tegyen helyette mást. Sok mindent persze lehet változtatni, azt gondolom, itt az a fajta pozitív motiváció, hogy fejezze be az iskolát, folytassa tovább, és ennek a feltételrendszerét teremtsük meg.

Kérdezte, hogy milyen megoldások vannak. Nagyon szívesen felsorolok ebből néhányat, ami létezik és működik: gyerekházak, „Biztos kezdet” gyerekházak, nemcsak a gyerekekkel, hanem a szüleikkel együtt próbálunk egy ilyen környezetet biztosítani. Az óvodai nevelésről volt szó. Azt hiszem, ez egy nagyon komoly dolog, ami ebben az irányban hat. A tankönyvtámogatás, étkeztetés, az ösztöndíjprogramok, az Útravaló-ösztöndíjprogram, ebben van az „Út a diplomához” típusú programunk is. Arany János tehetséggondozó program: 4,2 milliárd forintot költünk csak ebben az évben a nehéz helyzetben lévő, de egyébként tehetséges gyermekek felzárkóztatására. „Roma lányok” program: a korai iskolaelhagyás megelőzése. Tanodaprogramok: volt egy kérdés, valakitől felmerült, igen, ez kiírásra fog kerülni, tehát amit a múltkor mondtunk, ez így lesz. Keresztény Roma Szakkollégiumi Hálózat, Roma Szakkollégium, a felsőoktatásba való bejutás és annak az elvégzése, ezek mind működő programok.

Vágó Sebestyén képviselő úr az iskolai szociális munka létesítményének a kérdését vetette fel. Ebben szeretnénk továbbmenni. Szeretnénk, ha ez a funkció megjelenhetne a tankerületi központokban is, és

lenne olyan valaki a tankerületi központban, aki az oda tartozó iskoláknak például a szegregálódásával, például a gyerekek lemorzsolódásához vezető megelőző ügyeivel foglalkozna. Ezeket létre fogjuk hozni, és egyébként ezen belül a szociális szakemberek megjelenése is megerősítésre kerül. Pénzünk van rá, szakembereket kell megjeleníteni az iskolában. Ez mindenképpen egy fontos program.

Heringes Anitának csak annyit szeretnék mondani a szakmunka presztízséről, hogy néha nem értem igazán, hogy amikor azt mondjuk, hogy akkor ne szakmunkásokat képezzünk meg ne összeszerelő üzemek országa legyünk és mindenki menjen egyetemre, akkor most pedig számon kéri rajtunk a szakmunka presztízsének az alakítását. Pont erről szólt a dolog, hogy szeretnénk a szakmunkásképzést erősíteni. Úgyhogy azt gondolom, el kell dönteni, hogy mit akarunk. Azt gondolom, nagyjából ezekre a kérdésekre szerettem volna válaszolni.

Lezárásként azt mondanám, amivel kezdtem a bevezető beszédet, hogy mitől jó egy iskola. A harmadik elemére szeretnék most csak fókuszálni, merthogy a tanárképzés hogy legyen, a tanártovábbképzés, módszertani ismeretek, azt gondolom, ezek trivialisok. Ami nagyon fontos, az az iskola esélyteremtő képessége. A vita második része erről szólt. Azt hiszem, a konstrukciók tekintetében, és ez nem mindig explicite így kerül megfogalmazásra, de attól, hogy jó legyen az oktatás abban a kis faluban, ahol egyébként lehet, hogy csak alsó tagozat és óvoda van, mert ez a falunak vagy annak a közösségnek egy fontos eleme, és egyébként ha a felső tagozatban, mondjuk, a szomszéd faluba egy iskolabusz elviszi a gyereket, mert ott jobb képzést lehet kapni, és a szülő érzi, hogy a gyerek biztonságban van, akkor ez is belefér.

Ezek azok az ügyek, amelyek az elkövetkezendő időszakban erősödni fognak, úgyhogy ebben szeretnénk az önök támogatását is bírni. Köszönöm. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Üdvözlöm önöket! Ezzel a politikai vitát lezárom. Most politikai vita következik. *(Derűltség.)*

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik „**A férfiak 40 év munkaviszony utáni nyugdíjba vonulási lehetőségének biztosítása**” című politikai vita, amelyet Sneider Tamás képviselő úr, az Országgyűlés alelnöke és képviselőtársai kezdeményeztek. A politikai vita kezdeményezésére irányuló indítványt V/12901. számon kapták kézhez.

Tisztelt Országgyűlés! Felkérem jegyző urat, hogy ismertesse a politikai vita menetét. Parancsoljon!

DR. SZÚCS LAJOS jegyző: Tisztelt Országgyűlés! Engedjék meg, hogy ismertessem a vita menetét! Elsőként a kormány képviselőjének nyilatkozatára kerül sor, összesen 40 perces időtartamban. Ezt követően az egyes képviselőcsoportok vezérszónokainak felszólalása következik 15-15 percen, majd az

elsőként jelentkezett független képviselő szólhat. Ezután további képviselői felszólalásokra van lehetőség a hátralévő időkeretben. Végül a kormány képviselője 20 percen válaszol a vitában elhangzottakra.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Engedjék meg, hogy emlékeztessem önöket az időkeretes vita fontosabb szabályaira - mondjuk, idáig is ezt csináltuk. A vita közben felszólaló kormánytag beszédideje a kormánypárti frakciók idejébe számít. Vita közben a kétperces felszólalásokat a személyes érintettségre történő reagálás kivételével bele kell számítani az időkeretbe. Az ügyrendi felszólalásokat nem számítjuk be az időkeretbe. Az ülésrmi információs táblán az érdeklődők folyamatosan figyelemmel kísérhetik az időkeretek felhasználását.

Mielőtt megkezdénénk a vitát, felkérem jegyző urat, ismertesse az egyes időkereteket. Jegyző úr!

DR. SZÚCS LAJOS jegyző: Tisztelt Országgyűlés! Bejelentem, hogy a KDNP és a Jobbik képviselőcsoportja kezdeményezte az időkeretének kétszerezésére emelését, így az időkeret megoszlása a következő: a Fidesz képviselőcsoportjának 82 perc, az MSZP képviselőcsoportjának 46 perc, a KDNP képviselőcsoportjának 76 perc, a Jobbik képviselőcsoportjának 82 perc, az LMP képviselőcsoportjának 24 perc, az független képviselőknek pedig 9 perc áll rendelkezésre. A frakciók részére biztosított időkeretek magukban foglalják a 15-15 perces vezérszónoki felszólalások idejét is.

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Először a kormány vitaindítójára kerül sor, 40 perces időkeretben. Tájékoztatom önöket, hogy a kormány képviselőjében Rétvári Bence államtitkár úr és Dömötör Csaba államtitkár úr képviselteti magát. Ki szól először? *(Jelzésre:)* Rétvári államtitkár úr, parancsoljon!

DR. RÉTVÁRI BENEC, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Azt hiszem, a mai vitanapot méltán nevezhetjük az ellenzék lelkiismeret-furdalása napjának is, hiszen ők voltak azok, akik jó pár évvel ezelőtt, pontosan 2010. december 20-án - amikor dönteni kellett arról, hogy kívánunk-e a nők számára egy kedvezményes nyugdíjba vonulási lehetőséget biztosítani, egy olyan lehetőséget, hogy 40 év munkavégzés vagy 40 év munkavégzés és gyermeknevelés után nyugdíjba kívánnak vonulni -, bizony a Magyar Szocialista Párt, illetve a Jobbik képviselői tartózkodtak ennél a szavazásnál, nem támogatták, sőt az LMP képviselői konkrétan nemet is nyomtak.

Nyugdíjszempontból nem egyszerű időszak volt az. Emlékszünk arra, 2010-ben az akkori, félig-meddig magánkasszákra is épülő nyugdíjrendszerben 320 milliárd forint volt az a hiány, amely hiányzott mondjuk díjkasszából. Ez a pénz vándorolt a

kötelezően választandó magánkasszába. 2014-re, ha ez a rendszer így maradt volna, akkor ez a lyuk a nyugdíjrendszeren már nem 320 milliárd forint, hanem 460 milliárd forint. Tetézte ezt a különböző nehezen átlátható és a kezdeti időkhöz képest nehezen követhető, korhatár előtti nyugdíjazási lehetőségek szövevénye. Sokan úgy mentek nyugdíjba, hogy még keresőképesek maradtak, és akár évekig vagy évtizedekig a nyugdíj mellett keresőképes tevékenységet is végeztek. Emellett az akkori rokkantsági rendszer sem ösztönözte az enyhébben egészségkárosodottakat a munkavégzésre, a megmaradt munkaképességük fejlesztésére, kihasználására. Az akkori nyugdíjrendszer sokakat arra ösztönzött, hogy még fiatalon, kevés szolgálati idő és alacsony jövedelem mellett menjenek nyugdíjba.

Ha az akkori számokat és adatokat megnézzük, a nők különösen hátrányos helyzetben voltak, hiszen az ő esetükben az átlagos nyugdíjba vonulás esetén azt láthattuk, hogy kevesebb szolgálati idő alapján korábbi nyugdíjazást választva alacsonyabb összeggel vonulnak nyugdíjba. Ezért döntött úgy a kormány, hogy egy új családpolitikai intézkedést vezet be, amely a nyugdíjrendszerben is a növekvő hiány és a diszfunkciókkal szemben egy családpolitikai szempontot tükröz, mégpedig azt, hogy a nők 40 év után, 40 év jogosultsági idő megszerzése után nyugdíjkorhatártól teljes mértékben függetlenül nyugdíjba tudjanak vonulni.

(16.10)

Azoknak a nőknek nyitotta meg a kormány ezt a lehetőséget, akik mind a munka területén, mind a családban helytálltak 40 éven keresztül. Megnyitotta a „Nők 40” a lehetőséget számukra arra, hogy gyermekeikre és esetleg gondozásra szoruló szüleikre gondoljanak. Gyermekeikre a tekintetben, hogy az unokák gondozásában részt vállalhassanak, és segíthessenek a gyermekeknek az unokák nevelésével járó terhek viselésében, másrésről sok esetben itt már olyan idős szülőkről, nagyszülőkről beszélhetünk, akiknek a gondozása szintén otthonlétet, otthoni törődést igényel.

Éppen ezért ez segítséget jelent az idős embereknek, hiszen a „Nők 40”-nel nyugdíjba vonuló gyermekeik, lányaik közvetlenül otthon tudják őket gondozni egy szeretetteljesebb légkörben, másrésről segítséget jelent a fiatal anyukáknak, hiszen a megkezdett karrierjük folytatása mellett is tudnak gyermeket vállalni. Hiszen otthon a családban a nagyszülő, nagymama segítséget tud adni a gyermek vállalásában.

Úgy gondoljuk, hogy ez a családon belül egymás iránti felelősségvállalásnak egy nagyon jó példája, egy társadalmi érték, a generációk közötti szolidaritás jelenik meg, amelyet az Alaptörvény is rögzít, mind a szülők felelősségét a gyermekek iránt, mind a gyermekek felelősségét a szüleik tartása iránt, ha erre a szülők rászorulnak, a gyermeknek pedig van erre lehetősége.

Itt, ebben az esetben egy komoly biztosítási előzményt, 40 éves munkaviszonyt vagy gyermekneveléssel töltött időt, tehát a gyermeknevelési ellátások igénybevételének idejét vagy a gyermeknevelés miatti fizetés nélküli szabadságot számít a rendszer pontosan azért, hiszen itt várhatóan egy hosszabb ideig történő nyugdíjfolyósításra kerül sor.

Ezek a kedvezmények illetik meg tehát a hölgyeket, és ennek az alaptörvényi alapját is lefektettük. Az Alkotmánybíróság 2015-ben ki is mondta, hogy az a kezdeményezés, ami a mai vitanapnak is az alapját jelenti, az Alkotmánybíróság döntése értelmében kiüresítené a nők kedvezményeit, kiüresítené azt az alkotmánybeli szakaszt, amely azt mondja, hogy sok más csoport mellett a nőknek is külön kedvezményeket kell biztosítani. Ha ez a kedvezménybeli előnye a nőknek megszűnne, akkor az Alkotmánybíróság értelmezése szerint ez az alaptörvényi szakasz is kiüresedne, értelmét vesztené.

Ha megnézzük, hogy a „Nők 40” kedvezménnyel kik vonultak nyugdíjba, azt mondhatjuk, hogy átlagosan 41 év szolgálati idő után veszik igénybe a „Nők 40” lehetőséget a hölgyek. Átlagosan 59 évesen vonulnak nyugdíjba a „Nők 40” kedvezménnyel. Eddig 181 ezren vették ezt igénybe. De ha az ellenzéki pártokon múlt volna, ez a 181 ezer hölgy nem vonulhatott volna nyugdíjba, közülük többen már betöltötték az öregségi nyugdíjkorhatárt. Most 130 ezren vannak abban a kategóriában, hogy a „Nők 40”-ben benne vannak, de az öregségi nyugdíjkorhatárt még nem érték el. Ha az ellenzéki pártokon múlta, akkor ők 181 ezren az elmúlt években és 130 ezren ebben a pillanatban sokkal hátrányosabb körülmények között élnének, ezt a kedvezményt nem vehették volna igénybe.

Engedjék meg, hogy azért, mivel régen volt ez az esemény, közel hat évvel ezelőtt, idézzük föl, hogy kik voltak azok, akik nem támogatták ezt a javaslatot. Azért is szeretném fölolvasni ezeknek a névsorát, hiszen nagyon sok pártból most is itt vannak azok a képviselők, akik a következő órákban hangosan fogják követelni annak a kedvezménynek a kiterjesztését, amely kedvezménynek a bevezetését ők maguk nem támogatták. Azt kérném, ha valaki ezelőtt hat évvel nem támogatta egy kedvezménynek a bevezetését, akkor itt a mai vitanapon kicsit furcsa lenne, ha ő maga lenne az, aki a leghangosabban képviselné ennek a bővítését.

Akik nimmal szavaztak az LMP padsoraiból: Ertsey Katalin, Jávor Benedek, Kaufer Virág, Kukorelly Endre, Mile Lajos, Osztolykán Ágnes, Scheiring Gábor, Schiffer András, Szabó Rebeka, Szabó Tímea, Szilágyi László, Szilágyi Péter és Vágó Gábor. Az LMP ezen képviselői közül már senki sem az LMP képviselője. Egyetlenegy hölgy van, aki itt ül a függetlenek soraiban, azonkívül pedig az LMP-ben - itt erre a vitanapra készülve is megállapítottam - a legnagyobb itt a fluktuáció, mert ezek közül már senki sincs itt, de nyilván maga a párt teljes válszélességgel abban az időben ellene szavazott ennek a javaslatnak.

De nem támogatták ezt az MSZP képviselői sem: Baja Ferenc, Bárándy Gergely, Boldvai László, Burány Sándor, Ficsor Ádám, Gógös Zoltán, Göndör István, Gúr Nándor. Akkor még az MSZP soraiból nem támogatta Gyurcsány Ferenc, Hiller István, Józsa István, Juhász Ferenc, Kolber István, Kovács László vagy Kovács Tibor képviselő urak, de még folytathatnám ezt a sort az MSZP-ben is és folytatom is. *(Közbeszólások az MSZP soraiból.)* Hiszen Lendvai Ildikó képviselő asszony, Lukács Zoltán, Mandur László, Molnár Csaba, Nemény András, Pál Tibor, Simon Gábor, ugye, órála már elég sokat hallottunk az utóbbi években, Soós Tamás, Steiner Pál, Szabó Imre, Szabó Vilmos, Szanyi Tibor, Szűcs Erika, Tóbiás József, Tóth Csaba, Tóth József, Tukacs István, Varga Zoltán, Varju László vagy Veres János képviselő hölgyek és urak szintén nem támogatták ezt a javaslatot. Azt hiszem, fura lenne, ha most ennek a kiterjesztését kérnék.

De már akkor is a Jobbik az MSZP-vel együtt szavazott ebben a kérdésben is. *(Közbeszólások a Jobbik soraiból.)* Sokszor változtatja a Jobbik az álláspontját, tudjuk, az európai uniós tagságtól kezdve, az Alaptörvénybe iktatandó kvóták elleni védelemről kezdve a szabad vasárnap ügyén át az egyházügyi törvény megszavazásán keresztül az alkotmánybírók választásáig mindenhol volt már a Jobbiknak mindenfajta véleménye és annak az ellenkezője is.

Itt, ebben az esetben nézzük, hogy hat évvel ezelőtt kik voltak azok a jobbikos képviselők, akik itt voltak, szavaztak és nem támogatták ezt a javaslatot: Apáti István, Balla Gergő, Bana Tibor, Baráth Zsolt, Bödecs Barna, Dúró Dóra, Egyed Zsolt, Endrészik Zsolt, Farkas Gergely, Ferenczi Gábor, Gaudi-Nagy Tamás, Gyenes Géza képviselő urak, Gyöngyösi Márton képviselő úr, Gyüre Csaba, Hegedűs Lorántné, Hegedűs Tamás, Kepli Lajos, Kiss Sándor, Korondi Miklós, Kulcsár Gergely, Lenhardt Balázs, Magyar Zoltán, Murányi Levente, Németh Zsolt, Novák Előd, Nyikos László, Rubi Gergely, Samu Tamás, Sneider Tamás, Szabó Gábor, Szilágyi György, Vágó Sebestyén, Varga Géza, Volner János frakcióvezető úr, Z. Kárpát Dániel, Zakó László. *(Zaj, közbeszólások a Jobbik soraiból.)*

Jó páran most is itt vannak talán a Jobbik sorában. Ők voltak azok tehát, akik ezt a kedvezményt nem adták volna meg 181 ezer honfitársunknak, és ők ezzel hátrányosabb helyzetben lennének most.

De nemcsak a „Nők 40” kedvezménnyel igyekezünk a nyugdíjasok vagy az idős emberek helyzetén javítani. Azt hiszem, már többen olvasták a hírekben is, hogy az Idősek Tanácsa, ahogy két héttel ezelőtt, a mai napon is ülést tartott, és itt is megvitatásra került a nyugdíjmelés mértéke, egyéb juttatások mértéke is, és az Idősek Tanácsának azt a javaslatát ismertette a miniszterelnök úr, amelyet nyilvánvalóan a kormány is a holnapi napon megvitát, hogy 1,6 százalékos legyen a nyugdíjmelés mértéke, és még az idén 10 ezer forint Erzsébet-utalványt kapjanak a nyugdíjasok. Mindemellett elmondhatjuk, hogy az elmúlt hat esztendőben az idős emberek

létebiztonsága sokkal nagyobb, két okból is. Egyrésztől, akik már nem dolgoznak, hanem nyugdíjasok, azok nyugdíjának a vásárlóértékét nemcsak megőriztük, de növeltük is, hiszen ha 2011 és '15 között nézem, csak ebben az időszakban is 8,4 százalékkal emelkedett a nyugdíj vásárlóértéke. Egyhavi nyugdíjnyi értékkel van több a nyugdíjasok zsebében, mint korábban. Nyilván a kiadásaik is nagymértékben csökkentek, hiszen ha csak a rezsicsökkentést nézem, egy földgázzal fűtő nyugdíjas házaspár esetében évente 88 ezer forint, távfűtés esetén 83 ezer forint, egy családi házban lakó idős házaspár esetén 116 ezer forint megtakarítást jelentett a rezsicsökkentés. Ezáltal is az idős embereknek, akár dolgoznak, akár nyugdíjasok, a létebiztonsága javulni tudott. Több volt tehát a jövedelmük, érezhetően több nemcsak olyan szempontból, hogy nominálisan, számszerűen 21,1 százalékkal nőtt, hanem vásárlóértékében is egyhavi értékkel nőtt. Emellett a kiadásaik is csökkentek.

El kell mondjuk, hogy a munkahelyvédelmi akció ma tíz 55 év feletti idős emberből hét embernek biztosítja, segíti elő a munkahelyét. Hiszen tíz olyan munkavállalóból, aki 55 év feletti, hét után igénybe veszik a munkahelyvédelmi akciótervet. Ha ez a kedvezmény nem lenne, amire a kormány magas összegeket költött az elmúlt években, hiszen a mai napon is, ha megnézzük az átlagos számot, 317 ezer ember után veszik igénybe egyidejűleg ezt a kedvezményt, amely éves szinten 48 milliárd forint, folyamatosan növekvő, az idei évben 6,3 százalékkal több, mint a tavalyi évben, ennyivel több idős ember biztonságát tudjuk 55 év felett a nyugdíj előtt álló években biztosítani.

Nos, tehát ezek a kedvezmények mind hozzájárultak ahhoz, hogy ezek az emberek munkahelyet kapjanak vagy megőrizzék a saját munkahelyüket. Az idős emberek biztonságához, azt hiszem, ez is nagyon fontos és lényeges mértékben hozzájárult. A munkáltatók mind a szociális hozzájárulási adókedvezményt igénybe vehetik az 55 év felettiük után, mind pedig a szakképzési hozzájárulási kedvezményt.

(16.20)

Ahogy mondtam, tíz 55 év feletti emberből 7 ennek vagy ennek is köszönheti a munkahelyét, a biztonságát, azt, hogy nagyobb összegű nyugdíjjal mehet munka után nyugdíjba, hiszen a munka utolsó éveiben biztos megélhetést garantálhat, méghozzá ezt munkaviszonyból teheti.

Külön segítség, azt hiszem, sok mindenkinek időskorban az Erzsébet-programnak a nyugdíjasok számára biztosított kikapcsolódási lehetősége, ami eddig pihenési, üdülési vagy pedig fürdőzési lehetőséget 170 ezer nyugdíjasnak kínált: az első évben 17 ezernek, 2013-ban 28 ezernek, 2014-ben 34 ezernek, tavaly 58 ezernek, idén 35 ezer nyugdíjasnak eddig, azt hiszem, jelképes összegért, 500 forintért vagy pár ezer forintért akár egy elő- vagy utószezonbeli üdülést, akár pedig egy fürdőjegyet kaphattak ezek az

idős emberek. Azt hiszem, hogy számukra is érezhető életszínvonalbeli emelkedést jelentett ebben az időszakban, hogy igénybe tudták ezt venni.

Szintén a gyógyszerárak csökkentése a gyakran használt gyógyszerek esetében sok idős ember számára jelent hasonló csökkenést, mint a rezsicsökkentés. Ha csak egy-egy konkrét példát mondhatok önöknek: míg 2010-ben az egyik leggyakrabban használt támogatott gyomorsavcsökkentő gyógyszer egyhavi mennyiségének a beteg által fizetett térítési díja 1000 forint volt, azzal szemben most már 200 forintért tudnak ugyanilyen hatású gyógyszert venni. *(Derűltség az MSZP padsoraiban.)* Baloldali képviselőtársaink ezen nevetnek, a gyógyszergyártók sírnak, de maguk az idősek viszont megkönnyebbülhetnek, hogy ennyivel kevesebb a gyógyszerkiadásuk.

Míg 2010-ben az egyik leggyakrabban használt, támogatott új típusú vérnyomáscsökkentő gyógyszernek *(Zaj az MSZP padsoraiban.)* az egyhavi ára, ami az egyik leggyakrabban szedett, idős emberek - és nemcsak nyugdíjasok, hanem idős emberek - által leggyakrabban szedett egyik gyógyszer, ennek a térítési díja 3000 forint körüli volt. Azzal egyenértékű készítménynek most a térítési díja a vakliciteknek köszönhetően 600 forint 3000 forint helyett, vérnyomáscsökkentő 600 forint ugyanolyan hatásfokkal.

De koleszterinszint-csökkentőnél is 2200 forint-ról 600 forintra való csökkenést láthatunk, vagy trombóziskockázatot csökkentő gyógyszereknél is 2100 forint helyett 450 forint vagy hangulatstabilizáló, szorongásoldó gyógyszer esetében is a havi adag 2200 forint helyett 600 forintba kerül. Ezt sikerült a vaklicitek eredményeképpen is elérni. Sok mindenki számára jelent ez előnyt és könnyebbséget.

Ahogy mondtam, a „Nők 40” bevezetése fontos családpolitikai lépés volt, fontos kedvezmény volt a nagymamák számára, hogy a fiatal anyukáknak, a gyermekeiknek tudjanak segíteni, de ugyanilyen segítség a családpolitika terén a fiatal, kisgyermekkel rendelkezők számára, hogy a bölcsődei ellátórendszer bővítése révén 37 ezerről 48 ezerre növeltük a bölcsődék férőhelyeinek számát, így nemcsak a nagyszülők, de a bölcsődék is sokkal nagyobb arányban állnak rendelkezésre a szülők számára. Ahogy mondtam, itt 180 ezer körüli hölgynek, potenciális nagymamának tudtuk ezt a lehetőséget megadni. Itt is 11 ezerrel nőtt a férőhelyek száma, és az a tervünk, hogy 2020-ra ez 60 ezerre emelkedik. Sőt, a minibölcsődék, családi bölcsődék és munkahelyi bölcsődék bevezetése révén sokkal több helyen lesz lehetőség gyermekek napközbeni elhelyezésére minden településen 10 ezer fő alatt is. Bízunk benne, hogy ahol legalább 40 fő él, 3 év alatti gyermek vagy öt ilyen korú gyermek esetében igényt jelentenek be a szülők, ott biztosítani lehet ezt az ellátást. Nem csak a nagyszülőkre hárul tehát ez a feladat.

Az is fontos, hogy itt lesznek bölcsődei dolgozók is, hiszen az idei évtől a felsőfokú végzettségű, jövő évtől pedig a középfokú végzettségű kisgyermeknevelőknek nő a bére 3 milliárd forint értékben.

Mondhatnám még a gyed extrát, a fél éves kortól való munkavégzés lehetőségét, mellette pedig a gyesnek és a gyednek mint ellátásnak a párhuzamos folyósítását. Ha a tavalyi évet nézem, 35 ezer kisgyermekes szülő tudott ezzel a kedvezménnyel élni, ami ugyanolyan segítség a családoknak, mint a nagymama, aki adott esetben most már egész nap az unokákkal tud foglalkozni.

Ahogy mondtam, a munkahelyvédelmi akcióterv sokak számára jelentett előnyt és könnyebbséget. Ez is több tízmilliárd forint támogatást hagyott a családoknál. Ha megnézzük a többi kedvezményt, amit családok számára nyújtunk, tehát az első házasság kedvezményétől, a családi kedvezménytől kezdve a gyedet, a gyeset, diplomásgyedet, áfacsként, CSOK-ot, kamattámogatott kölcsönt, ingyenes gyermekétkeztetést, tankönyvellátást, összesen ilyen családpolitikai intézkedésből 1741 milliárd forintnyit találunk a költségvetésben jövőre, ami a GDP 4,7 százaléka. Ennek is az eredménye, hogy nő a magyar családok gyermekvállalási kedve.

Azt hiszem, hogy a „Nők 40” jól illeszkedik ebbe a sorozatba, fontos családpolitikai intézkedés volt, fontos családpolitikai lehetőség azoknak, akik a gyermek nevelésével szeretnének foglalkozni, 40 év munkaviszony és gyermeknevelési viszony után most már az unokákra fordítanak az idejüket, éppen ezért ez a kormány fontos családbarát intézkedései közé sorolható. Az pedig, amit az ellenzék tesz, a saját korábbi álláspontjával való szembemenetel, az nyilvánvalóan nem hiteles és nem felelős magatartás. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartii padsorokban.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Külön köszönöm, hogy a két politikai vitanapot ilyen szép ívvel összekötötte, és a névsorolvasással az iskola világából egyből a nyugdíj világába evezünk át. Így aztán most meg is adhatom a szót Dömötör Csaba államtitkár úrnak. Parancsoljon!

DÖMÖTÖR CSABA, a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Engedjék meg, hogy továbbgondoljam a Rétvári Bence államtitkár úr által elmondottakat. A kormány nagyon fontosnak tartja, hogy minden társadalmi csoport tehessen egy lépést előre a saját életében, és így van ez az idősebb korosztályokkal is. Szeretnénk megbecsülésünket kifejezni azok számára, akik évtizedeken át azért dolgoztak, hogy ez az ország gyarapodjon. Már csak azért is, mert az idősebb generáció sok mindent megélt itt Magyarországon: háborút, forradalmat, rendszerváltást és annak minden megpróbáltatását.

Az, hogy az ország ma már stabilabb lábakon áll, az, hogy ez az ország már erősödik, ebben az idősebb generációk munkája is benne van. Ezt nem szabad sohasem elfelednünk. Az idősek megbecsülése a kormány számos intézkedésében is tükröződik. A kormány korábban ezért csökkentette például negyedével a rezsiköltségeket, és ezért törekedett arra,

hogy megvédje a nyugdíjak értékét 2010 óta, ami eddig sikerült is. Ami a jövőt illeti, örömmel tudok arról beszámolni, hogy a mai Idősek Tanácsa-ülés után a miniszterelnök úr arról adott tájékoztatást, hogy a nyugdíjak jövő januártól a tervezett 0,9 százalékhelyett 1,6 százalékkal emelkednek. Minden nyugdíjas 10 ezer forintos Erzsébet-utalványt kap még karácsony előtt, de legkésőbb a két ünnep között. Ez egy gesztus. Január 1-jétől szintén csökken a legfontosabb élelmiszerek áfája. Olyan intézkedések ezek, amelyeket korábban önök is támogattak.

Úgy illendő, hogy a mai nap apropóján arra is kitérjek, ami a vitanap apropója, ez pedig egy javaslat, mégpedig egyenesen a Jobbiktól. Ez a javaslat azt célozza, hogy a férfiak 40 év munkaviszony után nyugdíjba vonulhassanak. A helyzet az, hogy a javaslat benyújtásának körülményei nagyon zavarosak, épp annyira zavarosak, mint az a párt, amely benyújtotta őket. Röviden engedjék meg, hogy kifejtsem, hogy mire is gondolok! *(Egy hang a Jobbik padsoraiból: Inkább hagyjad!)*

A Jobbik a választási programjában azt ígérte, hogy a gyermeket nevelő nőket nyugdíjkorkedvezményben kell részesíteni. A nőknek nyugdíjkorkedvezményt kell adni. Azzal érveltek, önök mondták, nem mi mondjuk, hogy az államnak el kell ismernie a gyermeket nevelő és emellett dolgozó anyák áldozatvállalását. A dolog ekkor úgy állt, az önök választási programjának megszövegezése után a dolog úgy állt, hogy gyakorlatilag nyitott ajtón kopogtattak. A kormány ugyanis hivatalba lépését követően javaslatot tett a „Nők 40” programra. A javaslat arról szólt, hogy a nők 40 év munkaviszony után nyugdíjba vonulhassanak. *(Korózs Lajos: Nem, nem! Jogosultságidő! Az más!)* Ez inkább családpolitikai eszköz, amint arról államtitkár úr is szólt, ez jól látszik az önök programjának érveléséből. *(Sneider Tamás közbeszól.)* Önök is tisztában vannak ezzel.

Aztán telt-múlt az idő, eltelt pár hónap, és eljött a szavazás napja. December 20-a volt, ugyanúgy a karácsony előtti időszakot éltük, mint most. *(Sneider Tamás: Választási ígéret volt. Nem tartottátok be!)* És tudják, hogy mi történt? Az történt, hogy az a párt, amely a választási programjában a nők korkedvezménye mellett kardoskodott, nem szavazta meg a „Nők 40” programot. Ez teljesen érthetetlen.

Tartsunk még egyszer egy hevenyészett névsorolvasást, csak a rend kedvéért. Nem szavazta meg a még most is itt ülő jobbikosok közül ezt a javaslatot Apáti István, Bana Tibor, Dúró Dóra, Egyed Zsolt, Farkas Gergely, Gyöngyösi Márton. Nem szavazta meg a „Nők 40” programot Hegedűs Lorántné, Kepli Lajos, Kulcsár Gergely, Magyar Zoltán, Sneider Tamás *(Sneider Tamás: Így van! Tartózkodtam.)*, aki ezt a vitanapot kezdeményezte - furcsa -, Szilágyi György, Vágó Sebestyén, Volner János és Z. Kárpát Dániel.

Vona Gábor pártelnök annyira nem vette komolyan a saját programjukban szereplő javaslatokat, hogy meg sem jelent. Most sincs itt, hogyha jól látom. *(Közbeszólások a Jobbik padsoraiból.)* Van

ennek azért egy hagyománya. Nem szavazta meg például a pártelnök a kettős állampolgárságról szóló javaslatot sem itt az Országgyűlésben *(Sneider Tamás: A témáról kellene beszélni!)*, akkor is fontosabb teendője akadt. A tény tehát az, hogy nem akadt egyetlen jobbikos sem, aki megszavazta volna a „Nők 40” programot, egyetlen jobbikos sem akadt. Ha a Jobbikon múlik, akkor a nők ma nem mehetnének 40 év után nyugdíjba. *(Dr. Selmecezi Gabriella: Szégyen!)* Ha a Jobbikon múltott volna, akkor 180 ezer nő nem élhetett volna ezzel a lehetőséggel. *(Sneider Tamás: Nem, hanem még 70 ezren!)*

(16.30)

Ilyen körülmények között ez a javaslat, amelyről a mai vitanap szól, egy alapvető ellentmondással terhelt. Olyanok terjesztik elő ugyanis a „Férfiak 40” programot, akik nem szavazták meg a „Nők 40” programot. Tehát előnybe hoznák úgy a férfiakat, hogy közben hátrányba hozzák a nőket, hogyha csak önökön múlna.

Feltehetjük tehát a kérdést a Jobbiknak: mi indokolja azt, hogy a férfiaknak olyan előnyöket biztosítanak, hogyha önökön múlna *(Dr. Apáti István közbeszól.)*, amit a nőknek nem adtak meg? Reméljük, hogy a mai vitanap majd jó alkalom lesz arra, hogy mindenre választ kapjunk. Jó lenne, hogyha mindenki, aki felszólal majd a Jobbik részéről, akár személy szerint is nyilatkozna arról, hogy hogyan próbálja feloldani ezt az az ellentmondást, és nyilatkozzon arról, hogy miért szavazott a „Nők 40” program ellen.

Addig is megosztjuk saját véleményünket, amíg a Jobbik állásfoglalását nem halljuk, miszerint a Jobbik egy zavaros párt, amelyik összevissza cselekszik, és ennek többféle példája is van. Például az, hogy korábban többféle áfacskökkentést ígérték, majd amikor arról volt szó, akkor nem szavazták meg azt az áfacskökkentést, ami a legfontosabb élelmiszerekre vonatkozik, és januártól hatályos. *(Sneider Tamás: A tárgyra kellene térni! Elnök úr!)* Ez egyébként szintén az időseket érinti. Ezért nem szavazták meg az Alaptörvény módosítását sem, miközben pár héttel korábban még a pártelnökük mondta azt, hogy ez hazaárulással egyenértékű. *(Sneider Tamás: Én most már elvinném a szót! Nem ez a napirend!)*

De ami ennél is fontosabb, a kormány továbbra is arra törekszik, hogy mind a bérből és fizetésből élők, mind a nyugdíjasok tehessenek egy lépést előre, ezt szolgálják a béremelések, önök sem vitathatják el, a nyugdíjemelések és az adócsökkentések is. Az, hogy a magyar gazdaság már erősödik, jó alapot szolgáltat ehhez.

Tisztelt Jobbikos Képviselők! Tisztelt Ellenzéki Képviselők! *(Korózs Lajos az elnök felé: István, a tárgyra kellene térni! - Sneider Tamás: Házszabály!)* Én tudom, hogy kemények a tények, de önök sem vitathatják el.

Tisztelt Képviselők! A kormány minden véleményét meghallgat, minden javaslatot megfontol, de

azt ne várják el, hogy állandóan igazodjunk az ellenzék naponta változó álláspontjához sem a nyugdíjak, sem a foglalkoztatás terén, sem pedig más ügyben. Ha már nem tudnak rendet tenni a saját álláspontjaik között, legalább engedjék meg, hogy a kormány tegye a dolgát! Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypárti sorokból.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Most képviselői felszólalások következnek. Ezek első körében a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor, képviselőcsoportonként 15-15 perces időkeretben.

Elsőként megadom a szót Selmeczi Gabriella képviselő asszonynak, a Fidesz vezérszónokának. Parancsoljon!

DR. SELMECZI GABRIELLA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Urak! Kedves Képviselőtársaim! Számunkra, a nemzeti oldalnak mindig fontos volt az idősök élete, a nyugdíjasok biztonsága, szüleink, nagyszüleink biztonsága, méltó élete. Gyermekeként, unokaként mindig figyelünk rájuk, próbáljuk azt a sok jót visszaadni nekik, amit egész életünkben kaptunk tőlük. *(Korózs Lajos: Mindjárt elsírom magam.)* Arról a generációról van szó, akik közül sokan túléltek a világháborút, megszenvedték az 50-es évek poklát, akik munkájukkal erősítették ezt az országot, akik mindent megtettek családjuk boldogulásáért, sokszor két-három gyermeket felnevelve és két-három műszakot ledolgozva mindemellett. Akik a rendszerváltozás után a szocialista kormányok alatt minden reményük ellenére azt látták, hogy kifosztják, kijátsszák, lenézik, semmibe veszik őket a szocialisták.

2010-ben, amikor megkaptuk a szavazók nagy többségének a bizalmát, azt mondtuk, hogy a sok teendő között kapjanak elsőbbséget azok a nők, asszonyok, akik ezekben a nehéz időkben keményen dolgoztak, és munkájuk mellett még gyermeket is vállaltak, és azokat tisztességgel felnevelték. 2010-ben, ahogy államtitkár urak is elmondták, benyújtottuk a tisztelt Ház elé a „Nők 40” néven megismert javaslatunkat, amely arról szólt, hogy azok a nők, akik 40 évet ledolgoztak, ebbe beleértve a gyermekneveléssel eltöltött időszakot, teljes értékű nyugdíjba mehessenek, ne kelljen megvárni a hivatalos, a szocialisták által egyébként megemelt nyugdíjkorhatárt.

A javaslatot a társadalom örömmel fogadta. Nem úgy a szocialisták és a Jobbik. A „Nők 40”-et sem a szocialisták, sem pedig a Jobbik nem szavazta meg. Igen, az a Jobbik, amely most a „Férfiak 40” című vitanapot kezdeményezte. A „Nők 40”-et a Jobbik nem szavazta meg. Vajon hihetünk-e nekik? Hihetjük-e, hogy most komolyan beszélnek? Komolyan gondolják a javaslatukat? És vajon, ha igaz, amit ma gondolnak, meddig tart ki a véleményük? Vajon egy hét múlva is komolyan gondolják majd, hogy azok után, hogy nem szavazták meg a „Nők 40”-et, most kiállnak a 40 évet ledolgozó férfiak mellett? El lehet ezt hinni? Komolyan? Tehát ezek után, ami

történt, komolyan lehet ezt venni, hogy ők beterjesztették ezt a javaslatot?

De mi történhetett valójában? Valami más állhat a javaslat mögött. Megnézték, hogy vajon mivel lehet szavazatokat vadászni, és valakinek eszébe jutott ez a javaslat. Tehát nem a 40 évet munkával eltöltött férfiaknak akartak segíteni, hanem csak szimplán szavazatot vadászni.

Tegyük fel a kérdést még egyszer: lehet-e hinni a Jobbiknak? Annak a Jobbiknak, amely a minap az ország védelmét árulta el egy tál lencséért. Emlékszünk: arra a kérdésre, hogy mondja ki az Alaptörvényünk, hogy csak a magyar parlament dönthet az idegen népek Magyarországra történő betelepítéséről, nem pedig Brüsszel, a Jobbik nemet mondott. Itt nyomta meg a gombot. Először a párt elnöke mély átéléssel lehazaárulózta azokat, akik egy ilyen alaptörvény-módosításra nemet mondanak. *(Közbeszólások és derűtség a Jobbik padsoraiban.)* Így kezdődött. Majd amikor Orbán Viktor miniszterelnök úr beterjesztette ezt a módosítást, kihátráltak belőle. *(Sneider Tamás: Szégyen! Ezen fogunk végigmenni egész nap? Magatokról állítotok ki bizonyítványt!)*

No, akkor lehet-e hinni nekik? Lehet-e hinni azoknak, akik ilyen gyorsan és ilyen képmutató módon változtatják az álláspontjukat *(Sneider Tamás: Nincs álláspontotok, ahogy látom!)*, és nem olyan kérdésekben, mint például, hogy idáig kemény radikális voltam, de holnaptól inkább cuki kiskutyát szerető, szemöldököt kiszedető laza férfi, mert azt mondták nekem, hogy így majd népszerűbb lesz a párt. *(Korózs Lajos: Eddig ez a legjobb!)* Nem, képviselőtársaim. Az egész nemzet életét, gyermekeink jövőjét alapjaiban meghatározó kérdésekben változtatták meg a véleményüket. *(Vágó Sebestyén: Valakitől nagyon félték, ha ezt csináljátok!)* Hogy kinek az érdekében? Hát, ezt most ne firtassuk, ez nem a mai vitanap témája. A Jobbik javaslatának komolysága szerintem több szót nem érdemel. *(Sneider Tamás: Kabarét csináltak!)*

Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy összefoglaljam azt a munkát, illetve képviselőtársaimmal együtt összefoglaljuk azt a munkát, amit az idősök védelmében, érdekében ez idáig végeztünk; és hogy közben tisztelt elnök urat is megnyugtassam, ez nem egy nyugdíjpolitikai kérdés, amiről ma itt beszélünk, hanem egy családpolitikai kérdés.

ELNÖK: Köszönöm, nem vagyok ideges. *(Derűtség.)*

DR. SELMECZI GABRIELLA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, akkor én is megnyugodtam. Tehát nem estünk rögtön az iskolából be a nyugdíjas korbba, hanem egy családpolitikáról beszélünk. Számunkra ez nagyon fontos, tehát a „Nők 40” egy családpolitikai kérdés, ahogyan erről államtitkár urak is beszéltek.

Tehát képviselőtársaimmal együtt szeretnénk ma összefoglalni azokat a tetteket, munkát, amit idáig elvégeztünk a család és ezen belül az idősök

érdekében. Szeretnénk ma beszélni a nyugdíjak reálértékének változásáról. Szeretnénk ma beszélni arról, hogy hogyan alakultak a megélhetés költségei. Itt beszélünk majd a rezsicsökkentésről, az élelmiszerek áráról, áfáról. Szeretnénk beszélni itt most részletesen majd a gyógyszerek térítési díjának a csökkenéséről. Szeretnénk egypár szót beszélni arról, hogy hogyan alakult az infláció - ugye, gyakorlatilag nincs. Szeretnénk beszélni arról a családtámogatási politikánkról, amely magába foglalja az adórendszert, az iskoláztatási támogatásokat, úgymint az ingyentankönyv és -étkezés; és szeretnénk majd beszélni az Erzsébet-programról is; valamint lesznek olyan képviselőtársaim, akik beszélnek arról, hogy az egészségügy területén ma kicsit többet tudunk nyújtani az időseknek, mint mondjuk, hat évvel ezelőtt.

Tehát a nyugdíjak reálértéke hogyan is alakult? A 2010-es kormányváltás időpontjára a nyugdíjrendszer az összeomlás szélére került, a teljes összeomlás szélére került.

(16.40)

2010 júniusában azzal szembesültünk, hogy a nyugdíjkasszából 320 milliárd forint hiányzik, minimum 320 milliárd forint, ez alapjaiban veszélyeztette az akkori nyugdíjak kifizetését.

Egy olyan nyugdíjrendszert örököltünk tehát 2010-ben, ami veszélybe sodorta mind a mostani, mind pedig a leendő nyugdíjasok nyugdíját, és a nyugdíj évről évre veszített az értékéből, 2009-ben például nagyon sokat veszített a vásárlóerejéből. Egy igazságtalan, átláthatatlan nyugdíjrendszert hagytak maguk után a szocialisták, ami, ha a jelenlegi kormány nem alakítja át a nyugdíjrendszert, egy éven belül összeomlott volna. Kormányváltáskor minden harmadik nyugdíjforint hiányzott a nyugdíjkasszából, és IMF-hitel nélkül már a nyugdíjakat se tudták volna kifizetni. Innen indultunk, tisztelt képviselőtársaim.

2010 után, illetve 2010-ben mi vállaltuk, hogy megőrizzük a nyugdíjak vásárlóértékét. Ezt a vállalásunkat minden évben sikerült teljesíteni, sőt azt mondhatjuk, hogy azóta a nyugdíjak értéke többet nőtt, mint amekkora az infláció, tehát a nyugdíjak vásárlóereje növekedett a vállalásunkon túl. Az idősök általában, az átlaghoz képest többet költenek élelmiszere, gyógyszerre, és nekik nagyon nagy tétel a keresetükön belül a háztartási energia, ezért természetesen mi a nyugdíjas fogyasztói kosárral számoltunk, amikor terveztük az éppen aktuális éves nyugdíjemelést. Ennek eredményeképpen 2010 és 2016 között a nyugdíjak közel 10 százalékkal nagyobb mértékben emelkedtek, mint az infláció. Ezt azért fontos kimondani, mert a vállalásunkhoz képest több mint 10 százalékkal emelkedett a nyugdíjak vásárlóértéke. Ha megnézzük, ez a többletemelés a nyugdíjasok szempontjából megközelítően, nagy átlagban egy 13. havi járandóság kifizetésével egyenértékű, tehát mondhatjuk azt, hogy vissza tudtuk

adni azt a 13. havi nyugdíjat, amit annak idején a szocialisták elvettek.

Ha a fogyasztói kosarat nézzük, ha azt nézzük, hogy mire költ egy nyugdíjas, akkor beszélnünk kell a megélhetés költségeiről; ilyen a havi rezszi is, amit ugyanúgy ki kell fizetniük nekik is. Nekünk egy fontos programpontunk, vállalásunk volt, hogy csökkentjük a rezsit. 2010 előtt a gáz ára a háromszorosára emelkedett, a villany ára a kétszeresére emelkedett, ezt sikerült lecsökkentenünk. Hadd mondjak csak egy példát az idő rövidségére való tekintettel: hogy nyugdíjas házaspárnak, aki társasházban él, fűtés és meleg víz földgázzal, 88 ezer forint megtakarítása van egy évben, de ha ugyanez a nyugdíjas házaspár családi házban él, akkor 116 ezer forint megtakarítást ér el egy évben. Ha egy időskorú háztartási költségeit megnézzük, akkor tudjuk, hogy az sem mindegy, hogy az élelmiszerköltségek hogyan alakulnak. Ebben szerencsére el tudtuk érni, hogy alapvető élelmiszerek ára csökkenhet, hiszen csökkentjük az áfát.

Beszéljünk azért egypár szót a gyógyszerek térítési díjának csökkentéséről, ami nagyon komoly csata volt a kormány és a gyógyszergyártó cégek között. A gyógyszerkasszában nemcsak az volt a lényeg, hogy a társadalombiztosítás szempontjából megpróbáljuk az egyensúlyt megőrizni, hanem az, hogy csökkentjük a betegek gyógyszerköltségeit. Az államtitkár úr elég részletesen és kimerítően felsorolta, hogy egyébként a nagy és nagyon sokakat érintő betegségek gyógyszereinek a térítési díja hogyan csökken. Én is hadd tegyek egy példát: például a tápcsatorna- és anyagcsere-megbetegedések, amelyek sajnos elég sűrűn fordulnak elő, gyógyszereinek a térítési díjai 17,6 százalékkal csökkentek. Egyébként a képviselőtársam is majd részletesen fog arról beszélni, hogy hogyan alakultak a gyógyszerek térítési díjai.

Infláció, amit úgy hívnak a szakemberek, hogy a szegények adója, gyakorlatilag nincs ma Magyarországon. Én ezt egy nagyon nagy eredménynek tartom, az időskorúakat nagyon sokban tudjuk segíteni azzal, ha alacsony az infláció, vagy gyakorlatilag nincs.

Az ötödik pontban hadd említsem meg a családtámogatási rendszerünket! Mi családban gondolkodunk, tehát amikor időskorúakról, nyugdíjasokról beszélünk, akkor természetesen ott vannak a nagyszülők, őket is ugyanúgy érinti az, ha az unokák úgy járnak iskolába, hogy ingyen van a tankönyv, nem kell érte fizetni, vagy ha úgy járnak az unokák iskolába, hogy nem kell fizetni térítési díjat a közétkeztetésért, úgy, hogy a gyermek az általános iskolában megkapja a tízórait, az ebédet, az uzsonnát, és sok helyen emellé még a gyümölcsprogram keretében hazai friss gyümölcsöt is kap. Ez nagy segítség, ez érezhető mindenkinél a pénztárcáján. Az ingyentankönyvről beszéltem.

Az Erzsébet-programról is fogunk itt a mai nap szólni, a mostani bejelentésről, amit az államtitkár úr tett, hogy az Idősek Tanácsának megbeszélésén

mit vállalt a kormány: még karácsony előtt minden nyugdíjas kap 10 ezer forint értékű Erzsébet-utalványt. Hadd mondjam el, hogy ez a program idáig is élt, működött, és térítésmentesen, ingyenesen tudtak nyugdíjasok az Erzsébet-program keretében üdülni. Azt hiszem, egyfelől ez önmagában azt jelenti, hogy könnyebbé válik egy picit az élet, kevesebb lesz a kiadás, másfelől pedig azt tudjuk ezekkel a programjainkkal bizonyítani, hogy megbecsüljük azokat az idős embereket, akiknek gyermekként vagy unokaként nagyon sokat köszönhetünk.

Tisztelt Képviselőtársaim! Nagyon sok teendőnk van még ahhoz, hogy az idősek, a nagyszüleink élet-színvonalá emelkedjen, erősödjön, hogy még inkább biztonságban érezhessék magukat. Mi azt tudjuk itt ígérni a Fidesz-KDNP-frakció nevében, hogy a jövőben is minden tudásunkkal, erőnkkel és minden tiszteletünkkel azon vagyunk és azon leszünk, hogy kiemelt figyelmet fordítsunk az idősebb generációra, és megteremtjük nekik még inkább a méltó életet. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Korózs Lajos képviselő úr, az MSZP vezérszónoka következik. Parancsoljon!

KORÓZS LAJOS, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Kedves Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Én igyekszem azért az indítványról néhány keresetlen mondatot elmondani, mert itt mindenről volt szó, a CSOK-tól kezdve a gyógyszerárcsökkentésen keresztül, nem is tudom, a bölcsődei és óvodai ellátásig, ezeknek tulajdonképpen semmi köze nincs ahhoz a vitanaphoz, amit a Jobbik képviselői kezdeményeztek.

Erdemes lenne tisztázni, hogyan kerül a csizma az asztalra, hogyan kerül ez a probléma ide, az Országgyűlés elé most már a sokadik alkalommal, nem feltétlenül politikai vitanap gyanánt, de többször volt már indítványa az ellenzéki pártoknak, amelyet rendszerint a fideszes többség a bizottságokban lezavazott.

Szeretném emlékeztetni a tisztelt Házat arra, hogy 2010-ben, még a kormány benyújtása előtt Gúr Nándor képviselőtársam egy indítványt tett országgyűlési határozat formájában, hogy az Országgyűlés alkosson törvényt arról, hogy lehetőség legyen nőknek és férfiaknak egyöntetűen 40 év jogosultsági idővel nyugdíjba vonulni. Kedves képviselőtársaim, ezt követte több indítvány, ezt is le kell szögezni, és a kormány intézkedései, amelyeket 2010 és 2012 között hozott meg, eredményezték azt a helyzetet, hogy most itt délután 17 óra magasságában beszélünk kell erről az előterjesztésről.

Mi a generális probléma? Ezt kéne először is tisztázni. A generális probléma az, hogy még az Alaptörvény előtti régi alkotmány kapcsán Magyarországon azokat a szociális jogokat rögzítették, amelyek biztosították a munkavállalók számára azokat a jogosultságokat, amelyekkel, azt gondolom, egy XXI. századi európai országban rendelkezni kell.

(16.50)

Előbb megváltoztatták a régi alkotmányt, majd később az Alaptörvényből pedig töröltek olyan intézkedéseket, amelyek eredményezték a most kialakult helyzetet.

Kedves Képviselőtársaim! Azt tisztáznunk kell, hogy ma Magyarországon nincs társadalombiztosítás. Jogilag nincs társadalombiztosítás. Még ez a kifejezés sem került be az Alaptörvénybe mint definíció - ez az egyik.

A másik: ma Magyarországon alkotmányos, alaptörvénybeli védelmet kizárólag az öregségi nyugdíj élvez, és minden olyan ellátás - s ebből adódik az a kezdeményezés, amelyet Sneider Tamás képviselő úr jegyez -, amely nem öregségi nyugdíj, ma Magyarországon a törvény szerint elvehető, annak a mértéke csökkenthető, vagy a folyósítása bizonytalan időre felfüggeszhető. Hogy világosan beszéljek: ha Magyarországon a kormány úgy dönt, bármikor elveheti az özvegyi nyugdíjat, elveheti a szülői nyugdíjat, elveheti az árvaellátást, elveheti a házastársi pótlékot, és még sorolhatnám. Magyarul, alkotmányos védelme ma már csak az öregségi nyugdíjnak van. Ez az egyik alapállás.

A másik, amit tisztázni kell, hogy megszüntettek minden korhatár alatti ellátást rapid módon és mindenféle átmenet nélkül, s ezzel több százezer ember egzisztenciáját veszélyeztették.

Kedves Képviselőtársaim! 2012. január 1-jétől Magyarországon nincs előrehozott öregségi nyugdíj, nincs csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj, nincs korengedményes nyugdíj, nincs korkezdményes nyugdíj, nincs bányász- és művésznyugdíj, és egy másik rovaton a világ szegényére megszüntették a rokkantsági és a baleseti rokkantsági nyugdíjat. Egy 125 éves intézményi formát szüntettek meg. 125 éveset! Ebből adódik az az igazságtalanság, amelyet próbálnak most a képviselők orvosolni.

Azért fontos időzni emellett, mert a múlt évben Gúr Nándor képviselőtársammal benyújtottuk azt az indítványt határozati javaslat formájában, hogy az egész nyugdíjrendszert tekintse át a kormány. Kitértünk a nemenkénti diszkriminációra, amely csak és kizárólag a nőknek adja meg azt a jogot, hogy 40 év szolgálati idővel el lehessen menni nyugdíjba. Itt zárójelet nyitok: Dömötör államtitkár úrnak mondom, hogy különbség van a jogosultsági idő, a munkaviszony és a szolgálati idő között. Ezek nem keverhetők össze; csak azért, hogy világosan lássunk a pályán - ez az egyik.

A másik: a múlt évi indítványban kitértünk arra, hogy melyek azok a generális problémák, amelyekkel foglalkozni kell. A javaslatunkban az szerepelt, hogy legyen lehetőség korhatár előtt is nyugdíjba vonulni nőknek és férfiaknak egyöntetűen, annál is inkább, mert emelkedik a nyugdíjkorhatár, és az önkénteskedése, amellyel - hangsúlyozom - mindenféle átmenet nélkül felfüggesztették a korai nyugdíjazás lehetőségét, borzasztó feszültségeket okoz a társadalomban.

Miről van szó? Azzal, hogy minden korhatár alatti nyugdíjat megszüntettek, a legsúlyosabb probléma, az országgyűlési határozatunk 2. pontja erre vonatkozott az elmúlt évben: tekintse át a korengedményes és korekedvezményes nyugdíj ügyét és lehetőségét. A múlt évben is kifejtettük, hogy a korengedményes nyugdíjnál még azt az álláspontot sem tudjuk elfogadni, hogy a költségvetésre, a nyugdíj-kasszára való tekintettel hoztak megszorításokat. Semmi köze nem volt a nyugdíj-kasszához a korengedményes nyugdíjnak, hiszen azt a vállalatok fizették be azok számára, akik korhatár előtt bizonyos feltételek teljesülése esetén elmentek nyugdíjba, vagy el kívántak menni nyugdíjba. Ezt a cég egy összegben kifizette a társadalombiztosítás számára, és a társadalombiztosítás havi bontásban fizette a járadékát annak a munkavállalónak, aki még éppen nem töltötte be a rá irányadó nyugdíjkorhatárt. Tehát ott semmiféle gazdasági megfontolásnak nem volt helye, mert nem érintette a kasszát, hiszen a vállalatok fizették.

Más volt a helyzet a korekedvezményekkel. Többféle korekedvezmény volt 2012-ig, voltak ágazati kedvezmények. De miről is szól generálisan ez a jogszabály, vagy miről szólt? A kezdeményezés alfája és ómegája, amelyet a jobbkiosok most benyújtottak, itt van. A korekedvezményt, képviselőtársaim, nem lehetett a végtelenségig halmozni. Nagyon röviden arról szólt, hogy ha valaki az egészségre különösen ártalmas munkakörben dolgozik, akkor legyen lehetősége szolgálati idő-kedvezményben részesülni. Egyébként ennek az árát a munkáltatók megfizették, hiszen többletjárulékot fizettek.

Ezeket a jogosultságokat nem lehetett a végtelenségig halmozni, generális szabály volt az a férfiak esetében, hogy ha valaki ilyen munkakörben dolgozott - megvoltak azok a szakmacsoportok, amelyeket érintettek: vegyiparban dolgozott, sugárveszélyben dolgozott, keszokban dolgozott, és még sorolhatnám -, tíz év munkaviszony után kapott két év szolgálati idő-kedvezményt, ha pedig nők dolgoztak több mint hét évet ilyen munkakörben, akkor érvényesíthették ezt a kedvezményt. A férfiak, ha plusz öt évet dolgoztak rá, még egy évet kaphattak, a nők pedig, ha még három évet dolgoztak, érvényesíthették ezt a kedvezményt.

No de, kedves képviselőtársaim, ma már nem így van. Ma már úgy van, hogy akár 44 éves szolgálati ideje vagy éppen jogosultsága is lehet valakinek, ha nem érte el a nyugdíjkorhatárt és elveszíti az egzisztenciáját, nem tud nyugdíjba menni. Mondok egy példát: ha egy 17 éves fiatalember szakmunkástanuló volt, elvégezte az iskoláját, elkezdett dolgozni, most 60 éves, világéletében dolgozott, világéletében társadalombiztosítási járulékot fizetett, életének a nagyobb részében még adót is fizetett, most elmúlt 60 éves, és megszűnik a munkahelye vagy kirúgják a munkahelyéről, akkor nem tud nyugdíjba menni, mert csak korhatárról lehet nyugdíjba menni. Neki van a közmunka, vagy ha a közmunkából is kiesik, akkor ott van a szerencsétlennek a 22 800 forintos

segély. Innentől kezdve ennek az egésznek gyakorlatilag vége van.

Azért tartjuk borzasztóan embertelennek és antihumánusnak ezt a megoldást, mert miközben egy munkavállalónak, egy munkásembernek van 43 év ledolgozott ideje, az aktív pályafutását úgy kell befejeznie, hogy kegyelemkenyéren él, segélyen él, vagy éppen a nemzeti árokpucolási programban vesz részt.

De mondok mást is önöknek. Kedves barátaim, ha egy fiatalembernek az volt az egyetlen szándéka az életben, hogy kamionos legyen, annak idején 18 éves korában megszerezte a hivatásos jogosítványt, világéletében dolgozott, 60 éves korában a bécsi körgyűrűn nem adták meg neki az elsőbbséget és egy olyan balesetet szenvedett, hogy mindkét lábát amputálni kellett, ennek az embernek 42 év ledolgozott ideje van, de 60 éves korában nem tud nyugdíjba menni, mert merev a nyugdíjkorhatár. Ez az ember hova kerül, mit tud csinálni? (*Soltész Miklós: Rokkantsági járadékot kap.*) Nem, nem, kedves barátaim, nem, nem, bocsánatot kérek! Majd egy táppénzszerű ellátásban részesül. Hangsúlyozom: táppénzszerű! Semmiféle garancia vagy nyugdíjvédelem nincs mögötte. De hát fiatalon is meg lehet rokkanni, kedves barátaim. És azok az évek, amelyeket valaki járulékfizetéssel fedezett, azok a számára később elvesznek. Ebben ez a tragédia.

Éppen ebből adódóan, tisztelt képviselőtársaim, tisztelt Ház, a Szocialista Párt tegnap benyújtotta az Országgyűlésnek azt a határozati javaslatát, amelyik azt mondja, hogy 41 év jogosultsági idővel minden férfinak tegye lehetővé az Országgyűlés, hogy nyugdíjba vonulhasson, csökkentés nélkül. Tudjuk jól, hogy a múlt évben az Alkotmánybíróság elkaszált az indítványunkat - hiszen az Alkotmánybírósághoz fordultunk -, tudja ezt mindenki, hogy arra való hivatkozással, hogy az Alaptörvény a nőknek többletjogokat garantál. A 41 évre nem lehet azt mondani, hogy az ugyanolyan jogosultságot eredményez, mint a 40 éves jogosultsági idő, éppen ezért mi azt mondjuk, hogy az Alkotmánybíróság nem hozhat más döntést. Ha az Országgyűlés illetékes bizottsága elkaszálja az indítványunkat, akkor mi az Alkotmánybírósághoz fogunk fordulni. Ennek az indítványnak van realitása, és nekem az is meggyőződésem, hogy ez sikerre van ítélve.

Kedves Képviselőtársaim! Befejezésésképpen csak annyit szeretnék mondani a fideszes képviselőknek, hogy több szerénységet. Több szerénységet ebben az ügyben, mert ezt a helyzetet még be is ismerhetnék. Ezt a helyzetet önök teremtették a 2012-es, hatályba léptetett törvénnyel. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. (*Taps az MSZP soraiban.*)

(17.00)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Soltész Miklós képviselő úr, a KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka következik. Parancsoljon!

SOLTÉSZ MIKLÓS, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! A Jobbik kezdeményezése felelőtlen és komolytalan. Komolytalan, mert nem támogatták a nők 40 éves nyugdíjazásának lehetőségét. Egyébként beálltak a szocialisták mellé, 88 képviselő mondott nemet, illetve tartózkodott.

Név szerint én is fölolvassuk néhányat, és ha megengedik, drága jobbikos képviselők, nem az elején kezdeném Apáti Istvánnal, mert mindig ő kapja az elsőt a sorban, hanem fordítva: Z. Kárpát Dániel, itt van most a Jobbik-frakcióban; és azokat olvasom csak, akik most is itt vannak: Volner János, Vágó Sebestyén, Szilágyi György, Sneider Tamás, Magyar Zoltán, Kulcsár Gergely, Kepli Lajos, Hegedűs Lorántné, dr. Gyüre Csaba, Gyöngyösi Márton, Farkas Gergely, Egyed Zsolt, Dúró Dóra, Bana Tibor, dr. Apáti István. Mindezt tették Vona Gábor vezérletével, és nem szavazták meg annak idején a „Nők 40” nyugdíját.

Miért nem tették ezt? Azzal, hogy nem támogatták, tulajdonképpen családpolitikai döntésekhez nem járultak hozzá, hogy azon keresztül segítsük az édesanyákat, a családokat. Nem támogatták a jobbikos képviselők a 40 éves nyugdíjazási lehetőséget a nőknél, hogy az anyaság és 40 év munkaviszony után nyugdíjba menjenek. Nem tudom, hogy ez érthető-e, hogy dolgoztak is ezek az édesanyák, közben az anyaságot is vállalták. Óriási nagy különbség az önök előterjesztésével szemben! Nem ismerik el ezáltal az édesanyák munka melletti helytállását családban, közösségben és mindenhol a társadalomban. Nem támogatták azt a 181 ezer édesanyát és családjukat, akik eddig igénybe vették ezt a lehetőséget, és nem támogatták azokat a nőket, akik jelen pillanatban 140 ezren vannak, és most is részesei ennek az ellátásnak, a „Nők 40” programnak.

Felelőtlen és veszélyezteti a jelenlegi nyugdíjrendszert, ha ismerik a gazdasági következményeit, akkor nagy baj és felelőtlenség, ha meg nem ismerik, akkor meg jellemző általában a Jobbik viselkedésére, mert összevissza pufogtatnak mindenféle dolgot, igazából kormányzásra képtelenek. A várható nyugdíjkifizetések mellett, és persze csak azzal számolnak, és az is több mint 100 milliárd forint, számoltak-e a munkát felhagyók közteher-elmaradásával? Számoltak-e a munkaerő- és ezen belül is a szakemberhiánnyal, annak gazdasági kárával és hátrányával? Egyébként önök támogattak pont egy parlamenti vitanapot éppen erről, érdekes, hogy fel sem merül önökben ez a gondolat.

Megnézték-e más országok, az EU-tagállamok vagy európai államok többségénél, hogy hol van a nyugdíjkorhatár? Tudják-e a születéskor várható élettartamot a férfiaknál? Nem úgy, ahogy Sneider Tamás mondja, hogy 62,5 év, mert 72,1 év. Nézzem utána egy kicsit, tisztelt képviselő úr! Tudják-e, hogy jelenleg a férfiak, akik nyugdíjat kapnak, átlagosan egyébként 20 évig kapják a nyugdíjat a jelenlegi időszakban?

Tisztelt Országgyűlés! Nem csodálkozom azon egyébként, hogy szocialista körökben néhány évre, négy évig, Korózs Lajost kihagyták, és csak úgymond a szakértői páholyban foglalt helyet. Hiszen ő részese volt annak a nyugdíjpolitikának, amit a szocialista-SZDSZ-es tábor annak idején, nyolc évig rombolva, fönntartott az országban, és amelyhez egyébként most felelőtlenül a Jobbik akar csatlakozni. 2010-ben, mindenki nagyon jól tudja, a nyugdíjrendszer az összeomlás szélén állt. *(Korózs Lajos: Ez nem igaz!)* A nyugdíjkassza hiánya, tisztelt képviselő úr, bármennyire is kiabál, 320 milliárd forint volt abban az évben. *(Korózs Lajos: Ez sem igaz!)* 320 milliárd forintot kellett teljesen máshonnan áttenni 2010-ben a nyugdíjkasszába. Ön ezt, ha elismeri, ha nem, ez tény.

De az is tény egyébként, hogy ha folytatódott volna a kötelező magánnyugdíjpénztár rendszere, amit önök találtak ki azért, hogy kijátsszák haverjaiknak, ismerőseiknek mindenféle módon a megtakarítások lehetőségét, akkor 2014-ben 460 milliárd forint hiányzott volna a kasszából, 2015-ben 520 milliárd forint. Ez összesen, ha az egész kötelező nyugdíjkasszát néztük volna, 5600 milliárd forint. Ez megközelíti majdnem két év nyugdíjának kifizetését. Ennyi hiányozna mára, 2016-ra a nyugdíjkasszából.

Ezért mondom azt, hogy felelőtlen nyugdíjpolitikát folytattak abban a nyolc évben, amikor kormányoztak, vagy úgy csináltak, mintha kormányoztak volna. Ennek következménye volt az, hogy 2010-ben az összeomlás szélén volt a nyugdíjkassza, és ez veszélyeztette az akkor nyugdíjban lévők nyugdíjkifizetését is. Hozzáteszem azt is, hogy ezzel a kötelező magánnyugdíjpénztárral önök gazdagították azokat a szervezeteket, pénztárakat, amelyek egyébként sokkal drágábban kezelték azt a pénzt, amiről az állam utána garanciavállalással azt mondta, hogy ha ezek bedőlnek, semmi baj, majd odaadjuk mi nekik. A közösség pénzéből támogattak cégeket, a közösség pénzéből vállalták volna a garanciát is. Óriási nagy hiányt okozott ez a nyugdíjkasszának.

A másik, ami része volt a nyugdíjrendszer átalakításának, és muszáj volt megtenni ezt, a korai nyugdíjazás. És nagyon örülök, hogy Korózs Lajos erről így beszélt, csak elfelejtett arról beszélni, hogy közel 900 ezer ember volt rokkantsági vagy rokkantsági jellegű ellátáson. Életveszélyes volt! Mindenki tudja, hogy ennek mi volt a következménye ebben az országban. Mindenki tudja azt, hogy több mint 300 ezer ember volt úgy rokkantsági nyugdíjban, hogy annak egy jó része nem volt jogos, legalábbis a kérelme. És azt is nagyon jól tudja ön, tisztelt képviselő úr, hogy százazrek voltak olyanok, akik különböző korai nyugdíjakkal mentek el 35-40-45 évesen, majd utána feketemunkát vállalva ugyanúgy dolgoztak tovább.

Mindemellett pedig az értékállóságról is kell beszélni. Tisztelt szocialista képviselő urak, az értékállóságot nem tudták önök megőrizni a nyugdíjagnál. Mi ebben az időszakban, 2010 és '16 között több mint 10 százalékkal magasabb nyugdíjat adtunk a

nyugdíjasoknak, mint amilyen az infláció, és nem az ország eladósításával, és ez is egy fontos szempont. Mert erről sosem beszélnek, tisztelt szocialista képviselő urak. Önök, ha bármit tettek, nem elég, hogy rossz irányba szórták szét a pénzt, nem elég, hogy főlegesen szórtak ki pénzeket, ráadásul az országot eladósították. Mert 2002-ben a GDP-arányos eladósodottsága az országnak 55,1 százalék volt, és mire önök átadták a kormányt 2010-ben, 80,9, azaz 81 százalékra tudták mindezt fölvenni. Most, azért hozzáteszem, 2015-ös adat: 75,3 százalék.

Tehát úgy tudunk nyugdíjat emelni, támogatást adni hat év alatt összességében 10 százalékot a nyugdíjasoknak, hogy közben nem az eladósodását növeltük az országnak, hanem csökkentettük ráadásul. És hozzáteszem, ehhez a nyugdíjpolitikához akar a Jobbik csatlakozni. Veszélyeztetni azt a helyzetet, ami végre stabilitást jelent a nyugdíjrendszerben, kiszámítható az elkövetkező 15-20 évben a nyugdíjak kifizetése. Ezt akarja teljes mértékben még egyszer fölborítani az a Jobbik, amelyik nem akarta megszavazni a „Nők 40” nyugdíjazásának lehetőségét.

Éppen ezért a KDNP nem tudja támogatni a Jobbik semmiféle olyan javaslatát, ami az ország stabilitását, az ország gazdasági helyzetét és bizonyos szempontból a nyugdíjak veszélyeztetését is jelenti, mert komolytalan és felelőtlen az, amit önök csinálnak, képviselőtársaim. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypartí pad sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Soron következik Sneider Tamás képviselő úr, az Országgyűlés alelnöke, a Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka. Parancsoljon!

SNEIDER TAMÁS, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Kicsit szomorú vagyok az elhangzott felszólalások alapján. Én arra számítottam, hogy komolyabban fogják venni ezt a napirendi pontot, komolyabban fogják venni sok százezer és millió férfiember problémáját Magyarországon.

(17.10)

De önök megmutatták, hogy mit ér önöknek a dolgozó magyar férfiaknak több milliója, megmutatták a szakszervezeti vezetők előtt jelen pillanatban, hogy mit ér a Fidesz politikája, vagy egyáltalán mit jelent, vagy jelent-e egyáltalán bármit is a férfiakkal kapcsolatban. Láthattuk, hogy semmit, és ez a legenyhébb jelző, amit mondhatok.

De az is megdöbbentő, hogy pont azok kívánnak vádaskodni, akik egy választási ígéretet tettek, hogy a nők 40 év jogosultsági idő alapján nyugdíjba vonulhatnak. Ez a választások előtt közvetlenül történt. Majd mit ad Isten, pár hónapra rá betérjesztenek egy törvényjavaslatot, ami ezt már nem valósítja meg, hanem nagy hazugságok mellett már csak munkaviszonyról beszélnek. És ennek köszönhetően, kedves fideszes országgyűlési képviselők, akik akkor itt vol-

tak, önök úgy szavaztak, hogy jelen pillanatban 70 ezer hölgy nem veheti igénybe azt a kedvezményt, amit a választási ígéretük alapján igénybe vehettek volna.

Akárhogy nézem, 2010. XII. 13-án, 19 óra 16 másodperckor Rétvári Bence, Soltész Miklós, Selmeczi Gabriella, csak hogy az itt jelen lévőket soroljam, a választási ígéretüket meghazudtolva egy teljesen más törvényjavaslatot nyújtottak be, és ennek köszönhető, hogy el nem utasította a Jobbik frakciója, de tartózkodott akkor, amikor önök hazudtak, és nem azt nyújtották be, amit a választási kampányban ígérték folyamatosan. És önök akarják másra fogni a saját maguk hazugságát, választási hazugsági kampányát! *(Dr. Rétvári Bence: Ezt nehéz lesz megmagyarázni! - Közbeszólások a Jobbik soraiból.)*

No, hát ennyit az önök mantrájáról. És akkor annak ellenére, hogy ilyen hangulatban kezdődött ez a mai, nagyon fontos vitanap, visszatérnék a lényegre, mert azért készültem, úgy gondoltam, önök is készülnek adatokkal, számokkal, mert erről lehetne vitázni pró és kontra, hogy van-e értelme egy ilyen javaslatnak, nincs értelme egy ilyen javaslatnak.

Nyilván először érdemes nagyon röviden történelmi kitekintést tenni. Tény és való, hogy az utóbbi időben, mondjuk, 2008-tól kezdve a nyugdíjrendszer számos megrázkódtatás érte, ezt nem lehet tagadni, a Szocialista Párt elvette a 13. havi nyugdíjat *(Tukaes István: Utána odaadta! - Dr. Józsa István: Ki adta oda?)*, megemelte a korhatárt, a svájci indexálást is akkor megszüntette. Ezek voltak az utolsó évek eseményei a szocialista időszak alatt. Azt gondoltuk, hogy a Fidesz időszaka alatt majd valami más politika fog elindulni, hát nem ez történt, hiszen tudjuk jól, hogy a magánnyugdíjpénztár 3000 milliárd forintját eltüntették, vagyis hárommillió embernek átlagosan egymillió forintját eltüntették, ami az ő nyugdíjjogosultságuknak az alapját jelenthette volna. *(Dr. Rétvári Bence: Szabad döntés volt.)* Ma már ez nem jelenti, mert nem létezik. Abba ne menjünk bele, hogy most önök 500 millióért MOL-részvényt vásároltak belőle, és az most ki tudja, mennyit ér s a többi. A lényeg az, hogy ez nem volt egy választási program az önök részéről.

De ahogy itt már elhangzott a korai nyugdíjaztatás, a szolgálati nyugdíjak kérdése, drasztikus módon álltak ehhez a kérdéshez. Tény és való egyébként, hogy mind a két esetben lépni kellett volna, sőt a Jobbik programjában benne is volt - és a mai napig szívesen vállaljuk -, hogy a magánnyugdíjpénztári rendszert át kell alakítani, mert el kell venni azoktól a nyugati tőkésektől, akik a hasznát akkor látták, és legyen magyar állami kezelésben, a nyugdíjpénztár kezelésében, és itt fialjon, Magyarországon. De önök nem ezt tették, tudjuk jól, eltüntették, és akkor nagyon-nagyon finoman fogalmaztam ezzel a kérdéssel kapcsolatban.

És az is tény, hogy a szolgálati nyugdíjárulékot át kellett alakítani, mert az nem megy, hogy 32 évesen valaki nyugdíjba menjen azért, mert kommandóként végzett, ezt a szakmát végezte. Lehetne

mondani ilyen extrém példákat. És a Jobbik elmondta, hogy igen, ezeken változtatni kell, kérem szépen. De nem azt mondta még véletlenül sem, soha az életben, hogy el kell törölni a föld színéről ezt a rendszert, és mindenkinek haláláig kell dolgozni, ahogy ezt önök utána megtették. Mi történt? Önök a ló túloldalára estek át, de nagyon durván, háromszor is átbukfenceztek rajta ebben az ügyben.

Talán még egy érdekes dolog, hogy a munkavállalói nyugdíjjárulékot megszüntették, és szerintem ez a legnagyobb veszedelem ma a nyugdíjas-társadalom részére, mindenki számára, hiszen ez adta, ez volt a fedezete a várható nyugdíjak kétharmadának. Jelen pillanatban - én továbbmegyek a Korózs Lajos által elmondottak - az öregségi nyugdíj sincs biztosítva Magyarországon, annak az egyharmada van jelen pillanatban biztosítva Magyarországon, az a 10 százalék nyugdíjjárulék, amit a munkaadó befizet. Mert önök szociális hozzájárulási adóvá alakították át ez a rendszert, amelynek köszönhetően az a sok ezer milliárd, most már 2600 milliárd bármire fordítható, és fordítják is, hiszen a legutóbbi költségvetésnél már csak 80 százalékát fizették ki ebből a nyugdíjaknak, holott egyébként nyilvánvalóan sokkal, de sokkal nagyobb része a nyugdíjkasszát kellett volna illesse, de most már felzárkóztatási programokra megy, a kedvenc képviselőikhez, ugyebár, cigány származású képviselőjük ezt szívesen költögeti, a szociális hozzájárulási adót és még egyéb dolgokat. Mi úgy gondoljuk, hogy ez a nyugdíjasokat kellene és kell hogy illesse.

Na, ennyit gyorsan a történelmi helyzetről, sokat is időztem vele, mert fontos, hogy a lényegről beszéljünk. És akkor engedjék meg, hogy az érvekre áttérjek! Bár önök nem mondtak ellenérvet, tehát én vártam, hogy valamire majd tudok reagálni, válaszolni, hogy ennyibe kerül, annyiba kerül, ilyen hatásai lesznek, olyan hatásai lesznek, semmi nem történt, semmit nem hallottam. Bízom benne, hogy valami szakmai anyagot letettek önök elé, mégiscsak van pár tízezer alkalmazottjuk a különböző hivatalokban, akik segíthetnék a munkájukat. Először is egy alaphelyzet: 55-60 éves korban ma Magyarországon egy átlagos magyar munkavállaló - főleg vidéken - gyakorlatilag nem kap munkát. Ez egy alaphelyzet, és ezen kellene nekünk tulajdonképpen változtatnunk.

Engedjék meg, hogy a pénzügyi kérdésre hadd térjek rá! Voltak olyan eszement számok, amikkel vagdalkoztak még az elején, még 1300 milliárd volt a legmagasabb összeg, amikor azt mondták, hogy ekkora költségvetési kihatása lesz ennek a történetnek. Aztán már kicsit visszafogtak, volt már egy reálisabb a Pénzügyminisztériumtól, már 200 milliárddal tartottak éves szinten, hogyha majd az egész rendszer működik. Azt kell mondanom, hogy ők már közelítették a valósághoz, hogyha a pénzügyi adatokat nézzük, de valójában ez ennél jóval alacsonyabb a mi számításaink szerint, ez mostani helyzetben 160 milliárd forintot sem jelentene, hogyha már az egész program működne. De a Jobbik nem úgy kívánja ezt a programot bevezetni, hogy azonnal és egy csapás-

ra, hanem úgy, ahogy önök nagyon helyesen a nők esetében négy éven keresztül folyamatosan bevezették. Ennek köszönhetően ez a költség majd valamikor négy év múlva jelenik meg.

Sok-e ez a pénz vagy kevés, mondjuk, az a 35 milliárd, amit az első évben erre kell költeni, vagy majd később a másik összeg? Kérem szépen, a szociális hozzájárulási adó, amely - mondom - nyugdíjjárulék lenne, ennek az összege két év alatt, az utóbbi két év alatt 470 milliárd forinttal növekedett. Ebből 35 milliárdot kifizetni rettenetes dolog lett volna? És majd négy év múlva, amikor már lehet, hogy már 1200 milliárd forinttal lesz több a kasszában, abból kifizetni 160 milliárd forintot rettenetes dolog lenne? Ezért nem értem én egyébként a Fidesz hozzáállását, most azon kívül, ami most éppen itt történik, amúgy en bloc, hogy egy viszonylag kis költséggel járó és nagyon fontos kérdést miért nem oldanak meg. Százazrekről van szó, akik szenvednek ennek a következményeitől.

És akkor nem beszéltem azokról a költségcsökkentő tényezőkről, amelyek nagyon fontosak. Egyrészt nyilvánvalóan, ha valaki nyugdíjba megy idősebb korban a piacról, ahol a fiatalok munkanélkülisége még mindig sokkal magasabb jelen pillanatban is, 13,6 százalék, a helyére bekerülhet valaki és dolgozhat. Másrészt a fiatalok álláskeresési járuléka általában kevesebb lenne, mert kevesebb lenne a munkanélküli köztük. De ugyanez érvényes az idősebbek esetében is: csökkenne az álláskeresési járulék. Na de, nézzünk egy ennél sokkal nagyobb tételt, nézzük azt a sok tízezer, közmunkán dolgozó volt mentőst, sofőrt, tűzoltót, bányászt, vagy lehetne még sorolni, nem is tudom, hányféle szakmát, akiknek a szakmai karrierjük vége az lett, hogy nekik fát kell vágniuk a településen - és ez még a jobbik eset -, vagy éppen séggel az árkot kell takarítaniuk.

(17.20)

Mentősök, tűzoltók, hadd ne soroljam ezeket a szakmákat. Önök ezeknek a szakmáknak azt üzenik, hogy fiúk, dolgozzatok 50-55 éves korotokig, mentések az embereket, a legáldozatosabb munkát végezzétek, rendkívül alacsony bérért! Mert ezért majd a jutalmatok az lesz, hogy mikor már meg vagytok rokkanva, de még nem mehettek el rokkantságira, mert olyan mértékben még nem vagytok megrokkanva, akkor, kérem szépen, mehettek árkot takarítani közmunkásként negyvenvalahány-ezer forintért, 53 ezer forintért jelen pillanatban, és ennek köszönhetően olyan alacsony lesz a nyugdíjatok, hogy abból élni nem fogtok. Ez a mai magyar valóság! Erről jönnek sorra a panaszok, amit vég nélkül lehetne folytatni.

És engedjék meg, hogy tényleg csak nagyon röviden egy kis szünetet tartva mondandómban azért mégis három levelet felolvassak önöknek, három rövidke kis levelet, hogy hogyan élnek meg az emberek ezt az egész kérdést ma Magyarországon. Első levél, idézem: „Jelenleg a 'melőből a koporsóba' időt éljük.

Emberök ezrei meghalnak úgy, hogy nyugdíjukat meg sem érik. Elmúltam 56 éves, nem tudok unokázni, a gyermekeimnek segíteni. Elfáradtam, és dolgoznom kell. De ha a nagyszülők be tudnának segíteni, a fiatalok több gyermeket vállalnának, mert jobban tudnának támogatni fiatalokat a nyugdíjas szülők. Ha másban nem, akkor abban, hogy vigyáznak a gyerekekre, míg a szülők dolgoznak.”

Nézzünk egy másik rövid idézetet: „Apukám 45 év munkaviszonnal nem mehet el, mert csak 62 éves, fizikálisan kíván, beteg anyukám ugyanaz, 36 éve van. A plusz 4 évet, amit a vegyiparban eltöltött időért kapott volna, elvették - ugye, ezt tudjuk jól -, két nyaki gerincsérvvel dolgozik 60 évesen, és még 4 éve van hátra a nyugdíjig”.

És akkor egy következő, ami ma érkezett egyébként, kis szösszenet: „Jelenleg 62 éves vagyok, 46 év igazolt munkaviszonyom van, még két évet kell dolgoznom, de mindennap úgy érzem, hogy ezt már nem fogom megélni. Remélem, hogy a fel nem vett nyugdíjammal sikerül hozzájárulni egy közép-szerű, felejtető olimpia megrendezéséhez.”

Ilyen és ehhez hasonló levelek tömkelege jön hozzánk, szörnyű olvasni is sokszor ezeket az írásokat.

És akkor még néhány adat, merthogy hiányolták az adatokat, bár önök semmit nem mondtak az égvilágon. Talán mindenki tudja, hogy a férfiak jóval hamarabb haláloznak el hölgytársaiknál, jelenleg az a helyzet, hogy a férfiak 33 százaléka, egyharmada (*Dr. Selmeczi Gabriella közbeszól.*) nem éri meg a 65 éves kort. Nem kell, Gabriella, ezen nagyon mosolyogni, ez így van! Igen, egyharmada elhullik a férfiaknak sajnos, akármilyen mosolygás van vagy bármi, 65 éves koruk előtt. Tehát már ez mutatja, hogy bizony kevesebb nyugdíjat kell a férfiaknak majd kifizetni annak idején. De ha már sikerül nyugdíjba eljutni mégis a maradék kétharmadnak, akkor bizony négy évvel hamarabb haláloznak el a hölgyeknél. Tehát megint jócskán kisebb az a réteg, amelyet érinthet egy ilyen támogatási forma. Itt van egy egyszerű kis lapocská (*Felmutatja.*), ez a korfa, megmutatja, hogy hány nyugdíjas van, férfi és nő. Egyik oldalon a nő, másik oldalon a férfi. Gondolhatják, a vastagabb a nők esete. Bizony-bizony kétszer annyi gyakorlatilag a női nyugdíjasok száma ma Magyarországon, mint a férfiak száma.

Arról már nem is beszélek, hogy azok a munkakörök, amikről itt már szó volt, azok bizony egytől egyig vagy nagyrészt, szinte 99 százalékban, amelyek veszélyes munkakörök, azokat férfiak töltik be. Az egészségre ártalmas munkakörök nagy többségét férfiak töltik be. Azért még hál' istennek, nem tartunk ott, hogy hölgyeknek kelljen a 120 kilós beteget mentősként lehozni az emeletről, mondjuk, hatvan-egynéhány éves korukban. Reméljük, hogy nem is fogunk eljutni majd erre a szintre. (*Az elnök a csengető megkocogtatásával jelzi az idő leteltét.*)

És hát a külföldi példákat is hiányolták, nagyon röviden, majd még lesz időm felszólalni. Kérem szépen, Franciaországban nyugdíjkorhatár-csökkentés

volt Sarkozy alatt, nemrég. (*Az elnök ismét csenget.*) Lengyelországban pár napja csökkentették a nyugdíjkorhatárt, Csehországban felülvizsgálják a nyugdíjkorhatárt, Horvátországban és Portugáliában pedig, kérem szépen, pont az a 40 éves munkaviszonyrendszer működik...

ELNÖK: Kérem, fejezze be!

SNEIDER TAMÁS, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: ...amit egyébként mi is be akarunk vezetni itt Magyarországon. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. (*Taps a Jobbik soraiból.*)

ELNÖK: Soron következik Schmuck Erzsébet képviselő asszony, az LMP vezérszónoka. Parancsoljon!

SCHMUCK ERZSÉBET, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Az LMP támogatta ezt a politikai vitanapot, mint ahogyan egy éve támogattuk a népszavazási kezdeményezést is. Tettük ezt akkor is, most is azért, mert fontosnak tartjuk a vitát a nyugdíjrendszert érintő kérdésekről, és egyetértünk azzal, hogy a nyugdíjrendszer módosításra, reformra szorul. Ez nem jelenti ugyanakkor azt, hogy az eszközökben, a módosítás irányában egyetértünk a többi kezdeményező párttal.

Először is fontos felidézni, hogy milyen út vezetett eddig a vitanapig. 2015-ben Bodnár József, a Vasutasok Szakszervezetének tisztségviselője kérdést nyújtott be a Nemzeti Választási Bizottsághoz, ami kimondva-kimondatlanul a „Férfiak 40”-ről szólt, arról, hogy a férfiak a nőkkel egyenlő feltételek mellett mehessenek nyugdíjba. Ismerjük a népszavazási kérdés kálváriáját. A Választási Bizottság elutasította a kezdeményezést, arra hivatkozva, hogy a költségvetést érintő kérdésekről nem lehet népszavazást tartani. Aztán a Kúria megváltoztatta az NVB döntését, merthogy a nyugdíjba vonulás feltételrendszerének egyszerűsítése nem feltétlenül jár költségvetési hatásokkal. Majd jött az újabb fordulat, amikor a semmi-ből felbukkant ismeretlen ügyvédnő, Desseffy Alice az Alkotmánybíróságon támadta meg a Kúria döntését. Arra hivatkozott, hogy a „Nők 40” éppen hogy a nemi esélyegyenlőségről szól, hiszen az Alaptörvény is kimondja, hogy a női esélyegyenlőség a pozitív diszkrimináción keresztül valósul meg. Az Alkotmánybíróság ezután megsemmisítette a döntést, kimondta, hogy az alaptörvény-ellenes.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az, hogy megbukott ez a népszavazási kezdeményezés, persze nem jelenti azt, hogy megspórolhatjuk a vitát arról, hogy jó-e így ez a nyugdíjrendszer, ahogy van, amilyenné a Fidesz tette. Jól van-e az, hogy a „Nők 40” kivételével már nincs semmilyen lehetőség korhatár előtt nyugdíjba menni? A kormány öt évvel ezelőtt úgy törölte egy tollvonással a korhatár előtti nyugdíjak rendszerét, kordedvezményes, korengedményes nyugdíjakat, szolgálati nyugdíjakat, rokkantnyugdíjakat, hogy

megspórolta az ezzel kapcsolatos társadalmi vitát, nem egyeztetett érdekképviselésekkel, társadalmi szervezetekkel. A Széll Kálmán-terv egyik megszorító intézkedéseként kezelte a kérdést, amit le kell nyomni a társadalom torkán. A mai napig nem volt vita arról, hogy hogyan lehetne olyan nyugdíjrendszert létrehozni, ami egyszerre méltányos és fenntartható. Azért tárgyaljuk tehát ezt a kérdést a mai napon, mert a kormány ezeket a vitákat megspórolta az elmúlt években.

A konkrét javaslatot azonban, azaz, hogy a férfiaknak is biztosítsák a 40 év munka utáni nyugdíjba vonulás lehetőségét, ilyen formában az LMP nem tudja támogatni. Ennek legfőbb oka, hogy ez felborítaná a nyugdíjassza egyensúlyát, és költségvetésileg fenntarthatatlan lenne.

És most akkor néhány számot is fogok mondani. A „Férfiak 40” ugyanis jelentős járulékbetelkieséssel és ezzel egyidejűleg a nyugdíjkiadások drasztikus emelkedésével járna. Összehasonlításképpen: a „Nők 40” program a 2011-es bevezetése óta körülbelül 800 milliárd forintba került, csak az idei költségvetésbe 195 milliárd forintos kiadás van betervezve. Az Országos Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság legutóbbi, 2016. januári adatai szerint 139 ezren vették igénybe az átlagosan 118 ezer forintos ellátást. Miközben a kormány úgy számolt, hogy a félszázalékos nyugdíjjárulék-emelésből befolyó, körülbelül 30-40 milliárd forintos bevétel majd fedezi a kiadásokat, nem jött be a számítása. 2012-ben már 105 milliárd forint, 2013-ban 136 milliárd forint, 2014-ben 164 milliárd forint, '15-ben 185 milliárd forint és 2016-ban pedig már 195 milliárd forint költségvetési kiadást jelentett a „Nők 40” program, vagyis a program alábecsülte a kiadásokat.

(17.30)

A férfiak magasabb átlagnyugdíjával és körülbelül 150 ezer belépővel számolva a „Férfiak 40” már az első években 150-200 milliárd forinttal terhelné meg a 3000 milliárd forintos nyugdíjasszát és így a költségvetési kiadások oldalát. Egyik évről a másikra 6,6 százalékkal növekednének a nyugdíjkiadások, miközben a bevételi oldalon elmaradna a nyugdíjba vonulók által befizetett járulék. Ez a lépés csak úgy lenne megvalósítható anélkül, hogy felboruljon a nyugdíjassza egyensúlya, ha növelnénk a járulékokat, ahogy tette azt a kormány a „Nők 40” esetében, vagy a nyugdíjat csökkentenénk. Általános nyugdíjcsökkentés esetén az egy főre eső havi átlagos kifizetések 6,4 százalékkal csökkennének. Nyilván egyik megoldás sem járható út.

A jobb gazdasági helyzetre pedig, amire a Jobbik hivatkozik, mi úgy látjuk, hogy nem lehet alapozni. Mint tudjuk, a gazdasági adatok átmeneti javulást mutathatnak, a gazdaság szélsőséges kitettsége, az EU-s forrásoktól és a multik exportjától való függése pedig nem olyan alap, amire egy ilyen intézkedést építeni lehet. Ráadásul az is egy további kérdés, hogy ha nő is a költségvetés mozgásteret, növekednek az

adó- és járulékbetevételek, akkor azt mire lenne érdemes fordítani.

Mi, mármint az LMP inkább a karkedvezmény rendszerének módosított formában való visszaállítást és egy rugalmas nyugdíjrendszert támogatnánk. Jelenleg már nincs karkedvezményes nyugdíjba vonulási lehetőség az egészséget fokozottan megterhelő, egészségkárosító munkakörök esetén. Ugyanis a kormány ezt 2011-ben megszüntette, teljesen pedig 2014 végével vezette ki. A 2014. év végi bérmegállapodást azzal a feltétellel írták alá a munkavállalói érdekképviseltek, hogy egyeztetések kezdődnek a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumának keretei között a különösen nagy mértékű fizikai, pszichikai terhelést okozó körülmények között dolgozók helyzetének javításáról, azaz a karkedvezményt felváltó új rendszerről. A megállapodás szerint ennek eredményét még a 2015. évi tavaszi ülészakában kellett volna az Országgyűlés elé terjeszteni, ez azonban elmaradt. A „Férfiak 40” népszavazási kezdeményezésnek is a kormány ígéretszegése adta meg az utolsó lökést.

A korhatár előtti nyugdíjak megszüntetése ugyanis elsősorban a férfiakat érintette. Ezeknek a dolgozóknak az egészségi állapota folyamatosan romlik, nagy részük elveszíti a munkáját, és meg sem éri az öregségi nyugdíjkorhatárt. Tény, hogy a korábbi munkaköri lista elavult, felülvizsgálatra szorul, de ez nem jelenti azt, hogy a rendszer okafogyottá vált. Az LMP szerint a karkedvezmény korábbi rendszere felülvizsgálatra szorul, de valamilyen szűkebb körben fenn kell tartani a korhatár előtti nyugdíjba vonulás lehetőségét az egészségkárosító munkakörökben dolgozóknak. Azokban a szakmacsoportokban és munkakörökben, amelyek az átlagost meghaladó, állandó fizikai vagy pszichikai megterheléssel járnak, kockázatértékeléseket kell végezni, és szűkebb keretek között, de biztosítani kell a nyugdíjba vonulás lehetőségét teljes nyugdíjösszeg mellett. Idetartoznak például a tűzoltók, buszsofőrök, mentősök, bányászok, rendőrök. Ahol lehetséges, más munkakörbe kell helyezni a dolgozót. Aki például látása vagy hallása romlása miatt alkalmatlanná vált arra, hogy eredeti szakmájában dolgozzon, ott ezt meg kell tenni. Ha viszont valakinek nem tudnak az egészségi állapotának megfelelő munkát adni, és nincs más lehetősége a tisztességes visszavonulásra, ott fenn kell tartani a karkedvezményes nyugdíjazás lehetőségét.

Emellett vissza kell adni a nyugdíjat azoknak, akiket 2011 végével jogellenesen fosztott meg a kormány a nyugdíjkorhatár előtt megszerzett nyugdíj jogosultságuktól. *(Tukacs István: Így van!)* Attól még nem lett alkotmányos ugyanis az embereket a szerzett jogaiktól megfosztó lépés, hogy a kormány beleírta az alkotmányba, hogy a nyugdíjak ellátásá aláíthatók vagy akár meg is vonhatók.

A karkedvezményes nyugdíj új rendszere mellett, amely a korábbinál kevesebb embert érintene, az LMP rugalmas nyugdíjrendszert vezetne be. Szerintünk olyan rendszerre lenne szükség, amely nem

borítja fel a nyugdíjrendszer egyensúlyát, de egyúttal lehetőséget ad arra, hogy bizonyos munkaévek ledolgozása után választható legyen a nyugdíjba vonulás.

Először is ez azt jelentené, hogy bizonyos szolgálati idő megszerzése után bárki választhatná a nyugdíjba vonulást a nyugdíjkorhatár előtt is, de csökkentett nyugdíjjal. Ez lehetővé tenné azt is, hogy a férfiak akár 40 ledolgozott év után nyugdíjba vonulhassanak bizonyos anyagi áldozatok mellett. Ezenkívül az olyan rugalmas megoldások is elképzelhetőek lennének egy ilyen rendszerben, mint a részmunka melletti résznyugdíj azoknak, akik fokozatosan szeretnének nyugdíjba vonulni.

A rugalmasság azt is jelentené, hogy aki viszont tovább szeretne dolgozni, azt az állam ebben nem akadályozná. A Fidesz egy olyan merev nyugdíjrendszert vezetett be, amelyben nemcsak hogy nincs korhatár előtti nyugdíj, leszámítva a „Nők 40”-et, de a korhatár betöltésével kötelező is a nyugdíjba vonulás, már ami a közsférát illeti. 2013-ban ugyanis bevezették a kényszernyugdíjazást a közsférában, azok számára pedig, akiknek engedélyezték a továbbfoglalkoztatását, megtiltották a kettős juttatást, azaz választaniuk kellett a munkabér és a nyugdíj között. Az LMP szerint azonban ez egy teljesen elhibázott lépés volt, a kormánynak ugyanis nem tiltania és büntetnie kellene a nyugdíj melletti munkát, hanem éppen ösztönöznie kellene. Lehetővé kellene tenni, hogy a nyugdíjas korhatárt elérő emberek választhassanak: akarnak-e tovább dolgozni, ki akarják-e egészíteni a nyugdíjukat munkával, vagy sem. A kormány ne sajnálja a megérdemelt nyugdíjat azoktól, akik ezért megdolgoztak, és nyugdíj mellett is dolgozni szeretnének! Ők is megszolgálták a nyugdíjat, jogosultságot szereztek rá, évtizedekig fizették a járulékot, vagyis nekik is jár a nyugdíj, függetlenül attól, hogy meddig akarnak aktívak maradni.

Ráadásul a versenyszférában dolgozókkal szemben semmilyen hátrányos megkülönböztetés ne érje a közsféra dolgozóit. Az oktatási, egészségügyi, szociális ágazat létszámhiánya miatt is meg kell nyitni az utat a nyugdíjas korú tapasztalt szakemberek előtt. De nem elég lehetővé tenni a nyugdíj melletti munkát, ösztönözni is kellene, ennek számos módja lenne. Például munkajogi kedvezmények, részmunkaidő, távmunka, több szabadnap a nyugdíjas munkavállaló számára, nyugdíjas munkavállalók digitális készségeinek fejlesztése vagy szemléletformálás, a munkáltatók ösztönzése idős, tapasztalt munkavállalók alkalmazására, vállalatok elismerése vagy önkéntes programok, de vannak kortárs segítő programok is.

Mindemellett azt gondoljuk, hogy a nyugdíjreformnak ki kell terjednie a nyugdíjrendszer hosszabb távú fenntarthatóságának a biztosítására is. A pillanatnyilag helyreállított egyensúly hosszú távon kétséges, 2030-ra súlyos egyenlegromlás alakulhat ki, mivel az ekkor nyugdíjba vonuló Ratkó-unokák messze nem nevelnek fel annyi gyereket, mint az előző generációk. Jóval kevesebb aktív befizető fog jutni az eltartottakra. Úgy látjuk, hogy a nyugdíjki-tasztrófát vetíti előre a fiatalok erősödő elvándorlása

és az eltapsolt 3000 milliárdnyi magánnyugdíjpénz is, amely félre lett téve emberek későbbi nyugdíjára, és az most nincs. Ez körülbelül egyévnnyi nyugdíjnak felel meg. A nyugdíjkassza egyensúlyát a jövőben csak a foglalkoztatás növekedése tudja megteremteni, vagyis ha több aktív jut egy nyugdíjasra. A járulékfizetők számának növelése, a legális foglalkoztatás bővítése, az elvándorlás megállítása és a gyermekvállalási hajlandóság növelése nélkül nem lesz fenntartható nyugdíjrendszer.

Tisztelt Képviselőtársaim! Arról is beszélni kellene, hogy hogyan lehetne magasabb bére a jövő nyugdíjasainak. A mai alacsony bérek ugyanis alacsony nyugdíjjal és időskori elszegényedéssel fognak járni. Akik aktív korukban keveset keresnek és rövid ideig vagy töredezetten dolgoznak, azok biztos időskori elszegényedés elé néznek. Az alacsony fizetések mellett egyre kevesebb a szolgálati idő, sok a nem bejelentve, feketén dolgozó, a hosszabb ideig munkanélküli, félállásban dolgozó. A kormány elmúlt hat évben folytatott olcsómunkaerő-politikája is megbosszulja magát.

Az LMP szerint az eddigieknél sokkal nagyobb mértékű és többeket elérő béremelésre lenne szükség. Azt gondoljuk, hogy most a minimálbér 15 százalékos emelése nem elegendő, mert ez csak az alacsony minimálbéreket emelné. Javasoljuk újra és újra a kormánynak, hogy fogadja be az LMP javaslatait, a többkulcsos személyi jövedelemadó visszaállítását, az adómentes minimálbért, mert ezzel biztosítani lehetne, hogy ne csak a minimálbéresek bére növekedjen, hanem mindenkié.

(17.40)

A magasabb bérek biztos megélhetést (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret letel-tét.*) és magasabb nyugdíjakat jelentené. Kérjük a kormánypártot, fontolja meg a javaslatainkat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Most kétperces kör következik. Selmeczi Gabriella képviselő asszony, Fidesz, parancsoljon!

DR. SELMECZI GABRIELLA (Fidesz): Köszönöm szépen, tisztelt elnök úr. Elég nehéz két percben reagálni arra a sok ténybeli tévedésre, ami elhangzott.

Először is Sneider Tamás képviselőtársamnak mondom, hogy a nyugdíjjogosultságot eltüntettük, mondta ezt nekünk, a Fidesznek címezve. (*Sneider Tamás: Nem mondtam ilyet.*) Lejegyeztem, ezt a magánnyugdíjpénztár kapcsán sikerült mondani. Hadd mondjam el, hogy aki átlépett a kötelező magánnyugdíjpénztári rendszerbe, abban a pillanatban az állami nyugdíjának a 25 százalékát elveszítette. Ezt visszahoztuk sok más egyébbel, de nincs időm kifejteni.

Aztán ön kifogásolta azt, hogy érdemben nem vitatkoztunk az ön javaslatával. Hadd mondjam el,

hogy érdemben vitatkozni azzal érdemes, akinek a szavát komolyan lehet venni, és hiteles politikus. A Jobbikra ezt per pillanat sajnos nem lehet elmondani. (Sneider Tamás: *Hát, ez nagyon jó! - Közbeszólások a Jobbik soraiból.*) Elég nehéz, megpróbálta képviselőtársam kimagyarázni, hogy miért nem szavazták meg a „Nők 40”-et, ezt elég nehéz kimagyarázni, nem is sikerült. (Sneider Tamás: *Nem csodálkozom, hogy nem sikerült megérteni.*) Azért viszont, ne haragudjon, hadd ne szégyelljük már magunkat, inkább legyünk arra büszkék, hogy a Fidesz-KDNP-frakció viszont lehetővé tette azon nők számára a 40 év munka után a teljes értékű nyugdíjba vonulást, akik ledolgoztak 40 évet, beleértve ebbe a gyermeknevelés időszakát.

Korózs képviselőtársamnak pedig hadd mondjam el - ő nagyon sokat foglalkozott itt a nyugdíjkorhatár kérdésével -, hogy 2009-ben önök voltak azok, a szocialista kormány és ön, a szocialista kormány szociális államtitkára, akik előterjesztésére és szavazatával felemelték mind a nők, mind a férfiak nyugdíjkorhatárát 65 évre. És egyébként az ön pártja, a Magyar Szocialista Párt volt az, aki '94-98 között szintén hozzájárult a nyugdíjkorhatárhoz (Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret letelét.), a nőket 55-ről 62-re, a férfiakét 60-ról 62-re emelte. Hát, akkor miért siránkozik?

Köszönöm szépen. (Taps a kormánypártok soraiban.)

ELNÖK: Tukacs István képviselő úr, MSZP!

TUKACS ISTVÁN (MSZP): Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Elnök Úr! Azért szeretnék reagálni az első körben elhangzott vezérszónoklatokra, illetve a két államtitkár által kormányzati álláspontként elmondott szavakra, mert úgy gondolom, hogy a kormánypártok részéről nem félreértették ennek a vitának a tartalmát, hanem félre akarnak vezetni nagyon sokakat. Nem a „női 40”-ről szól ez a vita, sőt még csak nem is a nyugdíjrendszerről szól a vita. Önök azért akarják tudatosan alternatívaként beállítani a „férfi 40”-et és a „női 40”-et, mert el akarják kerülni azt, hogy a valóságos problémáról beszéljünk. A valóságos probléma pedig az, hogy önök megszüntették minden létező kedvezményt, és ha képviselőtársamat össze tudom hozni azzal a krampácsoló vasutassal, aki hóban meg fagyban végezte a munkáját, akkor majd nem ilyen cinikus mosollyal fog reagálni az én mondataimra. Tehát tisztelettel kérem önöket, hogy a tárgyról beszéljenek. Ha kívánják, beszéljenek a költségeiről, ha kívánják, beszéljenek a veszélyeiről, de ne beszéljenek arról, hogy a „női 40” micsoda, és hogy ehhez képest van a „férfi 40” - a kettő nem „ehhez képest” van!

Az igazi problémát önök állították elő azzal, hogy minden létező kedvezményt megszüntettek, kivétel nélkül mindenkiét, és ezt önök most állítólag büszkén vállalják. Büszkén vállalják azt önök, hogy a kőműves 65 éves korában másszon az állványra, hogy a vegyiparban dolgozó menjen be a veszélyes

üzembe? Büszkén vállalják önök azt, hogy az az ember, aki kinn az utcán dolgozik és keresi a kenyerét, az elhasználódik, de önök nem akarnak vele törődni?

Tisztelt Képviselőtársaim! „Férfi 40” kapcsán erről beszéljenek és az önök intézkedéseiről! A hitelességi problémákról majd a hozzászólásomban szeretnék beszélni. Köszönöm. (Taps az MSZP soraiban.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Schmuck Erzsébet képviselő asszony, LMP!

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP): Köszönöm szépen. Csak a vitához még szeretnék hozzájárulni egy kérdéskörrel, nevezetesen azzal, hogy a nyugdíjrendszerben megbosszulja magát a kormány elmúlt hat évben folytatott munkaerő-politikája, és szeretnék három tényezőre utalni, illetve felhívni a figyelmet, nevezetesen arra, hogy az alacsony bérek alacsony nyugdíjjáradékot jelentenek. A járulék egyrészt a mai nyugdíjak fedezete, másrészt a dolgozók majdani nyugdíjának összegét is meghatározza. Ha alacsonyak a bérek, veszélybe kerül a leendő nyugdíjasok időskori létbiztonsága.

Ma több mint egymillióan, a dolgozók negyede minimálbér szerint fizeti a járulékot, ők 50 ezer forint körüli nyugdíjra számíthatnak, és a közmunkásokat már nem is említem. De az alacsony bérek nemcsak a járulékbefizetésre, de a járulékfizetők számára is hatással vannak, az aktív munkaképes korban lévő fiatalok és középkorúak évek óta tartó elvándorlása ugyanis egyre csökkenő járulékfizetőt jelent. A hazai jövedelmi és lakhatási viszonyok mellett pedig egyre kevesebben vállalják itthon a családalapítást, és az amúgy is csökkenő létszámú, szülőképes korban lévő nők egyre nagyobb hányada él külföldön.

Harmadikként szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy az alacsony fizetések az öngondoskodásra sem hagynak mozgásteret, hogy az emberek előreláthatóan takarékoskodjanak nyugdíjas éveikre. Nyugdíj-előtakarékosságra a lakosság nagyon kis részének futja, ráadásul a kormány még a lehetőséget is elveszi az emberektől. Mindezen okoknál fogva javasoljuk a kormánynak, hogy ne csak a minimálberek emelésére, hanem általában a béremelésre is tegyen javaslatot és tegyen lépéseket. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Sneider Tamás képviselő úr, Jobbik!

SNEIDER TAMÁS (Jobbik): Elnök Úr! Köztudottan Albert Einstein rossz tanuló és nagyon bohócs ember volt, ezen az alapon valószínűleg önök nem állnának vele szóba, mert egy ilyen emberről van szó, és nem vennék komolyan. Ez önöket minősíti, ha így gondolkodnak, hogy a vitát ezzel le is zárják, az ilyen gondolatokkal, ez megint csak önöket minősíti. Csak ennyit szerettem volna elmondani. (Taps a Jobbik soraiban.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. A kétperces kört most már... majdnem befejeztük, amikor Soltész képviselő úr gombot nyomott, és minthogy a KDNP ebben a körben még nem szólt, így öné a szó, parancsoljon!

SOLTÉSZ MIKLÓS (KDNP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tukacs István képviselő úr azt kérte tőlünk számon, hogy miért arról beszélünk, hogy milyen a nyugdíj helyzete, milyen a nyugdíjrendszer helyzete, miért kellett, azt már nem tette hozzá, mert nem volt bent a vitán végig, hogy miért volt fontos egyébként megváltoztatni hat évvel ezelőtt általában a nyugdíj-szabályokat, és akkor éppen ezért megismétlem önnek. Az önök felelőtlen politikájának, gazdaság- és nyugdíjpolitikájának következtében 2010-re veszélybe kerültek a nyugdíjkifizetések lehetőségei (Tukacs István: Többlettel zárt a nyugdíjassza!), az önök felelőtlen és egyébként a haverok irányában elkötelezett ajánlásai miatt a kötelező magánnyugdíjassza olyan mértékben vonta ki az állami nyugdíjból a pénzeket, amelyek fenntarthatatlanná tették már akkor, és mára végképp összezuhant volna a nyugdíjrendszer. (Tukacs István: Ez nem igaz.) Még egyszer elismételelem azt a számot, ha mi akkor nem változtatjuk meg az önök által létrehozott kötelező magánnyugdíjpénztárat, akkor 5600 milliárd forint hiányozna most a nyugdíjasszából. Tisztelt képviselő úr, ez annyit jelent, hogy közel két évnél a nyugdíja összességében. Hiába csóválja a fejét, önök olyan nyugdíjpolitikát folytattak, aminek következtében nemcsak hogy bajba kerültek a nyugdíjak, hanem mindamelllett az ország eladósodott. 50 százalékról fölnyomták 80 százalékra az eladósodást, tehát amit adtak, azt is csak hitelből tudták megcsinálni. Most is mit csinálnának? Ilyet támogatnak, és ez a Jobbik felelőssége, hogy egy ilyen felelőtlen, szakmaiatlan politika mellé beállnak, és egy újabb baloldali, ilyen teljesen demagóg dolgot próbálnak támogatni. (Közbeszólások az MSZP és a Jobbik soraiból.)

Tisztelt Sneider képviselő úr, én csak azt szeretném megkérdezni (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.*), mit értett ön az alatt, hogy cigány származású képviselők szívesen költögetik a szociális hozzájárulási adót. (*Z. Kárpát Dániel: Pontosan azt, amit mondott. - Közbeszólások a Jobbik soraiból.*) Mit értett ez alatt? Köszönöm szépen. (*Taps a kormánypártok soraiban.*)

ELNÖK: A kétperces kör befejeződött, és most a kormány nevében Rétvári Bence államtitkár úr kap szót. Parancsoljon!

(17:50)

DR. RÉTVÁRI BENEC, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen. Én is kíváncsi lennék a Jobbik magyarázatára, hogy pontosan a cigány származású képviselő pénzköltéséről mit kívánnak mondani. De először az LMP-nek címezném a szavaimat. Nagyon szeretik azt mondo-

gatni, hogy Magyarországon a magyar kormány olcsó munkaerővel kívánja a gazdaságot élénkíteni. Egyáltalán nem olcsó munkaerővel, hanem mi olcsó energiaárakkal szeretnénk Magyarországon a gazdaságot élénkíteni. (*Zaj, közbeszólások az ellenzéki oldalról.*)

Azt kérdi, hogy a kormány miért nem tesz annak érdekében, hogy növekedjenek a bérek Magyarországon. A kormánynak a hétköznapi értelemben vett privát munkáltatói bérekre nagy befolyása nincsen. Két lehetősége van arra, hogy próbálja segíteni a bérek emelkedését. Az egyik a minimálbér emelése (*Mirkóczki Ádám: Vagy nem lop. - Derűltég az ellenzéki padsorokban.*), amellyel ha sikerül az alsó részeket megemelni, akkor a felsőbb bércsoportba tartozók is magasabb fizetéseket kapnak.

Őn is nagyon jól tudja, hogy az elmúlt időszakban és az első Orbán-kormány idején is radikális minimálbér-emelések voltak. Akkor is 50 ezer forintra emelkedett a minimálbér tizen-egynéhányezer forintról, átlagosan évente 6 ezer forinttal, utána egy jóval kisebb időszak következett 2900 forint körüli éves minimálbér-emeléssel, majd most megint egy 6 ezer forintos, és a jövő évtől kezdve pedig egy nagyon radikális, 15, illetőleg 25 százalékos minimálbér-emelkedés következett be. (*Folyamatos zaj, közbeszólások az ellenzéki oldalról.*) Ez alkalmas arra, hogy meglökje a további béreket, és magasak legyenek Magyarországon a bérek. Ez az egyik lehetősége a kormánynak a beavatkozásra, a minimálbér emelése.

Mondjon egy másik kormányt Magyarországon, külföldön, aki magasabb minimálbér-emelést javasolt, mint a szakszervezetek! Hol van még egy ország, ahol a munkavállalók érdekeit a szakszervezeteknél radikálisabban, mélyrehatóbban, előnyösebben képviseli a kormány, nagyobb arányú minimálbér-emelést javasolt, mint a szakszervezetek, akik elvileg erre hivatottak? (*Zaj, közbeszólások az ellenzéki oldalon.*) Nem hiszem, hogy fog találni sok ilyen országot. Lehet, hogy egy-kettő adódik, de nem nagyon volt olyan ország, ahol a szakszervezeteknél magasabban javasolt a kormány.

A másik lehetőségünk, nagyon röviden, az adócsökkentés, önökkel szemben. Önök mindig mondják, hogy többkulcsos adót szeretnének, magyarul, adóemelést szeretnének. (*Zaj, közbeszólások az MSZP soraiból, köztük Korózs Lajos: Az oligarcháktól kell elvenni a vagyont.*) Ezt le kell fordítani erről a szép, már-már gyurcsányizmusnak ható, többkulcsosnak nevezett, valójában adóemelésekről arra, hogy mi tényleg valóban 30 százalék körüli adószintről 15 százalékra vittük le a legmagasabb adózási kulcsot. Aki pedig gyermeket nevel, annak, ha egy gyereke van, akkor lehet, hogy csak 10 százalék vagy 8 százalék, ha két gyermeket nevel, akkor 4-5 százalék, ha három gyereke van és átlagosan keres, akkor pedig nullaszázalékos az adója, és nulla százalék járulékot kell fizetnie. Mi azt mondtuk, az emberek jövedelme nőjön úgy, hogy a minimálbéresek bére sokkal nagyobb mértékben nő, még a

szakszervezetek által kértnél is nagyobb mértékben nő, és nőjön az emberek bére úgy, hogy adóból kevesebbet kelljen fizetni.

Azt hiszem, hogy ezenkívül nem sok más lehetősége van a kormánynak, túl azon, hogy biztatja a cégeket. Nemcsak biztattuk őket, hanem adót is csökkentettünk, munkáltatói adókat is csökkentettünk azért, hogy ők is azt a munkavállalóknak adják tovább. És hogy a közsférában miként emeltünk 400 ezer embernek fizetést az elmúlt években, azt hiszem, ön is nagyon jól tudja, sok-sok százalékkal magasabb volt a közsférában a béremelkedés az elmúlt 12 hónapban is, mint a piaci szférában. Ezzel is próbáltuk az emberek jóvedelmét növelni.

Korózs képviselő úrnak jelezném: ugye, jól emlékszem, hogy ön Szűcs Erika minisztériumában dolgozott anno, ott volt államtitkár? *(Korózs Lajos: Ő dolgozott az enyémben. - Derűlttség.)* Az már a belső pártviszonyokat jelenti, nézőpont kérdése, hogy ki hol - egy minisztériumban dolgoztak, ön államtitkárként, ő miniszterként. Ő volt az, aki itt a parlamentben elmondta, hogy nagyon nagy részben, akik különböző kedvezményes, kordedvezményes, korengedményes nyugdíjban részesülnek, azoknak egy jó része aktív munkaképes korú ember, és fel kellene lépni, hogy azok az emberek, akik egyébként munkaképes korúak, ezt a parlament jegyzőkönyvei rögzítették, szerintem ön is ismeri, azok esetében e helyett a kedvezmény helyett munkahelyet kellene adni ezeknek az embereknek. Erről beszéltek a szocialista politikusok, a szocialista miniszter a szocialista kormányzatban. Majd most pedig ellenzi ezt Korózs képviselő úr. Azt hiszem, hogy önöknek egymás között, egykori munkatársaknak egymás között kellene ezt megbeszélni, meg azt is, hogy azért büszkén álltak föl mindahányan az akkori Szocialista Párt tagjai, és mondtak igent a 13. havi nyugdíj eltörlésére, azaz mondtak igent a nyugdíjsökkentésekre.

Ön azt mondta, hogy Gúr Nándor képviselő úr olyan javaslatot terjesztett elő, amely a 40 éves nyugdíjba vonulási lehetőséget mindenkinek biztosította. Az más kérdés, hogy miről beszél, mondjuk, az ön Gúr Nándor képviselőtársára, de hogy itt a szavazások során a „Nők 40”-nek ellene szavazott, az teljesen biztos. Azt a parlamenti jegyzőkönyvek rögzítik; akár Szűcs Erikát is említhetném, ő is azért ott volt akkor, meg Tukacs képviselő úr is, aki ezt nem szavazta meg.

Önök azt mondták, hogy ezt a helyzetet a kormányzat hozta létre, valóban azt a helyzetet, hogy 181 ezer nő 40 éves munkában és gyermekneveléssel eltöltött időszak után elmehet nyugdíjba, az unokáival foglalkozhat vagy az idős szüleivel foglalkozhat, valóban ezt a helyzetet ez a kormányzat teremtette meg.

Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Most visszatérünk előre bejelentett felszólalók felszólalá-

saihoz. Csöbör Katalin képviselő asszony, a Fidesz képviselője következik. Parancsoljon!

CSÖBÖR KATALIN (Fidesz): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Köszönöm a szót, és a „Férfiak 40” című vitanapon először a szocialista kormányok azon intézkedéseiről szeretnék beszélni, amelyek súlyosan érintették az időseket. A szocialisták korábban is csak kihasználták, becsapták és elszegényítették a nyugdíjasokat. Mindannyian tudjuk, hogy a szocialisták voltak azok, akik a kormányzásuk alatt elvettek egyhavi nyugdíjat *(Zaj, közbeszólások az MSZP soraiból, köztük: Nem igaz!)*, és még hagyták eltételezni is azt. Megígérték, hogy nem lesz gázáremelés, aztán háromszorosára emelték a gáz árát. *(Közbeszólások az MSZP soraiból, köztük: Ez sem igaz!)* Aztán áfacsökkentést is ígértek, aztán duplájára emelték az élelmiszerek áfáját. *(Közbeszólások a Fidesz soraiból: Így van! - Közbeszólások a Jobbik soraiból: Most 27 százalék! A legmagasabb! Ki kormányoz?)* Emellett még havi 16 ezer forint nyugdíjadót, vizitdíjat, kórházi napidíjat akartak bevezetni. *(Folyamatos zaj, közbeszólások.)* A szocialisták mindig csak kihasználták, becsapták és elszegényítették a nyugdíjasokat. A nyugdíjrendszert pedig az összeomlás szélére sodorták.

Mindezek után a Jobbik politikusainak ahelyett, hogy a férfiak 40 éves munkaviszony utáni nyugdíjba vonulását kezdeményező javaslatokkal állnának elő, talán inkább azon kellene gondolkodniuk, hogy kivel pótolnák a kieső munkaerőt. *(Közbeiktatások a Jobbik soraiból, köztük Sneider Tamás: A fiatalokkal! A Borsodból menekülővel!)* Lehet, hogy a migránsokkal? És Merkellel értenek egyet? A legutóbbi alkotmánymódosítási szavazásukból arra következtünk igenis, hogy a migránsokra gondoltak. *(Nagy felzúdulás, derűlttség és taps a Jobbik soraiban.)* Bravó! Egyre inkább az lehet a magyar szavazók benyomása, hogy a jobbikosok teljesen elvesztették a fonalat és egyszerűen improvizálnak *(Folyamatos zaj, közbeszólások a Jobbik soraiból.)*; ahelyett, hogy felelősségteljesen meggondolnák a nemzet jövőjét alapvetően befolyásoló kérdéseket, például nem kellene nagyobbakat mondani, hogy ha a nők 40 év munkaviszony után vonulhatnak nyugdíjba, akkor a férfiak is. Miért nem mondtak 30 évet? Azt is lehetett volna mondani. *(Közbeiktatások a Jobbik soraiból, köztük Sneider Tamás: Miért? Módosító javaslat beadható.)* Ehelyett liberális tévébe járnak idéetlenkedni, improvizálni, és kapkodnak, mert az elfogadottságuk zuhanásszerűen süllyed. *(Felzúdulás, közbeiktatások a Jobbik soraiból.)*

Mindebből az következik, hogy a magyar nem számíthat sem a Jobbikra, pedig magát nemzeti pártnak tekinti, sem a szocialistákra és a gyurcsányistákra sem. Nem a nemzeti érdekek fontosak számukra, hanem az, hogy a Fideszt vagy az Orbán-kormányt megbuktassák. Maguk vallják magukat nemzetinek? *(Közbeszólások a Jobbik soraiból.)*

Úgy gondolom, hogy az önök szavazói a radikális pártjuk helyett kaptak egy arctalan, félliberális,

félszocialista pártot, és a szavazóiknak ez nem is tetszik, és meg is értem őket. *(Felzúdulás, közbekialtások a Jobbik soraiból, köztük Z. Kárpát Dániel: Jöhet a következő oldal.)* Következő oldal; igen, most jönnek, ahogy a Fidesz-KDNP az előző politikával szemben igenis megbecsüli az időseket. *(Derűtség, közbekialtások a Jobbik soraiból.)* 2010 óta garantált a nyugdíjak vásárlóértékének a megőrzése, inflációkövető nyugdíjmelés van, 2011 és '15 között a nyugdíjak átlagosan több mint 21 százalékkal nőttek, és a tartósan alacsony inflációnak köszönhetően a vásárlóerejük igenis 8,6 százalékkal javult. Ez az utóbbi összeg több mint egyhavi nyugdíj összege. *(Közbeszólások a Jobbik soraiból, köztük Z. Kárpát Dániel: Éljen a párt!)*

Célunk az, hogy továbbra is garantáljuk a nyugdíjak értékének megőrzését. A most megkötött bérmegállapodásban foglalt jelentős béremelések lehetőségét adnak arra is, hogy a nyugdíjak is növekedjenek. A nyugdíjasok megélhetését emellett rezsicsökkentéssel, ingyenes tüzelőanyag-programmal és a legfontosabb élelmiszerek áfacsökkentésével is segítjük. Idén már olcsóbb a sertéshús, jövőre pedig továbblépünk. *(Közbeszólások a Jobbik soraiból.)* A friss tej, a tojás, a baromfiús áfája is csökken, amelyekkel a nyugdíjasok további több tízezer forintot spórolhatnak meg.

Kedves Képviselőtársaim! Néhány példán keresztül konkrétan hadd ismertessem a rezsicsökkentés hatásait! Ha egy nyugdíjas házaspár egy gázfűtéses társasházban él, egy évben 88 ezer forintot megtakaríthat. Ha távfűtéses házban, akkor 83 ezer forintot, ha családi házban, akkor 116 ezer forintot is spórolhat.

(18.00)

A rezsicsökkentés mellé oda lehet állítani az alapvető élelmiszerek áfájának a csökkentését is, és ennek a révén is a nyugdíjasok éves szinten több tízezer forintot tudnak megtakarítani.

(Az elnöki széklet dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Az elmúlt években a költségvetés tervezésekor jellemzően felülbecsültük az inflációt, ennek eredményeként 2010-16 között a nyugdíjak közel 10 százalékkal nagyobb mértékben emelkedtek, mint az infláció. A többletemelés a nyugdíjasok szempontjából megközelítőleg egy tizenharmadik havi járandóság kifizetésével egyenértékű.

Tehát a mostani nyugdíjrendszer fenntartható a kedvezményekkel együtt, és nem szeretnénk, ha a jobbikos ötletelések miatt ezek a kedvezmények és ez a rendszer veszélybe sodródna. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a kormánypárti sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Szeretettel köszöntöm ismét képviselőtársaimat. Az MSZP képviselőcsoport... Bocsánat! Rétvári Bence

államtitkár úr jelentkezett a kormány nevében felszólalásra. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. RÉTVÁRI BENCE, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen, és köszönöm Tukacs képviselő úrnak a türelmét is.

Csak a jobbikos képviselőtársaimtól kérnék egy kicsit nagyobb tiszteletet. Ha már nekünk itt, a férfi képviselőtársainknak nem adják meg a tiszteletet, és bekiabálnak folyamatosan, azt lehet, hogy még elfogadhatjuk, bár nem biztos, hogy az is helyénvaló, de hát tegyék, de legalább képviselő asszonynak adják meg a tiszteletet, szerintem azt, hogy kulturált módon hallgatják végig a felszólalásokat. *(Közbeszólások a Jobbik padsoraiból. - Az elnök csenget.)*

Őnöknek láthatóan nagyon fáj az, amikor itt a parlamentben szóba hozzuk a Jobbiknak ezt a nagy fordulatát, amivel a radikális pártból egy ilyen cuki párttá *(Közbeszólások a Jobbik padsoraiból.)*, egy ilyen langyos vagy lapos, vagy semleges párttá próbál átalakulni. De amikor ilyen nagyon markánsan meg radikálisan be-bekiabálgatnak erre, és hóbörögnek, hogy önök ugyanazok, mint akik ezelőtt hat évvel idekerültek a parlamentbe, akkor azért lebegjen mindnyájuk szeme előtt egykori frakciótársuk, Novák Előd sorsa: aki nem állt be a cukisorba, az már nem ül itt a frakcióban. *(Közbeszólás a Jobbik padsoraiból: És ez neked miért fáj?)* Úgyhogy azt javaslom, hogy önök is gondolkozzanak el ezen, amikor nagyokat hóbörögnek, ki tudja, ki lesz a következő Novák Előd, akit a cukisorból való kilógás miatt majd a frakcióvezető el fog távolítani.

Úgyhogy én azt kérem, hogy nagyobb tiszteletet adjon meg a felszólalóknak, a felszólaló hölgyeknek is; ha már a „Nők 40”-et nem szavazták meg, legalább a női képviselőtársainknak adják meg a tiszteletet. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor most következik Tukacs István képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

TUKACS ISTVÁN (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Urak! Először is szeretném megismételni azt a véleményemet, amelyet a kétperces hozzászólásomban elmondtam. A mai szlengben divatos szóval itt most terelés zajlik. Önök megpróbálják a kormánypárti oldalról vagy párba, de leginkább ellentétbe állítani a „női 40” és a „férfi 40” kérdését, sőt egymás kizáró okává tenni ezeket, holott nem erről van szó.

A probléma abból táplálkozik, hogy önök minden létező nyugdíjkezdvényt megszüntettek. Egyetlen kedvezmény létezik ma, a „női 40”, és senkinek nincs lehetősége semmilyen módon, ha akar, vagy ha úgy diktálja a sorsa, nyugdíjba vonulni. Márpedig a sorsa sokszor úgy diktálja.

Ha visszagondolunk bizonyos kedvezményekre, akkor azt kell látnunk, ellentétben a nyugdíjba vonuló 30 éves rendőr teóriájával, hogy a kedvezmé-

nyek a nyugdíjba vonulásra indokoltak voltak, hiszen meg lehet indokolni a fizikai elhasználódást, meg lehet indokolni a veszélyes üzemben végzett munkát, meg lehet indokolni azt, hogy a megleghengerműben, hogy a vegyipari gyárban, hogy a vasúton azért jártak és voltak jók ezek a kedvezmények, mert az ember tönkremegy. És önök ezeket megszüntették, és olyanná tették, mintha ez a probléma nem létezne. Márpedig ezek a kedvezmények sok tekintetben részei voltak egy társadalmi szerződésnek, amely arról szólt, hogy igen, tudjuk, hogy te olyan helyen dolgozol, ami számodra rossz, veszélyes, és amikor elérsz egy életkorig, jó, hogy el tudsz menni nyugdíjba, és volt, aki ezt a munkát vállalta.

Különösen érdekes volt ez azokon a helyeken, csak hadd mondjam, hogy a vasút mellett - ami számomra azért szívbe markoló probléma, mert Záhony mint vasutasváros ezeket a problémákat hordozza - voltak, akik ezt a társadalmi szerződést kifejezetten meg is kötötték az állammal. Ilyen volt például a hivatásos szolgálatot ellátó katona, aki úgy vállalta a családtól való távollétet, a szolgálatokat, a nehezebb feltételeket, hogy tudatában volt, hogy ezért az állam majd kedvezményt ad. A szerződés ebben állt. Önök ezt felrúgták és semmissé tették.

Ha valaminek van következménye, az nemcsak az, hogy most emberek tízezrei és százazrei várnak arra, hogy vajon lesz-e lehetőségük és milyen, ha majd közeledik az a pillanat, amikor már úgy érzik, hogy nem tudnak dolgozni, hanem abban is áll, hogy önök felrúgták azt a megállapodást, ami arról szólt, hogy ha valamit ígértünk neked egyszer, és mi vagyunk az állam, akkor majd később is betartjuk. És ennek ezek az erkölcsi következményei.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tehát azt szeretném elmondani, hogy a probléma nem a jelenlegi nyugdíjrendszerben rejtezik, hanem abban, hogy nincsenek meg azok a kedvezmények, amik olyan helyeken dolgozó emberek számára elérhetőek lennének.

Az LMP-s képviselő asszony véleményével egy helyen egyetértek és egy helyen vitatkozom. Vitázom a számokon. A 160 milliárdos összeg egy nagyon durva becslés, és nagyon sok mindent nem tudunk, amikor kimondunk egy ilyen számot. Nem tudjuk például, hogy az adott férfiak el akarnak-e menni 40 év után nyugdíjba. Nem akar mindenki elmenni. Tehát az, aki jól keres, és úgy érzi, hogy még dolgozni tud, az maradni fog, és a férfiak sajnos - mondom én - általában jobban keresnek, mint a nők.

Nem tudjuk bemérni azt, hogy az adott nyugdíjrendszerben, merthogy az ember halandó, meddig marad benne valaki, akár így, akár úgy. És számomra is borzasztóak azok az adatok, amelyek azt mutatják, hogy hányan érik meg az öregségi nyugdíj mai határát.

Ezért tehát azt gondolom, hogy a 150 ezer férfi ebben a tekintetben jelenleg eléggé bemérhetetlen szándékokkal bírna, hogyha azt mondanánk, hogy igen, 40 év jogszerező viszony után elmehetsz nyugdíjba, ha te azt választod, márpedig választani fogja. A számítást különösen bizonytalaná teszi az, hogy

nem tudjuk, hogy a megüresedő munkahelyekre hogyan érkeznek majd emberek, mert ha azt tételezzük fel, hogy egy megüresedő munkahelyet, ha elment a férfi 40 után, nem tölt be senki, azt hiszem, nagyot tévedünk. Munkahelyeket be fognak tölni. Ezután én azt gondolom, hogy a számolt összegek részben bizonytalanok, és azt gondolom, hogy nem viselhetetlenek.

A költségvetés vitájában sokszor mondták el kormánypárti oldalról, hogy a költségvetésben mindenre van pénz, ha van szándék, hogy azt a problémát meg akarjuk oldani; igaz, hogy máshol kell majd megkurtítani a büdzsé kiadásait. En is ezt gondolom. Ezért tehát egy komolyabb átgondolása az ügynök, pontosabb számolgatások, de szándék kellene, hogy igen, ezeket a problémákat meg akarjuk oldani.

Én azt gondolom, hogy a Szocialista Párt új kezdeményezése, amely azt mondja, hogy akkor „férfi 41”, megoldja az Alaptörvény problémáját. Bár, tisztelt képviselőtársaim a kormánypárti oldalon, valljuk be őszintén, hogy az Alaptörvényben írtak eddig se jelentettek önöknek túl nagy problémát, ha meg akarták változtatni, akkor megváltoztatták. Tehát ezek az érvek, hogy az Alaptörvény ezt tartalmazza, számomra semmit nem mondanak.

Ugyanakkor azonban azok a kijelentések, amelyek arról szólnak, hogy a mostani nyugdíjas minimum jól kell hogy érezze magát, de maximum kiborbanó örömmel kell a banyatankkal rohangászni a piacon, merthogy mindene megvan, ezek óriási tévedések. Amikor önök azt mondják, hogy mennyit emeltek nyugdíjat, akkor én azt mondom, hogy miért, hát semmi egyebet nem csináltak, mint ami a nyugdíjtörvényben benne van: megemelték a mindenkori költségvetésben tervezett inflációval a nyugdíjakat. Aztán hogyha nem annyi volt, akkor korrigálták. Hát mi ebben olyan csodálatos, amiért önök köszönetet érdemelnének? Ez volt a dolguk!

Azt gondolom, hogy ezek a légből kapott állítások, amelyek arról szólnak, hogy de hát már tulajdonképpen kaptak is egy tizenharmadik havi fizetést, nagyon-nagyon félrevezetőek. Nem kaptak. A nyugdíjasok annyit kaptak meg csak, ami a törvényben benne van, mert - hadd fogalmazzak akkor pontosan - a nyugdíjakat a mindig becsült inflációval kell növelni a következő évben legalább. Tehát önöknek nincs gátja, hogy 0,9 és 1,6, mert lehet több, hiszen ez a legalább azt jelenti, hogy legalább az inflációval, de lehet többel is.

És miután tisztelt képviselőtársaimnak ezen az oldalon szeretnék lehetőséget adni a hozzászólásokra, befejezném, de ígértem önöknek, hogy beszélgetek majd egy kicsit a hitelességi problémákról. Hát akkor hadd halljuk!

(18.10)

Ha önök hitelességi problémákat emlegetnek az ellenzéki oldalon, akkor szeretném azt mondani, hogy arra bízni azt a szerepet, hogy ebben a „Férfi 40”-ben itt, ebben a parlamentben beszéljen, aki

zsarolással szétrúgta a magánnyugdíjpénztárakat, 3000 milliárdot a szélbe fújt, majd nem tartja be az ígéreteit, az minimum nevetséges.

Kormánypárti képviselőtársaim, hol vannak az egyéni nyugdíjszámlák, amiket önök ígérték, akkor, amikor szétdőlték a magánnyugdíjpénztár rendszerét?! Hol vannak ezek a számlák? Mutasson már rá valaki (*Dr. Selmeczi Gabriella: Megvannak!*), ha hitelességről beszélünk! Megvannak valahol? Akkor csak egyet szeretnék látni, képviselő asszony! Más-különbén meg, ha hitelességről beszélünk, és vissza akarunk menni az időben, akkor menjünk egy kicsit vissza az időben távolabb! Emlékeznek még, tisztelt fideszes képviselőtársaim, a párt liberális korszakából arra a parlamenti eseményre, amikor azt mondták, hogy csuhások, térdre, imához? (*Közbeszólások a Jobbik padsoraiból: Igen, hallottuk! - Zaj.*) És most ott üldögélnek békésen egymás mellett, és hitelességi problémákról beszélnek? Na, ne nevettesse nekem engem, jó?!

Tisztelt Képviselőtársaim! Maga az ügy komolyabb megfontolásokat igényel, megoldásokat is előrevethet, ha önök képesek erre és hajlandóak azoknak az embereknek az érdekében, azoknak a férfiaknak az érdekében, akikért ezt muszáj lenne megtenni. Elnök úr, köszönöm a lehetőséget és köszönöm a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A kormány nevében Dömötör Csaba államtitkár úr kért szót. Parancsoljon, államtitkár úr!

DÖMÖTÖR CSABA, a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára: Engedjék meg, hogy még egy korábbi felszólalásra reagáljak, de mindenekelőtt engedjék meg, hogy azt mondjam, továbbra is sajnálom, hogy nem kapunk arra választ a Jobbik részéről, hogy mi indokolja, hogy a férfiaknak olyan előnyöket biztosítanak, amit a nőknek nem adtak meg. Zavaros magyarázkodást hallottunk, de érdemi magyarázatot nem. (*Közbeszólások a Jobbik padsoraiból: Miért nem figyelnek? - Biztos ministráltál! - Derűtség a Jobbik padsoraiban.*) Jó lenne, ha a rendelkezésre álló időkeretet kihasználnák erre.

Sneider képviselő úr felvetette, hogy mire számíthat egy 55 éves munkavállaló Magyarországon. Én is helyes felvetésnek tartom, hogy megvizsgáljuk ezt. Ha Magyarországon van egy 55 éves munkavállaló, dolgozik, akkor eleve rögzítendő tény az, hogy nagyobb eséllyel van munkája ahhoz az időszakhoz képest, amikor ez a kormány elkezdte a tevékenységét. 680 ezerrel több embernek van munkája 2010-hez képest. Ez azt jelenti, hogy egy 55 évesnek is nagyobb eséllyel van munkája, és fontos tény az, hogy a létrejött munkahelyek többsége nem a közmunkaprogramba tartozik, hanem a piacon jött létre.

Önmagában is furcsának tartom ezt a kérdésfelvetést. Egy héttel ezelőtt itt ültünk, és önök kezdeményeztek egy vitanapot azzal kapcsolatban, hogy nincsenek az álláshelyek betöltve Magyarországon.

Önök egy héttel ezelőtt felszólaltak itt, ugyanígy sorban, ugyanilyen hangnemben, és arról beszéltek, hogy munkaerőhiány van. Erre eltelik egy hét, ön meg azt kéri számon, hogy egy 55 éves munkavállaló miért nem talál magának újabb állást. Legyenek szívesek, tisztázzák maguk között, hogy mi is az álláspont!

Egy 55 éves munkavállalónak, azon túl, hogy nagyobb esélye van állásra Magyarországon, arra is nagyobb esélye van, hogy a bére is magasabb legyen. Akkor is, ha szakmunkás, ha minimálbéres, akkor is, ha orvos, ápoló, tanár, kormányhivatalnál dolgozó vagy éppen kormányablaknál dolgozó. És ha más munkahelye van, akkor a kormány adócsökkentéssel járul majd hozzá ahhoz, hogy magasabb lehessen a bére. Ha még gyermeket nevel, akkor magasabb lesz az adókedvezmény is, amire számíthat. Ha kétgyermekes, akkor 15 ezer forintba növekszik az az adókedvezmény, amit gyermekenként igénybe vehet. Ha cége van, ha vállalkozása van, akkor 5 százalékkal csökken a munkáltatói adója, és tovább csökken, 9 százalékra csökken a társasági nyereségadója. Olyan nagyságrend ez a 9 százalék, amely a legalacsonyabb Európában. Ha kisvállalkozó, akkor duplájára nő az adókedvezménye.

Úgyhogy, Sneider képviselő úr, azt tudom önnek elmondani, hogy egy 55 éves ember január 1-jétől kezdve tehet egy lépést előre a saját életében, és ez még akkor is igaz, ha rengeteg lépés van még hátra. Köszönöm, hogy meghallgatott. (*Taps a kormánypárti padsorokban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Rendes felszólalásra a Fidesz képviselőcsoportjából Csizi Péter képviselő úr következik. Parancsoljon, képviselő úr! (*Jelzésre:*) Nincs még kétperces, csak rendes felszólalásra van lehetőség, képviselő úr. Majd ha Egyed Zsolt is elmondta a felszólalását, utána van lehetőség kettőperces felszólalásra.

CSIZI PÉTER (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr, és természetesen élni fogok majd a kétperces felszólalás lehetőségével is. Mindenképpen Tukacs képviselő úrra szeretnék majd reagálni, és remélem, hogy itt marad majd a körünkben, és segít egy dilemmát feloldani.

De addig is ne fussunk ennyire előre! Jól hangzik, hogy az előttünk lévő vitanapon az ellenzék belemeleg egy ilyen politikai licitbe, mert a parlamenti árverés politikai licitbe zajlik most itt előttünk.

Az ellenzéki pártok mindegyik felszólalásából az derül ki számomra, hogy az időseket egyfajta passzív réteggé kezeljük, és meg kell találni azokat a programokat, meg kell találni azokat az üzeneteket, amikkel - fogalmazok pontosan egy jobbikos képviselőtől, magától Sneider Tamástól -, amiből kedves gyerekeknek lehet lenni annak érdekében, hogy a nyugdíjasok, mondjuk, a Jobbikra szavazzanak.

De látom, hogy az LMP sem csinál mást, és természetesen az MSZP sem, és ha megnézzük a közvélemény-kutatási adatokat, ha megnézzük az előző

választási eredményeket, akkor azt látjuk, hogy teljesen jogos, amit az ellenzéki képviselők tesznek. Értethető, hogy bele kell menniük egy licitbe, érthető, hogy minden egyes kommunikáció falsait ki kell annak érdekében használni, hogy egy kicsi kis előnyre tegyenek szert a másik ellenzéki párthoz képest. Úgyhogy ezzel nem is szeretnék vitatkozni. Ha a politikai oldalt nézzük és a politikai eszközrendszert, akkor ezt még el is lehet fogadni.

Mi másképp gondolkodunk. Mind a kormány, mind a kormányzó pártok az időspolitikát nem egyfajta népszerűséget hozó intézkedésként kezelik. Ahogy - majd ki fogok erre térni - a nők, a hölgyek 40 éves korekvedményes nyugdíját sem azért vezet be a kormány, hogy ezzel a Fidesz vagy a KDNP népszerűbb legyen.

Selmecki Gabriella képviselő asszony kifejtette, hogy a kormány a „Nők 40” programot egyfajta családpolitikai rendszer egy pontjaként gondolja. És ez nem új keletű, ez nem a Fidesz politikája. Kérem szépen, az ENSZ az 1982-es Öregedés világkonferenciáján kimondta, hogy olyan idősre irányuló társadalmi beavatkozásra van szükség, amely az ember egész életére kiterjed. Nem egy népszerű intézkedést kell bedobni a választások előtt másfél évvel, hanem egy olyan rendszert kell üzemeltetni, ami az embert nézi, és nem az adott korcsoportot. Ez a különbség a kormány politikája és az önkormányzatok között. Önök most egy korcsoportot kiválasztottak, és külön nekik egy üzenetet. Mi pedig az embert nézzük, és olyan intézkedéseket tettünk az elmúlt hat esztendőben, ami a gyermekeket nevelő szülőket éppúgy segíti, mint a fiatalokat, a családokat és később majd az időseket.

Ha szakmailag nézzük és európai mintát veszünk alapul, mert ebben a parlamentben az az irány, ami Európa nyugati felében zajlik, úgy gondolom, hogy az ír nemzeti idősödési program mutatja meg legjobban, hogy amikor idős politikáról beszélünk, akkor nem a 60 fölötti korcsoportot kell csak megfigyelni és őket kell csak megszólítani. Az ír nemzeti idősödési program röviden így kezdődik: az idősödés nem az idősorba lépéssel, hanem a születéssel kezdődik.

A szakma egyébként már régóta paradigmaváltásra szólítja fel a politikát. A szakma nagyon régóta azt mondja, hogy az egész élete alatt kialakított életmód, életstílus határozza meg az idősor életminőségét. Ezt vallja egyébként a kormány 2010 óta. Azt, amit évtizedek óta mond a szakma, a szakmai konferenciák, az egyetemek, azok a körök, azok a karok és kutatóintézetek, amelyek társadalompolitikával foglalkoznak.

(18.20)

Természetesen én elfogult vagyok, ezért pécsi példákat fogok önök elé hozni, és a Pécsi Tudományegyetem kutatásait gondolom hitelesnek akkor, amikor szeretném önöket arról meggyőzni, hogy a férfiak és a nők eltérő igényűek és motivációjúak, tehát

ezek figyelembevételével kell az eltérő nemi normák és értékek mentén a beavatkozásokat megszervezni.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Amikor a „Nők 40” kedvezményről beszélünk, akkor gyakorlatilag a nők kettős terhelésének az elismeréséről beszélünk. Elismerjük azt a munkát, amit egyfelől végeznek a munkahelyükön, másfelől pedig ugyanilyen intenzitással, vehemenciával végeznek a családjukban és a családi körben. Egyébként Pécsen én megszámlálhatatlanul sok jelzést kaptam hölgyektől, akik éltek az elmúlt években ezzel a kedvezménnyel, és mind-mind azt mondták, hogy nem az inaktivitásba szeretnének burkolózni, hanem ellenkezőleg, az unokáik gondozásával kívánnak foglalkozni, az idős szüleik gondozásával kívánnak foglalkozni, és egyébként segítik, hogy a gyermekük, a fiatalabb generáció mielőbb és még könnyebben munkába állhasson.

S ne felejtjük el azt sem, hogy milyen irányelvek vannak ma a világban, amik kötelezőek számunkra. A WHO aktív idősödést támogató stratégiájának alapelve a szociális elszigeteltség és a társadalmi kirekesztés megelőzése. Ezért hallhattuk itt kormányparti képviselőktől az Erzsébet-program eredményét. A WHO egyébként kötelezővé tette a tagjai számára, hogy a testmozgásra és a fizikai aktivitás megerősítésére tegyen intézkedéseket. Ezért fontos nagyon a mindennapi testneveléstől elkezdve a közepkorosztály aktív testmozgása annak érdekében, hogy megvalósuljon az a WHO-s irányelv, miszerint az idős korban minél aktívabbá váljon valaki. Mert az időspolitika nem egy ad hoc politika, amit kampányszerűen kitalálunk, hanem ha azt szeretnénk elérni, hogy az idősök mozogjanak, az idősök fizikailag aktívak legyenek, akkor a testmozgás kultúráját már gyermek- és fiatalkorban be kell vezetni a mindennapok részébe.

A WHO-ajánlások között van egyébként az ellátórendszer szolgáltatásainak a bővítése és az elérés megteremtése. Selmecki képviselő asszony már utalt arra, hogy az elmúlt öt évben 600 milliárd forintos fejlesztést hajtottunk végre az egészségügyi rendszerben, és kifejezetten a vidéki kórházak körülményeit javítottuk, legyen az szolgáltatásbeli minőségi javulás, vagy pedig - ami talán ennél fontosabb - a gépek, a technológia javítása, ami meg a diagnosztizálást és magát a gyógyítást szolgálja. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypártok sorában.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Jobbik képviselőcsoportjából rendes felszólalásra Egyed Zsolt képviselő úr következik. Parancsoljon, képviselő úr!

EGYED ZSOLT (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Úgy látom, hogy a mai vitanap a Fidesz-KDNP részéről átment egy Jobbik felé irányuló bombázásba. Úgy gondolom, hogy ennek két oka lehet: az egyik az, hogy vagy tartanak tőlünk, a másik pedig az, hogy valószínűleg nincsenek szakmai érveik.

Egy dolgot szeretnék leszögezni az elején, de egyébként Sneider képviselőtársam már elmondta: önök bombáznak minket azzal, hogy tartózkodtunk a „Nők 40”-ről szóló szavazás során. Nos, azért tartózkodtunk a szavazáskor, mert önök meg a szokásukhoz híven egyszerűen hazudtak, mást mondtak el a kampányban, és mást cselekedtek utána törvényjavaslattal. Mi meg úgy gondoltuk, hogy egy hazugsághoz nem fogjuk adni a nevünket.

Elhangzottak mindenféle vádak és élcéldések a Jobbikkal szemben. Szeretném megkérni képviselőtársaimat, hogy Voldemortok, helikopterek, Farkas Flóriánok, Mészáros Lőrincék után tanúsítsanak több szerénységet és próbáljanak a témára koncentrálni, mert higgyék el, ha ebbe a vitába belemegyünk, ebből önök nem fognak jól kijönni.

De szeretnék arról beszélni, amiért itt vagyunk ezen az esti órán, a „Férfiak 40”-ről. Szeretném elmondani egy olyan aspektusát ennek a kérdésnek, ami tudom, hogy önöket a legkevésbé sem foglalkoztatja, hiszen a közmunkások az önök számára csak statisztikai adatok, amiket jól lehet kommunikálni: kevés a munkanélküli Magyarországon. De arra is szeretném felhívni a figyelmet, hogy ezek az emberek - és szintén szeretnék hivatkozni a vezérszónokunk beszédére - nemcsak mentősök, nemcsak tűzoltók, tehát nemcsak olyan emberek kerülnek erre a sorsra, tehát a közmunkába, akik a munkájukat fizikailag már nem tudják ellátni, hanem vannak olyan részei Magyarországnak, mint például ahol én is élek, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében - sajnálom, hogy Csöbör Katalin képviselőtársam elment, mert ő is ott él -, ahol egyszerűen nincs más lehetőség. Van olyan falvak, ahol az emberek egy évtizede közmunkában dolgoznak, és valószínűleg a következő másfél-két évtizedben is közmunkásként fognak dolgozni, ameddig lehetőségük lesz arra, hogy elmenjenek nyugdíjba.

Kérdezem én képviselőtársaimat, hogy egy olyan ember, aki évtizedeken keresztül 53 ezer forintért dolgozik, milyen nyugdíjra számíthat. Mennyi lesz annak az embernek a nyugdíja, mert jelenleg az 53 ezer forint is arra elég, hogy ha megkapják a fizetésüket 1-jén vagy 2-án, 10-éig talán kihúzzák belőle, és utána megpróbálnak élni úgy, ahogy tudnak. Ilyen perspektívát gondoltak önök az ország jelentős részének? Ezt a jövőt képzelték el?

De tovább lehet vinni a kérdést. Hogy fog például egy 65 éves fuvaros, akinek rakodni kell, dolgozni, vagy hogy fogja egy 65 éves kőműves, segédmunkás vagy bármilyen fizikai munkás a munkáját elvégezni úgy, hogy az érdemben minőségi munka legyen, és ne menjen rá adott esetben a dolgozó élete? Erre önök nem válaszolnak, hanem Csöbör Katalin is, elnézést a kifejezésért, de badarságokat állít itt, hogy a Jobbik a betöltetlen munkahelyeket migránsokkal kívánja pótolni. Nem migránsokkal kívánjuk pótolni, tisztelt képviselőtársaim, hanem azzal a több száz ezer magyar fiatalal, akiket önök elüldöztek ebből az országból, és akik Nyugat-Európában tengetik a mindennapjaikat azért, mert Magyarországon nem

volt perspektívájuk, nem volt megélhetésük. Ez a jelenlegi rendszer, amit önök építenek, ki kell jelenteni, nem szól másról, mint arról, hogy az a szűk réteg - akik önöket képviselik és akiket önök képviselnek - jól éljen, míg az ország maradék részével önök egyszerűen nem foglalkoznak, lemondtak róluk, jobb esetben elmehetnek közmunkásnak, rosszabb esetben világgá mehetnek.

Mi azért szeretnénk ezt a törvényjavaslatot mindenképpen dűlőre vinni, mert úgy gondoljuk, hogy minden magyar férfi megérdemli azt, hogy a munkában eltöltött éveit után boldog nyugdíjas évek vagy évtizedek várjanak rá, de önök ezt nem teszik lehetővé, mert mire odakerülnek, ezeknek a férfiaknak az egyharmada meghal. Ilyen egyszerű a képlet.

Ezért kérem a támogatásukat. S még egyszer szeretnék önöktől több szerénységet kérni, mert az, hogy önök a Jobbikot ostromolják, az ön aspektusából érthető, mert önök a hitelüket eljátszották ebben az országban. Az ország jelentős része a Jobbikban bíz, tehát érthető az önök aspektusából ez a tevékenység. Csak kérem önöket, gondoljanak arra is, hogy az önök feje felett milyen pallos lebeg, tehát több szerénységet kérek önöktől a vitában. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Most van lehetőség kettőperces felszólalásokra frakciónként egy-egy képviselő részére; mint tudják, a házszabály ezt az előírást tartalmazza. A Fidesz képviselőcsoportjából Csizi Péter képviselő úr jelentkezett kettőperces felszólalásra.

CSIZI PÉTER (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Az előbb már említettem, hogy Tukacs képviselő úrra szeretnék reagálni. A képviselő úr hitelességi problémáról beszélt, és azt is említette, hogy terelessé zajlik. Összeszámoltam, tizenegyszer használta a hitelesség szót, miközben azt mondta, hogy az európai öregségi nyugdíjkorhatár gyakorlatilag embertelen. Kérem képviselő urat, hogy segítsen nekem egy kicsit, és értelmezzük közösen azt az anyagot, amit tegnap töltöttem le az internetről. Olyan mondatok vannak ebben a nyilatkozatban, hogy nem kell félni az idősödéstől, mert 60, 70 vagy 80 évesen is megtalálhatjuk helyünket a társadalomban.

Az aktív idősödés lényege, hogy az évek előrehaladásával egyre többet hozunk ki magunkból, ne pedig kevesebbet. A kedvenc mondatom ajánlom képviselő úrnak: az aktív idősödés cselekvést kíván meg a gazdasági élettől és a társadalom egészétől is, hiszen a munkaerőpiacot alkalmassá kell tenni az idősek bevonására.

(18.30)

Tisztelt Képviselő Úr! Ez a nyilatkozat a Magyar Szocialista Párt európai parlamenti delegációjának a nyilatkozata. Kérdezem képviselő urat: önök más mondanak Európában, és más mondanak Magyarországon? Más mondanak Brüsszelben, az Európai

Parlamentben, és mást mondanak itt, a magyar parlamentben a saját szavazóiknak? Mikor hihetünk az MSZP-nek? Amikor az európai arcát mutatja, és arról beszél, hogy akár 80 éves korban is meg kell teremteni a munkaerőpiacon a munka lehetőségét, vagy akkor, amikor itt azt mondja, hogy már 50 évesen is embertelen a munkavégzés lehetősége, és túl magas a nyugdíjkorhatár?

Igen, képviselő úr, hitelességi problémák vannak nagyon régóta a Magyar Szocialista Pártban. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Ugyancsak kétperces felszólalásra jelentkezett Schmuck Erzsébet frakcióvezető asszony. Parancsoljon!

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Egyszerűen megdöbbentő az, ahogyan a kormánytöbbség nem akarja elismerni a problémát és a probléma súlyát! Ahelyett, hogy arról beszél-nénk, hogyan lehetne a kordedvezményes rendszert módosított formában visszaállítani és egy rugalmas nyugdíjrendszert kialakítani, itt gyakorlatilag politikai adok-kapok megy. Egy ilyen csomagról kellene beszélni.

És azt is ki kell mondani, hogy ha önök betartják az ígéretüket, amit 2014 végén a munkavállalói érdekképviseleteknek tettek, nevezetesen azt, hogy elkezdődnek az egyeztetések a különösen nagy mértékű fizikai, pszichikai terhelést okozó körülmények között dolgozók helyzetének javításáról, azaz a kordedvezményt felváltó új rendszerről, ezek az egyeztetések eredményre vezetnek, és 2015 tavaszán önök ezt idehozzák az Országgyűlés elé, akkor ma a Jobbiknak nem kellett volna kezdeményeznie, és akkor nekünk sem kellett volna támogatni ezt a mai vitapontot. Mert akkor már érdemi vita folyt volna arról, hogy hogyan válthatjuk fel normálisan azt a régi rendszert, aminek nyilván voltak hibái. Ebben, azt gondolom, önök keményen hibásak.

És reagálnom kell államtitkár úrnak is. Nem tudom, mikor, de egyszer szeretném önnek elmagyarázni és önöknek, hogy mit jelent a többkulcsos személyi jövedelemadó és mit jelent egy egykulcsos. Önök állandóan csúsztatnak, amikor mi arról beszélünk, hogy a többkulcsos személyi jövedelemadó mit tenne be az emberek zsebébe. Önök mindig adóemelésről beszélnek, ami nem igaz. A következő kétpercesben még itt fogok maradni, annyi időm lesz, és el fogom önöknek magyarázni, hogy az egykulcsos személyi jövedelemadójuk több mint 100 milliárd forintot vett ki a legszegényebbek zsebéből, és 500 milliárdot tett be a legfelső 10 százalék zsebébe. Önök erről elfeledkeznek! És egyszer gondolják már végig, mit jelent az, hogy sávós adózás!

Köszönöm szépen. *(Szórványos taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, frakcióvezető asszony. A KDNP képviselőcsoportjából kétperces felszólalásra Soltész Miklós következik. Parancsoljon!

Rétvári Bence államtitkár urat meg arra kérem, foglalja el helyét a patkóban, mert ő az előterjesztő.

SOLTÉSZ MIKLÓS (KDNP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Schmuck Erzsébetnek szeretném jelezni, hogy önök sem, a szocialisták sem, illetve az SZDSZ helyébe lépő Jobbik *(Derült-ség.)* sem szavazta meg a „Nők 40” nyugdíjlehetőséget. Jót mulatnak ezen, de most behoztak egy olyan javaslatot, amiről mindenki tudja, hogy komolytalan az egész. Komolytalan, mert nem szavazták meg. Komolytalan, mert a Jobbik is tudja, hogy amit 8 évig a szocialisták csináltak az SZDSZ-szel, az azt jelentette, hogy tönkretették a nyugdíjrendszert. Kifizethetetlen lett volna 2014 végére a nyugdíjrendszer, ha minden úgy folyik tovább.

Mindenki tudja. Ha meg nem tudja ezt a Jobbik, ha ezt nem ismeri el, akkor még nagyobb a baj az ő fejükben és még nagyobb a gond. Tehát innentől kezdve, amiről önök beszélnek, amit önök idehoznak, bármilyen témát is, sajnos azt kell mondanom, egyben kell nézni. Bármennyire is nem így gondolkoznak önök. Önök kivesznek egy szeletet az életből, annak adunk pénzt, mindegy, utánuk a vízözön, nem érdekli önöket, hogy mekkora lesz az ország eladósodása, nem érdekli, hogy utána hogy nyögik az emberek, nem érdekli, hogy 80 százalékra felment az eladósodás 8 év alatt. Semmi nem érdekli önöket, csak a pillanatnyi haszon!

És ebbe a sorba áll most be a Jobbik. Ezt nem ismeri el a Jobbik? Amikor még 2010-11-ben volt egy csomó ilyen vita, akkor még tapsolt a kormánynak. De most már annyira kormányra akarnak kerülni, önökkel közösen, hozzáteszem, egyre inkább közelednek egymáshoz, hogy már minden elvet földadnak, és ennek következtében tulajdonképpen olyan javaslatokkal jönnek elő, amelyek egyszerűen nevetségesek. Mert egyik héten arról vitatkoznak, hogy hogyan lehet a munkaerőt pótolni, másik héten meg arról vitatkoznak, hogy hogyan kell elküldeni minél korábban az embereket nyugdíjba. Köszönöm szépen, ennyit a szakértelmükről! *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tukacs István képviselő úr következik, az MSZP képviselőcsoportjából, kétperces hozzászólásra.

TUKACS ISTVÁN (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Csizi képviselő úr, ha önnek ez a kedvenc mondata, szíve joga. Klassz mondat szerintem. Arról szól, hogy lehetne békésen és örömben is nyugdíjas éveket élni vagy ahhoz közeledni. Csakhogy azok az emberek, akikről én beszélek, nem ilyenek. Fizikai munkában megfáradt, lehetőségekkel nem bíró emberek... *(Csizi Péter közbeszól. - Az elnök csenget.)* - lesz még kétperces, nyomjon majd akkor egyet, jó? -, akiknek szükségük van arra, hogy kedvezményekben részesüljenek.

Különben meg ez a ki mit mond Brüsszelben meg Magyarországon, érdeklődjön Navracsics biztos

úrnál meg a miniszterelnökénél. Ők szoktak másmi-lyeneket mondani.

Képviselő Úr! Én a problémáról beszélek. Arról beszélek, hogy itt van előttünk egy olyan helyzet, amikor önök eltörölték az összes létező kedvezményt, emiatt emberek szörnyű helyzetben vannak, ezért rajtuk segíteni kell. Ha ezt ön nem tudja felfogni, akkor ön vagy buta, vagy részvétlen. *(Csizi Péter közbeszól. - Azt elnök csenget.)*

És szeretnék még egy kitélt tenni. Tisztelt Képviselőtársaim! Minden közhiedelemmel ellentétben 2010-ben a nyugdíjrendszer nem állt az összeomlás küszöbén, 2010-ben önök állították ezt, hogy a nyugdíjrendszer az összeomlás küszöbén áll. És ha önök képesek lettek volna, vagy felfogták volna a jelentőségét, és megvárják a magánnyugdíjpénztári rendszerben részt vevők belépését az öregségi nyugdíj rendszerébe, akkor rájöttek volna, hogy ez milyen módon tehermentesít. De hát ez a legendák része, amiket önök szívesen gyártanak, a görög helyzettől kezdve, ami majdnem bedöntötte a magyar forintot, meg be is döntötte, egészen idáig. A lényegről beszéljenek! És a Jobbikot lehet dehonesztálni mindenféle kitételekkel, csak hát tartalmilag kéne megvitatni, hogy a Jobbik kezdeményezése mit jelent. Erre legyenek képesek! Köszönöm, elnök úr. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Jobbik képviselőcsoportjából Vágó Sebestyén képviselő úr következik, kétperces felszólalásra.

VÁGÓ SEBESTYÉN (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Ne felejtjük már el azt, itt lehet bombázni bennünket, ahogy Egyed Zsolt képviselőtársam mondta, de ne feledjük el azt, hogy aki hazudik, az nem mi vagyunk, hanem önök! Miért csak tartózkodtunk ennek a törvénynek a megszavazásánál? Mít ígérték önök a választópolgároknak a kampányban? Azt, hogy a „40 plusz”-ba mindenféle jogosultsági viszony beleszámít. Ehhez képest a törvényjavaslat csökkentette, kurtította ezeket a jogokat, becsapták a választópolgáraikat. Mi ehhez nem akartunk asszisztálni. E miatt a lépésük miatt 70 ezer nő esett ki ebből a lehetőségből, ezért nem támogattuk ezt.

És visszatérve arra, hogy kivágunk szeleteket és bizonyos embereknek akarunk valami pénzt juttatni: igen, erről szól. Amikor egy részletkérdésről tárgyalunk, akkor egy társadalmi rétegről tárgyalunk. Itt a „40 plusz” férfiaknak egy társadalmi réteget érintene. Mi nekik szeretnénk pénzt adni, mi őket szeretnénk támogatni. Mi nem 3-4 embert szeretnénk, Mészáros Lőrincet, Habony Árpádot, Vajnáit; mi ezeket, egy társadalmi réteget, a jogosan járó „Férfi 40 plusz”-szal az öregedő férfiakat, az idősödő férfiakat szeretnénk támogatni. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A kormány nevében Rétvári Bence államtitkár úr következik. Parancsoljon!

DR. RÉTVÁRI BENCE, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen. Az előbb hallottuk, és az épület statikai elemei nem remegtek meg, amikor Tukaacs képviselő úr azt mondta, hogy 2010-ben a nyugdíjrendszer rendben volt. Hadd idézzem önnek 2009. március 13-áról Szűcs Erika miniszter asszonyt: „A nyugdíjrendszer hiánya jelenleg 200 milliárd forint.” Ezt mondta Szűcs Erika akkor, és intézkedéseket jelentett be több téren. Ez egy kormányzótivói tájékoztató volt. Nemcsak itt, a parlamentben beszélt ezekről a kérdésekről, hanem kormányzótivói tájékoztatón is, hogy miként fogják megváltoztatni a szabályokat, egyrészt a korengedményes, másrészt a korengedményes nyugdíjakra vonatkozó szabályokkal milyen terveik vannak, pontosan azért, hogy a rendszeren változtassanak, és ezeket az általa is akkor fenntarthatatlannak tartott, önök által most szükségesnek tartott formációkat megtartsák.

Ahogy mondtam tehát, nemcsak itt, a parlamentben mondta azt, hogy elfogadhatatlan, hogy emberek tömegei, akár százazrei is, akik munkaképes állapotúak, munkaképes korúak, nyugdíjasként élnek, hanem itt, ezen a sajtótájékoztatón is. És mindemellett elmondta, hogy 200 milliárd forintos a nyugdíjkassza hiánya.

(18.40)

Elmondta azt is, hogy néhány hete elkészült, tehát gondolom, utána nem sokkal nyilvánosságra hozták a „Válságkezelés és növekedés” című kiadványukat, amely arra tesz javaslatot, hogy 2010-ben a nyugdíjszámítások megváltoztatásával több tíz milliárd forintot ne utaljanak ki a nyugdíjasoknak, hanem azt megtakarítsák. Ez volt tehát Szűcs Erika szocialista miniszter asszony 2009. március 13-ai sajtótájékoztatója. Ez tehát mindazokat cáfolja, amiket a képviselő urak az MSZP részéről elmondtak az elmúlt időszakban. Cáfolja a saját miniszterük azt, hogy válsághelyzet volt, vagy nem volt válsághelyzet a nyugdíjkasszájánál. Ő itt 200 milliárdot ismer el, mi 320 milliárdról beszélünk, ami évről évre növekedett volna, és ugyanúgy fellépett a saját miniszterük a korengedményes és korengedményes nyugdíjakkal szemben is. Tehát egyértelmű, hogy mást mondtak akkor, és mondanak most.

Ami a megváltozott munkaképességűeket illeti. Önök itt beszélnek és előtte is csak beszéltek erről a kérdéskörről, tisztelt képviselő úr. Amikor Soltész államtitkár úr vezette ezt a területet a NEFMI-ben és az EMMI-ben, és bevezették a rehabilitációs kártyát, akkor bizony többszöröse nőtt azoknak a száma, akik megváltozott munkaképességüként, nyilván munkáltatói kedvezménnyel ösztönözve tudtak munkát vállalni, nekik sikerült munkahelyet teremtenünk a rehabilitációs kártyák következményeként. *(Tukaacs István: Hol?)*

Kötelezően választandó, önkéntes, harmadik pilléres nyugdíj. Tisztelt Képviselő Úr! Mindenki maga dönthette el, hogy benne marad a hárompillé-

res rendszerben vagy pedig kilép onnan (*Derűtség az ellenzék padsoraiban.*), mindenki nyilatkozatot tehetett. (*Dr. Józsa István: Zsarolás volt! - Az elnök csenget.*) Látom, ezen együtt derülnek jól az MSZP és a Jobbik képviselői, de amikor tartanak fórumokat, ahol MSZP-tagok vannak jelen, aki érintett ebből a körből, kérdezzék már meg, közülük hányan maradtak benne abban a rendszerben, amit az MSZP meg még az SZDSZ hozott létre, a kötelező magánnyugdíjrendszerben, és hányan nincsenek benne. (*Tukacs István: Megzsaroltátok őket!*) A saját tagjait, az MSZP-tagokat, kérdezze meg az MSZP-tagokat! Legyen egy kicsit kíváncsi! Legyen egy kicsit kíváncsi! (*Közbekiáltások az ellenzék padsoraiból.*)

Volt egy önkéntes lehetőség. Az MSZP-elnökség demonstratív odament a nyugdíjfolyósítóhoz, és nyilatkozott, hogy benne szeretne maradni a kötelező magánnyugdíjbiztosítós rendszerben. De kérdezze már meg az MSZP tagjait, vannak még jó páran bizonyára, hogy mit döntöttek ők! Hallgattak a pártjuk vezetőire, vagy a józan észre hallgattak, és úgy nyilatkoztak, úgy döntöttek inkább, hogy az állami nyugdíjban bíznak, és nem a saját kormányuk által létrehozott kötelező magánbiztosítási rendszerben? Talán ha a tagságára hallgat az MSZP, ha a tagságára hallgat a Jobbik, mert a jobbikosok is jól derültek ezen (*Z. Kárpát Dániel: Hogyne derültünk volna?!*) - ők is kérdezzék meg a saját tagságukat a saját gyűléseiken.

Most itt ostorozzák a kormányzatnak azt a döntését, amivel átalakítottuk, és nem engedjük, hogy ez a lyuk megmaradjon a nyugdíjbiztosítás rendszerében, nem engedjük azt, hogy valóban kockázatnak tegyük ki a magyar emberek nyugdíj-megtakarításait, és azt különböző módokon mások a saját javukra forgassák, és veszélyeztessék az emberek megtakarításait. De a jobbikosok is, amikor hat éve azt mondták, hogy ez helyes döntés, beleírták a programjukba, most pedig azt mondják, hogy ennek mennyi sok hátránya volt. Azért kérdezzék meg a saját tagjaikat, a saját Jobbik-tagjaikat, hogy átléptek, nem léptek át, benne vannak a kötelező magánban, nincsenek. És amikor itt a parlamentben ilyen hevesen, nagy vérmérséklettel szidalmazták a kormányzatnak ezt a döntését, talán a saját tagjaik egy kicsit mérsékletre tudják önöket inteni. Szerintem érdemes a saját tagjaikat, Jobbik-tagjaikat, MSZP-tagjaikat meghallgatni erről.

És amikor a Jobbik úgy fogalmaz, hogy ennek a javaslatnak, amiről ma itt tárgyalunk, az az indoka, hogy a Fidesz lop, akkor az mutatja, hogy önök ezt mennyire gondolják komolyan. Köszönöm szépen. (*Taps a kormánypártok soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Rendes felszólalásra a Fidesz képviselőcsoportjából Boldog István képviselő úr következik. Parancsoljon, képviselő úr!

BOLDOG ISTVÁN (Fidesz): Tisztelt Országgyűlés! Úgy látom, hogy összenő, ami összetartozik.

(*Közbekiáltások az ellenzék padsoraiból. - Az elnök csenget.*) Jelenleg a parlament előtt két ellenzéki törpepárt frakciója programot egyeztet és egymásra licitál, hogy majd a koalíciós tárgyalásaikon ugyan melyikőjük lesz az erősebb. (*Schmuck Erzsébet: Melyik kettő?*) Az a helyzet, hogy sem a Jobbik, sem az MSZP...

ELNÖK: Bocsánat, képviselő úr! Igen tisztelt Képviselőtársaim! Többen vannak még, akik itt felszólalásra várnak. Mielőtt még itt valamiféle általános jellegű diskurzusra kerülne sor, arra kérem valamennyiüket, ne veszélyeztessék azt, hogy a továbbiakban valakitől meg kelljen vonnom a szót, úgyhogy próbálják meg végighallgatni Boldog képviselő urat ugyanúgy, ahogy másokat is. (*Bana Tibor a képviselői helyén áll.*) Ha Bana képviselő úr leül, akkor mindjárt megvan, akit figyelmeztetek (*Bana Tibor leül*), úgyhogy Vágó Sebestyén urat máris figyelmeztetem. Jó, akkor most majd számítsuk be az időt, és mehet, képviselő úr.

BOLDOG ISTVÁN (Fidesz): Az az igazság, látom, hogy a Jobbik- és az MSZP-frakció tagjainak fáj az igazság. Tudja, elnök úr, úgy van ez, hogy az kiabál, akinek fáj az igazság, úgyhogy ha kiabálnak, csak azt érik el vele, hogy konstátalom, hogy az, amit mondtam, önöknek fáj, és nagy igazságot mondtam.

Az a helyzet, hogy látszik, a Jobbik-frakció mindezzel megpróbálkozik, amivel népszerűséget teremthet. Ebből ez az egyik, hogy a férfiak 40 év munkaviszony után elmeheessenek nyugdíjba. Csak az a baj, képviselő urak, hogy mitől vehetnénk önöket komolyan, hiszen önök az elmúlt esztendőben számtalan ígéretet tettek, amivel szembefordultak. Ilyen volt például az, amikor a pártelnökük kiállt, és azt mondta, hogy sóval hinti be a kereskedelmi médiák helyét. Ehhez képest ma ott cukiskodik egyikőjük a másikójuk után, és gyakorlatilag próbálják eladni magukat a választóknak. Most akkor mi az igazság? Sóval behintés lesz, vagy éppen ott próbálnak népszerűséget kelteni?

Aztán itt volt a vasárnapi boltbezárás ügye, ami az önök programjában benne volt, majd amikor kiderült, hogy ez nem olyan népszerű az országban, önök gyorsan ellene fordultak, tehát önöknek nem hiteles a szava. Ráadásul az önök pártelnöke az, aki be fog vonulni mint politikus a Guinness-rekordokba, mert szerintem a világon nem volt még olyan pártelnök, aki a komplett pártfrakcióját saját magával együtt lehazaárulózza. (*Közbekiáltás a Fidesz padsoraiból: Úgy van!*) Ez csodálatos dolog, hiszen mi is történt? Az történt, hogy önök mondtak valamit az Alaptörvényről, majd utána, amikor itt volt a szavazás az Alaptörvényről, amit önök követeltek, hogy alaptörvény-módosítás legyen, nem szavazták meg. Vona Gábor előre megmondta, hogy önök hazaárulók.

Most innentől kezdve hogyan vehetné önöknek bármilyen javaslatát is bárki komolyan, hiszen ezt a javaslatot is önök tették? Minden példát, amit felsó-

roltam, önök tettek. Ráadásul hogyan akarnak önök a férfiaknak 40 év munkaviszony után nyugdíjat, amikor a nőket sem támogatták? Nem támogatták azt a családpolitikai rendszerbe illő törvénymódosításunkat, amellyel a nőket elengedtük 40 év munkaviszony után nyugdíjba; önök ezt nem szavazták meg. En most nem akarom felolvasni, hogy kik nem, itt ülnek önök között ma is. *(Z. Kárpát Dániel: Olvasd fel!)*

Aztán itt az önök leendő koalíciós partnere, a Szocialista Párt. Az a helyzet, Korózs Lajos, el kell mondjam önnek, hogy ha önök 1994 és 1996 között nem piszkálnak bele és nem módosítják a nyugdíjtörvényt, akkor az, aki 20 évesen elkezdte a munkát, kérem szépen, 40 év munkaviszony után nyugdíjas lenne, ugyanis akkor még 60 év volt a férfiak nyugdíjkorhatára, a nőké pedig 55 év. Ezt először önök módosították 1994 és 1998 között, majd aztán 2009-ben sikeresen 65-re emelték. *(Korózs Lajos: Hülyeséget beszélsz, üljél le!)* Nem hülyeséget beszélek, ez így volt, ne haragudjon meg, ez a Horn-kormány idején volt, ráadásul ön azoknak is a tagja volt, akik nemcsak hogy megszavazták a nyugdíjkorhatár-emelést... *(Korózs Lajos: Nagyon helyesen! - Dr. Rétvári Bence: Most is vállalja!)* Kérem szépen, pontosan mondom önnek a dátumot, 2009. V. hó 11-én, de még ezzel együtt elvették a 13. havi nyugdíjat is. *(Közbeküldés az ellenzék padsoraiból. - Z. Kárpát Dániel: Ne zökkenj ki, Pista!)*

Most inentől kezdve hogy vegyék önöket, bármelyikőjüket is komolyan? *(Korózs Lajos: Hazudik!)*

ELNÖK: Korózs Képviselő Úr! Önt is figyelmeztetem, képviselő úr, és ha még egyszer figyelmeztetem, akkor meg is vonom a szót.

BOLDOG ISTVÁN (Fidesz): Hogy vegyék önöket, bármelyikőjüket is komolyan a választók, amikor folyamatosan pontosan az ellenkezőjét csinálják, amikor kormányra kerülnek, mint amit ígértek? Sőt, a Jobbiknak még kormányra se kellett kerülni, mert már ellenzéki pártként az összes ígéretét egyébként megmásítja, megfordítja. Láthatólag önök pontosan egy húron pendülnek ebben, valamit egyszer beígérnek, aztán ha úgy hozza a sors, hogy az nem elég népszerű vagy kormányon nem lehet teljesíteni, akkor gyorsan meggondolják magukat, és mást tesznek ebben a helyzetben.

Természetesen ez az önök szíve joga, azt gondolom, a magyar választók jól látják azt, hogy önök, mind a két párt komolytalan, és komolytalanok az ígéreteik, mi a kormány részéről pedig biztosítjuk továbbra is azt, hogy a nők 40 évi munkaviszony után elmehessenek nyugdíjba, és azt, hogy a nyugdíjrendszerből élők megkapják a méltó nyugdíjmelésüket, és évről évre minél nagyobb nyugdíjmelést tudjunk adni. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban. - Dr. Józsa István: Bravó!)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az MSZP képviselőcsoportjából Józsa István képviselő úr következik.

(18.50)

DR. JÓZSA ISTVÁN (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Kicsit meghatódtam, megmondom őszintén, itt az előző hozzászólásokon, mert tényleg megható az, ha valaki ilyen átéléssel biztosítja a nyugdíjasoknak a méltó nyugdíjmelést 0,9 százalékkal, és kilátásba helyezi egy reggeli rádióinterjúban - a miniszterelnök -, hogy lehet, hogy az 1,6 százalék is lesz. Ha valaki ezt méltónak tartja, akkor körülbelül az egész beszéde valahol ennyire méltó a nyugdíjasok méltó ellátásához. Úgyhogy szégyellje magát, képviselő úr, ezt nem kellett volna!

ELNÖK: Képviselő úr, figyelmeztetem, kérjen bocsánatot! Ön nem mondhatja egy képviselőtársának, hogy szégyellje magát azért, mert ő valamit mondott. *(Z. Kárpát Dániel: De miért ne mondhatná? Ő meg hazaárulózott!)*

DR. JÓZSA ISTVÁN (MSZP): A közbeszédben nyugodtan mondhatom, ugyanis azt a szót használta, hogy méltó ellátás, én azt mondtam, hogy ez méltatlan, és ha valaki a méltó helyett méltatlan megközelítést használ, arra nyugodtan felszólíthatom azokkal a szavakkal, amiket mondtam. Én nagyon sajnálom, hogy elnök úr saját hatáskörben ezt felülbírálja. Mint elnök megetheti, de én azért nem fogok bocsánatot kérni.

Az elmúlt hat évben ugyanis a nyugdíjrendszer területén a Fidesz alapjaiban hozott változást. És egészen elképesztő, amit Rétvári államtitkár úr mond, hogy kivallatással valakiből kihoznak egy vallomást *(Dr. Rétvári Bence: Mi az, hogy kivallatás?)*, és akkor azt mondja jegyzőkönyvbe a bíróságon, hogy önként vallotta be. Önök hárommillió embert bezsaroltak az állami nyugdíjrendszerbe, megfenyegették, hogy ha a magánnyugdíjrendszerben maradnak, akkor semmiféle ellátást nem fognak kapni. Olvassa el, kérem, a saját szövegét! Képviselő asszony mondta, hogy majd ő megvédi a nyugdíjasokat. Látjuk, hogy hogy védték meg, így, amit ön mond.

Szóval, van azért a közlés tisztességének valami minimuma. *(Dr. Rétvári Bence: Így van. Kéne!)* Szóval, valahogy a leírt szöveghez, amit önök írtak le, legalább legyen valami köze annak, amit most elmond. Tehát nem önként és dalolva hagyták ott a pénzüket az emberek a magánnyugdíjpénztárból, az egy valós megtakarítás volt, amit önök elvettek tőlük, és úgy kényszerítették bele őket az állami rendszerbe. *(Dr. Rétvári Bence: Mint az MSZP taggyűlésén.)* Úgyhogy nagyon kérem, hogy ezeket a kifejezéseket sokkal mértéktartóbban használja, mert talán a tisztesség azt kívánna meg.

Mi úgy gondoljuk, hogy a nyugdíjrendszer változtatása kifejezetten rossz irányba történt, méltánytalan irányba történt. Egy modern országban a változtatás a hosszú távú fenntarthatóság jegyében és a szociális jogok rögzítése mentén, a szerzett jogok elismerése és garantálása mentén kellene hogy tör-

ténjen. Ezzel szemben önök szerzett jogokat csorbítottak, szerzett jogokat vettek el, százezreket hoztak méltatlan és a korábbiakhoz képest sokkal rosszabb helyzetbe.

2010 óta a kormány valójában csak elvesz a nyugdíjrendszerből, nem a korszerűsítés, csupán egyszerűen a fiskális szempontok vezérelték ezeket a lépéseket. Mint ismerjük a demográfiai folyamatokat, sokkal inkább egy stratégiai gondolkodásra lenne szükség, hogyha fenntartható nyugdíjrendszerben akarunk gondolkodni.

Az Eurostat adatai szerint az európai korfa az egész társadalom érzékelhető elöregedését jelzi: 2015-ben a gyermekek aránya 15,6 százalék, pár évtized múlva ez néhány tized százalékkal csökken, viszont eközben a munkaképes korú lakosság aránya a jelenlegi - kerekítve - 66 százalékról 56 százalékra fog csökkenni a következő körülbelül 30 évben. Ezzel összefüggésben a nyugdíjas korú lakosságnak az aránya a jelenlegi mintegy 18 százalékról 28 százalékra emelkedhet. Ebben a helyzetben fontos lenne, hogy önök ne légvárat keressenek, hanem valós programokat adjanak a nyugdíjasoknak. Önök szembemelve a stratégiai gondolkodással, bizonyos fordítások mentén alakították ki a gondolataikat.

A Fidesz-kormány több mint egymillió embert zárt ki visszamenőlegesen a nyugdíjrendszerből, úgy, hogy bűnbaknak állította be őket, és sokakat megaláztott. A Széll Kálmán-tervben előre meghatározták, hogy 2013 végéig 190 milliárd forintot akarnak megspórolni például a rokkantellátáson. Mindezt úgy akarták elérni, hogy akit csak lehet, kizártak a rokkantellátásból. A kabinet célja az volt, hogy 150 ezer embert rehabilitálnak, és újra munkaképesé nyilvánítanak. Ez meglehetősen szégyenletes és megalázó helyzeteket eredményezett.

Nem érthető, hogy a korábban bevezetett, három pilléren nyugvó nyugdíjrendszert miért szántották be ilyen határozottan. Valószínűleg azért, hogy azt a 3000 milliárd forintnyi magánnyugdíjpénztári megtakarítást eltüntethessék. Az első pillér az állami nyugdíjrendszer volt, a hagyományos elosztó-kirovó rendszer. A második pillér a magánnyugdíjpénztári rendszer volt, amely mögött valódi megtakarítás húzódott meg, amit önök eltüntettek, ezzel egyértelműen gyengébb lett a nyugdíjrendszer kilátása. Míg a harmadik pillér az önkéntes magánnyugdíjpénztári rendszer. Szerencsére ezt ma már valamelyest adókedvezményekkel önök is segítik, elég baj lenne, ha még ezt is beszántották volna. Nem nehéz ugyanakkor belátni, hogy ha egy rendszer több lábon áll, akkor sokkal stabilabb, mint ha két lábon áll. Bizonyos szakmákban a háromlábú szék szimbolikussá vált mint a legstabilabb ülőeszköz.

Nem mondtak igazat akkor sem, amikor az egyéni számlákról beszéltek. Beígérték az egyéni számlákat, és hazudtak a magánnyugdíjpénztári tagoknak a hozamokról is, ezek közel sem úgy alakultak, a válság éveit ragadták ki, egyébként sokkal jobb eredményeket hoztak. Elhitették, hogy a saját megtakarításai az embereknek a nyugdíjszámlákon nin-

csenek jó kézben, és így tömegesen terelték át a magánnyugdíjpénztári valós megtakarításból egy ígéretekre alapozott állami ellátásba. Ez óriási baj, mert egyértelműen látszik, hogy az állami felosztó-kirovó rendszer a jelenlegi demográfiai folyamatok fennmaradása esetén nem biztos, hogy ki fogja tudni szolgálni a nyugdíjasokat.

Tavaly nyári konferencián hangsúlyozták a szakszervezetek, hogy a jelenlegi merev nyugdíjrendszer, amely az '57 után született férfiaknak és nőknek egyformán 65 év elérése után engedi a nyugdíjba vonulást, számtalan élethelyzetet nem vesz figyelembe. Tehát én a magam részéről messzemenően egyetértek azzal, amit az LMP frakcióvezetője kifejtett, hogy a rugalmasság irányába kellene elvinni mind a férfiak, mind a nők nyugdíjba vonulási lehetőségét, és alapvetően a nemek egyenjogúsága mentén.

Az, hogy mi most nem 40 év, hanem 41 év lehetőséget javasolunk a Korózs Lajos képviselőtársam által előterjesztett változatban, amögött alapvetően közgazdasági megközelítés van, de a lényeg a rugalmasság irányába történő elmozdulás kell hogy legyen.

Nagyon sajnálom, hogy Csizi képviselő úr elhagyta a termet, ugyanis ő tökéletesen félreértette azt a nem is nyilatkozatot, inkább hozzászólást, amit idézett, az az alkotó időskor lehetőségéről beszélt.

(19.00)

Látszik, hogy fideszes képviselőként csak abban tud gondolkodni, hogy van egy merev rendszer, ami-ben mindenkinek ezt kell csinálni. Az európai megközelítés az, hogy akinek egészsége, kedve, lehetősége engedi, az dolgozhasson 65 év után is, akinek pedig az élete folytán sokkal nehezebb munkája volt, az egészsége nem teszi lehetővé, az egyéni igények mentén méltányosan hamarabb is nyugdíjba mehessen.

Mi ezt támogatjuk, és ennek a kellő empátiával történő mérlegelését kérjük a többiektől is. Köszönöm, elnök úr. *(Taps az MSZP soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Fidesz képviselőcsoportjából Dunai Mónika képviselő asszony következik. Parancsoljon, képviselő asszony, öné a szó.

DUNAI MÓNIKA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Elég nehéz úgy vitatkozni, hogy a vitapartnereink ma ezt mondják, tegnap még ennek a szöveg ellentétét, és ki tudja, hogy holnap mit fognak mondani. És ami talán még ennél is rosszabb, az, amit önök mondanak, és amit tettek néhány évvel ezelőtt, az sem fedi teljes egészében egy mást.

Az MSZP szavahihetetlen nyugdíjkérdésben is, hiszen amikor az MSZP kormányoz, akkor megemelték a nyugdíjkorhatárt, a nyugdíjak reálértékét viszont nem emelték, eltörölték a 13. havi nyugdíjat, be akarták vezetni a vizitdíjat és a kórházi napidíjat, és

egekbe emelték a rezsiköltségeket. Amikor viszont ellenzékbe kerülnek, akkor hirtelen elfelejtenek mindent, amnéziások lesznek. Mindezek után még a saját elhibázott döntéseiket is a mostani kormánypártok, a Fidesz és a KDNP nyakába kívánják varrni.

A Jobbik pedig azért szavahihetetlen ebben a kérdésben, mint nagyon sok más kérdésben is, hiszen a nők 40 év munkaviszony utáni nyugdíjba vonulási lehetőségét nem szavazták meg annak idején. Nem tudható, hogy ha a nők 40 éves nyugdíjba vonulási lehetőségét nem támogatták, akkor most a „Férfi 40”-et miért támogatnák. És továbbmegyek: ha ma azt mondják, hogy támogatják azt, hogy a férfiak 40 év munkaviszony után nyugdíjba menjenek, akkor mi a biztosíték arra, hogy ha holnap erről szavaznánk, akkor önök igent mondanának? *(Sneider Tamás: Ki kell próbálni! Próba, szerencse!)* Hiszen ez oda-vissza, igen-nem, szó-beszéd és írás kapcsán folyamatosan változik.

Azt gondolom, tisztelt képviselőtársaim, hogy ez játék és játszadozás a nyugdíjasokkal. A nyugdíjasok kérdése márpedig nem játék. Kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy a nyugdíjasokkal ne játszadozzanak, és saját politikai, hatalmi játszmáikhoz ne használják fel őket eszközül.

Tisztelt Képviselőtársaim! A „Nők 40” intézkedés elsősorban, és ma ez elhangzott többször vezérszónokunktól is, nem nyugdíjpolitikai intézkedés a részünkről, hanem elsősorban családpolitikai intézkedés. Ezt mind az Alaptörvény, mind minden más európai jogszabály lehetővé teszi. Lehetővé teszi azt, hogy a nőknek elismerjük a gyermekvállalással kapcsolatos áldozatait, amit nemcsak a saját családjuk, hanem az egész Magyarország, hazánk részére is tesznek. A „Nők 40” program kedvezmény célja, hogy a hosszú munkaviszonnal rendelkező nők kettős, családi és munkahelyi terhelésének elismerését tudjuk mi nyújtani. A nagymamák számára lehetőséget nyújtunk, hogy az unokák gondozásában segítsék a fiatalok mielőbbi visszatérését a munkába.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ezekben az intézkedésekben több mint 180 ezer ember érintett, 180 ezer nőnek, de rajtuk keresztül 180 ezer családnak, gyermeknek, férjnek, unokának jelentett segítséget az intézkedés bevezetése a 2011. év óta.

Tisztelt Képviselőtársaim! Minden embert és minden társadalmat jellemez, hogy miként foglalkozik a gyermekekkel és az idősebb generációkkal. Ez egyrészt jelent anyagi stabilitást, ezért vezettük be és ezért fogjuk folytatni a rezsik csökkentését, ezért csökkentjük az alapvető élelmiszerek áfáját évről évre, ezért fejlesztjük kórházainkat, ezért csökkentjük a gyógyszerek árát, ezért juttatunk az Erzsébet-programon keresztül fiataloknak és időseknek is üdülési és egyéb kedvezményeket, juttatásokat, ezért törekszünk minden igyekezetünkkel arra, hogy a nyugdíjak reálértékét megőrizzük, és ezért tettünk, és teszünk javaslatot arra, hogy növekedjen ez az emelés a következő évben.

Nagyon fontos ezeken kívül, hogy a munkahelyek megtartásában, az időseknek, a nyugdíj előtt

lévőknek a munkahelyük megtartásában is segítséget nyújtunk. Ezt az anyagi és fizikai stabilitást jelenti az is, hogy közbiztonságunkat folyamatosan erősítjük, javítjuk. Tehát mindezek egyfajta anyagi, fizikai stabilitást jelentenek a nyugdíjasok részére. Másrészt kötelességünk erkölcsi megbecsülést is nyújtani az időseknek.

Tisztelnünk kell, tisztelt képviselőtársaim, az időseket annyira, hogy ne tegye senki politikai játszmák középpontjába őket. Viszont abban egyetértek a kezdeményezővel, hogy az idősek kérdésével, ezzel a generációval - legyen szó nyugdíjasokról vagy aktív korúakról - foglalkoznunk kell. Itt már statisztikai adatok elhangoztak, de én ehhez szeretnék hozzátenni néhányat még. A WHO szerint 2000-2050 között a világ 60 év feletti népességének aránya 11-ről 22 százalékra, lélekszámuk 605 milliárdról 2 milliárdra nő. Az emelkedés az alacsony és közepes jövedelmű országokban lesz a legdrámaibb. 2050-re az idősek 80 százaléka ezekben az országokban fog élni.

Magyarország népességéből a 65 éves és idősebbek száma 2016. január 1-jén hozzávetőleg 1 millió 796 ezer volt, a népesség mintegy 18,3 százaléka. A 60 éves és ennél idősebb népesség aránya 1990-2015 között közel 19 százalékról több mint 25 százalékra növekedett, és az előrejelzések szerint 2060-ra elérheti a 29 százalékot. Az utóbbi évtizedekben az idősek belső korösszetétele is megváltozott jellemzően a legidősebb, 80 éven felüliek részarányának növekedésével, ami 2,7 százalékról 4,2 százalékra nőtt 2001-2015 között.

A 65 éves korban várható egészséges évek száma is nőtt. Ez örömdetes, ez célunk is, 2010-2014 között átlagosan 0,4 évvel. Akik elérik a 65. életévüket, azok életkilátásai jelentősen javulnak. Átlagosan 16,5 évvel élnek tovább. Mind a születéskor várható élettartam, mind a 65 éves korban várható élettartam folyamatosan emelkedik.

Tisztelt Képviselőtársaim! Azok az intézkedések, amelyeket meghozott a kormány az elmúlt években, mind-mind ezt a növekedést célozzák. Fontos számunkra, hogy az idősebb generáció minél hosszabb ideig élhesse aktív és gyümölcsöző életét. Az idősek népességen belül megnövekvő aránya arra kötelez bennünket, hogy olyan intézkedéseket és programokat dolgozzunk ki, amelyek az idős kor megélését jobb egészségben biztosítják. Az idősek erőforrásait jól, értékén kell kezelni.

(19.10)

Az idősek tudására, az idősek tapasztalatára pedig szüksége van mindannyiunknak. A kormány idős politikája fókuszában az idősödő és idős korosztály jóllétének növelése, társadalmi aktivitásuk fejlesztése áll, amelyet több szinten igyekezzünk megvalósítani, úgymint az önkéntességbe való szélesebb körű bevonásukkal - ezt Schmuck Erzsébet is említette mint fontos témát, ezzel egyetértünk -, közösségi életük fejlesztésével, a nemzedékek együttműkö-

désének elősegítésével. Ezt pályázatok és célzott programok révén segítjük. Az idősek értéket képviselnek. Nem lehet teherként tekinteni erre a korosztályra. Szemléletváltásra van szükség az egész társadalom, így maguk az idősek részéről is sokszor, amikor az időskorról van szó. Szakítani kell azzal a felfogással, amelyben az idősek csupán ellátásra, csupán gondozásra szoruló emberként jelennek meg. Holott az egészségben eltöltött várható élettartam-növekedés egyben azt is jelenti, hogy tevékenyen, motiváltan, produktívan is el lehet tölteni a nyugdíjas éveket. Ugyancsak fontos lenne, hogy minél szorosabbak legyenek a családon belüli, az idősek és fiatalabb nemzedékek közötti kapcsolatok, az összetartó erő a gyermekek, az unokák és a nagyszülők között.

Tisztelt Képviselőtársaim! A nők 40 éves munkaviszony utáni nyugdíjba vonulási lehetősége (*Korózs Lajos: Férfi!*) a családtámogatási rendszer része. Ennek van alárendelve és ezért hoztuk meg a különféle családtámogatási kedvezményeket, a családiadó-rendszert, az adókedvezményeket, a különféle, családokat érintő szolgáltatásokat, mint például a bölcsődei, óvodai és a védőnői ellátás, az otthonteremtési támogatás vagy éppen a lakhatáshoz való hozzásegítés, a CSOK, valamint a nők kedvezményes nyugdíjazására fordított összegek. Ezt együtt kell látni, és ezt együtt kell kezelni, egy egységnek a részei. Büszkéek lehetünk arra és büszkéek is vagyunk, hogy a világban egyedülálló módon a GDP majdnem 5 százalékát fordítjuk a családtámogatási rendszerünk finanszírozására.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az egykulcsos adórendszer és a családi kedvezmény bevezetésének együttes hatására 2010 óta összesen több mint 3000 milliárd forint maradt a családoknál; 3000 milliárd forint! Itt egy fontos dolgot szeretnék megemlíteni. Schmuck Erzsébet mondta, amikor az egykulcsos áfáról beszélt. (*Schmuck Erzsébet: Személyi jövedelemadó!*) Azt soha nem teszik hozzá a tisztelt ellenzéki képviselőtársaim, hogy hány százalékos egykulcsos adóról beszélnek. Ugyanis a személyi jövedelemadónál sem a kulcsok száma, hanem azok mértéke számít. Lehet többkulcsos egy áfa (*Dr. Józsa István: Sza!*), mint ahogy 2010 előtt volt, és 30 feletti százalékot jelentett. (*Dr. Józsa István: Nem áfa! - Sneider Tamás: Másik 35 európai országban nem így gondolják!*)

Szó volt a mai vitában a munka és a család egyensúlyának megteremtéséről is (*Korózs Lajos: Nem volt! - Derűtség az ellenzéki padosorból. - Dr. Józsa István: Csak ti mondjátok! - Az elnök megkocogtatja a csengőt.*), vagyis arról, hogy mivel segítjük azokat az embereket, akik nem tudnak a nyugdíjas éveik előtt idősebb korokban elhelyezkedni. Szeretném önöket arra emlékeztetni, hogy 2013. január 1-jétől életbe lépett a munkahelyvédelmi akcióterv, amelynek az a célja, hogy a leginkább érzékeny helyzetben lévő munkavállalói csoportokat segítse. Idetartoznak a szakképzetlenek, idetartoznak korcsoportok is, a 25 év alattiak, férfi, nő, nincs közöttük különbség, és az 55 év feletti munkavállalók.

Itt is a férfiak és a nők ugyanolyan segítségben, ugyanolyan állami segítségnyújtásban részesülnek. Ebben a konstrukcióban a munkáltatók bérköltésének csökkentésére adunk támogatásokat a foglalkoztatás bővítése céljából. Ennek köszönhetően a versenyszférában 2013-tól 2015 végéig mintegy 357 milliárd forint munkahelyvédelmi kedvezményt vettek igénybe, mindösszesen 870 ezer dolgozó után. Férfiakat és nőket, vagyis férfi és nő munkavállalókat egyformán segítjük a munkahelyvédelmi akció keretében.

Tisztelt Képviselőtársaim! Még nem is esett szó a „Nők 40 plusz” programról, amelyet 2013. október 15-én indítottunk el. (*Dr. Szakács László: Azért nem, mert nem erről szól a vita! Ez lehet az oka!*) Ez ismételtelen azt jelenti, hogy azon korcsoportnak segítünk, akik a leginkább voltak kitéve és vannak a mai napig kitéve annak, hogy bizony 55 év fölött nagyon nehezen tudnak elhelyezkedni. Nem tudom, hogy ilyen leveleket a tisztelt képviselőtársaim kapnak-e. A Jobbik idézett már férfileveleket. Én szoktam és mi szoktunk (*Korózs Lajos: Női leveleket kapni!*) női leveleket, nőktől leveleket kapni. Azt gondolom, hogy abban egyetérthetünk, hogy 2008-09-re a leginkább veszélyeztetett korosztály az 55 év feletti nők voltak, akik arra panaszkodtak - és a statisztikai adatok is alátámasztják -, hogy a vállalkozások megszűnésével sorra veszítik el munkahelyeiket, és bizony nem nagyon tudnak vagy nagyon csekély számban tudnak elhelyezkedni.

Nos, ezek az akciótervek azért vannak, hogy az ő elhelyezkedésüket segítsük. És azon túl, hogy ha úgy döntenek a nők, hogy szeretnének elmenni, elhelyezkedni, akkor ebben nyújtunk segítséget, ha pedig úgy gondolják, hogy ők élni kívánnak a 40 éves munkaviszony utáni nyugdíjba vonulási lehetőséggel, akkor eldöntheti a nő, hogy azzal él és nyugdíjba megy kedvezményesen, vagy (*Dr. Szakács László: Vagy nem!*) igénybe veszi az állam által nyújtott munkáltatói kedvezményekkel azt az állást, amelyet talál magának. Ezzel bizony egy olyan korosztály tömegeinek a problémáját oldottuk meg, akiket az inaktivitásba és a munkanélküliségbe sodortak a kétezres évek.

Tisztelt Képviselőtársaim! Kérem még egyszer összegzésésképpen, hogy a mai vitanapon is és a Parlament falain kívül is óvakodjunk attól, hogy a nyugdíjasokat politikai célokra használja fel bárki is. (*Dr. Gyüre Csaba: A Fideszen kívül más nem!*) Ha az a kezdeményezése az ellenzéknek, hogy gondolkodjunk közösen az idősek helyzetéről, abban partnerek tudunk lenni. (*Sneider Tamás: Dolgozókról beszélünk! Nem nyugdíjasokról beszélünk, hanem dolgozókról!*) De olyan kérdéseket felvetni, amit a felvetők sem támogattak pár évvel ezelőtt, az, azt gondolom, egy szavahihetetlen és komolytalan dolog. Köszönöm szépen. (*Taps a kormánypartok padosraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A Jobbik képviselőcsoportjából Vágó Sebestyén képviselő úr következik. Parancsoljon, képviselő úr!

VÁGÓ SEBESTYÉN (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Lassabban mondom, hogy még Dunai Mónika is megértse. (*Dr. Rétvári Bence: Több tiszteletet!*) A vitában egypárszor már ezt elmondtuk: azért tartózkodtunk a törvény elfogadásakor, mert becsapta a választópolgárait a Fidesz. Nem azt valószínűsította meg, amit ígért, és az eredeti ígéretéhez képest 70 ezer nő kiesett ebből a lehetőségből. (*Közbekiáltás a Jobbik padsoraiból: Ennyi!*) Ennyi! Remélem, így most már érthető volt, továbbléphetünk végre ezen, és beszélhetünk a konkrét problémáról, illetve a felvetésekről.

Egypár dolgot még azért a vitával kapcsolatban elmondanék. Önök állandóan azt csinálják, hogy a 2010 előtti időszakra mutogatnak vissza: hogy az MSZP hogy emelte meg a nyugdíjkorhatárt, hogy az MSZP hogy csökkentette a nyugdíjat, hogy az MSZP hogy szüntette meg a 13. havi nyugdíjat. (*Korózs Lajos: Hat év után!*) Hat éve kormányon vannak. Ha önök nem értenek egyet az MSZP-nek azzal a lépésével, hogy felemelte a nyugdíjkorhatárt, akkor 2010-ben, amikor kormányra kerültek, miért nem csökkentették a nyugdíjkorhatárt?

Ha nem értettek egyet azzal, hogy az MSZP megszüntette a 13. havi nyugdíjat, akkor miért nem hozták vissza a 13. havi nyugdíjat? Ha nem tették meg, akkor meg ne szidják őket a 2010 előtti dolgozókat, mert ugyanolyan hibásak önök is azért, amilyen rendszer van, mint ők! Az elhazudott, elmulasztott 25 évért ugyanolyan felelősség terheli önöket is, mint az MSZP-t. Nevethetnek, 2018 után nem fognak ilyen nagyon nevetni, majd meglátják, mert a tényleges elszámoltatás el fog jönni, ha a Jobbik megnyeri a választást. Lehet, hogy azért ilyen vehemensek, azért támadnak bennünket ennyire, és ezért mondogatják ennyire a dolgokat, mert ettől félnek. Van is mitől félniük, azért ezt zárójelben megjegyezném.

Csizi Péter felszólalásában említette azt, hogy az embert kell nézni. Nagyon szép nagy szavakat hallhattunk, hogy az embert kell nézni, nem egy csoportot kell nézni, olcsó ígéretekkel megnyerni őket és így népszerűsége szert tenni. Én is azt mondom, hogy az embert kell nézni. Miért nem figyelmeztette a kormányát akkor, amikor a karkedvezményes nyugdíjakat megszüntette, amikor fűnyíróelv-szerűen kinyírta a rokkantnyugdíjat, hogy az embert kell nézni? Miért nem nézték akkor az embert? Miért használták a fűnyíróelvet? Miért szüntették meg a karkedvezményes nyugdíjakat?

(19.20)

Ja, mert a rokkantnyugdíjnál is meg a karkedvezményes nyugdíjnál is sokkal bonyolultabb lett volna felülvizsgálni a rendszert, a rokkantnyugdíjnál kiszűrni a potyautasokat és kiszűrni azokat, akik jogosulatlanul veszik igénybe az ellátást? A karkedvezményes nyugdíjnál sokkal bonyolultabb lett volna kidolgozni egy olyan rendszert, hogy aki jogosan veszi azt igénybe, mert veszélyeztetett munkakörü-

mények között dolgozik, vagy olyan munkaterületen dolgozik, hogy a teste hamar elhasználódik, akkor ez a rendszer megmaradhasson? Akkor most ki nézi az embert és ki nem nézi az embert? Persze, tudom, néznek embereket, a kétperces felszólalásomban már mondtam: Mészáros Lőrinc, Habony Árpád, Andy Vajna - őket nézik, hogy az ő zsebük minél jobban tele legyen tömve, Rogán Antallal együtt. Őket nézik. Ideje lenne végre a választópolgárokat is nézni!

A „Férfi 40 plusz”-ra visszatérve, a vita során kirajzolódott bennem az, hogy érdekes családmodell van a Fidesz-KDNP-n belül. Ezek szerint a Fidesz-KDNP-s családmodell az, hogy egy gyermekekkel rendelkező apuka a munka után hazamegy, felbontja a sört, leül a tévé elé, és a meccset nézi. A fideszes családmodellben egy férfinak ez a feladata a háztartásban. A jobbikos családmodell szerint nem ez a feladata, és bár tudom azt, hogy a nők sokkal többet tesznek le a családi munka oltárán, a gyermeknevelésből jobban kiveszik a részüket, de azért nem olyan mértékben, ami elutasítaná azt, hogy akár a férfiak is „40 plusz” kedvezményrel nyugdíjba mehessenek. Ha azt mondjuk, hogy akkora különbséggel, akkor azt mondjuk, hogy ez a fideszes családmodell, a tévézés és a sörözés esténként, a munkaidő végén.

És hogy miért is érdemelnék meg? Megszüntették a karkedvezményes nyugdíjakat. A karkedvezményes nyugdíjak megszüntetésénél legtöbb esetben a férfiak kerültek jogfosztott állapotba, a legtöbb esetben a férfiak látták el azokat a munkaköröket, amiket a karkedvezményes nyugdíj megszüntetése jelentett. Éppen ez is alátámasztaná azt, hogy miért kell a férfiaknak is megadni 40 év szolgálati viszony után a nyugdíjba vonulás lehetőségét.

És akkor kicsit rátérnék a saját szakterületemre, a szociális ellátórendszerre, a szociális ágazatra, hogy ott miknek van kitéve egy férfi, akár nézhetjük azt is, hogy a férfi és a női munkavégzés különbsége a szociális ellátórendszerben. Arról már ne is beszéljünk, hogy a siralmas kereseti körülmények miatt egy férfi mostanában már nem is nagyon tudja azt vállalni, hogy a szociális ellátórendszerben dolgozzon, bármennyire elhivatott, mert a férfival szemben a mai társadalomban is van még olyan elvárás, hogy lehetőség szerint ő keressen többet, de ezt sajnos a közsférőben szociális dolgozóként nagyon nehezen tudja megtenni.

De ha vesszük a középfokú végzettséggel rendelkező szociális dolgozókat, vegyünk akár egy szociális gondozó-ápoló otthont, ahol fogyatékossgal élő emberek élnek, nézzük meg, hogy ha abban a szerencsés helyzetben vannak, hogy ott férfi ápológondozók is dolgoznak, akkor nagyon jól tudjuk azt, hogy a fizikai munka nagy része ebben az esetben ezekre a férfi dolgozókra hárul, ők azok, akik konkrétan lefordítva és konkrét munkafeladatokra kivetítve, ők azok, akik a legtöbbet emelik a beteget, ők azok, akik az egyéb hordozásokban, egyebekben részt vesznek. És még sorolhatnánk a példákat, hogy mik azok a körülmények, amik miatt akár korábban elhasználódnak. Akár ha a szabad területen végzett

munkákat vesszük, akár, ha az egyéb, nem a szociális ágazathoz tartozó, de kemény fizikai munkákat nézzük, akkor azt mondjuk, hogy jogosultan jár nekik a 40 év szolgálati viszony után a nyugdíj lehetősége, főleg, ha figyelembe vesszük azt, hogy ezek az emberek nagyon sok esetben azok, akik a 40 éves munkaviszony után járó nyugdíjlehetőséget férfiként igénybe vehetik. Ők nagyrészt fizikai munkát végeztek életükben, és nagyon jól tudjuk azt, hogy 40 év fizikai munkával milyen előregedésen és milyen elhasználódáson megy keresztül a szervezet, akár az izmokra, akár az ízületekre gondolunk, vagy ha nem is fizikai munkáról, hanem egyéb, pszichésen megterhelő munkáról beszélünk, ami egyébként a szociális ágazatban gyakran előfordul, akkor ott pedig nem a fizikai, hanem a mentális és a pszichés elhasználódásról beszélünk, ami szintén alátámasztja, hogy a kedvezményt adjuk meg a férfiak számára is, hogy 40 év munkaviszony után nyugdíjba vonulhassanak.

Úgyhogy én csak egy dolgot szeretnék önöktől kérni, tegyék félre azt, amit kinyomtatott A4-es papíron megkaptak, a kiadott parancsot, hogy önöknek most velünk szemben mocskolódni, hazudozni és bennünket sárral dobálni kell, kezdjünk már el végre tényleges és érdemleges vitát folytatni, és az észérveiket mondják el, ne a politikai, hanem az észérveiket mondják el, hogy miért nem támogatják azt, hogy a férfiak is 40 év után nyugdíjba vonulhassanak. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a Jobbik soriban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Rétvári Bence államtitkár úr kért szót. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. RÉTVÁRI BENCE, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Úr! Tisztelt Ház! Önhöz szólnék, ugyanis úgy látszik, önök előszeretettel gúnyolódnak a Fidesz-KDNP képviselő asszonyain. Előbb Csöbör Katalin felszólalása alatt folyamatosan, most pedig azzal kezdte ön a felszólalását, hogy Dunai Mónika képviselő asszonyt, képviselőtársunkat sértegette, hogy ön majd lassan mondja, hogy ő is megértse, és hasonlók. Én ezt az ő nevükben is kikérem magamnak, hogy a Jobbik folyamatosan a mai vitában a Fidesz-KDNP részéről felszólaló képviselő asszonyokat próbálja gúnyolni, úgyhogy kérem, hogy ettől tartózkodjanak a későbbiekben. *(Dr. Lukács László György: Tanulság.)* Ahogy a fenyegető hangnemtől is, amit olykor-olykor megengednek itt maguknak.

Ön azt mondja, hogy az embert kell nézni. Úgy elképzelem a Jobbikot 2010-ben, amint az embert nézi, amikor önök másról se beszéltek egész nap, persze, most már ez a szó, úgy látom, tiltott, a Jobbik szótárából bizonyára törölte Vona Gábor, és aki kimondja, az fegyelmit kaphat a pártban, vagy akár el is távolítják, de ezelőtt, mondjuk, három-négy vagy öt évvel még a cigánybűnözés szó mindennap az önök szótárában volt, másról se beszéltek itt a par-

lamentben, csak erről *(Közbeszólások a Jobbik sorából.)*, úgyhogy hozzáillett a Jobbikhoz ez a fenyegető hangnem. Most más szavakkal, de ugyanazt a stílust viszik itt a parlamentben.

Én azt hiszem, hogy mi is igyekeztünk tényekkel, a mai nyugdíjemelésnek, megemelésnek a jó hírével, az időseknek, a nyugdíjasoknak juttatandó 10 ezer forint értékű Erzsébet-utalványnak a jó hírével is itt a vitában az érveket felsorakoztatni. Azt hiszem, jó lenne hallani arról is az önök véleményét, hogy támogatják-e például az Idősügyi Tanácsnak azt a javaslatát, amit a kormány a holnapi napon megvitát, hogy magasabb legyen a nyugdíjmelés mértéke, hogy 10 ezer forintot kapjon minden nyugdíjas, vagy a Jobbiknak erről esetleg nincsen semmiféle véleménye, és ezekben a kérdésekben, amelyekben az Idősügyi Tanács álláspontjáról lehet véleményt nyilvánítani, önök nem támogatóak. Kíváncsiak leszünk majd az önök álláspontjára is. Csak azt kérem, hogy képviselőtársainkat ne sértegessék, ne gúnyolódjanak rajtuk, és senkit se fenyegetsenek itt a parlamenten belül.

Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok sorában.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Államtitkár Úr! Arra kérem, máskor, ha én elnökölök, akkor még hivatkozásként se használja ezt a fajta bűnözéses szerkezetet, jó? Köszönöm szépen. *(Z. Kárpát Dániel: Szégyellje magát, államtitkár úr!)*

Kétperces felszólalások következnek. Soltész Miklós következik, a KDNP képviselőcsoportjából. Parancsoljon!

SOLTÉSZ MIKLÓS (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselő Úr! Józsa István szavaiból egy kicsit, egy szocialista képviselő szavaiból olyan hasonlatot mondani, hogy kínvallatás, egy kissé áthallásos, vagy freudi elszólásnak gondolta.

Szeretném önnek jelezni, hogy nézze meg a statisztikákat, 2010-16 között 10 százalékkal nőttek reálértékben a nyugdíjak, s ez annak köszönhető, hogy egyáltalán megmentettük a nyugdíjasszonyokat. Az meg egy másik kérdés, amit a Jobbik itt folyamatosan mond, és a mostani, most már nem is tudom, hány perces előadásaikból sem derült ki még mindig, hogy miért akarják rosszabb helyzetbe hozni a nőket a férfiakkal szemben.

Tán csak nem az a viselkedés, amit itt önök elkövettek képviselő asszonyainkkal szemben, tulajdonképpen ez van benne az önök gondolatában és a cselekedeteiben? Miért akarják rosszabb helyzetbe hozni őket? *(Vágó Sebestyén: Azt mondja meg, miért hozzuk rosszabb helyzetbe őket!)* És ha annyira fontos önöknek egy-egy ilyen szavazás vagy egy-egy ilyen vita, akkor magyarázzák meg... *(Vágó Sebestyén közbeszól. - Az elnök csenget.)* Magyarázzák meg, hogy annak idején miért nem szavazták meg hat évvel ezelőtt azt a javaslatot, amely most jelenleg már 180 ezer asszonynak... *(Vágó Sebestyén: Ezért mondtam lassan. - Z. Kárpát Dániel közbeszól.)*

ELNÖK: Vágó képviselő úr, egyszer már figyelmeztettem. Folytassa, Soltész képviselő úr!

SOLTÉSZ MIKLÓS (KDNP): Köszönöm szépen. Vágó képviselő úrnak csak annyit szeretnék jelezni, hogy ön, amikor különböző családmollekról beszél, akkor legyen szíves, majd legközelebb pártjával közösen megszavazni egy olyan alkotmánymódosítást, amivel mondjuk, megállítunk egy olyan világot, amilyenről ön beszélt. Egy muszlim világot állítottunk volna meg, aminek a családmollejéről egyébként érdekes módon most pedig nagyokat hallgat. *(Vágó Sebestyén: A muszlimok nem isznak sört, tiltja a vallásuk. - Z. Kárpát Dániel: Muszlimoknak árulják a kötvényeket!)*

De visszatérve a kérdésre, magyarázzák meg, hogy miért nem támogatták 180 ezer asszonynak és édesanyának azt a támogatást, amit a „Nők 40”-en keresztül megadtunk. És még egyszer visszatérnék kérdezni, Sneider Tamás mit értett az alatt, hogy cigány származású képviselők szívesen költögetik a szociális hozzájárulási adót. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

(19.30)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Sneider Tamás alelnök úr következik, a Jobbik képviselőcsoportjából. Parancsoljon, alelnök úr!

SNEIDER TAMÁS (Fidesz): Farkas Flórián képviselő úrra gondoltam, aki az ön képviselőtársa, jelen pillanatban nincs itt - ha konkrétan a nevet szerette volna tudni. Biztos nem hallott még semmilyen problémáról, nem is hallott arról, hogy az egész ország-világ előtt hány ügyben vannak a cigány kisebbségi önkormányzat jelenlegi vezetőivel szemben eljárások folyamatban.

De ha már két percre szót kaptam, akkor szeretném most már tényleg megkérni önöket, hogy adjanak választ arra, hogy mit üzennek a férfiaknak, mit üzennek a 40-50-60 éves férfiaknak, mert jelen pillanatban semmit nem mondtak még. Ez egy kabaré, ami itt zajlik, de azért ne gondolják, hogy ez a kabaré önöknek annyira nagyon pozitív lesz, mert letudják ezt a napot nyilvánvalóan, de ennek híre lesz az országban. Tehát tudom, hogy a Habony-média hatalmas, sok mindenre elegendő, mégsem mindenre elegendő, erre már volt példa az utóbbi napokban is, az utóbbi hetekben is.

Én arra kérem önöket, most már tényleg komoly vitát folytassunk le még a hátralévő kevés időben. Mondjanak számadatokat, mondjanak érveket, mondjanak külföldi adatokat, sok mindent! Hát nem igaz, hogy önöknek nem tudtak a kezébe nyomni semmit az érveinkkel szemben! Ez rettenetes! Én most ilyet a parlamentben, pedig már azért hat éve itt vagyok, még nem láttam ilyen politikai vitanapot. Három politikai vitanapot már tartottunk eddig, én is fent elnököltem nagyon hosszú ideig. Mindegyik

korrekt, normális mederben le tudott folyni, egyszer-kétszer kellett rendre utasítanom olyan politikust, aki nem a tárgyra tért.

Engedje meg, elnök úr, nem bírálom, mert egyáltalán nem bírálom az elnökségét, de nyilvánvalóan a Jobbik-frakció és az ellenzék is azért is kicsit vehemensebb ebben a kérdésben, mert jelen pillanatban a tárgyról egyetlenegy szót nem hallottunk még, és volt már olyan időszak, akkor még nem ön volt itt, elnök úr, amikor én már rendre utasítottam volna képviselőket, hogy a tárgyra térjenek. Tehát az azért mégiscsak elfogadhatatlan és szégyenteljes, ami most jelen pillanatban itt zajlik! Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kettőperces felszólalásra Schmuck Erzsébet frakcióvezető asszony következik. Parancsoljon, frakcióvezető asszony!

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP): Köszönöm, elnök úr. Először Soltész képviselőtársamra szeretnék reagálni. Képviselőtársam, ha figyelte volna vagy odafigyelt volna, amit az LMP vezérszónokaként elmondtam, tehát arra a tartalomra, akkor ön nem mondta volna azt, hogy az LMP támogatja ezt a formát, a „Férfiak 40” javaslatot, amit a Jobbik benyújtott. Viszont azt elmondtam, hogy az LMP a problémát valósnak tartja, és egy rugalmas nyugdíjrendszer kidolgozását és a kordkezelés valamilyen módját fontosnak tartja. Sőt, én még adatokat is hoztam arra vonatkozóan, hogy a legfőbb problémánk a „Férfiak 40”-nel, hogy a nyugdíjrendszer egyensúlyát megborítja. Tehát ha ön odafigyelt volna, akkor ezt nem mondta volna.

Szeretnék Dunai Mónikának is reagálni. Most megjelent az OECD-nek egy új tanulmánya a jövedelmi egyenlőtlenségekről, és ebben azt állapítják meg, hogy Magyarországon 2010-14 között itt csökkent a legjobban az állam újraelosztásban való szerepe, ennek ellentétéppen pedig itt nőttek a legjobban a jövedelmi különbségek, és ennek egyik fő oka az egykulcsos személyijövedelemadó-rendszer. Önök erre becsukhatják, eltakarhatják a szemüket. Igen, az egykulcsos személyi jövedelemadó jelentős szerepet játszott abban, hogy a magyar társadalom szétszakadt: a gazdagabbak, a magasabb jövedelműek még gazdagabbak lettek, a szegények pedig még szegényebbek.

Előbb-utóbb úgyis be kell látniuk, hogy nincs más út, mint a többkulcsos személyi jövedelemadó visszaállítása, ugyanis az azt jelenti, hogy az alsó sávban az LMP javaslata szerint a minimálbérig nincs adózás. Tehát ha valakinek 1 millió forintos a jövedelme, államtitkári fizetése van, akkor minimálbérig nem adózik, a minimálbér és az átlagbér között 12 százalékkal és utána 24, ami lefordítva azt jelenti, hogy ha valakinek az 500 ezer forintot nem haladja meg a fizetése, ha ezeket a sávokat összeadjuk, akkor még mindig jobban jár, mint a mostani rendszerben. Igen, a szegényebbeket és a rosszabbul élőket kellene segíteni, és nem kellene ez a sok politikai blabla meg

az oda-vissza politikai veszekedés meg vádaskodás a másikkal. A mai napon is a tartalomról kellett volna beszélni. *(Taps a Jobbik és az MSZP soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, frakcióvezető asszony. Kettőperces hozzászólásra Csizi Péter képviselő úr következik, a Fidesz-képviselőcsoportból. Parancsoljon!

CSIZI PÉTER (Fidesz): Nagyra tartom Schmuck Erzsébet képviselő asszonyt, amikor azt mondja, hogy nem kellene a politika blabla, de pont arról a képviselőtársunkról, Sneider Tamásról került nyilvánosságra egy hangfelvétel *(Sneider Tamás: Jól idézd, mert már fizettek érte páran!)*, amit egyébként több médiumnak meg is erősített, vagyis nem tagadta, hogy valóban ő beszélt azon a felvételen *(Sneider Tamás: Csak pereltem!)*, ahol egy szakszárdi fórumon azt említette, idézem, hogy „nyugdíjasok nélkül nem lehet választást nyerni, a nyugdíjasok márpedig nyugalmat és békét akarnak, azért kell kedves gyerekeknek lenni, hogy a nyugdíjasok a Jobbikra szavazzanak”, és egyébként még lecigányozta Orbán Viktor édesanyját is.

Tehát amikor ön azt mondja, képviselő asszony, hogy nem kell a blabla, akkor a szomszédos Jobbik-frakcióval beszéljen, amely ezt az egész politikai mázát a mai napra idehozta elénk, és ez az egész gyakorlatilag a cukisági kampányuk részét képezi. Amikor Vágó Sebestyén azt meri mondani ellenzéki képviselőként a kormánypárti képviselőknek, hogy becsapták a választóikat, hogy a Fidesz becsapta a választóit, hogy ideje a választókra figyelni *(Közbeszólások a Jobbik soraiból.)*, akkor, tisztelt képviselő úr, azóta, hogy bevezettük a „Nők 40” programot, volt egy választás 2010-ben. Ön a saját választókerületében egyébként a harmadik lett. *(Z. Kárpát Dániel: Nézzél már magadba! Annjira színvonalatlan, hogy fizikai fájdalom!)* A Jobbik jelöltjei, akik most itt vannak, és itt önöket most beazonosítva nézem az eredményeket, harmadik helyen végeztek, második helyen végeztek, negyedik helyen végeztek. *(Közbeszólások a Jobbik soraiból.)*

Képviselő urak, amikor önök... *(Az elnök csenget.)* A 2010-es választásokról beszélünk. Képviselő urak, amikor ilyen nagyon agresszíven támadják a jobboldalt, és azt mondják, hogy mi becsaptuk a választókat *(Z. Kárpát Dániel: Mire ekkora a szád? Komolyan! Miért ekkora az arcod?)*, miért van az, hogy az egyéni választókerületi körzeteket rendre megnyertük, és többségében mi kaptunk bizalmat? *(Szórványos taps a kormánypárti sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A kormány nevében Rétvári Bence államtitkár úr kért szót. Parancsoljon!

DR. RÉTVÁRI BENEC, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen. Tisztelt Frakcióvezető Asszony! Amit ön a felszólalásában... *(Csizi Péter közbeszól. - Z. Kárpát Dániel:*

Hozzád beszélek, arról, hogy egy szerencsétlen vagy! - Csizi Péter közbeszól. - Az elnök csenget.) Amit ön a felszólalásában az OECD-adatok alapján mondott, egy tipikus esete az ellenzéki torzításoknak *(Z. Kárpát Dániel: Lenézed az embereket, és neked nagy a szád?)*, hiszen ön azt mondta, hogy az egykulcsos adó miatt nőnek Magyarországon a jövedelmi különbségek, és hivatkozik az OECD tanulmányára, arra az OECD-tanulmányra, amely egyébként 2007-től nézi a jövedelmek alakulását, majd ön szerint 2007-től azért nőttek a jövedelmi különbségek, mert 2011-től bevezettük a családi típusú, egykulcsos adózást.

Ezzel szemben, ha szó szerint idézzük az OECD tanulmányát, nem csak ilyen költői túlzásokkal próbálunk fejezeteken átnyúló ítéleteket mondani, akkor az van benne, tisztelt képviselő asszony, hogy 2010-2014 között reálértéken számolva, Észtország, Lettország és Chile után Magyarországon nőttek a legnagyobb mértékben a munkajövedelmek. És ha kicsit tovább is olvassa ezt az időszakot, tisztelt képviselő asszony, akkor azt is láthatja, hogy 2010-14 között - tehát ne a 2007-10-es időszakot nézze, hanem a 2010-14-es időszakot - azt írja, hogy a legalacsonyabb keresettel rendelkező 10 százalék, tehát a legelső decilise a társadalomnak, a jövedelemváltozás alapján a hazai 13 százalékos növekedés, tehát a legkevesebbet kereső 10 százaléknak az OECD szerint 13 százalékkal nőtt a jövedelme, ami jóval magasabb jövedelemnövekedés, mint a legfelső 10 százalék, a legelső decilisé, az egyedülálló az OECD-országok között. *(Schmuck Erzsébet: De abszolút értékben mit jelent?)* Tehát azt mondja az OECD, hogy a legkevesebbet keresők bére, jövedelme nőtt a legnagyobb mértékben, és ez egyedülálló az OECD-országok között. Majd ön itt föláll, visszahivatkozva a 2007-es adatokat, és azt mondja, hogy 2011 után nagymértékben nyílt az olló.

Tisztelt képviselő asszony, ne keverje össze a 2007-2010 közötti meg a 2010-14 közötti időszakot, mert akkor helytelen következtetéseket von le, és sok mindenkét megteveszt. Én azt javaslom, hogy ne csak egy-egy mondatot emeljen ki vagy mondatrészt főleg ne emeljen ki, hanem a teljeset olvassa végig, és legyen arra büszke, hogy a magyar emberek teljesítménye nyomán Észtországot, Lettországot és Chilét követően Magyarországon nőttek ebben az időszakban, 2010-14 között reálértéken a legnagyobb mértékben a munkajövedelmek. Magyarul, Magyarországon éri meg a leginkább dolgozni, mert aki dolgozik, a kevesebb adóelvonás nyomán, amit ön most kritizált, és azt mondta, hogy milyen jó lenne, ha 25 százalékos adókulcs lenne, és nem 15 százalékos, az LMP ezt szeretné, végre kimondta a százalékot is, hogy önök milyen adókulcsot szeretnének; az OECD pedig azt mondja, hogy végre az embereknél marad a pénz, és az állam nem vonja el ezt tőle.

És Csizi Péter képviselőtársunknak pedig köszönjük szépen a felszólalását. Szerintem jó lett volna, ha tényleg ez a mondat hamarabb is elhangzik ezen a vitán, mert pontosan mutatja, hogy a Jobbik részéről

ez a fajta változás nem egy meggyőződésen alapuló változás, hanem egy választási matematika. Azt mondták, hogy választást akarnak nyerni, és éppen ezért kitalálnak valami olyan üzenetet, amit megfogalmaznak a nyugdíjasok felé. Valószínűleg annyira gondolják komolyan, mint az előző javaslatokat, amelyekből mind-mind kitancoltak, még akkor is, amikor az Alaptörvény módosításáról beszéltek.

(19.40)

Abból a saját javaslatukból is kitancoltak, és ugyanígy ezt is nem szívből, hanem színből hozzák ide a parlament elé, de majd nyilvánvalóan rengeteg sok megjegyzésük lenne még ezzel kapcsolatban, de azt hiszem, ez a fajta önleplezés, ez a fajta beismerés pontosan mutatja azt, hogy a Jobbiknak ez csak egy felvett póz, és ahogy ez egy felvett póz, úgy nyilván ez a póz másodpercről másodpercre más is lehet. Láttuk már az elmúlt hónapokban és években, hogy a Jobbik bármilyen kérdés kapcsán az EU-tagságtól kezdve a szabad vasárnapig meg tudja változtatni a saját álláspontját, és itt maga is érvel az ellen, ami mellett érvelt ezelőtt hat évvel, vagy amire választási programot is írt, például a hárompilléres nyugdírendszer kétpilléresre változtatása.

Úgyhogy azt kérem mindenkitől, hogy ha adatokat idéz, azt pontosan idézze, és pontosan idézze azt az időtartamot is, amire az OECD azt mondja. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Rendes felszólalásra a Fidesz képviselőcsoportjából Kovács József képviselő úr következik. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó. *(Moraj. - Az elnök csenget.)*

DR. KOVÁCS JÓZSEF (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A kormány a magyar emberek minél magasabb szintű egészségügyi ellátására és minél kiegyensúlyozottabb működésére törekszik. A rendszerváltás óta a legnagyobb, több mint 600 milliárd forintos fejlesztést hajtottunk végre az elmúlt években, amelynek keretében országszerte újultak meg kórházak, több mint 104 milliárd forintot fordítottunk új gépek és eszközök beszerzésére, igaz, hogy elsősorban a vidéki kórházakban, de jelentős részükben XXI. századi körülmények között gyógyulhatnak a betegek.

Sajnos a hergelésen, hangulatkeltésen kívül a baloldal nem képes másra. Összefogva a Jobbikkal az embereket arra használná fel, hogy miközben kormányzásuk alatt válságba sodorták az egészségügyi ellátórendszert, az összeomlás szélére vitték az ellátást konkrétan 2006-ban, 650 milliárd forint kivonása történt meg az egészségügyből, bezártak kórházakat, több ezer egészségügyi dolgozó utcára került, mindemellett még az üzleti szempontok is érvényesültek ebben az időben. A Gyurcsány-kormány fizetős egészségügyet akart bevezetni, a 2006-os választási kampányban ez még nem hangzott el. A

fizetős egészségügyi rendszer bevezetésének az volt az első lépése, hogy bevezetik a vizitdíjat és a napidíjat, a szociális népszavazáson erre az emberek nemet mondtak, és megakadályozták azt is, hogy az egészségbiztosítási rendszer egészét, illetve a kórházakat magánkézbe adják, amire komoly eltökéltségük volt.

A szociálliberalista kormányok idején a gyógyszerellátási rendszerrel is igen komoly problémáink voltak. Elsősorban itt a patikaliberalizációt említeném és az azzal felbukkanó cégeknek olyan problémáit, amelyeknek terhét még ma is viseljük. Emlékszik mindenki arra, hogy a patikán kívüli ellátásban a legkülönbözőbb helyeken szerettek volna gyógyszereket árulni, áruházakban, benzinkutakon és a legkülönbözőbb helyeken, ráadásul a szakmai kritikák szerint a liberalizáció hatására romlott a színvonal, és emelkedett az ára a gyógyszereknek.

A Fidesz-KDNP-kormány 2011 őszétől bevezetett gyógyszer-finanszírozási lépéseinek köszönhetően az egymással helyettesíthetően alkalmazott gyógyszerek körében - ez az úgynevezett kettős vaklicit - 2 ezer gyógyszer ára csökkent átlagosan 35 százalékkal Magyarországon. Főleg az időseket érintette ez a kérdés, és az államilag támogatott gyógyszereket. 2011-ben, konkrétan egy évben 7,5 milliárddal csökkentek a lakosság terhei, nyilvánvalóan a gyógyszerellátás elsősorban az idősebb korosztályt érinti, és a legkedvezőbb térítési díjú gyógyszerek esetében több ezer forintos megtakarítást lehetett havonta realizálni.

Néhány példa nagyon röviden: vérnyomáscsökkentő szereknél egyötödére, 3 ezerről 600 forintra, a vérsírcsökkentő gyógyszerek esetében 2200 forintról szintén 600 forintra, különböző trombózis megelőző gyógyszerek esetében 2100 forintról 450 forintra csökkentek az árak. Olyan jól sikerült ez a beavatkozás, hogy a 2011-ben említett 7,5 milliárddal történő csökkenés mellett 2012-ben már 10,5 milliárd forint volt az évi betegteher-csökkenés a gyógyszerellátás területén.

Miért beszélek erről? Azért, mert ez a kérdés egyértelműen az idősebb és az idősebb korban jelentkező betegséggel küzdő beteg emberek megsegítését jelenti, aminek következtében, mint ahogy mondtam, havi több ezer forintos megtakarítás jelentkezik. Magam is gyakorló gyógyszerkiváltó vagyok, édesanyám gyógyszereit szerzem be, és havi 5 ezer forinttal fizetek kevesebbet a havi gyógyszereimért, mint korábban.

2014 során jött még számos gyógyszer: vízajtó gyógyszerek 23,2 százalékkal, az asztmaellenes készítmények 10,9 százalékkal, bőrgyógyászati készítmények 20,1 százalékkal, a tápcsatorna-, anyagcserebetegségek gyógyszerei - sokszor elhangzott már - 17,6 százalékkal csökkentek. Így megállapítható, hogy nagyjából és egészében havonta 3-5 ezer forintos gyógyszer-, illetve költségmegtakarítás lehetett ezen a területen.

A korábbi kormányzatok a gyógyszerkassza csökkentését mindig úgy próbálták megoldani, hogy a lakossági térítési díjakat emelték meg. A támogatá-

si kulcsok tekintetében az általános csökkentés a támogatás 90 százalékról 80 százalékra való csökkentése volt, amit vissza kellett 90-re emelni nyilvánvalóan. Mindennek következtében még a korábbi, 2002-2010 közötti időszakban - ezek tényadatok, tehát statisztika, nem politikai megközelítés - a támogatott gyógyszerek között a közgyógyellátásban, amely nyilvánvalóan a leghátrányosabb helyzetben lévő embereket érinti, 72 milliárd forintról 132 milliárdra nőttek a lakossági terhek a támogatott gyógyszerek körében, ami azt jelenti, hogy az emberek 60 milliárd forinttal többet fizettek ebben az időben a gyógyszerekért.

Összességében az állapítható meg, hogy a Fidesz-KDNP mindig az idős emberek mellett volt, nem engedték a fizetős egészségügy bevezetését, és a gyógyszerek árát radikálisan csökkentettük. Az Országgyűlés alelnöke kérdezte, hogy mit üzenünk ennek korosztálynak. Azt üzenjük, hogy vigyázunk rájuk, óvjuk őket, és biztonságos ellátást próbálunk a számukra biztosítani. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Az MSZP képviselőcsoportjából Teleki László képviselő úr következik. Parancsoljon, képviselő úr!

TELEKI LÁSZLÓ (MSZP): Egy cigány származású képviselő a Magyar Szocialista Pártból. Ma, amikor ezt a napot elkezdtem, akkor nem gondoltam volna, hogy ennél a napirendi pontnál a cigánybűnözésről is szó lesz, de azt gondolom, hogy a politikában semmi nem lehetetlen ezek szerint, és nagyon csalódott vagyok egyébként, mert azt gondolom, ez a témakör, ez a napirendi pont pont arról szól, hogy ha valaki ledolgozik 40 évet, akkor teljesen mindegy, ki hova tartozik, legyen megbecsülve.

Én nem a romákról szeretnék most kimondottan beszélni, pedig az ő célcsoportjukat képviselem teljes mértékben, azért, mert amikor nyugdíjról van szó, akkor legyünk igazságosak, és arról a napirendi pontról, ami előttünk van, arról beszéljünk.

(19.50)

Azért fontos arról beszélni és hogy az érzelmek ne próbáljanak meg elragadni, mert ma Magyarországon nagyon sokan úgy vannak, hogy nem ismerik, mi az a wellness, nem ismerik, mi az a szauna, nem ismerik, mi az a hosszú hétvége, és még lehetne sorolni. Mert ha ezeket ismernék, akkor lehet, hogy igaza lenne Dunai Mónika képviselőtársamnak, aki a korfáról mondott néhány gondolatot, mert akkor valóban lehet, hogy megélnének a 65 év fölöttiek 16 évvel több időt. De azok az emberek, akikről mi beszélünk, nem járnak szaunába, nem járnak gőzfürdőbe, és nem járnak wellnessezni, ezek nem érik meg a 65 évet, vagy csak a 60-65 év közötti időt élnek meg.

Ezért én azt gondolom, teljesen jogos az az elvárás, hogy azok a fizikai munkát végzett emberek,

akik 40 évet keményen ledolgoztak akár bányában - tudom, hogy most már nem annyira vannak, de azért még van olyan korosztály, amelyiket érintheti -, az építőiparban vagy az úthálózatok építésében, azoknak éjjel, nappal, télen és nyáron kint kell lenni az úton és kell javítani az utat vagy éppen építeni kell, nos, gondolja el, hogy azok 55, 58 vagy 60 évesen - de akár a kormánynak is feltehetném ezt a kérdést - hogy tudnak teljesíteni. Nagyon nehezen tudnak teljesíteni, megmondom önnek őszintén.

Amikor erre a vitanapra készültünk, akkor nagyon sokan megkerestek a választókörzetemben, és arra kértek, hogy vegyek részt ebben a vitában, mert az a térség, ahonnan jövök, nagyon-nagyon érintett abban, hogy minél hamarabb menjenek el nyugdíjba, és nem azért, mert nem akarnak dolgozni, hanem azért, mert nem tudnak dolgozni. Nem tudnak dolgozni azért, mert a fizikai ellehetetlenülés elérte őket. Ezért tehát nagyon fontos kérdés az, hogy arról adjanak tájékoztatást, hogy ez hány embert érintene. Itt ugyan már szó volt erről, de önök is mondják meg a kormány részéről, hogy mennyi pénzbe kerülne ez, és miért nincs erre olyan forrás, amit tudnának biztosítani. Mert ha van 24 karátos szőnyegre *(sic!)* pénz a Várba, akkor legyen erre is - nem akarok populista lenni -, hogy azokat, akik ilyen életkörülmények ledolgoztak 40 évet, engedjük el, és éljenek még legalább 15-20 évet becsülettel a család mellett.

Ha önök azt mondják, hogy a családtámogatási modell nagyon fontos, akkor szeretném önöknek jelezni azt, hogy nemcsak az anya a családtámogatási modell része, hanem az apa is. Ezért én nagyon fontosnak tartanám, hogy mind a két félről gondoskodjanak a kormány képviselői, mert ugyanúgy szükség van az apára is egy családban, mint ahogy az anyára is szükség van. Ezért miért kell különbséget tenni ilyen esetben, főleg azoknál, akik valóban fizikai munkakörben töltötték el a rengeteg idejüket, a 40 évet?

Néhány gondolatot azért mégis mondanék a roma munkavállalókról is. Higgyék el, hogy nagyon sokan vannak, akik elérik, vagy abban a korban vannak, hogy elérik a 40 éves munkaviszonyt, de nem tudnak már dolgozni. Az én környezetemben is nagyon sokan vannak Nagykanizsán, akik hetente, havonta vannak táppénzen, mert ledolgoztak 37-38 évet, és már igazából nem tudnak munkába állni, mert le kell menni a munkagödörbe meghegeszteni egy csövet, vagy el kell menni az útépítésre árkot vagy bármilyen más műtárgyat építeni. Ezek az emberek ezt már nem tudják megtenni. S higgyék el, nagyon sokan vannak ilyenek a romák között is. Azért nem akartam különvenni ezt a témakört, mert komplexen kellene kezelni ezt a kérdést. Teljesen mindegy, hogy ki milyen származású ebben a kérdésben, egyformán illesse meg a nyugdíj, ha elérte a 40 éves munkaviszonyt.

Végezetül csak egyetlen dolgot mondanék. Ha az egészségügyi prevencióra több időt, pénzt és lehetőséget szántak volna az elmúlt hat évben, akkor lehet, hogy ma én is azt mondanám, hogy nincs erre

szükség. De az elmúlt hat évben nem történt annyi prevenció intézkedés az egészségügyi helyzet megóvására, ami ne készítetne arra, hogy felszólaljak és azt mondjam, hogy igen, szüksége van erre annak a korosztálynak, amelyről beszélünk, mert nincs olyan egészségi állapotban ma a magyar társadalom, hogy kibírja azt a nyomást, amit önök rájuk szeretnének tenni, hogy 65 év után menjenek nyugdíjba, 42-45 év ledolgozott munkaviszony után. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Fidesz képviselőcsoportjából Czunyniné dr. Bertalan Judit képviselő asszony következik, és tájékoztatom a tisztelt Házat, hogy a KDNP képviselőcsoportja az időkeretéből 15 percet átadott a Fidesz képviselőcsoportjának. Kérem ezt majd lekönnyvelni. Parancsoljon, képviselő asszony!

CZUNYINÉ DR. BERTALAN JUDIT (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Nehéz szavakat találni a ma délutáni vitát hallgatva, bár egészen őszintén, a vita elején és a napirendre vételkor sem volt nekem személyesen más véleményem, mint az, hogy a Jobbik érezvén azt a népszerűségi csúszást, amit az elmúlt hetekben-hónapokban... *(Sneider Tamás: Nincs ilyen! De csak mondja tovább!)* Pedig van ilyen. Elnök úr nagyon szívesen beszélgetek a jobbikos képviselőkkel *(Z. Kárpát Dániel: Számomra ez megtisztelő!)*, köszönöm, de végig fogják hallgatni, mert végig fogom mondani.

Tehát én elfogadom, hogy nem esik jól, hogy zuhan a népszerűségük, de az után a cukiságkampány után és az abba ékelt olyan hiteltelen akciók, amelyek során korábbi állításokkal mentek szembe, és olyan véleményt fogalmaztak meg, amiben az elnökkel együtt sokszor önellentmondásba kerültek - Boldog képviselőtársam idézett jó néhányat -, nos ebben az esetben én elfogadom, hogy kell egy téma, amit majd a kereskedelmi médiumok a cukiságkampányban fölhoznak, és azt mondják, hogy hű, milyen jó fej a Jobbik, és ebben a pillanatban találtak egy olyan réteget, akinek egyébként hat évvel ezelőtt azt mondták, a nőkkel együtt, hogy nem támogatjuk a nők 40 éves munkaviszony utáni nyugdíjazását. Nem is értjük ma sem, hogy akkor mitől támogatnák a férfiakét, és egyébként is mi indokolja azt, hogy a férfiaknak olyan kedvezményeket adnának, amelyeket a nőknek nem szavaztak meg korábban. Erre szeretnénk választ kapni, de a mai napon erre nem sikerült.

Észérveket vár Vágó képviselőtársam arra, hogy mi a válasza a Fidesznek a férfiak 40 éves nyugdíjazására. Szerintem 3 millió 361 ezer ember viszont választ és észérveket vár önöktől arra, hogy miért nem szavazták meg az Alaptörvény módosítását *(Z. Kárpát Dániel: Melyiket?)*, amely arra vonatkozott volna, ha önök is támogatták volna, hogy a kényesbetelepítési kvótát ne lehessen Magyarországra és a magyarokra erőltetni. Azt gondolom, hogy 3 millió 361 ezer ember kérdése önök felé továbbra is

fennáll. Ennyit a korrektségről, ennyit a cukiságról és ennyit a hitelességről, amikor a mai napon arról beszélünk, hogy egyébként folyton-folyvást azt hangoztatják, hogy nincs rendben semmi Magyarországon, mégis egy olyan ígéretet tennének másnak a kontójára, aminek a beválthatóságát - de ezt abból a székből nem is csodálom - nem tudják és nem is akarják a valóságban bemérni.

Engedjék meg, hogy egy picit visszakalandozzunk a nyugdíjrendszer reformját és a magánnyugdíjakat felidézendő vitára valamikor 2010-11 tájékára. Amikor én ezekben a padosorokban és ebben a patkóban egyébként önöktől sem, mint ahogy szocialista képviselőtársaimtól sem hallottam észérvet arra, hogy a magánnyugdíjpénztár miért jó, sőt elhangzott akkor a 2010-es vitában, hogy majd meglátjuk, milyen jó lesz, ha kifizetésre kerülnek, és egyébként is milyen stabilitást ad. Több képviselőtársam az akkori vitában, ha jól emlékszem, a chilei nyugdíjreform biztonságát mondta. Hát, kedves képviselőtársaim, ha megengedik, akkor a „mi lett volna, ha” című kérdéseket sem a történelemtudomány, sem egyéb tudomány nem ismeri.

Hadd olvassak önöknek először egy nyári, majd egy novemberi hírt, abszolút nem hazai sajtóból és abszolút nem az önök által folyamatosan citált sajtóktól: 200 ezer chilei tüntetett az új nyugdíjrendszer ellen. Több mint 200 ezer chilei vonult utcára azért, mert az a nyugdíjrendszer... - itt már nem folytatom a hírt, a magánnyugdíjrendszer bedőlt, hiszen az, amit ígértek, nem valósult meg, mert a kifizetések a várt alatt vannak.

Tehát a magánnyugdíjrendszer ott, ahol önök azt éljenezték, megbukott. 2016. november 16.: gyűjtogatással súlyosbított tüntetéseken tiltakoztak több ezren Chilében a kötelező magánnyugdíjrendszer ellen. Köszönöm szépen, képviselőtársaim, no comment, tehát az önök érvei öt év, két év és egy-két hónap távlatában ugyanúgy nem koherensek és nem konzisztensek, mint ahogy az egész működésük, hiszen egy-egy témát a választási népszerűségük érdekében felkapnak, és felelőtlenül próbálnak olyan témák mentén a felszínen vagy a vízen maradni, aminek a következményeit sem korábban, sem most nem tudják, de talán nem is akarják bemérni. Úgyhogy a népszerűségükről, a hitelességükről és a következetességükről talán ennyit.

(20.00)

Úgyhogy marad a kérdés az önök állítólagos kedvezményének a lehetőségével. Mondják meg egyébként 3 millió 361 ezer magyar választópolgárnak és magyarnak is, hogy miért mondtak nemet az ő védelmükre vagy megvédésükre, miért mondtak nemet az alkotmánymódosításra, és egyébként mi indokolja, hogy a férfiaknak olyan kedvezményt helyezzenek kilátásba, amit annak idején a nőknek nem adtak meg, nem akartak megadni.

A nyugdíjassza ma stabil, ellentétben az önök állításával, és hadd ismételjem vissza, mert ezt soha

nem elég megismételni, 2009-ben maga az akkori miniszter ismerte el, hogy a nyugdíjkassza hiánnyal küzd, a nyugdíjkassza össze fog omlani. 2010-ben pedig, ellentétben az önök állításával, amikor a kormány mandátumba lépett, átvette mandátumát, 380 milliárd forint volt a nyugdíjkassza hiánya. Ezek a tények, kedves képviselőtársaim.

Ehhez képest ma a nyugdíjkassza kiegyensúlyozott. És az a változás, az a program, ami a nyugdíjreformmal megtörtént, ma betölti a Fidesz választási ígétét, miszerint megőrizzük a nyugdíjak reálértékét. Tessék szépen végignézni! És akkor a reálérték megőrzésébe nem számoljuk bele a rezsicsökkentést, nem számoljuk bele az egyéb kedvezményeket, amelyekről képviselőtársaim beszéltek. Tehát a nyugdíjak megőrzik reálértéküket. Ez 2010-ben az ország akkori gazdasági helyzetét tekintve nagyon határozott, erős és felelős vállalás volt, ugyanakkor kockázatos, mert az IMF ott szorongatta az ország nyakát. Ezt is olyan szép örökségül kaptuk. Ez volt az egyik ígétet.

(Az elnöki széket dr. Hiller István, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

A másik ígétet pedig az volt, hogy azok a nők, akik 40 évig munkaviszonyban dolgoztak, elmehetnek nyugdíjba. Valaki itt azt mondta, hogy ezt a választási ígétetünket nem tartottuk meg. Hogy is van ez, képviselőtársaim? Ma elmehetnek 40 év munkaviszony után a nők nyugdíjba vagy nem? Elmehetnek. Ma 40 év munkaviszony után a nők elmehetnek nyugdíjba. Ez volt a választási ígétet. *(Közbeszólások a Jobbik soraiból.)* Idézni csak pontosan és szépen, ezen a késői órán is, képviselőtársaim! Ezen a késői órán is idézni csak pontosan és szépen. Az volt a Fidesz választási ígéréte, hogy 40 év munkaviszony után a nők elmehetnek nyugdíjba. Ma 40 év munkaviszony után a nők elmehetnek nyugdíjba. Vagy 180 ezer nőtársam élt ennek lehetőségével. *(Mirkóczki Ádám: 70 ezer nem tudott.)* Ma 40 év munkaviszony után a nők el tudnak menni nyugdíjba.

Önök akkor is becsapták a választóikat, azóta is folyamatosan becsapják a választóikat. Miért lenne komoly az önök részéről ez a mai szándék?

Köszönöm a szót, elnök úr, köszönöm a megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Jó estét kívánok mindenkinek! Na, nézzük! Kérem szépen, a kormány jön, a kormány nevében is Rétvári államtitkár úr. Ahogy megérkeztem, mindjárt szót adhatok. Parancsoljon!

DR. RÉTVÁRI BENCE, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Én is szép jó estét kívánok önnek és minden képviselőtársamnak. Teleki képviselő úr az előbb itt volt, és ő hozta szóba, hogy bizony sok idős ember van, aki nem engedheti meg magának, hogy

wellnesselni menjen, nem engedheti meg magának, hogy szaunázni menjen. Bizony, mi is úgy gondoltuk, hogy nekik is meg kell adni a lehetőséget arra, minél többeknek, hogy ezt mégis megtapasztalják. Főleg akkor, ha ledolgoztak akár évtizedeket munkaviszonyban, vagy gyermekeket neveltek.

Éppen ezért döntöttünk úgy, hogy számukra is indítsunk olyan programot, amelyben azok, akiknek anyagi lehetőségük nem lenne ilyen helyekre járni, mégis eljussanak oda. Az Erzsébet-programban ennek olyan fedezetét is találtuk meg, amellyel mástól nem vontunk el semmifajta forrást, hanem pusztán azt a profitot, amit kivitték az országból, mi itthon tartottuk, és nem multinacionális vállalatok extra nyereségét szolgálta, hanem magyar nyugdíjas emberek fürdőzését, pihenését, wellnessezését szolgálta.

Minderre 170 ezer nyugdíjasnak nyílt lehetősége, 2012-ben 17 ezernek, 2013-ban 28 ezernek, 2014-ben 34 ezernek, 2015-ben 58 ezernek, 2016-ban pedig 35 ezer nyugdíjasnak biztosítottunk éppen ezért kikapcsolódási lehetőséget. Ebben benne volt az a forgalmazási eredmény, amit az Erzsébet-utalványokból tudtunk elérni, és benne volt több milliárd forint értékben a költségvetésből juttatott támogatás is az utóbbi években.

Az Erzsébet-program keretében lehetett pályázni ezekre, üdülési pályázatra, kedvezményes fürdőbelépőkre a nyugdíjasok számára. A kedvezményezett köre 60 éven felüli személyek köre, akik öregségi nyugellátásban részesülnek, és nyilván belföldi illetőségűek, és a 2016. évre megállapított havi teljes összegű ellátásuk nem haladja meg a 147 ezer forintot, valamint további adóköteles jövedelemmel nem rendelkeznek. Ez volt tehát az a kör, akik valóban, saját forrásból valószínűleg nem jutottak volna el sem nyugdíjasként, sem az előtt ilyen wellness-helyekre, de így mégis ezt megtehették. Itt viszonylag kicsi összegeket kellett befizetni, hiszen elnyert támogatás esetén 2500 forint önrészt kellett befizetni.

Itt többféle lehetőség is volt, 3 és 4 csillagos gyógy- és termálvizes szállodákban lehetett eltölteni 4, illetőleg 3 éjszakát az ország legkedveltebb fürdővárosaiban, nyilván elsősorban az elő- és az utószezonban, ami egyaránt jó volt a honi vendéglátóhelyeknek, hiszen kibővült számukra a szezon, jó volt a nyugdíjasoknak, hiszen eljutottak ezekre a helyekre. És jó volt az egész országnak is, hiszen az ő közérzetük, az ő egészségi állapotuk is javult. Úgy érzem, mindenki igazságosnak érezte ezt a döntést. És jó döntést hoztunk akkor, amikor nem kiengedtük ezeket a pénzeket, elsősorban Franciaország irányába, hanem azt mondtuk, hogy kapják meg a nyugdíjasok ezt a lehetőséget.

Ahogy megkapták sokan mások, több százezer ember, elsősorban diákok táborozásra, de természetesen nyugdíjasok is megkapták üdülésre, wellnessre, gyógyfürdőzésre. Ilyen és hasonló javaslatokkal próbáltuk a biztonságot növelni a nyugdíjasok számára, tettük ezt ugyanígy a nyugdíjemelésekkel. Ha korábbi számításokat használtunk volna, legalább 4,1 százalékkal kevesebb jutott volna az ő nyugdíjuk

emelésére. És tettük ezt a nyugdíjasok számára akár rezsicsökkentéssel, akár gyógyszerárak csökkentésével, akár más intézkedésekkel is.

Ugyanakkor már elég sok órája vitatkozunk itt, de egyetlenegy ellenzéki képviselőtől sem hallottuk azt, hogy támogatja azt a mai javaslatot, amely lehetővé tenné, hogy nagyobb mértékben nőjenek a nyugdíjak. Sok mindenre jutott idő, sok kormányzati képviselő gúnyolására, cáfolásának kísérletére jutott idő, de annak támogatására, hogy a nyugdíjak magasabb mértékben nőjenek, nagyobb mértékű nyugdíjemelést kapjanak jövő évben a nyugdíjasok, nem jutott szó az ellenzéki frakciók részéről.

Ugyanúgy nem szóltak arról, hogy támogatják-e azt az Idősügyi Tanácsban megfogalmazott javaslatot, amit a holnapi napon a kormány is tárgyalni fog, hogy 10 ezer forint egyszeri, az előbb említett Erzsébet-utalványokban megnyilvánuló juttatást kapjanak a nyugdíjasok. Erről sem szóltak egy szót sem, erről sem hangzott el semmi. Ez is mutatja azt, hogy nem egy valódi vitáról van szó, hiszen a nyugdíjrendszerrel, a nyugdíjelképzelésekről egyik ellenzéki párt sem mondta el valós elképzeléseit. A Fidesz-KDNP részéről már többször, több irányból megközelítettük, hogy hogyan tudtuk fenntartani 2010 után a nyugdíjassza stabilitását, hogy legyen biztos lehetőség minden hónapban a nyugdíjak kifizetésére. Ezért volt lehetőség a havi nyugdíjak összegének olyan mértékű megemelésére, ami már éves szinten egy teljes havi nyugdíjtöbbletet jelent.

Az ellenzéki pártok sem bevételi, sem kiadási oldalon, sem a nyugdíjrendszer stabilitásával kapcsolatban, sem semmi másról nem fejtették ki álláspontjukat, ami azt jelenti, hogy ők is azt tartják a legjobbnak, csak ezt nem merik kimondani, amit a Fidesz-KDNP tett az elmúlt időszakban. És ennél jobb javaslatuk nincs. Az pedig kiderült, hogy a mai vitának a fő témáját semmilyen érdemi javaslattal, háttérrel nem tudták megtámasztani, hanem pusztán és kizárólag, ahogy Csizi képviselőtársunk is felhívta rá a figyelmet és más képviselőtársaink, egy zuhanórepülésben levő ellenzéki pártnak egy kísérlete arra, hogy kinyissa az ejtőernyőt, és lassabban zuhanjon a népszerűsége.

Azt hiszem, a választókat nem szabad ennyire lenézni, nem lehet hirtelen valakinek nyugdíjaspártinak beállítani önmagát, amikor hat éven keresztül mindazokat az intézkedéseket nem támogatta, amelyek a nyugdíjasok érdekét szolgálták. Volt, amit kezdetben támogatott, de aztán pár évre rá már azt is ellenezte a hárompilléresből kétpilléressé átalakított nyugdíjrendszerrel kapcsolatban. Tehát láthatjuk, nincs másról szó, mint egy hirtelen ötletéről, egy hirtelen összerántott javaslatról, amivel próbálják a zuhanó népszerűségüket megállítani.

Ne nézzék le ennyire a választókat, ne nézzék le ennyire a nyugdíjasokat! A nyugdíjasok is visszaemlékeznek arra, hogy kik azok, akik megőrizték a nyugdíjak vásárlóértékét, akik betartották a szavukat, akik megvédték az 55 év fölötti emberek munkahelyét, hogy nagyobb értékű nyugdíjat kapjanak,

és a nyugdíjak vásárlóértékét is meg tudták őrizni. Sőt, növelni tudták, és ez a növelés az idén decemberben egy egyszeri juttatással és a jövő évben egy megemelt emelési ütemmel is tovább folytatódik, amit, úgy látszik, az ellenzék itt a parlamentben a mai napon sem tudott támogatni. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

(20.10)

ELNÖK: Előre bejelentett felszólalóként Z. Kárpát Dániel képviselő úr, a Jobbik képviselője jön, tessék!

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Üdvözlök mindenkit a pártállami ülésen; amit államtitkár úr előadott, az egy jó kommunista beszéde volt. Gratulálok, államtitkár úr! Teljesítette a megbízói feladatát. Egy probléma van, hogy folyékonyan hazudik.

Sneider Tamás három felolvasott levélen kívül folyamatosan és végig azon koncepcióról és azon javaslatcsomagról beszélt, amit a Jobbik letett az asztalra. *(Dr. Rétvári Bence: Mik az intézkedések? Mondjal öt intézkedést!)* Nem önnek kellett volna itt véleményt formálnia, hanem a mögöttük álló választók nevében kellett volna szakmai reakciót fogantatnia. Ön erre képtelen volt, de vegyük egyesevel!

Képviselőtársnője is hazudott annak előtte. Már felszólalása közben látszott, hogy látja és tudja, hogy hazudik, mégis folytatta, hiszen azt állította, hogy 40 év munkaviszony után ígérték a hölgyek számára azt, hogy nyugdíjba mehetnek. Ez nettó hazugság. Bárhol visszaolvasható, hogy 40 év szolgálati viszonyról volt szó. A szolgálati viszonyba beletartozik még az iskolai gyakorlattól kezdve számtalan olyan egyéb tényező, ami nem tekinthető munkaviszonynak. *(Dr. Soltesz Miklós felé fordulva:)* Hiába ingatja a fejét, ott van, visszakereshető! Ne hazudozzanak a parlament ülésén! Gyalázat, amit művelnek! *(Közbeszólások a KDNP padsoraiból.)*

És minket vádolnak azzal, hogy nem támogatjuk hölgyek esetében 40 év akár munka-, akár szolgálati viszony, én magam a szolgálati viszony után történő nyugdíjba vonulás lehetőségét támogatom. Ez a Jobbik programjában megtalálható, miközben az önök programja annyi volt, hogy folytatjuk. Egyetlen árva, átkozott szó, hogy önök folytatják.

A mi programunkban ez megtalálható, számonkérhető; ezért szoktak politikai erő programot írni, hogy aztán számonkérhetőek legyenek, és mi vállaljuk ezt a számonkérést. És nyilvánvaló módon, még egyszer el kell mondanom, az önök salátáját azért nem szavazhattuk meg, mert 70 ezer magyar embert olyan súlyosan diszkrimináltak vele, ami egész egyszerűen tarthatatlan, és felelős nemzeti erő nem adhatta ehhez a nevét. *(Dr. Rétvári Bence: Öt nyugdíjintézkedést szeretnék kérni!)*

Ettől függetlenül előtünk van az a javaslat, amivel szemben önöknek észérveik nincsenek, nem voltak, és a jelek szerint most sem lehetnek. Amikor

fideszes képviselőtársam azzal jön, hogy Vágó Sebestyén hányadik lett a választáson a választókerületében, lemegy kutyába. Egész egyszerűen szánalmas! Méltatlan a parlamenthez, ha szakmai érvek helyett azt vizsgálja, hogy egy képviselő a választásokon hányadik helyen végzett. Hogy jön ez a szakmai mondanivaló minőségéhez? Mi köze hozzá? Szedje már össze magát, képviselőtársam! (Csizi Péter: *Itt sem voltál a rendes felszólalásomon!*) Ne kiabáljon, nyomjon gombot, és vegyen be nyugtatót! Ezalatt szóba került az Alaptörvény... (Zaj.)

ELNÖK: Nyugi, nyugi! Az ülést én vezetem, most Z. Kárpát Dániel képviselő úr beszél, a többiek áhítatosan hallgatják, utána majd őket. (Csizi Péter és dr. Rétvári Bence közbeszól.) Értem, képviselő úr. Rendben, figyelemmel. Képviselő úr, folytassa!

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. (Csizi Péter: *Még egy nyakkendőt sem tudott kötni!*)

ELNÖK: Kérem szépen, képviselő úr! (Zaj.) Csizi képviselő úr, ide, énám! Szemkontaktust! (Csizi Péter: *Z. Kárpát itt sem volt a felszólalásomon.*) Rendben van. (Derültség.) Majd beavatjuk a részletekbe, most kérem szépen, türtőztesse magát. Ő hadd mondja végig, és akkor lesz megint min háborogni. Addig gyűjtse az energiáit! Maga pedig folytassa, tessék!

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Köszönöm szépen az ismételt szót és a lehetőséget, hogy újra a kormányzat hazugságairól ránthassam le a leplet az alaptörvény-módosítás ügyében is. Hiszen itt számon tetszettek kérni, hogy a Jobbik nem támogatott egy alaptörvény-módosítást. Ön úgy mondta, hogy az alaptörvény-módosítást. Volt jó néhány darab belőle. A Jobbik egész pontosan hármat nyújtott be, amely a migráció minden jogcímen történő kizárásáról, a tudatos betelepítés kizárásáról szól. Önök, igen, önök mind a hármat leszavazták. Mind a három jobbikos indítványt leszavazták.

Ezek után benyújtottak egyet, ami annyiból csonka volt, hogy az önök letelepedésikötvény-üzletágát meghagyta, mert önöknek a piszkos pénz megszerzése fontosabb, mint Magyarország biztonsága. Olvassák el az Alfahíren is megjelent mai közlést, mely egyébként a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal adatsorából származik. Ebből egyértelműen kiderül, hogy önök a kötvényüzletágukon keresztül 2876 úgynevezett befektetőnek adtak eddig - tehát ennyi idegennek adtak - letelepedési jogot, ehhez csatlakoztak még családtagok a család-egyesítés révén. Így a jelenlegi végösszeg 7965; ennyi idegent telepítettek be önök Magyarországra. A Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal adatairól beszélünk.

És ezzel szemben felfűtöttek egy több mint 9 hónapos kampányt a brüsszeli kötelező betelepítési kvótáról, amit nemhogy nem támogatunk, hanem

amikor leadtuk a vészjelzéseket, önök évekig azt mondták, hogy ez egy nem létező probléma. Kontrát államtitkár úr fölemelkedett, és elmondta, hogy hány rendőrt avattak a Hősök terén, és ez egy nem létező probléma. A helyzet az, hogy önök telepítik be az idegeneket, és hatalmas mellénnyel, hatalmas szájjal oktatják ki az ellenzéket, pedig nincsen mire föl.

És hogy arról beszéljünk, hogy mit tehetnének önök? Példának okáért megoszthatnának velünk egy részletes koncepciót arra vonatkozóan, ami arról szól, hogy mondjuk, a Ratkó-korosztály tagjainak jelentős része kapcsán, akik önfoglalkoztató vállalkozóként vagy speciális munkavállalási formákból vonultak nyugdíjba, és adott esetben a 100 eurónyi összeget sem éri majd el a nyugellátásuk, milyen jövőképet szánnak. Tehát hogyan kívánják az ő idős-kori biztonságukat szavatolni? Mint ahogy azt is látjuk, hogy 800 ezer olyan honfitársunk van Magyarországon - és ez nagyon súlyos kérdés, erre választ kellene találni -, aki a jelenlegi szabályok szerint semmiféle nyugdíjjogosultságot nem szerez, nem is szerez majd, vagyis idős korában mindvégig állami segélyekre, állami dotációkra lesz utalva.

Időskorúak járadéka tekintetében azt talán ne nevezzük jövőképnek, hogy 800 ezer ember időskorúak járadékából fog megélni és fog boldogulni Magyarországon. Egészen biztos, hogy ezen emberek számára valamilyenfajta jövőképet teremteni kellene, és közös felelősségünk lenne ezen dolgozni egyébként. Ezért fájdalmas az, hogy a „Férfiak 40” kapcsán észszerű érvet nem hallottunk a kormányzattól, egy-két kiszólást igen a költségvetési terhek tekintetében.

De itt megint csak Sneider Tamás felszólalására kell visszautalnom, az a négyéves ütemterv, amit a kiadások kapcsán felvázolt, abszolút tartható, belefér a költségvetési keretekbe, és a pénz egy része ráadásul egyértelmű módon a magyar piacon hasznosul. Jellemzően nem luxusjacht és nem államkötvény lesz belőle, hanem a piacon és alapvető fogyasztási cikkekre kerül majd elköltésre.

A másik fő probléma, amiről beszélünk kellene és lehetne, az a felosztó-kirovó rendszer tarthatatlansága, hiszen a legoptimistább előrejelzések is legkésőbb 2040-re teszik ennek a nem is borulását, de legalábbis megingását, ugyanakkor ezek a modellek még nem számolnak a kivándorlási spirál ilyen elképesztő felfutásával, mint ami napjainkban tapasztalható.

Éppen ezért mondhatjuk el azt, hogy már ma is csak az aktív korú magyar emberek nagyon csekély része fizet a minimálbérnél nagyobb bevétel után valamifajta adót és járulékot. Tehát az a befizetett adó- és járuléktömeg, ami rendelkezésre áll, biztos, hogy évtizedes távlatban nem lesz elég a rendszer szinten tartására. A külföldön dolgozó magyar emberek tekintetében pedig semmiféle járulékbefizetésről nem beszélhetünk. Tehát értelemszerűen külföldről ide csak az a mintegy 930 milliárd forintnyi hazautalás jön vissza, ami nem jelent hosszú távú járulék- és adóbevételt, hanem egyszeri elköltése tulajdonkép-

pen módosíthatja a magyar GDP-t, de ez egy külső injekció és nem tekinthető a magyar gazdaság egyik saját lábának.

Azt is láthatjuk, hogy a kormányzat valamifajta koncepció irányába elindult, hiszen sokszor hangoztatja, hogy a fogyasztási típusú adókat emeli. És nyilvánvaló módon, ha nem tudja majd hosszú távon a különböző adó- és járulékevételekből biztosítani önmagában a szükségleteit, akkor a fogyasztási adók egekig történő emelésével próbálja majd ezen rendszerek lyukait betömöködni, és a munka- és tőkejvédelmek oldaláról közelítve önök nem fognak a nyugdíjrendszerhez elég forrást találni. Tehát a jövőben a fogyasztási adókat fogják brutális szinten tovább emelni; ezt el is kezdték. A 27 százalékos áfa egyébként egy világító fáklya nemcsak az adócsalók számára az egész régióban, hanem mutatja a kormány hozzáállását is.

Egyik oldalon a jövedelmeket egyébként helyes módon igyekszik egy kicsit kevésbé terhelni, a másik oldalon viszont a fogyasztási típusú adókkal szénné adóztatja az embereket. Rétvári államtitkár úr OECD-adatokat idézett, akkor hadd hozzak én is ide kettőt. Egy kétgyermekes, kétdolgozós, sajnos már nem átlagos, de azért a vágotthoz közelítő családmódellet tekintetében a vizsgált OECD-országok tekintetében a negyedik legnagyobb adóterhelés Magyarországon mutatható ki.

Egy gyermektelen egyedülálló esetében pedig bizonyos foglalkozások és körök esetében a legmagasabb adóteher Magyarországon mutatható ki. Látható, hogy ezen szervezet statisztikáiból is tudunk ilyen is, olyat is előhúzni. Nyilvánvaló módon hosszas szakmai vitát lehetne erről folytatni, ha önöknek ez lenne a céljuk.

Amit az önök figyelmébe ajánlhatunk, az a 27 százalékos áfaszint azonnali csökkentése. Említették itt, hogy alapvető élelmiszerek tekintetében némi-nemű csökkentésre sor került. Én ezt támogatom. A problémám az, hogy egy magyar család átlagos fogyasztói kosarának a 6-7 százalékát érintette ez a csökkentés, kozmetikai jellegű volt, miközben a költségvetési mozgástér lehetővé tette volna a sokkal bátrabb csökkentést, és a gyermeknevelési cikkek tekintetében is elvárható lenne ugyanez, hiszen hogyan várható népesedési fordulat akkor, ha a gyermeknevelési cikkeket itt adóztatják áfaszempontból a legbrutálisabban egész Európában.

Kitérhetnék egyéni nyugdíjszámlákra, egyebek-re, a lényeg, hogy a magyar nemzetgazdaság tortájának méretét kellene növelni, hogy aztán a szociális ellátórendszerekre több jusson. Ez ugyanakkor nem megy a kormányzat elhibázott gazdaságpolitikájával, kiszáradt gazdaság elérésével, és úgy, hogy Magyarországon egzotikus és egyéb adófajtákkal brutálisan terhelik mind a lakosságot, mind a vállalkozókat, tehát gazdaságpolitikai fordulatra lenne szükség ahhoz, hogy meg tudják alapozni később a demográfiai fordulatot is.

Köszönöm a lehetőséget. *(Taps a Jobbik padso-raiban.)*

(20.20)

ELNÖK: Köszönöm szépen. A kormány nevében Rétvári államtitkár úr következik. Tessék!

DR. RÉTVÁRI BENECÉ, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tudja, tisztelt képviselő úr, a magyar gazdaság oly mértékben ki van szárítva, hogy az elmúlt hat hónapban csak három minősítő minősítette fel a magyar gazdaságot.

Kérem, azt magyarázza meg nekem, ön azt mondta, hogy bizonyos foglalkozások esetében maximális Magyarországon az adó. *(Z. Kárpát Dániel: Nem ezt mondtam!)* Magyarázza meg, mert mi se értettük, egymásra néztünk, mi úgy tudtuk, hogy minden foglalkozás esetében ugyanaz. Azt mondta, hogy bizonyos foglalkoztatástípusok esetében már maximális adó van Magyarországon, ezt nem tudjuk nagyon értelmezni itt a patkónak ezen az oldalán. Kérjük, majd ezt magyarázza meg egy kétpercesben vagy valahogy.

Rendkívül kínos volt ez a felszólalás. Én csak azt kértem, hogy öt nyugdíjintézkedést mondjon a Jobbik részéről, nullát sikerült hallanunk. Miután ön elmondta, hogy a Jobbiknak egy koherens nyugdíjképe van, mondtam, hogy nem kell mindent, csak ötöt soroljon fel. *(Z. Kárpát Dániel közbeszól.)* Egyet sem sikerült felsorolni, magyarul, a Jobbiknak semifajta koherens képe nincs a nyugdíjasokról, nem tudja szavatolni a nyugdíjak stabilitását, rögtönözne a döntésekben, hirtelen, kapkodva és felelőtlenül hozna döntéseket, ha ilyen helyzetbe kerülne. Bízunk benne, hogy nem fog soha ilyen helyzetbe kerülni, jelenleg ez a veszély nem is fenyegeti a Jobbikot.

Rendkívül kínos volt, hogy az egész felszólalás alatt áfáról is volt szó, minden más adóról, néha túladóztatott Magyarország, néha adóparadicsom, tehát ennek voltak azért némi megmagyarázhatatlan ellentmondásai is, de nulla adóval kapcsolatos intézkedést tudott mondani. Korholta a Fideszt, hogy nincs koherens nyugdíjpolitikája. Másról se beszélünk, mint hogy mit teszünk hat éve, ön pedig egyetlen intézkedést nem tudott mondani a Jobbik részéről, magyarul, semmifajta átgondolt tervük ezzel kapcsolatban nincsen. Rögtönöznének, debattórködnének, mint ahogy ezt teszik most a politikai patkó ellenzéki oldalán. Itt kisebb a veszély, de azért, mint arra a képviselőtársam már felhívta a figyelmet, önöknek már ellenzékben is sikerült megszegni saját választási ígéreteiket. Ettől függetlenül mi azért a saját és a nyugdíjasok számára eddig stabilitást és növekedést hozó nyugdíjpolitikánkat szeretnénk folytatni. Úgy látjuk, a Jobbiknak ezzel szemben nincsen semmi.

Ugyanakkor egy másfajta versenybe belekezdett a Jobbik, egy magyarázkodási versenybe: még kínosabb, amikor azt mondják, hogy azért nem szavazzák meg 181 ezer időskorú hölgy „Nők 40”-kedvezményre való jogosultságát, mert lehetne 70 ezerrel több is. Ez egy rendkívül kínos magyarázkodás, hogy ezért

180 ezernek nem szavazzák meg, mert önök úgy gondolják, hogy több is lehetne. Miért nem szavazták meg a 180 ezernek, aztán benyújtanak egy javaslatot a többire? De ez nem indok arra, tisztelt képviselő úr, hogy a 180 ezerét elutasítják. *(Mirkóczki Ádám: Be lett nyújtva, le is szavaztatók!)* Ez csak azt jelenti, hogy önöknek semmifajta hosszú távú, se nyugdíj-, se más elképzelésük nincsen, hirtelen szavazgatnak gyors frakciódöntések alapján, teljesen összevissza, egymásnak ellentmondó módon *(Mirkóczki Ádám: Csak az a jó, hogy ti nem!)*, nincsen hosszú távú elképzelésük. A nyugdíjnal ez rendkívül kockázatos. *(Mirkóczki Ádám: Nem loptok és nem hazudtok!)*

Ugyanilyen kínos volt a magyarázkodás az Alaptörvényénél is. Amikor százazrek vagy bizonyos években milliók érkeznek az Európai Unió határára, és láthatóan Brüsszelben elő akarják ezt segíteni *(Mirkóczki Ádám: Orbán Viktor aláírta!)*, mestersegesen segítséget adnak ahhoz, hogy emberek tömegei és milliói betelepüljenek Európába, ők maguk telepítenék őket be, elő akarják ezt segíteni *(Mirkóczki Ádám: Volt olyan, amit Orbán Viktor aláírt, ti meg hazudtatok!)*, és ehhez alaptörvényi védelmet szeretnének adni Magyarországnak, akkor önök azt mondják, hogy a várható milliók elleni védelmet, akik éves szinten fognak érkezni az Európai Unió határára, nem szavazzák meg, mert van másol önök szerint pár ezer ember, akivel egyébként nem értenek egyet. *(Mirkóczki Ádám: Ennek örülnöd kellene, ha ez így lenne!)* Ez egy rendkívül kínos magyarázkodás, képviselőtársaim, az önök részéről.

Amikor már mindenfajta érvük elfogy a nyugdíjvitában is meg bármilyen más vitában, akkor azt mondják, hogy Habony meg Mészáros, meg Andy Vajna. Ennyi, ennyi az önök nyugdíjpolitikája: Habony, Mészáros, Andy Vajna. *(Mirkóczki Ádám: Lopni, lopni, lopni!)* Erre azért a nyugdíjasok, úgy gondolom, nem alapozhatnak nyugodt nyugdíjas évtizedeket *(Z. Kárpát Dániel: Mi legalább nem lopunk! Ez különbség, nem?)*, úgyhogy úgy látom, továbbra sem sikerült a Jobbiknak ezen a téren előrelépni.

A Fidesz-KDNP nagyon helyesen döntött az elmúlt hat évben, hogy azokat a jogszabályokat hozta meg, és olyan stabil alapokra fektette a nyugdíjrendszert, ami biztosította a nyugdíjak értékének az emelkedését is, de önnek se csúszott ki a száján, hogy támogatja azt, hogy jövőre nagyobb mértékben nőnek a nyugdíjak, és önnek se csúszott ki a száján, hogy támogatja azt, hogy a nyugdíjasok tízezer forint juttatást kapjanak. Úgy látszik, ezt önök tényleg nem támogatják. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Kétperces kör következik; a KDNP képviselője, Soltész Miklós képviselő úr elsőként.

SOLTÉSZ MIKLÓS (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Teleki László képviselő úrnak köszönöm a hozzászólását. Csak annyit szeretnék mondani, hogy sok igazság volt abban, amit mondott, de az a baj, és

tényleg ezt őszintén mondom önnek, hogy a cigány emberek életében nem a nyugdíj járuléka befizetése az első probléma sajnos évtizedek óta, éppen ezért hiába 55-60-65 évesek, sokszor még akkor se jutottak nyugdíjhoz. Tehát pont ezen a társadalomfilozófián kellett változtatni, hogy ne segély, ne rokkantnyugdíj legyen, hanem lehetőség szerint olyan lehetőséget adjunk, ami munka, és azután fizetnek szociális járulékot, fizetnek egészségügyi járulékot. Szerintem ez egy nagyon fontos dolog, amit ön felvetett, csak el kell ezt kezdeni, és ezt közösen kell erősíteni, mert valóban óriási nagy probléma az, amit ön felvetett.

Mindamellet pedig hadd tegyem hozzá, hogy Sneider Tamás mellett most már, úgy látom, Z. Kárpát Dániel is a felszólalásában teljesen összezavarta a Jobbik sorait. Az egyik pillanatban azt mondta, ne haragudjon, képviselő úr, hogy van bőven pénz, ezt Sneider Tamás bizonyította, nem tudom, pontosan honnan vették a számokat, van bőven, hiszen ilyen-olyan előreszámítások szerint ez megoldható, majd két perc múlva, három perc múlva azt mondta a hozzászólásában, hogy nincs elég járulékos, adó- és nem tudom, milyen bevétel.

Döntsek már el, jobbikos képviselő urak, döntsek már el, hogy ahhoz a gazdaság- és társadalompolitikához akarnak-e kapcsolódni, ami 2010 előtt volt, vagy valami józan gondolkodást elindítanak. Ha igen, ha józant szeretnének, nem ezt, amit most csinálnak, nem ezt a teljesen hiteltelen és beolvadó politikát, amit csinálnak, akkor gondolják már át, hogy ahhoz a nyugdíjpolitikához csatlakoznak-e, ami volt 2010 előtt, és amit önök egyébként most egyre jobban védenek itt, a felszólalásaikból egyre jobban ez jön ki, vagy ahhoz, ami megmentette az ország nyugdíjrendszerét *(Az elnök csengetéssel jelzi az időkeret leteltét.)*, aminek eredményeképpen egyébként, még egyszer hangsúlyozom, hat év alatt 10 százalékos növekedett a nyugdíjak reálértéke *(Az elnök ismét csenget.)*, amihez önök soha nem csatlakoztak. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Korózs Lajos képviselő úr, MSZP, két percben.

KORÓZS LAJOS (MSZP): Nagyon fogytán van az időm. Kedves Képviselőtársaim! Ez a vitanap nem... *(Dr. Rétvári Bence jelzésére:)* Nem az az időm, Bence, én még évtizedekig itt fogok ülni a parlamentben.

Ott ülnek a szakszervezeti vezetők fenn a karzaton, és bizony, azt kell hogy mondjam, hogy szinte szégyellni kell magunkat. Ez nem a CSOK-ról szól, ez nem alaptörvény-módosításról, nem a bevándorlásról, ez a munkavállalókról, és még csak nem is a nyugdíjrendszerről meg nem az Erzsébet-utalványról. Van előtünk egy indítvány, amely arról szól, kifejtettem, hogy a probléma miből adódott, miért került ide ez az egész: rapid módon, mindenféle átmenet nélkül megszüntették az előrehozott öregségi nyugdíjat, benne a korengedményt, a korekedvez-

ményt, a csökkentett összegű előrehozott nyugdíjat és a többi. Erről szól az indítvány és nem más ügyekről. Láttam, hogy volt szakszervezeti vezető, aki lebukott a székről, persze lehet, hogy csak a tollát ejtette le, de mégis. Mindenről szólt itt a mai vitanap, látom, hogy néhányan csak azért gyúrnak már, hogy teljen az idő.

Kedves Képviselőtársaim! Itt arról van szó, hogy a megváltoztatott rendszerben lehet azzal hencegni, hogy nullszaldós a nyugdíjkassza, vagy lehet, hogy még plusz is van benne. Egyébiránt csak mondom önöknek, hogy nincs ma Magyarországon nyugdíjkassza, nincs Magyarországon nyugdíjkassza, van költségvetés, és a költségvetésben a pluszokat a szociális hozzájárulási adóból szedték be, több száz milliárd forintot pluszban a munkavállalóktól, és most sajnálnak néhány tíz milliárd forintot odaadni egy indítványra vagy egy kezdeményezésre, amely reményeink szerint törvényt tudna ebből az egészből csinálni; erről szól az egész. Képviselőtársaim, önök milliárdokat vontak ki a nyugdíjrendszerből az elmúlt hat évben, és ennek a töredékét szeretnék csak visszakapni azok az emberek, akik megszolgálták. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Sneider Tamás képviselő úr, Jobbik.

SNEIDER TAMÁS (Jobbik): Köszönöm, elnök úr. Ehhez a szégyenteljes vitához szeretnék akkor még hozzászólni. Kérem szépen, akkor konkrétan mondom, hogy Navracsics úr azt mondta, hogy a szolgálati idő beleszámít. Akkor nézzük a szabályozást! A szabályozás más szolgálati időt, így például a tanulmányi időt, a munkanélküli-, álláskeresési ellátás vagy a rehabilitációs ellátás folyósításának időtartamát, a 18 év feletti tartósan beteg hozzátartozó ápolása miatt folyósított ápolási díj folyósításának az időtartamát vagy a megállapodás alapján fizetett nyugdíjjárukkal szerzett időt, amelyek egyébként az általános szabályok szerint szolgálati időnek minősülnek, a kedvezményre való jogosultság szempontjából nem veszi figyelembe.

(20.30)

De még ennél többet sem vesz figyelembe: a felsőoktatásban eltöltött, szolgálati időként elismerhető éveket nem lehet figyelembe venni... Hadd ne soroljam fel azt, aminek a 70 ezer asszony jelenleg kárvalottja, mert önök egy ilyen hazugságot terjesztettek el a választási kampányban, és ezt nem tartották be pár hónappal később.

És az, hogy nincsen programunk? Ez a legnagyobb neveltség. Ha valakinek nincs programja ma Magyarországon a nyugdíjrendszerrel kapcsolatban, az a Fidesz, erről száz százaléki meg vagyok győződve. Nyilvánvalóan 40 másodperc alatt nem tudom elmondani, hogy mi mit szeretnének véghez vinni, de egy biztos, hogy a szociális hozzájárulási adót, amit önök bármikor bármire ellophatnak, mert

van jogosultságuk hozzá, mert eddig nem lehetett megtenni, mert nyugdíjjáruulék volt, az újból nyugdíjjáruulék lesz, ha kormányra kerül a Jobbik, és nem fogják ellopni a nyugdíjasok pénzét! Ami nyugdíjjáruulék, az nyugdíjra lesz kifizetve Magyarországon! És még sok ilyen programunk van, higgyék el!

Köszönöm szépen. (Közbeszólások a Jobbik soráiból: *Így van! - Taps a Jobbik padsoráiból.*)

ELNÖK: Most visszatérünk az előre bejelentett felszólalásokhoz. Ezek sorában elsőként Kovács Sándor képviselő úr, Fidesz. Parancsoljon!

KOVÁCS SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Azt gondolom, egy politikai vitanapon a vita vagy annak heve a politika természetéből adódóan természetes. Hogy ezt ki mennyi habitussal, ki milyen hozzáállással folytatja le, az egy dolog.

Azt gondolom, ha a vitában többször visszatérő gondolatot, a nyugdíjkassza átalakítását, illetve a nyugdíjrendszer átalakítását vesszük alapul, akkor mégiscsak van egy egészségügyileg károsodott réteg, amely komplex felülvizsgálatban részesül kérelem alapján, ahol nemcsak az egészségügyi állapotát, hanem a szociális hátterét, a foglalkoztatási lehetőségét vizsgálják, és besorolják négy típusba, A, B, C, D kategóriába, és ezt is megosztják, A1, B1, s a többi, s a többi, hadd ne részletezzem. Tehát nem igaz az, hogy teljesen fűnyíróelv alapján megszűnt minden olyan juttatás, amely az ember egészségügyi károsodására utalhat vissza.

A valóban a nyugdíjnak hívott letisztulási folyamat: a valóban adóként beszédett nyugdíjjáruulék, a nyugdíjkassza a költségvetés önálló fejezeteként igenis nyomon követhető. Emiatt tartható egyensúlyban a társadalombiztosítási nyugdíjkassza. Azt gondolom, hogy a bevételi és kiadási oldala, mint ahogy az előttem felszólaló képviselők helyesen megállapították, emiatt van egyensúlyban. És ez az egyensúly nagyon gyorsan felborulna, a legnagyobb tisztelettel elfogadva az önök érveit, hogy olyan munkakörben 65 éves korú emberek egészségi állapotát figyelembe véve... - nem ezen vitatkozzunk, hogy az egészségi állapot károsodik-e, hanem erre az egyensúlyra, ami a teljes társadalmi komplexitását vizsgálja, azt gondolom, hogy körülbelül 200 ezer ember, 200 ezer nyugdíjas ráengedése a Ratkó-korszak logikájából adódóan, nagyon nagy veszélyt hordoz magában, tisztelt képviselőtársaim.

Hiszen ha ez a 200 ezer ember nyugdíjasként a társadalom ellátórendszerére fog szabadulni - bocsánat, hogy így mondom -, vagy engedjük rá, és nem tartjuk fenn azt a fajta egyensúlyt akár a nyugdíjkorhatár fokozatos kitöltésével, akár pedig a foglalkoztatásnak az aktív módjával, amit Csizi képviselőtársam is az európai uniós felszólalásában mondott, MSZP-s felszólalásra hivatkozva; azt gondolom, hogy felelősen időskorú foglalkoztatásról kell beszélni, és az embereknek ehhez való viszonyáról. De hogy visszatérjek a valóban ledolgozott és esetlegesen egészség-

károsodott emberekre vonatkozó módosításra: a fegyveres erőknél, tisztelettel jelentem, be van vezetve, törvény szabályozza azt a fajta biztosítási módot, ahol belép a biztosítótársaság, és ha az egészségkárosodás visszavezethető a munkakörülményeire, akkor a biztosító átveszi azt a kiesett jövedelmet, amelynek esetleg az átcsoportosításából a munkavállaló egy másik munkakörben kell hogy elvégezzen. Azt gondolom, hogy ezek a folyamatok az életpályamodell bevezetésével a kormány szándéka szerint megindultak egy irányba, megindult egy célba, mégpedig annak a célnak a folyamánként, amit a kormány célul tűzött ki, közép- és hosszú távú célt, hogy gondoskodik az idősekről.

És ezt jogszabályba is foglalta: Magyarország Alaptörvénye értelmében a magyar állam külön védelemben részesíti az időseket. A hazai időspolitikai dokumentuma az idősügyi nemzeti stratégia: a 81/2009. (X. 2.) országgyűlési határozattal garantálja, hogy az első Idősügyi Tanács cselekvési tervet készít, amit a 1087/2010. (IV. 9.) kormányhatározat formájában erősített meg, hogy az időskorúak aktív elveit követi. Az idősek akadémiáját teremti meg, kérem szépen. A '93. évi III. törvény a szociális szolgáltatásokról szólva az Alaptörvénytől a szakellátásig felsorolja azokat a lehetőségeket, amelyeket ez a 200 ezres tömeg, illetve nyugdíjas korú vagy időskorú emberekről beszélve, szolgáltatásként igénybe vehetnek a magyar társadalom, a magyar közösség befizetett adóiból. Azt gondolom, hogy így, komplexen kellene vizsgálni.

De hogy visszalépjek egyet: a komplex felülvizsgálat az egészségkárosodott embereknél. A rokkantsági járadék lehetőséget biztosít arra, hogy felül sem kell vizsgálni, megállapítják a járadékot. Ha eléri a saját nyugdíjkorhatárra vonatkozó szabályokat, akkor a rá vonatkozó kedvezőbb feltételt igénybe veheti: vagy a rokkantjáradékot viszi tovább, vagy pedig a számára megállapított nyugdíjat viheti tovább.

De beszélhetnénk arról a rehabilitációs járadékról is, ami ugyan felülvizsgálatra sorolt, de éppen 2015 decemberében hozta meg a kormány azt a döntését, hogy az öt évvel a saját nyugdíjkorhatárához közel lévő rokkantnyugdíjasnak nem kell többet felülvizsgálatra járnia, gyakorlatilag átmegy rokkantjáradékba.

Tehát nem igaz az a híresztelés, hogy nem foglalkozik a kormány és nem gondoskodott azoknak a valóban hosszú időt elöltött embereknek a munkaviszonyában és a munkaviszony utáni egészségügyi járadékáról, amelyről beszéltünk.

Czunyiné képviselőtársam említette a chilei példát. Igen, bebizonyosodott, 35 év után a befizetett nyugdíjjárulékuk után a férfiak 38 százalékát kapják vissza a fizetéséhez viszonyítva, a nők 35 százalékát, tisztelettel jelentem. Tehát ne hivatkozzanak arra, hogy elraboltuk a kötelező nyugdíjpénztári befizetéseket. 35 évvel ezelőtt, 1981-ben vezették be a Pinochet-rendszerben, de lehet, hogy kinyomozhatók azok a szálak is, amelyek amerikai összefüggéseket és IMF-összefüggéseket fedeznek fel, és ugyanazok a

bankok próbálták meg a magányugdíjpénztárakat lenyúlítani.

Úgyhogy azt gondolom, hölgyeim és uraim, tisztelt képviselőtársaim, hogy a kormánynak igenis van hosszú távú stratégiája, van célja a magyar idősekkel, akár aktív foglalkoztatásban, akár egészségkárosodásban, akár normál munkavállalóként.

Az, hogy egy politikai vitában ki-ki habitusának megfelelően, még egyszer mondom, belemegy néhány olyan dologba, amibe lehet, hogy nem kellene belemenni, de az mégiscsak tűrhetetlen, és hadd kérjem ki képviselőtársaim nevében, hogy amikor dr. Kovács József képviselőtársam az egészségügyi ellátásról beszél, akkor mosolyog mindenki, hogy mi köze a nyugdíjhoz. Igen, az egészségügyi ellátás is a komplex ellátás része, és az időskorúak veszik legnagyobb számban igénybe a betegségük vagy esetleg a demenciájuk, hogyha már egy kórképről beszélünk, esetén. Ne nevéssük ki egymást, uraim! Mi megpróbáltunk valamilyen vitába belemenni, ha abból esetleg kitekintettünk egy-két pártpolitikai célra, azt gondolom, hogy a parlamentben vagyunk, és a parlamentben politikai pártok ülnek, és ütköztetik azokat a véleményüket, ami esetleg egy társadalmi csoport vagy egy komplex társadalom problémáját próbálja megoldani. Köszönöm szépen a lehetőséget. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ander Balázs képviselő úr, Jobbik. Tessék!

ANDER BALÁZS (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Először is, hadd köszönjem meg a Jobbik frakciójának nevében Kovács Sándor képviselőtársuk hozzászólását. Nagyon határozottan, de mégiscsak konstruktív módon vázolta fel az elképzeléseit. Ilyen formában ezzel ki is lógott a Fidesz-KDNP képviselőcsoportjából.

Itt a mai nap során egy másik vita kapcsán már megkaptuk Kucsák képviselő úrtól azt, hogy az ellenzék kvázi egyfajta politikai hackre használja fel ezeket a vitanapokat, most pedig a folyton pajkosan mosolygó Rétvári államtitkár úr vádolt minket azzal, hogy lelkiismeret-furdalásunk van. Szerintem egyébként pedig államtitkár úrnak van kognitív disszonanciája, ami amiatt keletkezett önben, hogy a szép elveket egészen nehezen tudja összehangolni azokkal a tettekkel, amelyeket a kormánya úgy azért megvalósít.

No, azért nézzük meg, hogy mégis mi a helyzet ezen az újfeudális, oligarchuralomba süllyedt Magyarországon a munkavállalók helyzetével, azoknak a munkavállalóknak a helyzetével, amely munkavállalókat önök, egészen komolyan mondhatjuk azt, hogy akár a Taigetoszról is képesek letaszítani, mert elvették tőlük azokat a kedvezményeket, amelyek igenis ezekben az emberelnyívő munkakörökben megjártak volna a számukra.

Néhány számadatot vagy néhány esetet akkor itt fel kell hozni. Ott van például az egzisztenciális fenyegetettség helyzete, bárki bármikor egzisztenciális

vágóhídra kerülhet. Gondoljunk itt például a Palócker károsultjainak az esetére. Majdnem ezer emberről van itt szó. Mi van akkor, ha hatvanéves kora után ér egy ilyen élethelyzeti válság, mondjuk, egy férfiembert. Mit tud magával kezdeni? Semmit egyébként, mert olyanok a körülmények, olyanok a jogszabályok, mert nem változtattak rajta, hogy egész egyszerűen képtelenség lesz egy ilyen krízisből kikeverednie.

(20.40)

De megnézhetjük akkor a munkahelyi balesetek számát is, hogy hogyan alakult itt néhány éves viszonylatban Magyarországon, és akkor ne tekintsünk vissza az elmúlt nyolc évre. Nézzük csak meg, mondjuk, hogy 2012 első félévében Magyarországon 7500 munkahelyi baleset történt, ez 2016 első félévében 10 ezer fölé kúszott. Vajon mi lehet ennek az oka? Talán csak nem egy olyan tényező is rejtezik emögött, hogy önök ott tartják a munkában megrokkant, belefáradt, idős munkavállalókat is a munkaerőpiacon, nem hagyják őket nyugton élvezni azt a nyugalmat, azt a nyugdíjat, amit egyébként megérdemeltek volna. De mondhatjuk azt is, hogy hasonlítsuk össze a 2015-ös OECD-adatokat, amelyek azt mondják ki, hogy Magyarországon 1900 órát dolgozik egy átlagos munkavállaló egy évben, ezzel szemben, mondjuk, ez a szám Németországban csak 1400 óra.

Mi van akkor, ha mondjuk, egy önök által kedvezményezett oligarcha, teszem azt, egy Mészáros véletlenül sem stróman Lőrinc azt gondolja, hogy az ő 3,5 milliárdos osztalékát veszélyezteti a munkában megfáradt, most már nem olyan termelékeny idős munkavállaló, és fogja, kirúgja? Mi lesz ezekkel az emberekkel? Lehet, hogy önök itt Ferenc Jóskának képzelik magukat, és úgy gondolják, hogy minden nagyon szép, minden nagyon jó, és mindennel meg vannak elégedve, de higgyék el, hogy ezek a magyar emberek, akiknek a leveleiből Sneider Tamás képviselő úr is idézett, egyáltalán nem érzik ezt a boldogságot.

De hogy még néhány adattal itt alátámasszam, hogy mennyire megérdemelnék a magyar férfiak is azt, hogy ne diszkriminálják őket, hanem a 40 év ledolgozott munka után élvezhessék ezt a nyugdíjat, néhány egészségügyi adat. Azzal mindenki tisztában van, hogy a nemzet végtelenül lepusztult egészséggyonnyal rendelkezik, és ha összevetjük azt a rendkívül magas arányú korai egészségromlást, ami Magyarországon megfigyelhető, mondjuk, akkor nem az ausztriai vagy nem a német adatokkal, hanem csak a szomszédos szlovák vagy éppen a nem túl távoli lengyel adatokkal, akkor azt kell mondani, hogy itt is nagyon rossz helyzetben vagyunk, és inkább Oroszország vagy éppen az ukrainai adatok felé tendálunk, és a férfiak ebben a vonatkozásban sokkal sebezhetőbbek.

Most már hármas nyomás alatt vannak a magyar dolgozó férfiak, egyfelől helyt kell állni a mun-

kahelyen, másfelől ugye, a családban is vannak elvárások, és itt van az újabb elképzelés, a szülőtartás kötelezettsége. Ez is jórészt a férfiak vállára fog egyébként nehezedni, és ha önök olvastak, mondjuk, Kopp Máriát, vagy olvastak mondjuk, Selye Jánost, akkor pontosan tudják, hogy az ilyesféle stresszfaktor, a bizonytalanságérzés, az, hogy a státuszvesztéstől retteghet, a magyar munkavállalók attól félve, hogy munkanélküliek lesznek, tulajdonképpen megbetegítik magukat. Meg kell nézni azokat a haláloki struktúrákat, azokat a statisztikai adatokat, amelyek mind azt mutatják, hogy az ilyesféle munkahelyi stresszbe mennyire bele tudnak betegedni a magyar emberek.

Hányszorosa, mondjuk, akkor a férfiak körében, a középkorú magyar férfiak körében a daganatos megbetegedéseknek az aránya, a szív- és érrendszeri megbetegedéseknek az aránya, az infarktusnak az aránya, mondjuk, egy osztrák szinthez képest? Elborzasztó adatokkal találkozhatunk, és újra csak ki kell mondani: önök ezeknek a magyar munkavállalóknak nem engedik meg, hogy a 40 év robot után végre élvezhessék is azt az életet, amit egyébként megérdemelnének.

Nem véletlenül volt egyébként a svéd népegészségügyi program előkelő helyén olyan elképzelés, hogy a társadalmi és gazdasági biztonságérzetet növelni kell, vagy éppen a munkahelyi stresszt meg kellene szüntetni. Hol vagyunk ehhez képest Magyarországon? Hol van itt a társadalmi kohézióinak a növelése? Itt Magyarországon társadalmi anómiás állapotnak a tanúi lehetünk. Ami önöknek, tisztelt kormánypartok, nagyon jól jön, hiszen egy anómiába taszított, kilátástalanságba taszított magyar társadalmat úgy tudnak irányítani, ahogy éppen azt Habony Árpád elképzelte. Mert ezeknek a szerencsétlen embereknek valamiféle fogódzó azért majd kell az életükbe.

De hogy néhány újabb statisztikai adatot itt felsoroljak: látjuk azt, hogy valamikor a '60-as években elkezdődött egy hihetetlen népesedési válság Magyarországon, ami a '90-es évek közepére vagy '93-ra hihetetlen magas szintet ért el a halálozások tekintetében, amikor egy esztendő alatt több mint 20 ezer, 40 és 59 év közötti férfiember halt meg. Ez arányait tekintve kétszeresen meghaladta az ugyanebbe a korcsoportba tartozó nőknek a halálozását. Ugyan javultak '93-tól ezek a népegészségügyi mutatók, de ezek az arányok, ez az irtózatossá váló arányeltolódás a férfiak kárára mind a mai napig fennáll. És önök ezzel a helyzettel nem akarnak kezdeni semmit, vagy nem tudnak semmit kezdeni. Amikor azt mondjuk, hogy egy magyar férfiember, mondjuk, egy 40 éves férfiember még 33 év életre számíthat, ekkora életkilátással bír, akkor érdemes ezért összevetni, mondjuk, az osztrák adatokkal vagy éppen az itteni nők adataival.

És hogyha arra gondolunk, amit Egyed képviselőtársam itt felhozott, hogy az alacsonyabb státuszban dolgozó, alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkező férfiak esetében pedig még rosszabb mu-

tatókkal találkozunk, akkor pedig még elborzasztóbb a kép, hiszen ott egy 30 esztendőes férfiember hatvanegynéhány százalékos bizonyossággal nem fogja megérni a 65 éves kort. Önök ezzel a helyzettel semmit nem akarnak, semmit nem tudnak kezdeni, mint ahogy azzal sem, hogy ha ezeket az emberek a munkaerőpiac kirekeszti magából, a rehabilitációból nem tudnak részesedni, vagy éppen a rokkantsági körből is kiestek, akkor a senki földjén bolyonganak.

Mi az üzenetük ezeknek az embereknek a számára, tisztelt képviselőtársaim? Semmi. Arról is beszélni kell, hogy ha el is jutnak egyébként a nyugdíjig ezek a férfiember, akkor 6-7 százalékuk számíthat további jó egészségben eltöltött évekre. Erről kellene beszélni, és nem ilyen cinikusan röhögni rajta, tisztelt Fidesz-KDNP-s képviselőtársaim! Erről lett volna szó, és erről lesz a továbbiakban is szó. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Kétperces felszólalások következnek. Először Korózs Lajos képviselő úr, MSZP!

KORÓZS LAJOS (MSZP): Köszönöm szépen. Tisztelt Ház! Kedves Képviselőtársaim! Gyorsan átfutottam itt a statisztikámat, ha már mindenki statisztikával foglalkozik. Képviselőtársaim tudják, én elég alapos ember vagyok, mindig mindennek utánanézek. Kérem szépen, 2010-hez képest a rendszer megváltoztatásával a rokkantellátó rendszerből 345 milliárd forintot vontak ki, a korhatár alatti ellátásból - kapaszkodjanak meg! - 365 milliárd forintot, minden áldott napra jutott egymilliárd forint elvonás, az egészségkárosodott személyek ellátásából pedig 159 milliárd forintot. Nem ragozom tovább, summa summarum, hat év alatt 869 milliárd forint került kivonásra a nyugdíjrendszerből - egy.

Kettő: szeretném emlékeztetni képviselőtársaimat, hogy a 2010-es választások előtt, amikor Varga Mihály képviselő úr egy óvatlan pillanatban éppen karácsony előtt azt mondta, hogy ha kormányra kerülnek, nagy valószínűséggel át fognak térni az úgynevezett svéd modell bevezetésére a nyugdíjrendszerrel illetően, akkor látszott, hogy borzasztó nagy felháborodás volt elsősorban a nyugdíjas civil szervezetek részéről, és igyekezett a miniszterelnök-jelölt Orbán Viktor megnyugtatni az idősek társadalmát, és egy nagyon hosszú interjút adott. Azt ugyan nem tudtam megfejteni, hogy miért a Wall Street Journalnak, de mégiscsak adott egy hosszú interjút, és ebben Orbán Viktor miniszterelnök-jelölt azt mondta szó szerint, hogy köszönetet mond ő a Bajnai-kormánynak, mert egy működőképes nyugdíjrendszert hagyott hátra, amelyhez 30 évig nem kell hozányulni.

(20.50)

Ez Orbán Viktor szájából hangzott el. Ehhez képest 2012. január 1-jével azt a helyzetet teremtették, ami miatt most itt kell éjnek évadján tárgyalnunk

egymással. Nagyon szépen köszönöm, elnök úr, a türelmet. *(Taps az MSZP padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Selmeczi Gabriella képviselő asszony, Fidesz, parancsoljon!

DR. SELMECZI GABRIELLA (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Engedjék meg, tisztelt képviselőtársaim, hogy először egy stílusbeli megjegyzést hadd tegyek. Tudom, hogy nehéz, de kérek mindenkét, tartózkodjon a sértegetésektől. Az, hogy valaki indulatba jön egy felszólalás alatt és kiabál az ellenzéki padsorokból, még elviselhető, de egyre sűrűbben hallunk egyre durvább minősítéseket. Mi nem ellenségek vagyunk, hanem politikai ellenfelek, és nem méltó a Házhoz, egyik párthoz és egyik képviselőtársamhoz sem az a stílus, amit többen megengednek maguknak, és folyamatosan durva kifejezéseket és szavakat vágnak egymás fejébe. Szerintem húzzunk itt egy vonalat, és próbáljunk értelmesen beszélni egymással.

A hozzászólásom második része pedig arra vonatkozik, hogy azt is el kellene döntenie, hogy a hozzászólásaik egyik részében azt mondják, hogy mi, kormánypárti képviselők miért beszélünk nyugdíjrendszerről, miért beszélünk családtámogatásokról, majd a mondat másik felében már erről beszélnek. Szerintem kell, mert a mi felfogásunk az, hogy az időskorúakra nem csupán a nyugdíj vonatkozik, hanem az időskorúak is ugyanúgy családban élnek, és az időskorúakat is ugyanúgy érintik azok az intézkedések *(Sneider Tamás: Ez nem a nyugdíjasvitanap!)*, amelyek a többi magyar állampolgárt. Tehát nem egy juttatásban kell gondolkodni, hanem rendszerben. Ez az, ami sokszor nem megy, de kérem szépen tényleg tisztelettel képviselőtársaimat, hogy próbáljanak meg abban gondolkodni.

Nőként hadd mondjam, hogy egy háztartásban vannak bevételek, és amikor a kiadásokról van szó, megnézem a lakhatási költségeket, az iskoláztatási költségeket, megnézem, hogyan alakul az élelmiszerek költsége és így tovább. Tehát azért kell rendszerben gondolkodni, mert többféle eszközzel tudjuk a társadalmat, a családokat segíteni és jobb helyzetbe hozni. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm. Most visszatérünk a bejelentett felszólaló képviselőkhöz. Pintér Tamás képviselő úr, Jobbik!

PINTÉR TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Nézzék el nekem, én vagyok most a legújabb képviselő, és ezért számomra egészen megdöbbentő, ami itt folyik. Egyébként Dunaújvárosban, ahonnan én jöttem, önkormányzati képviselőként elég sok mellébeszéléssel találkoztam a fideszes képviselőtársaim részéről, és ott is volt egyfajta színvonal. Önök is hallottak a fideszes gyilkosról, önök is hallottak a közvilágítási botrányról, önök is hallottak több olyan dunaújváro-

si botrányról, amit önök sem szeretnének újra hallani, úgy gondolom. De az a mellébeszélés, amit itt hallottam az elmúlt időszakban önöktől, tisztelt fideszes képviselőtársaim, egészen egyszerűen megdöbbent.

Azt gondoltam, hogy tudunk majd szakmai érvek mentén konstruktívan vitázni, de úgy tűnik, ez önök részéről teljesen kizárt. Azt gondoltam, mire oda kerül a sor, hogy én is majd felszólalhatok, addigra már majd a karkedvezményes nyugdíj intézményéről tudunk beszélni. Ha megengedik, rá is térnék. Azt gondolom, nagyon nagy hiba volt az eltörlése, hiszen a fizikailag és mentálisan különösen megterhelő szakmákban ez nagyon sok embernek problémákat okozott. Ezen intézményrendszer eltörlésekor egyébként a szakszervezetek álláspontjait is figyelmen kívül hagyták önök, hiszen a karkedvezményes nyugdíj átalakítására vonatkozóan a szakszervezeteknek több olyan kezdeményezése született, olyan kormányzati koncepciókra tett javaslatok, amelyek egy új, kockázatértékelésre és felülvizsgálatra alapozó rendszert tartalmaztak.

Az önök egyik érve, amely most ugyan nem hangzott el, de lehetett olvasni ezzel kapcsolatosan, hogy ezt a karkedvezményes nyugdíjat a munkakörülmények már nem indokolják. Dunaújvárosból jöttem, ahogy mondtam, és ott a dunaferris munkavállalókat meg lehetne kérdezni erről egy kokszolóban, váltó műszakban eltöltött, ledolgozott egy hónap után. Vagy ledolgozhatnának egy hónapot önök is, képviselőtársaim, és megkérdezném önöket akkor, hogy önök szerint ez után az egy hónap ledolgozott munkaidő után szükség van-e a karkedvezményes nyugdíjra. De ha már a példánál maradunk, a Dunaferrnél léteznek intézményi tűzoltók is, akiknek a létesítményi tűzoltóságnál brutális fizikai megterheléssel kell szembenéznük, emellett pedig olyan vegyi anyagokkal találkozunk a munkájuk során, amely nagyon komolyan megterheli a szervezetüket. Ezeknek az embereknek a korábbi öregségi nyugdíj lehetősége valószínűsíthető, mert egy részük rokkanttá válik. Ily módon pedig a valós egészségkárosodásuk miatt fognak valamilyen módon állami segítségre szorulni később.

Egyébként azt gondoljuk, hogy különösen megfontolandó lenne a karkedvezményes nyugdíj a több műszakban dolgozók számára is, hiszen egészségügyi, szociológiai és munkavédelmi kutatások szerint is maximum 15 évig lehet ilyenfajta munkát végezni egészségkárosodás nélkül.

Végezetül tényleg úgy látom, hogy semmi értelme nincs komoly szakmai érvek felsorakoztatásának. Látszik, hogy minden képviselőtársam a telefonját bújja. Szeretném azt mondani, hogy legyenek önök is belátóak, és a tisztas visszavonulás lehetőségét adják meg ezeknek az embereknek.

Köszönöm szépen a szót. (*Taps a Jobbik padsoraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm. Kovács Sándor képviselő úr kétperces felszólalásra jelentkezett. Parancsoljon!

KOVÁCS SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Kedves Tamás! Korbelt különbségünk van. Én faluról jöttem, és higgye el nekem, hogy váltót is pucoltam, mozdonyt is szereltem, és pelenkának azt a bizonyos tartalmát is mostam, amikor kellett. Tudom azt, hogy mit jelent a fizikai munka, és azt is tudom, hogy négy év múlva az önök logikája szerint én, aki úgy érzem, hogy elég jól karban vagyok tartva, menjek el nyugdíjba, vagy lehetőséget adnak erre. De én szeretnék dolgozni. (*Közbeszólások a Jobbik padsoraiból: Lehet!*)

Ne zavarják el azokat az embereket (*Mirkóczki Ádám: Nem kötelező!*), ne akarják ráerőszakolni azokra az emberekre (*Mirkóczki Ádám: Senki nem akarja!*), mert egészen más a felállás (*Mirkóczki Ádám: Miért kell most hazudni?*) a 40 évet ledolgozott férfiak és a 40 évet ledolgozott nők között. (*Mirkóczki Ádám: Hallgasd meg a párttársadat!*) Tessenek elgondolkodni azon a fajta lehetőségen, ami az egészségkárosodásból adódóan van. A tisztas visszavonulásra az egészségkárosodás miatt lehetőség van. (*Mirkóczki Ádám: Erről van szó! Lehetőség, nem kötelező!*) Ne erőszakolják rá a társadalomra azt, amit önök elképzelnek. Köszönöm szépen a lehetőséget. (*Mirkóczki Ádám: Miért hazudsz? - Taps a kormánypártok padsoraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Visszatérünk az előre bejelentett felszólaló képviselőkhöz. Rig Lajos képviselő úr, Jobbik, tessék!

RIG LAJOS (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Először engedjék meg, hogy reagáljak Kovács József képviselőtársam elmondott szavaira. Tisztelem és becsülöm őt a munkássága miatt, hiszen elért valamit az életben orvos igazgatóként - sajnos nincs a teremben, így nem hallhatja a szavaimat -, kórházigazgatóként. A szakma asztalára letett valamit ő mint belgyógyász és gasztroenterológus. De ma a 40 pluszos vitán vagyunk, és nem a kórházbezárásokról, illetve a nővér-elbocsátásokról beszélünk. Lehet, hogy egy másik papírt fogott a kezébe.

Inkább arról kellett volna beszélnie, hogy hány olyan kollégája van, aki nem érthette meg a nyugdíjas kort. Ha statisztikai számokkal jönnek elő, én is mondanék párat. A férfiak esetében 72,3 év az átlagéletkor. Ettől csak Bulgária, Románia, Litvánia és Lettország van rosszabb helyzetben. Ha sikerül a férfiak számára 40 éves munkaviszony után a nyugdíjba vonulást biztosítani, akkor lehetőséget kell biztosítani majd a későbbiekben arra is, hogy Izlandra költözzünk, mert ott 81,3 év az átlagéletkor.

Ha már mondtam, hogy nevetek szeretnék halani, akkor a választókerületemből és arról a területről mondok párat, akik eltöltöttek harminc, majd negyven negyven évet az egészségügy területén és nem érték meg a nyugdíjat.

Példaértékű sajnós az ő haláluk, hiszen azokért van most ez a mai vitanap, hogy ne így végezzék, a

munkában. Tehát felsorolom: dr. Ézsely Ferenc, dr. Egyed Béla, Dosztál József, Németh Lajos, Sötét Imre. A tapolcai kórház dolgozói voltak főorvosként és műtősasszisztensként. Ledolgoztak 35 és 40 évet, de nem érték meg a boldog nyugdíjas életkort. A mentősöktől is mondanék neveket. Ők sajnos még a 35 év munkaviszonyt sem érték meg: Ágh Zsolt, Berta László, Tóth László és Gyarmati Sándor, aki feladatellátás közben kapott infarktust. Tiszteletre méltó volt az ő munkájuk, és tényleg azért vagyunk itt, hogy az ne következzen be, hogy az elkövetkező generáció vagy a mi generációnk azt ne élhesse meg, hogy lehetőséget biztosítsunk arra, hogy 40 év elvégzett munkaviszony után unokákat neveljünk, segítsünk a gyermekeinknek, és ez erről szól, a lehetőségéről, nem kötelező. Nem kötelező elmenni nyugdíjba, de ha valaki szeretne, unokázni szeretne, és nem politikai lözongokat mondani a parlamentben, annak biztosítsuk, aki a munka világában van.

(21.00)

Az egészségügy területén vannak olyan rizikófaktorok, amik veszélyeztetetté teszik ezt az ágazatot, és főleg az egészségügy az, amiben mind a fizikai, mind a szellemi megterhelés fokozottan jelentkezik. Milyen olyan egyéb expozíciók vannak, amire lehetőség van? Esetleg például ilyen veszélyesanyag-expozíciók: vér, testnedvek, váladékok, etilén-oxid-gáz-expozíció, röntgensugárzás, altatógáz-expozíció, és még sorolhatnám tovább, amik lecsökkentik annak a lehetőségét, hogy elérjék a 40 éves munkaviszonyt. Azok a nevek, akiket itt felsoroltam az imént, mind ennek az ártalomnak a következtében haltak meg.

Elhangzott Sneider Tamás felszólalásában és expozéjában, hogy vannak olyan mentősök - és nagyon sok mentős -, akik a negyedik emeletről 120 kilós betegeket hoznak le. Kíváncsi vagyok, itt a padsorokban hányan lennének erre képesek a férfiak közül. Szerintem nagyon kevesen.

Ha egy mentős megússza azt, hogy nem kap infarktust, nem kap stroke-ot, akkor még szerencsés esetben az előbb említett példa folyamában gerincservet kap, és legjobb esetben akkor egy Mydeton vagy mondjuk, egy Neodolpasse-infúziós kezelést kap élete végéig. Önök ezt kívánják neki? Akkor támogatni kell ezt a lehetőséget. *(Soltész Miklós közbeszól.)* Ez az egészségügy területén van. Sajnálom azt, hogy ön nem volt részese ennek, de, államtitkár úr és képviselőtársam, majd elmondom, hogy önt miért sajnálom a leginkább, és tényleg megalázó az, hogy személyeskedő vitákba kell menni, és inkább azt mondom, hogy az álláspontot mindig meg kell védeni.

Felsorolták azt, hogy milyen jó az, hogy kedvezményesen vehetnek igénybe gyógyszert a betegek, az idősek. Ez a cél, hogy gyógyszeren éljenek a nyugdíjasok? Nem az lenne inkább a cél, hogy megelőzzük a betegségeket, lehetőség legyen arra, hogy ne kelljen gyógyszer szedni? Véleményem szerint ez a cél. Én nem szeretnék gyógyszert szedni nyugdíjas koromban, és nem szeretném azt megérni, mint sok

egészségügyi dolgozó, hogy most is a kórházban tartózkodik, de nem mint ápolóként, hanem ápoltként folytatja a nyugdíjas éveit. Ezen kell nagyon szépen elgondolkozni.

És hogyha már felsorolták azt, hogy milyen gyógyszereket támogatnak önök, vérnyomáscsökkentő angiotenzin-származékokat, gyomorsavcsökkentő Omeprazolt, hangulatjavító Xanaxot, Rivotril és egyéb ilyeneket, akkor én a vita elején... Már nincs itt Dömötör államtitkár úr, elment, javasolnám, hogy vegyünk be ebbe a sorba a B6-ot, a Cerucalt, a Torecant, ezek mind hányinger-csillapító gyógyszerek, hiszen az ő felszólalása annyira cinikus és hányingerkeltő volt, hogy akik követték ezt a parlamenti vitát, azoknak azt kell szedni.

Valóban egyetérték Selmeczi Gabriellával: nem szabad személyeskedni, és hazugságot nem szabad elmondani. És ha hazugság hangzik el a Parlament falai között, azt igenis meg kell védeni. Soltész államtitkár úr, a szocialisták padsoraiból elhangzott egy ordenáré nagy hazugság, és ha ez hazugság, meg kellett volna ezt cáfolni. Azt mondták, hogy az önök pártelnöke, aki akkor frakcióvezető volt, a KDNP-re azt mondta, hogy csuhások, térdre imához. Ha ez hazugság, kérjék ki maguknak, üssék az asztalt. Ha viszont igazság, akkor ezért hallgattak, és ezt önök eltűrik?

Sajnálom önöket, és tényleg az, hogy keresztény létükre... Az, hogy a tízparancsolatból csak egyet tudtak eddig megtartani, azt, hogy ne ölj, ezt elfogadom. *(Közbeszólás a Jobbik soraiból: De öltek! Dunaújvárosban!)* Az országgyűlésiéről beszélek elsősorban. De az, hogy a többit se tudják betartani, és az oltáriszentséggel minden egyes vasárnap így szemközt tudnak nézni, az azért vérlázító.

ELNÖK: Tisztelettel kérem, képviselő úr, hogy a férfiak 40 év munkaviszonya utáni nyugdíjba vonulási lehetőségének biztosítása...

RIG LAJOS (Jobbik): Arról szól.

ELNÖK: Próbálok, próbálok fölfogni, de az ülést én vezetem, úgyhogy kérem, térjen erre vissza.

RIG LAJOS (Jobbik): És a tízparancsolatban van még egy: atyádat és anyádat tiszteld, és egységesen és ugyanúgy. Tehát ahogy a nőknek megjár, véleményem szerint a férfiaknak is. Ez lebegjen a szemük előtt! Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Rétvári államtitkár úr a kormány nevében, parancsoljon!

DR. RÉTVÁRI BENCE, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Annyit emlegette a Jobbik a saját programját meg a miénket, hogy fölmentem és elolvastam, hogy mi szerepel a Jobbik programjában. Jobbik-program, 2010, IV. fejezet, 1.3.

alfejezet. (Sneider Tamás: *Van frissebb is, de mind-egy.*) A gyermeket nevelő és emellett dolgozó anyák társadalmilag hasznos áldozatvállalását az államnak is elismerésben kell részesítenie, ezért a Jobbik az anyáknak nyugdíjkorkedvezményt biztosít. (Sneider Tamás: *Így van!*)

2010-ben, amikor a Fidesz-KDNP elmondta, hogy a „Nők 40”-et bevezeti, akkor a Jobbik is leírta a saját választási programjában, nem „Nők 40”-nek nevezve, hanem hölgyeknek, nőknek, édesanyáknak nyugdíjkorkedvezményként, ami lényegében a „Nők 40”-nek egy ilyen szép, eufemisztikus megfogalmazása, hogy ezt a nők számára bevezeti, mert akkor a Fidesz-KDNP a kampányban ezt elmondta. Mi komolyan is gondoltuk, végre is hajtottuk, meg is valószínűsítettük. Önök nyilván ezt valamelyest követve a saját programjukba beletették.

Majd most ennek a cáfolatával állnak elő, miközben ugyanazt írták bele a programba, mint amiről mi itt beszélünk hat órája vagy mióta, amit mi megosztottunk a törvényjavaslatunkban, önök viszont hat év után a saját választási programjuk elvét rúgják föl, amit egyébként az Alkotmánybíróság is megerősített a 2015-ös határozatában, hogy az Alaptörvényből kiüresítenénk ezt a nők számára nyitott kezdeményt, hogyha ez megszűnne. A saját programjukkal szembemennek, az Alkotmánybíróság döntésével szembemennek, mert úgy gondolják, hogy ebben a hónapban is ki kell valamit találni, amivel a Jobbik valamiféle új választói csoport felé tud nyitni, ahogy megfogalmazta alelnök úr is egy korábbi nyilatkozatában, hogy szüksége van a Jobbiknak arra, hogy a nyugdíjas szavazótábor felé nyisson.

Annyiszor mondták el a saját programjukat, hogy ezért nyitottam meg és kezdtem el olvasgatni, hogy mi van ezzel kapcsolatban. Legyenek szívesek, adjanak arra egy érthető, fogható magyarázatot, hogy ha 2010-ben a saját választási programjukban azt írták, hogy a nők számára kell kedvezményt biztosítani, akkor most ezt az állításukat miért nem tartják, miért fordult ebben is 180 fokot a Jobbik programja, mint ahogy sok más tekintetben is. Itt néztem más pontokat is, hogy a keresztény gyökereket bele kell írni az Alaptörvénybe, majd ezt utána nem szavazták meg itt a parlamentben. Becsületükre legyen mondva, hogy legalább bejöttek vitatkozni róla, szemben más ellenzéki pártokkal, tehát legalább itt voltak a vita folyamán. Itt is volt még a magánnyugdíjpénztárakkal kapcsolatos javaslatuk pontosan ennek a fejezetnek a környékén, amivel most éppen szembemennek ebben a vitában is.

De örülnék mindnyájan, még ezen késői órán, még van 17 percük, látom, azt már nem fogják kimondani, hogy támogatják a nyugdíjasoknak juttatott 10 ezer forintos juttatást, azt sem, hogy a megemelt nyugdíjmelést, de legalább adjanak indokot arra, hogy miért rendeznek vitanapot egy olyan kérdésről, ami ellentmond a Jobbik 2010-es választási programjának, és nem biztosítanak azt, hogy a nők előnyben részesüljenek, pontosan az anyaságukból kifolyólag a nyugdíjazási rendszerben. Köszönöm

szépen. (Szórványos taps a kormánypárti sorokból.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kétperces felszólásra Soltész Miklós képviselő úr, KDNP!

(21.10)

SOLTÉSZ MIKLÓS (KDNP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr, és köszönöm szépen, hogy rászólt, figyelmeztette Rig képviselő urat felszólalásának a legmélyebb pontján. Köszönöm szépen, az önök sajnálatára túlzottan nem tartok igényt, szép is lenne, ha az életemet az önök gondolatvilágával rendezném be, de ilyen gyalázatot még itt az Országgyűlésben, amit ön elmondott néhány perccel ezelőtt, legutóbb még az SZDSZ-esek sem engedtek meg maguknak. Egyetlenegy időszakban találkoztam náluk ilyen gondolatmenettel, amikor a fővárosban egy gyalázatos kiállítás támogatást, amire egyébként nagyon sokan, még baloldali képviselők és pártok is fölzúdultak. Tehát nagyon szépen kérem, hogy ezt fejezze be, hogy egyik oldalról keresztet próbálnak állítani, fejezze be, hogy benne van a pártjelvényükben a kereszt, a másik oldalról meg ilyen gyalázatot mond el.

Köszönöm szépen a hozzászólását, ami mind-ammellett megerősített abban is, hogy fogalmuk sincs, hogyan kell egy országot vezetni, mert bedobnak egy témát, bedobnak egy bizonyos összeget, amit egyszer nem mondtak ki egyébként, mert konkrétan nem mondják ki, egyik oldalról azt mondják, hogy van pénz rá, a másik oldalról, hogy nincs pénz rá, de összességében akár a nyugdíjrendszer, akár a gazdaság rendszerének az összefüggéseit nem értik.

Ezért az önök javaslata nemcsak most itt, hanem máskor is teljesen kiszámíthatatlan, értékelhetetlen, és éppen ezért a társadalom is elveti az önök politizálását, mert annyira egyszer idetáncolnak, egyszer odatáncolnak, a kifejezésekről, amikkel illeték a hölgy képviselőinket (*Rig Lajosnak:*), önnek is mondom, meg képviselőtársainak, arról már nem is beszélve, de amit ön elmondott, az tényleg a gyalázata volt ennek a mai napnak.

Köszönöm szépen. (Taps a kormánypártok sorában.)

ELNÖK: Előre bejelentett felszólaló képviselő, a Jobbik képviselője, Lukács László György képviselő úr következik. Tessék!

DR. LUKÁCS LÁSZLÓ GYÖRGY (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Urak! Meg fogom törni a sormintát, mert kivételesen magáról a vitanapnak a lényegéről, magáról a javaslatról, illetve a férfiaknak a 40 pluszos alkotmánybírói ügyéről, magáról az egész népszavazási kezdeményezésről szeretnék és szerettem volna beszélni. Nagyon fontos, hogy lássuk ennek a helyes jogi értelmezését,

és hogy mi történt, mégis egy kronológiai sorrendben, hiszen önmagában ez a probléma nem egy politikai párttól, nemcsak politikai pártoktól, hanem magából az életből, magából a társadalomból pattant ki, és egy teljesen életszerű és egy nagyon fontos problémára kívánt választ adni.

Éppen ezért kezdődött meg annak idején rögtön egy aláírásgyűjtés a megfelelő irányú, megfelelő tartalmú javaslattal, pontosan azért, hogy lehetősége legyen az emberek legszélesebb tömegének véleményét nyilvánítani abban, hogy azt, amit a magyar társadalom meg tudott adni a nők számára, azt meg tudja adni a férfiak számára is, mert én továbbra is úgy gondolom, hogy annak ellenére, hogy a nőknek bizony járnak többletjogok, bizony a férfítársadalom akkor is helyénvalónak gondolja, hogy támogassa őket, ha azt a saját rovására teszi, azonban az, hogy a férfiaknak is lehetőségük legyen a ledolgozott munkaévek után nyugdíjba vonulni, az se nem üresíti ki magát azt a jogot, amelyet a nőknek adtunk, és amelyet az Alaptörvénybe foglaltunk, és még nem is okoz szerintem társadalmi egyenlőtlenséget, és ez egy teljesen jogos társadalmi felvetés volt.

Maga az aláírásgyűjtés egy ismert séma szerint indult el, és utána megjárt egyébként egy rendkívül szokatlan útvonalat, mert miután sikerült a népszavazási kezdeményezést elindítani az útján, ezt követően ezt rögtön a Nemzeti Választási Bizottság akasztotta meg elsőre, amelyet egy fellebbezés, egy jogorvoslat követett, amelyben a Kúria háromfős tanácsa egyébként egy nagyon érdekes névvel benne, hiszen nem is olyan régen, talán egy héttel ezelőtt alkotmánybíróvá iktattuk, alkotmánybíróvá választottuk azt a Maros Ildikót, aki magának a Kúria-határozatnak az előadóbírája volt, és egyébként rendkívül jó, rendkívül logikus és jogszabálynak megfelelő érvelést adott, és amelyben aláhúzta azt is, hogy sem a költségvetést mint tiltott tárgyat vagy mint tiltott témát nem érintő ez a felvetés, és egyébként okszerűen lehet belőle következtetni pontosan az ellenkezőjére, azaz hogy nem érinti a költségvetést.

Hasonló, egyébként jó indoklás volt olvasható abban az alkotmánybíróági határozatban, amely végül egyébként példátlan módon, és talán a történelemben még nem is volt erre példa, hogy egy megindult aláírásgyűjtést magában az aláírásgyűjtés-fázisban kaszálnak el. Hasonlóan jól, a Kúriával egyezően adta elő egyébként az a Stumpf István az ő véleményét és indoklását, aki egyébként Orbán Viktorhoz elég közel álló személyiség, talán a fideszes képviselőtársaknak nem is kell bemutatni Stumpf alkotmánybíró úr személyét. Nos, ő kerekperek megmondta, hogy mi a probléma ezzel, és ebből az derült ki, és akkor itt, ha kiüresítésről beszélünk és a nőknek az Alaptörvényben biztosított jogának a kiüresítéséről beszélünk, ő körülbelül arra világított rá, hogy ebben a témában magának az Alkotmánybírósnak a működését sikerült teljesen kiüresíteni és az ellenkezőjére felhasználni. Pontosán arra használták fel, hogy a férfiaknak járó kedvezményt, amellyel, mondom, széles társadalmi réteg értett egyet és ért a

mai napig egyet, és erről egyébként a fideszeseket sem hallottuk megnyilvánulni, hogy ők egyetértene-e például ezzel, például érdemes lenne elmondani, hogy ők hogy szeretnék és miként szeretnék, és egyetértene-e, mert nem mondtak semmit, végig mellébeszéltek, nos, ez az alkotmánybíróági határozat akadályozta meg végül is azt, hogy ebben az emberek véleményét nyilváníthassanak.

Teljesen nyilvánvaló az, hogy az emberek nagy része - és itt nőkről és férfiakról beszélünk, a családnak az egységéről, hiszen nővel, férfival, férjjel és feleséggel teljes ez a család - egységben mondhatta volna azt, hogy igen vagy nem, de én úgy gondolom, hogy az emberek nagy többsége hitt és bízott benne, hogy azt a lehetőséget, amely a nőknek megvan, a férfiaknak is meg lehet adni. Ennek sem jogi akadálya, sem alkotmányossági akadálya nem volt, ez szimplán az önök hátsó szándékával, a kormánypártok hátsó szándékával, az Alkotmánybírószágot felhasználva le lett keverve a napirendről, ami szegény és gyalázat, és egyébként egy erkölcsi és morális válságot okozott nemcsak a témában, hanem a jogrendszerben is. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kétperces felszólalók jelentkeznek, de egyugyanazon frakcióból. Szeretném elmondani, hogy egy körben csak egy jelentkezik, kérem szépen, hogy akkor egy későbbi körben. *(Jelzésre:)* Selmeczi Gabriella képviselő asszony két percben, parancsoljon, Fidesz!

DR. SELMECZI GABRIELLA (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Körülbelül egy órával ezelőtt szocialista képviselőtársam felvetett egy kérdést, és úgy jött ki a lépés, hogy nem volt lehetőség két percben reagálni rá. Engedjék meg, hogy én ezt a témát most a helyére tegyem. Ő felvetette vagy a fejünkhöz vágta azt, hogy nincsenek egyéni nyugdíjszámlák. Hadd tájékoztassam azokat a képviselőket, akik nem biztosak a rendszerben, tehát a tudásuk nem olyan mély, hogy tudnák, hogy tartják nyilván a befizetéseket, hogy ma az állami nyugdíjrendszer nyilvántartja egyfelől a járulékfizetés alapjául szolgáló kereseteket, tehát gyűjti és jegyzi azt, hogy mennyi járulékot fizettek be az állampolgárok, valamint, ami nagyon fontos, nyilvántartja a szolgálati időt.

Ehhez képest a magánnyugdíjpénztárak mint egy banki kivonatot tartották nyilván a befizetést. Tehát a mostani állami nyugdíjrendszer sokkal több információt tartalmaz, mert a szolgálati időt is nyilvántartja. Tehát ha valaki nyugdíjba megy, vagy nyugdíj előtt áll és érdeklődik, hogy mennyi lesz a várható nyugdíja, akkor ezek az információk rendelkezésre állnak, és meg tudják adni ezt az információt a nyugdíjbiztosító intézetek megyei szinten, a kormányablakokon belül.

S ami még nagyon fontos, hogy ezek az információk sok esetben főleg idősebb honfitársainknál papíralapon képződtek. '98-ban elindult egy olyan

munka az első Orbán-kormány idején, hogy ezeket a papíralapú információkat elkezdjük számítógépre vinni és digitalizálni, 2002-ben a szocialista kormány leállította ezt a munkát. Azért lenne fontos ezeket az adatokat digitalizálni, mert akkor könnyebb lenne, gyorsabb lenne ezeket az adatokat előhívni. Csak szeretnék mindenkit megnyugtatni, hogy a mostani nyugdíjbefizetési nyilvántartás több, mint amit egy szimpla számlavezetés tartalmaz. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm. Előre bejelentett felszólalóként Bana Tibor képviselő úr, Jobbik!

BANA TIBOR (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Bízom benne, hogy szakmai párbeszéd fog kialakulni a mai vitanapon, de sajnos a Fidesztől csak vagdalkozásra és mellébeszélésre futotta, bár ezt már megszokhattuk önöktől itt az Országgyűlésben és helyi szinten, például Körmenten is. A karkedvezményes nyugdíj vonatkozásában a Jobbik mindig is azt az álláspontot képviselte, hogy természetesen szükség volt annak felülvizsgálatára, de az a visszamenőleges eljárás, amit önök megtettek, az teljességgel elképesztő volt, ezért is tiltakoztunk ellene minden lehetséges fórumon.

(21.20)

Ez egyébként illeszkedett abba a sorba, ami önökre sok más területen is jellemző volt. Hogy más példát ne hozzak, például rokkant embereket is rendkívül megalázó helyzetbe hoztak azokkal a változtatásokkal, amiket véghezvittek. Önök nem néztek sem Istent, sem embert akkor, amikor ezeket a változtatásokat véghezvitték.

A „40 plusz” aláírásgyűjtésünkkel, kezdeményezésünkkel kapcsolatban szeretném elmondani, hogy rendkívül pozitívak voltak a visszajelzések, a fogadóóráimon, a fórumaimon csakis pozitív hozzászólásokat hallottam ezzel összefüggésben. Mi tartunk ilyeneket, ellentétben kormányparti képviselőtársainkkal, így volt lehetőségünk arra, hogy rengeteg véleményt hallgassunk meg, és nagyon sokakkal konzultáltunk erről a kérdésről is.

Emellett pedig szeretném aláhúzni, ahogy azt a múlt héten a munkaerőpiaci vitanapon is elmondtam, hogy a Jobbik különös tisztelettel adózik azok előtt a személyek előtt, akik vasárnap is minket szolgálnak, és olyan hivatást választottak, amivel segítenek bennünket. Gondolok itt az ápolókra, a mentőkre, az orvosokra, a tűzoltókra, a katonákra, a rendőrökre, de említhetném azokat is, akiknek szintén kötelező vasárnap dolgozniuk, mert mondjuk, a vendéglátásban vagy a benzinkutakon kell helytállniuk. De ugyanakkor arról is szót kell ejteni, tisztelt Országgyűlés, hogy a gyári munkások helyzete sem javult az elmúlt évek során, hiszen azzal a munka törvénykönyvével, amit elfogadtattak, a korábbinál is rosszabb helyzetbe hozták őket, és sokkal kiszolgáltatottabbá váltak.

Viszont a 40 év munkaviszony utáni nyugdíjbevonzulási lehetőség biztosítását mi ugyanígy a szellemi munkát végző személyek esetében is fontosnak tartanánk, hiszen adott esetben az is egy nagyon komoly stressz- és felelősségterhelést jelent ezeknek az embereknek a számára.

Mi, jobbikosok fontosnak tartottuk azt is, hogy személyesen megismerjük ezeket a munkákat. Én magam Magyar Zoltán frakciótársammal önkéntes munkán vettem részt a Nyíró Gyula Kórházban három alkalommal is, de kormányparti oldalról ez sajnos nem történt meg, önök csak protokolláris események alkalmával fordultak meg például kórházakban vagy hasonló helyeken.

Végezetül még konkrétan kiemelném azt, hogy helyi szinten az ügyben is nagyon sok jelzés érkezett, hogy a tűzoltók esetében, akik kiemelten ki vannak téve komoly fizikai és lelki nyomásnak, szintén biztosítani kellene a karkedvezményes nyugdíj megfelelő lehetőségét, de a mai vitanapon sajnos nem kerülhetett arra sor, hogy érdemi vitát folytassunk erről a kérdésről, hiszen önök teljesen más irányba vitték el ezt a dolgot. Mi ettől függetlenül továbbra is határozottan fogjuk képviselni ezt az álláspontot, és ha előbb nem, a 2018-as kormányra kerülésünket követően meg fogjuk valósítani ezt a fontos programpon-tunkat. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Csizi Péter képviselő úr, a Fidesz képviselője következik két percben. Parancsoljon!

CSIZI PÉTER (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Türelemmel vártam, hogy Z. Kárpát Dániel visszaszajjon. Bent volt 20 percet, és kiragadott egy mondatot... *(Z. Kárpát Dániel: Itt vagyok!)* - itt van a képviselő úr, nagyon örülök neki. *(Z. Kárpát Dániel: Miattad jöttem vissza!)*

Amikor önök azt mondják, hogy nem szakmai hozzászólásokat hallhattak a kormánypatkókból, akkor gyorsan összefoglalom az én hozzászólásomat. Képviselőtársaim, világosan elmondtuk, az elmúlt időszakban többen is érveltünk amellett, hogy mit mondott ki az ENSZ öregedési világkonferenciája, milyen ajánlásokat tett 1982-től kezdve. Mondtuk azokat a szakmai elismeréseket, mint például a Pécsi Tudományegyetem által megfogalmazott ajánlások, amelyek azt a paradigmaváltást kérték a politikától, hogy az egész élet alatt kialakított életmód, életstílus határozza meg az időskor politikáját, és ne csak az adott korcsoportot szólítsuk meg programokkal, hanem az embert szólítsuk meg azáltal, hogy az időskorához érkezve már egy jól kialakított, teljes emberi, társadalmi, szociológiai életpályarendszert tud kapni.

Amikor önök megtámadnak minket, hogy miért beszélünk az egészségügyről, azért beszélünk az egészségügyről, mert a WHO kimondja, hogy az aktív időskori stratégia egyik legfontosabb része, hogy elérhető egészségügyi rendszer legyen. Természe-

sen elmondjuk, hogy ennek érdekében 600 milliárd forintos fejlesztés volt, amiből 104 milliárd forint új gépek, új eszközök vásárlását szolgálta, és egyébként a vidéki egészségügyi központokat érte el, és azok fejlesztése történt meg az elmúlt öt évben. De a WHO kimondja azt is, hogy az idősek otthonban történő ellátását is fejleszteni kell. Nézzék meg a következő év intézkedéseit és a tervezett javaslatokat, ami a házi segítségnyújtási ellátás változtatásáról szól, hogy a napi négyórás korlát eltörlésével hogyan próbáljuk elérni, hogy megfeleljünk a WHO azon ajánlásainak, amelyek egyébként kötelezők a tagországok számára.

Tisztelt Képviselőtársaim! Úgy gondoljuk, hogy az időspolitika nem egy kiragadott korcsoportnak egy kiragadott programpolitikája, hanem összetett politika, amire számos nemzetközi ajánlás vonatkozik. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Az előbb beleszóltam a felszólalásába, ezért most 43 másodpercig hagytam, hogy végigmondja ezt. Kérem szépen, hogy a kapcsolatunkban jegyezze. *(Derültség.)*

Most pedig Kulcsár Gergely képviselő úr következik, Jobbik. Parancsoljon!

KULCSÁR GERGELY (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A mai vitánapon a honvédek, a hazánkat védő katonák nyugdíjazásának a kérdésével szeretnék foglalkozni, az immár szűkös időkeretet tekintve nagyon röviden.

Míg korábban a hivatásos állomány általános nyugdíjkorhatára az öt év korkedvezménnyel és az akkori nyugdíjkorhatárral számolva 57 év volt, miközben szolgálati nyugdíjat bizonyos feltételekkel már 25 év szolgálati jogviszony után is igényelni lehetett, ma már nincs erre lehetőség, és a korhatár is megegyezik az általános öregségi nyugdíjkorhatárral. Hozzáteszem, a Jobbik egyetértett azzal, hogy megszűnjenek azok a szélsőséges esetek, hogy harmincegynéhány évesen nyugdíjba lehessen menni.

Vizont megérett az idő a jelenlegi rendszer újragondolására. Sajnos a tapasztalatok alapján a katonák átlagéletkora nem éri el, vagy épp hogy elér a 65 éves nyugdíjkorhatárt, s ez indok lehet a szolgálati idő felső határának a módosítására. Mivel konkrét statisztika nem állt rendelkezésünkre, ezért korábban írásbeli kérdést nyújtottam be a honvédelmi miniszternek, amelyben többek között arról érdeklődtem, hogy mennyi a katonák átlagéletkora évenkénti bontásban, hogyan viszonyul a katonák életkora a hazai átlagéletkorhoz. Érdemi választ sajnos nem kaptam ezekre a kérdésekre, bár az általános tapasztalat azt mutatja, hogy a katonák még olyan arányban sem érik meg a nyugdíjkorhatárt, mint az átlag magyar férfiak.

Ezen túl miért is mondom azt, hogy a katonák szolgálati idejét maximálni kell? Sok katona szolgál egészségügyi károsodással járó beosztásban, és a veszélyes beosztásban szolgálók száma is jelentős, gondolok itt a tűzserészekre - a sajnálatos nyári

hortobágyi tragédia is mutatja ezt -, a vegyi anyagokkal dolgozóakra, a különböző nagy zajszennyezéssel járó szolgálati helyekre, és a háborús zónákban, külföldi missziókban szolgálókról nem is beszélve. Fokozott igénybevétel is jellemző egyes katonáknál, a 24 órás váltásban szolgálatot teljesítő, vagy hogy a határainknál a migrációs nyomás és a nagyobb megterhelés miatt a körülmények is zordabbak, mint korábban. De mondhatnám a repülőgép-pilótákat is, és még folytathatnám a sort.

Ezek miatt teljes mértékben indokolt lenne, ha a katonáknak nem kellene az öregségi nyugdíjkorhatár eléréséig várni a nyugállományba helyezésükre, mivel többségük meg sem éri ezt a kort.

A férfiakkal kapcsolatban méltatlan és igazságtalan a mostani nyugdíjrendszer, márpedig ha az, akkor a katonákkal kapcsolatban ez fokozottan igaz. Így arra ösztöklénném a kormányt és kormányparti képviselőtársaimat, hogy a Jobbik ekézése helyett fontolják meg a javaslatainkat. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Nincs kétperces felszólaló, így aztán folytatjuk az előre bejelentett felszólalók sorát. Mirkóczki Ádám képviselő úr, Jobbik. Parancsoljon!

MIRKÓCZKI ÁDÁM (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Egészen biztos, hogy szinte arról nem fogok beszélni, amiről szerettem volna, tekintettel arra, hogy milyen színvonalat sikerült ebből a mai vitanapból kihozni. Mindenekelőtt szeretném Csizi Pétert megkérdezni arról, hogy a WHO vagy az ENSZ vajon mit mondott a „40 plusz”-ról, mert tudtunkkal semmit, és amikor ön számonkéri rajtunk azt, hogy miért állítunk olyanokat, hogy nem kaptunk a kérdéseinkre válaszokat, vagy hogy nem a témáról beszélünk, akkor egész egyszerűen azért mondunk ilyeneket, mert a közel hatórás vita alatt egyetlen dologról nem sikerült önknek beszélni, egyetlen kérdésre nem sikerült egyiküknek sem válaszolni, nevezetesen arra, hogy mit gondolnak a 40 éves munkaviszony után járó nyugdíjba vonulásról a férfiak esetében, mi a bajuk ezzel a konstrukcióval, mi akadályozza önöket abban, hogy a férfiak számára is biztosítsák ezt a lehetőséget. Erről nem beszéltek. Cserében mindenfajta vélt vagy valós sérelmeiket a fejünkhöz vágják. Voltunk mi itt az SZDSZ-től kezdve sok minden más. Én ha ugyanezt a stílust követelném meg képviselőtársaimtól, akkor Selmeczi Gabriella képviselőtársunk szerintem nem azt mondta volna, amit nagyon érzékenyen kikért magának.

(21.30)

Én egyébként ezt el is fogadnám és egyet is értenék önnek, ha ezt rögtön a legelején megtette volna, és a saját párttársaitól ugyanezt megkövetelte volna. Mert nem tudom, hogy az a stílus, amit akár a KDNP, akár a Fidesz képviselői megengedtek ma

maguknak, az ön érzékenységének mennyire fér bele. Mert ha én ezt a szintet szeretném követni, akkor egyetlenegy mondattal lezárhatnám ezt az egészet. Önök ma is és az elmúlt hat évben szinte mindennap tanúbizonyságot tettek afelől, hogy az elmúlt 26 év legkorruptabb, leghazugabb kormánya és kormánypártjai. Ezt minden egyes pillanatban bizonyítják akkor is, amikor tényleg szerintem egy olyan kérdésről sikerült, illetve nem sikerült egy vitanapot rendezni, amikor arról lenne szó, hogy pártállástól függetlenül előbb-utóbb mindenkinek a támogatóit, szimpatizánsait, családtagjait, barátait ez a kérdés érinteni fog. Ehhez képest egyetlenegy épkezláb vitapillanat nem volt arról, hogy vajon ezt a problematikát a magyar társadalom tekintetében hogyan lehetne kezelni.

Szerettem volna hosszabban vagy részletesebben kitérni a rendvédelmi dolgozók helyzetére, kicsit hasonló kritikai éllel, mint ami a honvédségre vonatkozik. Szerettem volna a tűzoltókról beszélni, hogy vajon helyes-e az a magatartás, a mindenkori kormányzat részéről, hozzáteszem, nemcsak önökre vonatkozik, ez a korrektség jegyében mindenképp el kell hangozzon, hogy mi mindent lehetne és kellene kötelezően megtenni a tekintetben, hogy a magyar társadalom eme elég komoly hiányosságát és problémáját kezeljük. De sajnos ezt nem sikerült megtenni. És elsősorban ez önökre hullik olyan értelemben, hogy az, amit ma itt produkáltak, és amit válasz híján rágalmakat, hazugságokat a fejünkhöz vágtak, elsősorban szerintem önöket minősíti. Ugyanúgy, ahogy az is önöket minősíti, hogy a mai magyar közéletet milyen mélységekbe sikerült taszítani közpénzből, az önök által pumpált médiájuk segítségével. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Soltész Miklós képviselő úr, KDNP, két percben.

SOLTÉSZ MIKLÓS (KDNP): Köszönöm szépen, elnök úr. Mirkóczki képviselő úr három és fél percig beszélt arról, hogy mi mit nem mondtunk el, és semmit nem mondott egyébként, hogy miért akarják ezt az egészet. Miért nem szavazták meg hat évvel ezelőtt a „Nők 40” nyugdíj bevezetését, miért akarnak kiállni egy olyan nyugdíjpolitika és gazdaságpolitika mellett, amely teljes mértékben tönkrevágná egyébként a jelenlegi nyugdíjrendszert, ami most kiszámítható, mindenki teljesen nyugodt lehet a kifizetéséről. Tízszázalékos emelés volt az elmúlt évek során, és ezekhez a döntésekhez önök az elmúlt hat év során egyszer sem csatlakoztak.

Most fölsorolt mindenfélét, hogy mit kellett volna elmondania Selmeczi Gabriellának, illetve a kormánypárti képviselőknél. Ön, tisztelt képviselő úr, nem mondott semmi konkrétat, nem válaszolt azokra a kérdésekre, amiket mi fölvetettünk, nem mondta el, hogyan lehet fönntartani a nyugdíjrendszert akkor, ha ismételtelen szétzilálják.

Ettől fogva, még egyszer hangsúlyozom, az önök politikája ebben a kérdésben is, mint minden más-

ban, kiszámíthatatlan és komolytalan. Köszönöm szépen a figyelmét.

ELNÖK: Köszönöm. Kétperces felszólalásra Ander Balázs képviselő úr.

ANDER BALÁZS (Jobbik): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Soltész Képviselő Úr! Miért akarjuk mindezt? Azért, mert igazságos, rugalmas és működőképes életpályamodelleket szeretnénk a magyar dolgozók számára. Azon magyar dolgozók számára, akik bizony nem a nagymamától örökölt százmilliós villák luxus-úszómedencéje partján szürcsölgetik a fincsi koktélokat, és nem így rekreálódnak, hanem elnyúvák saját magukat az inszakasztó munkában. Ezért akarjuk, és pont! Köszönöm a figyelmét. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Csizi Péter képviselő úr, Fidesz, két percben.

CSIZI PÉTER (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Aki csak az utolsó 15 percet nézte és a legutóbbi jobbikos felszólalást, az, gondolom, jól láthatta, hogy ez a vita hogyan zajlott itt ma a parlamentben. Minden képviselő a Fidesz és a kormány oldaláról készült, hozott stratégiákat, hozott számokat, statisztikákat, az elmúlt hat év szociálpolitikái, nyugdíjjal kapcsolatos, társadalompolitikával kapcsolatos programjainak az eredményeit. És természetesen a Jobbik mindent megtett annak érdekében, hogy egy ilyen indulatos vita legyen belőle, mint ahogy egyébként a legutóbbi hozzászólásnál ezt jól hallottuk.

Tisztelt Képviselő Úr! - egyébként Mirkóczki Ádámhoz szólok. Nagyon sajnálom, hogy nem használta ki a maradék idejét arra, hogy például beszéljünk a rendvédelmi dolgozók korengedményes nyugdíjáról. Hiszen ezt a vitát már itt évekkel ezelőtt lefolytattuk a parlamentben, és mi akkor is azt mondtuk, hogy nem az utcán lévő rendőröknél, a tűzoltásnál, az esethez kimenő tűzoltóknál gondoljuk azt, hogy 50 éves korában részt vegyen az aktív munkavégzésben. Szó sincs erről. Mi azt mondjuk, hogy attól, hogy valaki már idősebb, és az aktív munkavégzésre, mondjuk, a rendőrségnél vagy a tűzoltóságnál nem alkalmas, nem kell nyugdíjba mennie. Hanem a rendőrség, a tűzoltóság és egyébként a katonaság rendszerében is meg kell találni azt a szakmai helyet, meg kell találni azt a munkát és meg kell találni azt a foglalkoztatást, ahol azoknak az embereknek a szakmai tudására és tapasztalatára számíthatunk, amit egyébként pont kint a gyakorlatban szereztek. Mi nem azt mondjuk, hogy a gyakorlatban legyenek ezek az emberek 50 év fölött is, de azt mondjuk, hogy nem kell elmenni nyugdíjba, hanem igenis ezen államvédelmi rendszerek érdekében a tudásukat fel kell használjuk az ország boldogulása érdekében. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Sneider Tamás képviselő úr, a frakció időkeretének terhére.

SNEIDER TAMÁS (Jobbik): Egyetlenegy válasz Csizi Péter úrnak. Nem tudom, hogy gondolták, mint gondolták, de most a posztoló rendőrnek 65 éves koráig kell dolgoznia, ebből 5 év kedvezményt kaphat úgy, hogy szolgálati viszonyban van, bármikor visszarendelhetik. Úgyhogy sajnos gondolhatt bármit, de a helyzet ez, 60 évesen kell jelen pillanatban vagy nemsokára, vagy 58 évesen most a törvények szerint futnia a tolvaj után. Tehát ez a tény, ez van most ma Magyarországon.

De már csak egyetlenegy hozzászólást szeretnék mondani. Nyilván nehéz minősíteni a mai vitanapot, most már nem is fogom, de azért azt jelezni, csak legeslegutoljára tisztelt fideszes képviselőtársaimnak, hogy amikor ezt a mai vitanapot így végigküzdötték vagy -ócsárolták, akkor a magyar társadalom 76 százalékaival mentek szembe. A 76 százaléka mondja azt, hogy igenis a férfiaknak legyen lehetőségük, nem kötelező, de legyen lehetőségük arra, hogy Magyarországon 40 év munkaviszony után nyugdíjba vonulhassanak. 7 millió 600 ezer ember.

És érdekes módon itt van, kérem, korosztályi lebontásban, hogy mennyien támogatják. *(Felmutatja.)* Mit ad isten, még a nyugdíjas korosztályból is, akiket már nem érint, de önök csak őrölk beszéltek egyébként, a témához teljesen nem kapcsolódva, kétharmados a támogatottsága. És ami nekem nagyon tetszik, és önökkel szemben a szolidaritást tökéletesen megmutatja a magyar társadalomban, hogy a 19 és 29 év közötti fiatalok 80 százaléka gondolja úgy, hogy a szülei elmehessenek 40 év munkaviszonnyal nyugdíjba. Mert ők látják, hogy mit szenvednek a szülei. Látják, hogy nem fogják bírni ezt a munkát, ahogy ezekben a levelekben is, gyerek is írt, fiatal, a szülők gyermeke is írt reményvesztetten arról, hogy mit kell átélni a szüleinek.

Nos, önök jelen pillanatban, és ezért örülök egyébként, hogy ilyen mocskos volt ez a vita az önök részéről, mert önök őket támadták, ezt a 7 millió 600 ezer embert és a fiatalok 80 százalékát. De a többi korcsoportban is ugyanezt a magas számot. Gratulálok! Reméljük, meglesz a hozadéka. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Selmeczi Gabriella képviselő asszony, Fidesz, normál szót kérő képviselőként, parancsoljon!

DR. SELMECZI GABRIELLA (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. És köszönöm a technikai segítséget. Engedjék meg, hogy utolsó hozzászólásomban egy picit összefoglaljam a mai vitanapon elhangzottakat, illetve a vitanap tanulságát. Számomra még mindig nyitott kérdés az, hogy miért voltak ennyire idegesek az ellenzéki képviselőtársaim, miért reagáltak ennyire durván, sértegetően. Ezt én változatlanul nem tudom megfejtani, és nem értem.

A második pontban hadd jegyezzem azt meg, hogy a vitanap végéig, a vitanap végére sem kaptunk azokra a kérdéseinkre választ *(Mirkóczki Ádám: Nem mi vagyunk kormányon.)*, hogy például annak

idején miért nem támogatták azt a javaslatot, hogy a nők 40 év munkaviszony után menjenek nyugdíjba. *(Mirkóczki Ádám: Csak 15-ször mondtuk el.)*

(21.40)

Sneider Tamás képviselőtársamnak mondom nagy tisztelettel: bizonyára a társadalom arra a kérdésre, hogy önök elmehessenek 40 évnyi munkaviszony után, ugyanúgy legalább 76 százaléka igennel válaszolt volna támogatóan, tehát nemcsak a férfiakra, hanem a nőkre. Tehát ha most ebből a statisztikából indul ki, csak mondom, hogy... - de akkor miért nem szavazták meg? És hogy tovább cizelláljam a kérdést, tényleg nem értem, hogy akkor, ha az önök... - tehát nem tudták megmagyarázni azt, hogy miért nem szavazták meg a „Nők 40”-et. *(Közbeszólások a Jobbik soraiból, köztük: Ha nem értitek, nagy baj.)*

Aztán azt sem tudták megmagyarázni, számunkra érthetetlen, hogy ha a férfiaknak most megadnák ezt a kedvezményt, akkor annak idején a nőknek miért nem adták meg, miért nem szavazták meg. Nagyon sokan feltettük ezt a kérdést a konstruktív vita keretében, hogy nem értjük az önök hozzáállását. *(Folyamatos közbeszólások a Jobbik soraiból.)*

Hadd foglaljam újra össze azt, hogy ne haragudjanak, de tényleg hiteltelenek önök is és a már eltávozott szocialisták is. Ezek után, hogy nem szavazzák meg a női társadalomnak azt a lehetőséget, hogy elmenjenek 40 év munkaviszony után nyugdíjba, amit elmondtunk, hogy nem egy nyugdíjrendszeri, nem egy nyugdíjpolitikai kérdés, hanem egy családpolitikai kérdés, akkor ha a férfiakat támogatják ebben, akkor a nőket miért nem támogatják ebben? Számunkra ez is érthetetlen, és nem kaptunk itt választ erre a kérdésre.

A szocialistákat pedig nem értjük, vagyis régóta ismerjük őket, de nem értjük, hogy hogyan jönnek elő például a nyugdíjkorhatár problémájával és kritizálják a nyugdíjkorhatárt, amikor ők voltak azok a rendszerváltás után, a rendszerváltozás után többször is, akik a nyugdíjkorhatárt megemelték a nőknél is és a férfiaknál is.

Problémaként vetném fel, hogy igényelném továbbra is az ellenzéki képviselőtársaimtól, hogy próbáljanak összefüggésben gondolkodni, mert azért ez mégiscsak egy társadalompolitikai kérdés, és próbáljanak stratégiában gondolkodni. Amikor mi az időskorúak helyzetéről beszélünk és az időskorúak egzisztenciájáról, megélhetéséről, megbecsüléséről beszélünk, akkor nem egy témát ragadunk ki, hanem összefüggéseiben nézzük ezt a helyzetet.

Tehát nemcsak a havi járandóságot, legyen az nyugdíj vagy bármiféle más juttatás, azt nézzük, hanem igenis beszélünk a lakhatás költségeiről, képviselőtársaim beszéltek a rezsielőjáróról, beszélünk az egész családtámogatási rendszerről. Hiszen az időskorúak is családban élnek, vannak rokonaik, hozzátartozóik, remélem, a legtöbbnek van. Ezért amikor a

család többi egységét, szülőket, gyermekeket támogatjuk, az ugyanúgy az időskorúakat is érinti. Tehát akkor, amikor arról beszélünk, hogy ingyen van a tankönyv, ingyen van a közétkeztetés, akkor az ugyanúgy az időskorúakat is érinti, mert családban gondolkodunk. *(Mirkóczki Ádám: Fizetek érte mind a két gyerek után.)*

Akkor, amikor tudjuk, hogy az idősök sokkal nagyobb mértékben veszik igénybe az egészségügyet, sokkal több gyógyszert vásárolnak, akkor igenis pozitívként hozzuk föl azt, hogy például vidéken, vidéki kórházakban milyen fejlesztések történtek, és igen, pozitívan beszélünk arról, hogy a gyógyszergyártókkal megnyertünk több csatát, és jóval kisebb térítési díjat fizetnek a beteg emberek, mint 2010 előtt.

Tehát azt kérem mindenkitől, vagy azt kérném mindenkitől a jövőre nézve, hogy próbáljunk egészben, családban gondolkodni és stratégiában, és még egyszer: a vitakultúrán pedig próbáljunk javítani. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban. - Derültség a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kétperces felszólásra kért lehetőséget Soltész Miklós képviselő úr, KDNP. Tessék!

SOLTÉSZ MIKLÓS (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Sajnálom, hogy Sneider Tamás olyan szavakkal illette a vitapartnereket, amivel illette. Úgy látszik, nemcsak a közép- és hosszú távú memóriája rossz, hanem a rövid is. Az önök képviselői voltak, akik folyamatosan gyalázkodtak a mi képviselő asszonyainkkal szemben bekiabálásukkal is, hozzászólásukban is. *(Közbeszólások a Jobbik soraiból.)* Más képviselő úr hozzászólását már újra nem minősítem. És sajnálom azt, hogy önök elfelejtették, hogy a választási ígéreteikben egyébként 2010-ben azt mondták, hogy a korai nyugdíjazásokra igenis javaslatot tennének, ha kormányra kerülnének, megszüntetnének egy sor javaslatot, illetve addigi támogatást, ami addig van, illetve a nőknek, az édesanyáknak támogatnák valamilyen formában - nem fejtették ki pontosan, de valamilyen formában - a korai nyugdíjazásukat. Ehhez képest 2010-ben decemberben mindezt nem támogatták, amit mi beterveztünk a „Nők 40” érdekében.

Önök mondhatják azt, hogy 70 ezer ember nem kapta meg, nem tudom, honnan veszik ezt a számot *(Mirkóczki Ádám: KSH!)*, de 180 ezer embert önök becsaptak. Becsaptak és nem szavazták meg! Ezek után azt kell mondani, hogy ettől kezdve bármilyen javaslattal jönnek ide, hisz látjuk ezt az elmúlt hetekben, hónapokban, hogy milyen hisztit csaptak az alkotmány módosítása kapcsán, hogy mondták azt, hogy aki nem szavazza meg, hazaáruló, majd önök lettek a legnagyobb hazaárulók mindemellett. *(Felzúdulás, közbeszólások a Jobbik soraiból, köztük Sneider Tamás: Miért hazudsz?)*

Tehát az önök javaslata komolytalan és felelőtlen két dolog miatt is. Komolytalan, mert tudják azt,

hogy nem tudnák megvalósítani, és felelőtlen, mert semmiféle gazdasági számítást és semmiféle dolgot nem tettek mögé, alapokat nem tettek mögé, hogy igenis, valamilyen szinten komolyan lehessen tárgyalni ezeket a felvetéseket.

Köszönöm szépen, elnök úr, köszönöm szépen a lehetőséget. *(Taps a kormánypártok soraiban. - Közbeszólások a Jobbik soraiból, köztük Z. Kárpát Dániel: Oda kellett volna figyelni az elején.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselő Asszony és Képviselő Urak! Kizárólag kötelességből kérdezem meg, hogy a fennmaradt időkeretben kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Zaj. - Közbeszólások a Jobbik soraiból: A KDNP átadja. - Az LMP nekünk adja, szóltak. - Derültség.)* Köszönöm szépen a tippeket. Mindent feljegyzek a fejemben. Akkor meg is állapítom, hogy nem.

Így aztán a kormány nevében Rétvári államtitkár úrhoz fordulok, és megadom a lehetőséget, hogy a kormány nevében szóljon.

DR. RÉTVÁRI BENECÉ, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Élek és nem visszaélek a szó lehetőségével. *(Közbeszólások a Jobbik soraiból.)* Én köszönöm mindenkinek, aki a vitában részt vett. Szerintem, ami az elmúlt 20-25 évben nyugdíjüggyel, idősüggyel kapcsolatos fontos tény volt, fontos lépés volt, az elhangzott. Ami fontos szavazás volt, arra a figyelmet rá tudtuk irányítani; ami hitelesíteni tudja a politikai szereplőket, azok az eredmények elhangzottak, és amelyek hiteltelenné tudják a politikai szereplőket, az is elhangzott.

Aki a vitának egyik vagy másik részét végigkövette, az láthatta, hogy a leírt szavak kinél válnak tetté és kinél nem válnak tetté. Én arról tudok biztosítani mindenkit, aki idősödik vagy időskorú, hogy aki munkából akar megélni, annak egyre magasabb fizetéseket garantál ez a kormány, ha gyermeket nevel mellette, akkor a közterhek egy része vagy akár az összes közteher alól mentesíti. Aki időskorú, annak igyekszünk minél nagyobb mértékű nyugdíjat adni, ebben az egyik legnagyobb mértékű emelést tettük meg, sőt a vásárlóérték arányában talán a legnagyobb mértékű emelés következett be az összes teljes nyugdíjat számítva az elmúlt hat esztendőben. Ezt szeretnénk továbbvinni. Ehhez a gazdasági alapja Magyarországnak megvan, megteremtettük az elmúlt években is a nyugdíjak értékállóságának gazdasági alapját, és ez láthatóan a következő években is nő.

A mai napnak a jó híre szerintem a nyugdíjasok számára és a nyugdíj előtt állók számára - a nyugdíj előtt állók számára az, hogy Magyarország ismételt rekordot döntött a foglalkoztatásban, hogy az elmúlt hetek tárgyalásai nyomán olyan mértékű munkabéremelésre számíthatunk, mint korábban még soha. Ezt nem én mondom, hanem azok a felmérések, amelyek évről évre mérik a vállalkozásoknak a munkabéremelő elképzeléseit. Ezek magasabbak, mint

korábban bármikor, tehát mindenki magasabb jövedelem után vehet majd igénybe nyugdíjat. Aki pedig nyugdíjas, annak mind a 10 ezer forintos decemberi juttatás, mind pedig az 1,6 százalékos emelés, azt hiszem, jó hír.

Ezek a pozitívumok, ebben a kormányra továbbra is mindenki számíthat, a többit pedig ki-ki kezelje helyiértékén, én abba most nem is mennék bele, csak köszönöm a lehetőséget, és mindenkinek köszönöm, aki a vitában részt vett. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Ezzel a politikai vitát lezárom.

Tisztelt Országgyűlés! Mai napirendi pontjaink tárgyalásának végére értünk.

Most a **napirend utáni felszólalások** következnek. Napirend utáni felszólalásra jelentkezett Z. Kárpát Dániel képviselő úr, a Jobbik képviselője: „Meddig még?” címmel. Egyfajta választ nekem kötelességem adni: öt percig, merthogy ennyi az időkerete. *(Derűltég.)* Parancsoljon!

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Az imént egy igen méltatlan vitanapszerűség folyt arról a Jobbik legjobb szándéka ellenére is, hogy Magyarországon hogyan tudjuk a férfiak számára 40 év után elérhetővé tenni a nyugdíjba vonulás lehetőségét.

(21.50)

Szóba került az a kiszáritott gazdasági környezet, amit ez a kormány elmélyített. Sajnálatos módon újfajta egzotikus adótipusok bevezetésével és adóemelések foganatosításával a könyvelői szakmát olyan helyzetbe hozta, hogy már több mint 60-féle ilyen emelési metódust ismernek. És itt is szóba került az, amit Rétvári államtitkár úrnak, aki szerencsére még jelen van 3-4 fideszes, KDNP-s képviselőtársával együtt, szeretnék újra észrevételezni, ugyanis nem értette az egyik előző képviselői felszólalásban, hogy hogyan igazodunk mi az OECD-kimutata-saihoz.

Elmondanám itt is, hogy az OECD szerint is a Magyarországon kivetett adóterhek továbbra is jóval meghaladják az OECD-átlagot, főleg az egyedülálló keresők esetében. Ez a mostani tavaszi jelentésben is megtalálható, és itt az adórés elemzésére került sor részletesebben, ami a munkáltatót terhelő összes költség és a munkavállaló által kézhez kapott összeg különbségét fejezi ki, mégpedig az előbbi százalékában, és itt jegyeztem meg a korábbi vitában azt is, hogy főleg az egyedülálló keresők tekintetében elképesztő rés és elképesztő szakadék tátong az OECD-átlag és a magyar között, sajnos a magyar kárára.

Nálunk a 36,5 százalékos átlaggal szemben 45,7 százalékos adórésről beszélhetünk, tehát Magyarországon nemcsak a kétkeresős, kétgyermekes családokat terhelik indokolatlan módon, hanem bizony az egyedülálló keresők esetében is brutális adóterhek-

nek vannak kitéve azok, akik boldogulni próbálnak a munkaerőpiacon. Ezt fejtettük ki a korábbi vitában is. Remélem, így már érthetővé válik.

Ugyanakkor azt is el kell hogy mondjuk, hogy ez még csak a dolog egyik oldala, hiszen a jövedelmek adóterhelése mellett, amellelt, hogy a minimálbér esetében nem sikerült elérni azt, hogy adómentes legyen ez az elérhető juttatási forma, amellelt még a szegények adójaként elkeresztelt, brutális, uniós rekorder 27 százalékos áfa is terheli nemcsak a családokat, és nemcsak az alapvető fogyasztási cikkek esetében igaz ez, de bizony demográfiai fordulatot várnak el egy olyan, önök által kialakított környezetben, ahol a gyermeknevelési cikkek egészére vonatkozó módon is igaz az, hogy egész Európában itt terhelik a legbrutálisabb adótétellel a gyermeknevelési cikkeket.

Eközben, ha már a nyugdíjkérdéskör is szóba került, akkor el kell hogy mondjuk, hogy ez az a kormány, amely tevőlegesen hozzájárul ahhoz, hogy 2022-ig fokozatosan emelkedik a nyugdíjkorhatár, a korábbi 62-ről 65 évre, és már úgynevezett szakmai berkekben kezdik trenírozni a közvéleményt arra, hogy a nyugdíjkorhatár-emelés mértéke tovább folytatódhat, egyfajta alapnyugdíj bevezetésére lehet számítani, tehát próbálják hozzáadni a társadalmat, a közvéleményt ahhoz, hogy további megszorításokat vigyenek keresztül ezen a rendszeren.

És említettük a mai nap során azt a legbrutálisabb jelenséget, ennek is két pontját, amelynek megoldatlansága esetén nem lehet elhárítani egy társadalmi-szociális katasztrófát Magyarországon; jelen esetben nem a devizahitelek helyzetéről beszélünk, hiszen ezt részletesen taglaltuk több felszólalásban. De két olyan tényezőről kell beszélnünk, ami elképesztő problémákat és bajokat rejthet magában.

Az egyik az, hogy mintegy 800 ezer olyan honfitársunk ismeretes, akik a jelenlegi szabályok szerint semmiféle nyugdíjjogosultságot nem képesek, nem tudnak szerezni majd, vagyis idős korukban szinte kizárólag az úgynevezett időskorúak járadékára lennének kárhóztatva, erre szorulnának. Ugyanakkor ebből megélni, ebből talpon maradni a jelenkori Magyarországon is lehetetlen, a későbbi Magyarországon pedig vélhetően még nehezebb lesz.

Mindemellelt pedig szóba került a mai vita során is a Ratkó-korosztály tagjainak azon jelentős része, aki kényszervállalkozóként vagy minimálbérré bejelentve vagy nem tisztességes módon bejelentve kellett hogy dolgozzon a nyugdíjkorhatárig, és ezen személyek mérhető, jelentős része adott esetben a 100 eurónak megfelelő nyugdíjösszeget sem fogja tudni majd megkapni.

Tehát nyilvánvaló módon ez az összeg sem lehet elég a talpon maradáshoz, éppen ezért a Jobbik elkötelezett abban, hogy miközben a nyugdíjrendszer által folyósított összegek értékét megtartás, a nemzetgazdaság tortájának méretét kell növelni aktív gazdasági beavatkozással, saját lábára állással, termelést támogató adórendszerrel, a multik számára folyósított kedvezmények felülvizsgálatával és új stra-

tégiai szerződések kötésével immáron nem a multinacionális hálózatok tagjaival, hanem a magyar kis- és közepes méretű vállalkozásokkal, azokkal, akik a hátukon viszik ezt az országot. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a Jobbik padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Napirend utáni felszólalásra jelentkezett Szávay István képviselő úr, a Jobbik képviselője: „Teljes nemzeti szabadság az együtt lakó népek számára - Az 1918. december elsejei gyulafehérvári román népgyűlés ígérete a mai napig beváltatlan!” címmel. Tessék!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Kedves jobbikos Képviselőtársaim, akik még a teremben maradtatok!

Két nap múlva lesz december 1-je, az erdélyi, a bánági és a magyarországi románság elszakadását kimondó gyulafehérvári nemzetgyűlés 98. évfordulója. És bár tudjuk, hogy Románia határait sem 1918-ban, sem pedig 1945 után nem Gyulafehérváron vagy Bukarestben rajzolták, a románok ettől még ünnepelni fogják Nagy-Románia létrejöttét, amely papíron akkor a legszélesebb nemzetiségi jogokat kínálta többek között az erdélyi magyarságnak is.

1918. december 1-jén a román politikai elit ugyanis többek között arra tett ígéretet az akkor még 1,7 milliós erdélyi magyarságnak is, hogy teljes nemzeti szabadságot biztosít az összes együtt élő nép számára. „Minden nép a saját kebeléből vett egyének által saját nyelvén fog élni a közoktatással, a közigazgatással és igazságszolgáltatással. Minden nép a hozzá tartozó egyének számarányában képviselői jogot fog kapni a törvényhozásban és az ország kormányzásában. Egyenlő jogosultságot és teljes felekezeti szabadságot az ország összes felekezetének.” De ígéretet tettek a tökéletes sajtó-, egyesülési és gyülekezési szabadság és minden emberi gondolat szabad terjesztésének biztosítására is.

Tisztelt Országgyűlés! Jól tudjuk, hogy ezek közül alig valósult meg valami az elmúlt évtizedekben. Főként az erdélyi magyarság autonomista politikai vezetői ellen immár évek óta tart a legtöbbször politikai alapú hadjárat, amelynek következtében egyre kevesebben mernek közéleti szerepet vállalni Erdélyben. Ezzel párhuzamosan a román hatóságok gőzerővel üldözik a székely és a magyar zászlót, anyanyelvünket, nemzeti imádságainkat, írónkat és költőinket.

2016-ra odáig jutottunk, hogy azért nem kapott megfelelő orvosi ellátást egy székely kislány Kolozsváron, mert az orvos szerint nem tudott elég jól románul. De a román hatóságok betiltják a székely szabadság napját, és kriminalizálni igyekeznek a székely autonómiáért folytatott küzdelmet azzal, hogy terrorcselekmény elkövetésével gyanúsítanak két székely hazafit.

A közigazgatásban és az igazságszolgáltatásban, szemben a Gyulafehérváron ígértékkel, a mai napig is alig használható a magyar nyelv, mert még a vo-

natkozó törvényeket sem hajtják végre, így többek között hiányoznak a magyar nyelvű formanyomtatványok, az utca- és településtáblák, és elenyésző a magyarul tudó bírók száma is.

Állandóan szűkülnek a magyar tannyelvű oktatás feltételei is, az iskolákat vegzálják, az egyházi ingatlanok amúgy is csigalassúságú visszaszolgáltatását pedig minden eszközzel akadályozzák. Nemrég tulajdonképpen újraállamosították a Székely Mikó Kollégiumot, most pedig a marosvásárhelyi II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Gimnázium ellen intéztek nemtelen támadást.

Máig nincs önálló magyar tannyelvű, a román állam által fenntartott egyetem Erdélyben, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen pedig a vonatkozó törvény ellenére sem jött létre a magyar tagozat.

A problémákat hosszasan lehetne még sorolni, miközben a románok már 2018-ra, a nagy egyesülés 100. évfordulójának megünneplésére készülődnek. Ennek keretében a dél-erdélyi magyarság hóhérait, Zalatna, Nagyenyed és más települések felperzselőjét, Avram Iancut nemrég román nemzeti hőssé nyilvánította a román törvényhozás, és éppen a mai napon, nyilván nem teljesen véletlenül, visszakért a bukaresti diadalívra a román hadsereg 1919-es budapesti bevonulására emlékeztető felirat is.

Nyugaton rövidesen kampány indul az 1920-as és az azt 1947-ben megerősítő rendelkezés jogosságának ismertetésére, annak bebizonyítására, hogy a modern Románia minden elképesztő jogot biztosít az erdélyi magyarság számára. Határozottan úgy gondolom, hogy erre a teljes külföldi, külhoni és belföldi magyar intézményrendszernek fel kell készülnie, és a lehető legtöbb formában kell emlékeztetnie a világot és Bukarestet arra, hogy még 1918-as gyulafehérvári ígéreteit sem tartja be, nemhogy azokat az egyébként követendő jogi megoldásokat biztosította volna, mint Olaszország a Dél-Tirolban élő németek vagy Finnország az Åland-szigeteken élő svédek számára.

Tisztelt Országgyűlés! A betartatlan gyulafehérvári ígérekkel kapcsolatban holnap délután magam Románia budapesti nagykövetsége előtt, a Jobbik erdélyi csoportjainak szimpatizánsai pedig velem párhuzamosan ottani idő szerint 4 órakor Marosvásárhelyen, Székelyudvarhelyen, Nagyváradon és Baróton emelik majd fel szavukat a romániai magyarság máig is tartó elnyomása ellen, és hívják fel a figyelmet a be nem tartott gyulafehérvári határozatokra.

(22.00)

A Jobbik részéről arra biztatjuk a kormányt, hogy a lehető legtöbb fórumon és a lehető legtöbbféleképpen hozza a világ tudtára az elkövetkező két évben, hogy a romániai magyarság máig elnyomott, sok esetben kisemmizett, alapvető emberi jogaiban is korlátozott kisebbségként él ősei földjén, Románia pedig még az 1918-as ígéreteinek betartásával is adós. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A napirend utáni felszólalások végére értünk.

Tájékoztatatom önöket, hogy az őszi ülészak **következő ülésére** várhatóan 2016. december 5-én kerül sor.

Megköszönöm a munkájukat, az **ülést bezárom**. Jó éjszakát kívánok mindenkinek!

(Az ülés 22 óra 01 perckor ért véget.)

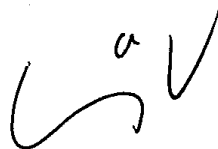
Gelencsér Attila s. k.
jegyző

Hiszékeny Dezső s. k.
jegyző

Szávay István s. k.
jegyző

Dr. Szűcs Lajos s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv
Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés főigazgatója
Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,
Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda
Budapest, V. Kossuth tér 1-3.
Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4
Telefon: 441-4222
Telefax: 441-4599
Nyomda: EUROTRONIK Zrt.
MINDEN JOG FENNTARTVA!
ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)
ISSN: 2064-8367 (Online)